

รายงานผล

การสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชน ต่อการดำเนินงานในภาพรวมและในแต่ละยุทธศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ 2564

วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น
โดย รศ.ดร.ศิวัช ศรีโกคางกุล และ คณะ

เทศบาลนครขอนแก่น
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

รายงานผลการสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในภาพรวม และในแต่ละยุทธศาสตร์ของเทศบาลนครขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ 2564 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในภาพรวม และในแต่ละยุทธศาสตร์ของเทศบาลนครขอนแก่น และเพื่อนำผลการสำรวจเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงพันธกิจและยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ของเทศบาลนครขอนแก่น ให้สอดคล้องกับนโยบายการบริหารงานและสนองตอบความต้องการของประชาชน โดยสำรวจและประเมินยุทธศาสตร์ 10 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนานครขอนแก่นเป็นนครแห่งการประชุมนานาชาติและเป็นศูนย์กลางพาณิชย์กรรมของภูมิภาค ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมพัฒนาศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยให้มีคุณค่าเพื่อนำมาขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เมือง ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมผู้ประกอบการเพื่อเพิ่มมูลค่าวิสาหกิจชุมชน ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาระบบ Logistic ระบบขนส่งมวลชนและโครงสร้างพื้นฐานให้เป็นนครแห่งการลงทุน และนครแห่งการอยู่อาศัย ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในระดับมาตรฐานสากล ยุทธศาสตร์ที่ 6 สร้างสังคมที่เอื้ออาทรและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน (Healthy City) ยุทธศาสตร์ที่ 7 สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้เพื่อรองรับ AEC และให้พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงสู่สากล ยุทธศาสตร์ที่ 8 สร้างความเข้มแข็งภาคประชาชนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดเมืองในทุกมิติของการพัฒนา ยุทธศาสตร์ที่ 9 พัฒนาวัดกรรมการให้บริการและการบริหารบ้านเมือง และยุทธศาสตร์ที่ 10 พัฒนาโครงสร้างและศักยภาพองค์กรให้เป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง

รูปแบบการวิจัย ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ถูกสุ่มเลือก และใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Research) ที่เกี่ยวข้อง และการประชุมกลุ่ม (Focus Group) จากผู้นำชุมชนทั้ง 4 เขตในเทศบาลนครขอนแก่น ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เขตเทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 95,735 คน ประชากรชาย 43,883 คน ประชากรหญิง 51,852 คน จำนวนครัวเรือน 27,224 ครัวเรือน กำหนดขนาดกลุ่ม โดยใช้หลักการคำนวณของ Taro Yamane ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 0.05 ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 398 คน โดยคณะผู้วิจัยได้กำหนดให้กลุ่มตัวอย่างให้มีขนาดมากกว่าที่คำนวณได้ คือ 400 คน ผลจากการสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในภาพรวมและในแต่ละยุทธศาสตร์ ของเทศบาลนครขอนแก่น จำแนกรายละเอียดได้ ดังนี้

1. ผลการสำรวจความพึงพอใจของประชาชนและผู้นำชุมชนต่อการดำเนินงานในยุทธศาสตร์โดยภาพรวม ของเทศบาลนครขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ 2564 มีดังนี้

ผลการสำรวจความพึงพอใจของประชาชน จากจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 400 คน พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินการในยุทธศาสตร์โดยภาพรวม ของเทศบาลนครขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ 2564 อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 96.78

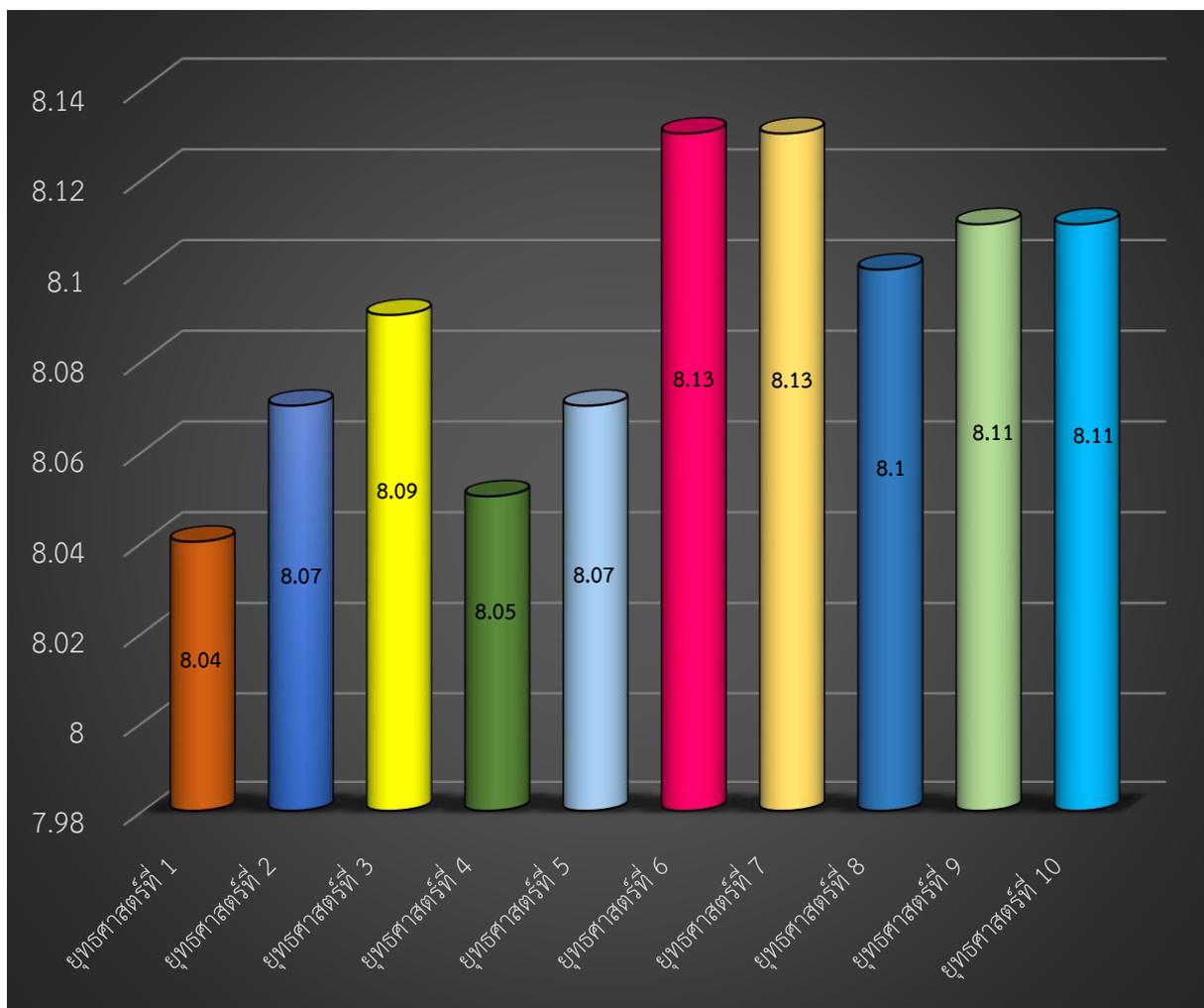
ผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้นำชุมชน จากจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 44 คน พบว่า ความพึงพอใจของผู้นำชุมชนต่อการดำเนินการในยุทธศาสตร์โดยภาพรวม ของเทศบาลนครขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ 2564 อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 88.17

2. ผลการสำรวจความพึงพอใจของประชาชนและผู้นำชุมชนต่อการดำเนินงานในแต่ละยุทธศาสตร์ของเทศบาลนครขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ 2564 สรุปได้ ดังตารางต่อไปนี้

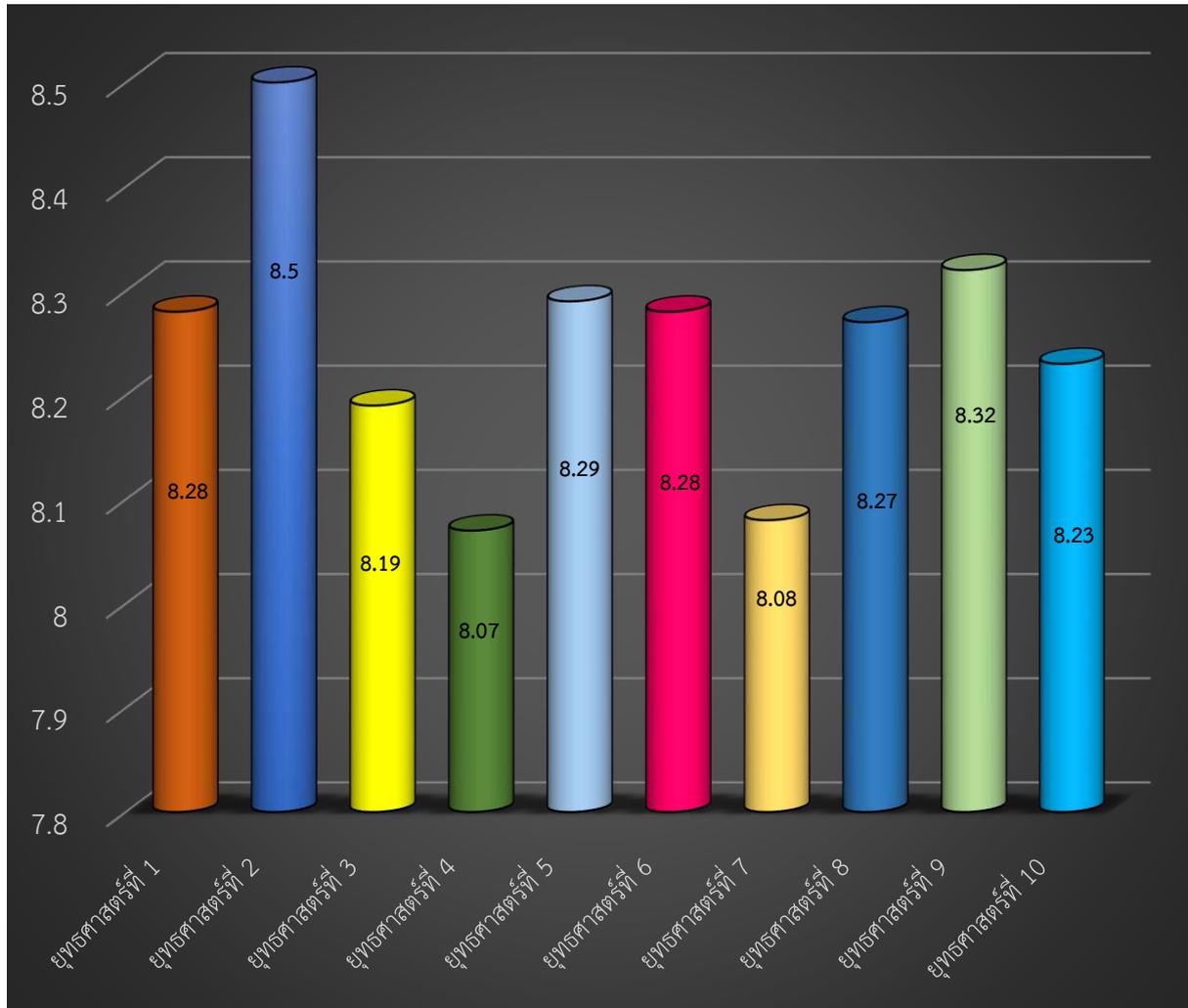
ยุทธศาสตร์	สำรวจจากประชาชน (400 คน)			สำรวจจากผู้นำชุมชน (44 คน)		
	คะแนน	ความหมายของคะแนน	อันดับ	คะแนน	ความหมายของคะแนน	อันดับ
1. พัฒนานครขอนแก่นเป็นนครแห่งการประชุมนานาชาติและเป็นศูนย์กลางพาณิชย์กรรมของภูมิภาค	8.04	พอใจมาก	7	8.28	พอใจมากที่สุด	4
2. ส่งเสริมพัฒนาศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยให้มีคุณค่าเพื่อนำมาขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เมือง	8.07	พอใจมาก	5	8.50	พอใจมากที่สุด	1
3. ส่งเสริมผู้ประกอบการเพื่อเพิ่มมูลค่าวิสาหกิจชุมชน	8.09	พอใจมาก	4	8.19	พอใจมาก	7
4. พัฒนาระบบ Logistic ระบบขนส่งมวลชนและโครงสร้างพื้นฐานให้เป็นนครแห่งการลงทุนและนครแห่งการอยู่อาศัย	8.05	พอใจมาก	6	8.07	พอใจมาก	9
5. พัฒนาและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในระดับมาตรฐานสากล	8.07	พอใจมาก	5	8.29	พอใจมากที่สุด	3
6. สร้างสังคมที่เอื้ออาทรและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน (Healthy City)	8.13	พอใจมาก	1	8.28	พอใจมากที่สุด	4
7. สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้เพื่อรองรับ AEC และให้พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงสู่สากล	8.13	พอใจมาก	1	8.08	พอใจมาก	8

8. สร้างความเข้มแข็งภาคประชาชนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดเมืองในทุกมิติของการพัฒนา	8.10	พอใจมาก	3	8.27	พอใจมากที่สุด	5
9. พัฒนานวัตกรรมบริการให้บริการและการบริหารบ้านเมือง	8.11	พอใจมาก	2	8.32	พอใจมากที่สุด	2
10. พัฒนาโครงสร้างและศักยภาพองค์กรให้เป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง	8.11	พอใจมาก	2	8.23	พอใจมาก	6

แผนภาพแสดงค่าคะแนนความพึงพอใจของประชาชน ในแต่ละยุทธศาสตร์

แผนภาพแสดงค่าคะแนนความพึงพอใจของผู้นำชุมชน ในแต่ละยุทธศาสตร์

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์และความเชื่อมโยงระหว่างภาพรวมยุทธศาสตร์กับรายยุทธศาสตร์ และระหว่างยุทธศาสตร์ทั้ง 10 ยุทธศาสตร์ มีดังนี้

3.1 สรุปผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในแต่ละยุทธศาสตร์ ที่สำรวจจากประชาชน 400 ตัวอย่าง พบว่า อายุมีความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับน้อยมาก กับความพึงพอใจในยุทธศาสตร์ที่ 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9 และ 10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01

3.2 สรุปผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในแต่ละยุทธศาสตร์ ที่สำรวจจากผู้นำชุมชน 44 ตัวอย่าง พบว่า อายุไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในทุกยุทธศาสตร์

3.3 สรุปผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในแต่ละยุทธศาสตร์ ที่สำรวจจากประชาชน 400 ตัวอย่าง พบว่า รายได้ ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในทุกยุทธศาสตร์

3.4 สรุปผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในแต่ละยุคศาสตร์ ที่สำรวจจากผู้นำชุมชน 44 ตัวอย่าง พบว่า รายได้ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในทุกยุคศาสตร์

3.5 สรุปผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในแต่ละยุคศาสตร์ ที่สำรวจจากประชาชน 400 ตัวอย่าง พบว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับค่าเฉลี่ยของคะแนนในยุคศาสตร์ที่ 1, 2, 3, 5 และ 10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.6 สรุปผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในแต่ละยุคศาสตร์ ที่สำรวจจากผู้นำชุมชน 44 ตัวอย่าง พบว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับค่าเฉลี่ยของคะแนนในยุคศาสตร์ที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.7 สรุปผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในแต่ละยุคศาสตร์ ที่สำรวจจากประชาชน 400 ตัวอย่าง พบว่า อาชีพมีความสัมพันธ์กับค่าเฉลี่ยของคะแนนในยุคศาสตร์ที่ 1, 2, 6, 8, 9 และ 10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.8 สรุปผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในแต่ละยุคศาสตร์ ที่สำรวจจากผู้นำชุมชน 44 ตัวอย่าง พบว่า อาชีพมีความสัมพันธ์กับค่าเฉลี่ยของคะแนนในยุคศาสตร์ที่ 3, 6 และ 10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.9 สรุปผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างค่าเฉลี่ยภาพรวมยุคศาสตร์กับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในแต่ละยุคศาสตร์ สำรวจจากประชาชน 400 ตัวอย่าง พบว่า ความพึงพอใจในยุคศาสตร์โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับน้อยกว่าความพึงพอใจในรายยุคศาสตร์ทุกยุคศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3.10 สรุปผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างค่าเฉลี่ยภาพรวมยุคศาสตร์กับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในแต่ละยุคศาสตร์ สำรวจจากผู้นำชุมชน 44 ตัวอย่าง พบว่า ความพึงพอใจในยุคศาสตร์โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับน้อยกว่าความพึงพอใจในยุคศาสตร์ที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกจากนั้นความพึงพอใจในยุคศาสตร์โดยภาพรวมไม่มีความสัมพันธ์กับยุคศาสตร์ที่ 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 และ 10

3.11 สรุปผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างค่าเฉลี่ยระหว่างยุคศาสตร์ทั้ง 10 ยุคศาสตร์ สำรวจจากประชาชน 400 ตัวอย่าง พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างยุคศาสตร์แต่ละยุคศาสตร์ ทั้ง 10 ยุคศาสตร์ มีความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3.12 สรุปผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างค่าเฉลี่ยระหว่างยุคศาสตร์ทั้ง 10 ยุคศาสตร์ สำรวจจากผู้นำชุมชน 44 ตัวอย่าง พบว่า

ความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับมาก ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 กับ 2, ยุทธศาสตร์ที่ 4 กับ 5, ยุทธศาสตร์ที่ 5 กับ 7, ยุทธศาสตร์ที่ 6 กับ 10, ยุทธศาสตร์ที่ 7 กับ 8 และยุทธศาสตร์ที่ 9 กับ 10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับปานกลาง ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 กับ 3, ยุทธศาสตร์ที่ 1 กับ 4, ยุทธศาสตร์ที่ 1 กับ 5, ยุทธศาสตร์ที่ 1 กับ 6, ยุทธศาสตร์ที่ 1 กับ 7, ยุทธศาสตร์ที่ 1 กับ 8, ยุทธศาสตร์ที่ 1 กับ 9, ยุทธศาสตร์ที่ 1 กับ 10, ยุทธศาสตร์ที่ 2 กับ 3, ยุทธศาสตร์ที่ 2 กับ 4, ยุทธศาสตร์ที่ 2 กับ 5, ยุทธศาสตร์ที่ 2 กับ 6, ยุทธศาสตร์ที่ 2 กับ 7, ยุทธศาสตร์ที่ 2 กับ 8, ยุทธศาสตร์ที่ 2 กับ 9, ยุทธศาสตร์ที่ 2 กับ 10, ยุทธศาสตร์ที่ 3 กับ 4, ยุทธศาสตร์ที่ 3 กับ 5, ยุทธศาสตร์ที่ 3 กับ 9, ยุทธศาสตร์ที่ 4 กับ 6, ยุทธศาสตร์ที่ 4 กับ 7, ยุทธศาสตร์ที่ 4 กับ 8, ยุทธศาสตร์ที่ 4 กับ 9, ยุทธศาสตร์ที่ 4 กับ 10, ยุทธศาสตร์ที่ 5 กับ 6, ยุทธศาสตร์ที่ 5 กับ 8, ยุทธศาสตร์ที่ 5 กับ 9, ยุทธศาสตร์ที่ 5 กับ 10, ยุทธศาสตร์ที่ 6 กับ 7, ยุทธศาสตร์ที่ 6 กับ 8, ยุทธศาสตร์ที่ 6 กับ 9, ยุทธศาสตร์ที่ 7 กับ 9, ยุทธศาสตร์ที่ 7 กับ 10, ยุทธศาสตร์ที่ 8 กับ 9 และยุทธศาสตร์ที่ 8 กับ 10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับต่ำ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 3 กับ 6, ยุทธศาสตร์ที่ 3 กับ 7, ยุทธศาสตร์ที่ 3 กับ 8 และยุทธศาสตร์ที่ 3 กับ 10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4. ผลการศึกษาจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) มีดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาให้เป็นนครแห่งการประชุมสัมมนาและเป็นศูนย์กลางพาณิชยกรรมของภูมิภาค

ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มส่วนใหญ่ให้ความเห็นเกี่ยวกับยุทธศาสตร์นี้ของเทศบาลนครขอนแก่นว่า เป็นยุทธศาสตร์ที่มีประโยชน์ เทศบาลนครขอนแก่นได้พิสูจน์ให้เห็นว่า การยกระดับพื้นที่ในเขตเทศบาลให้เป็นเมือง MICE City และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวจำนวนมาก ทำให้มีนักท่องเที่ยวเข้ามาในจังหวัดจากกลุ่มที่หลากหลาย แม้ว่าสังคมไทยจะอยู่ภายใต้ความยากลำบากจากสถานการณ์โควิดก็ตาม ข้อดีประการหนึ่งที่ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มกล่าวถึงเทศบาลนครขอนแก่นคือ ในทุกครั้งไม่ว่าจะมีการจัดงานหรือการเตรียมตัวจัดงานใดก็ตาม ทางเทศบาลได้เปิดโอกาสให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นสม่ำเสมอ อันเป็นหนึ่งในองค์ประกอบสำคัญตามหลักธรรมาภิบาล นั่นคือ หลักการมีส่วนร่วม (Participation) อีกทั้งทางเทศบาลนครขอนแก่นได้มีการประชาสัมพันธ์แจ้งให้ประชาชนทราบถึงกำหนดการของกิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง และเทศบาลได้มีการแจ้งผลการดำเนินการในแต่ละโครงการ/กิจกรรม ให้ประชาชนทราบเสมอ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมพัฒนาศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยเพื่อนำมาขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เมือง

จังหวัดขอนแก่นแยกเช่นเดียวกับจังหวัดอื่น ๆ ในภาคอีสาน อันอุดมไปด้วยความรุ่มรวยทางศิลปวัฒนธรรม อันมีมาแต่โบราณสืบสานต่อยอดถึงยุคปัจจุบัน คุณูปการสำคัญอย่างหนึ่งของการกระจายอำนาจคือ การให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคลสามารถที่จะออกแบบการดำเนินงานกิจการสาธารณะของตนเองได้ โดยกิจกรรมจำนวนมากที่ทางเทศบาลนครขอนแก่นได้จัดครอบคลุมระยะเวลาทั้งปีเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มส่วนใหญ่กล่าวถึงการดำเนินงานของเทศบาลพร้อมกับสนับสนุนอย่างแรงกล้าให้มีการสานต่อการจัดกิจกรรมเหล่านี้ เนื่องจากกิจกรรมจำนวนมากได้ปรากฏเป็นข่าวไปทั่วประเทศอย่างต่อเนื่อง และแต่ละชุมชนในเขตเทศบาลยังได้จัดงานขนบธรรมเนียมประเพณีฮีตสิบสอง คองสิบสี่ เป็นประจำทั้งปี ทั้งนี้ ความกังวลใจจากความเห็นของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม คือ โครงการต่าง ๆ จะมีผู้เข้าร่วมส่วนใหญ่เป็นผู้มีอายุไม่น้อยกว่า 50 ปี กล่าวคือ คนรุ่นใหม่จำนวนมากมิได้สนใจเข้าร่วมเท่าไรนัก

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมผู้ประกอบการเพื่อเพิ่มมูลค่าวิสาหกิจชุมชน

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา การส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากต่อผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนรายย่อยในจังหวัดได้รับความสนใจเป็นพิเศษ หน่วยงานในจังหวัด ไม่ว่าจะเป็นสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด สำนักงานพาณิชย์จังหวัดขอนแก่น เป็นต้น รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในที่นี้จะพิจารณาบทบาทของเทศบาลนครขอนแก่น

แม้จังหวัดขอนแก่น โดยเฉพาะอำเภอเมืองจะเป็นจังหวัดที่มีการเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะภาคธุรกิจ ทว่าปัญหาความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้ยังเป็นความท้าทายสำคัญที่เทศบาลนครขอนแก่นจำต้องเผชิญ ที่ผ่านมามีโครงการส่งเสริมผู้ประกอบการเพื่อเพิ่มมูลค่าวิสาหกิจชุมชนอย่างหลากหลาย โครงการที่มีชื่อเสียงคือ โครงการถนนคนเดินขอนแก่น และโครงการกองทุนตั้งตัว

โครงการถนนคนเดินขอนแก่นนั้น ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มจำนวนมากกล่าวถึงโครงการ เพราะเป็นการเปิดโอกาสให้คนในท้องถิ่นได้มีโอกาสเป็นผู้ประกอบการและเป็นผู้บริโภคสินค้าที่ส่วนใหญ่มาจากฝีมือของคนในท้องถิ่นเอง ขณะที่กองทุนตั้งตัว เริ่มต้นจากการสำรวจความต้องการว่า ประชาชนกลุ่มไหนประสงค์อยากจะทำอะไรพัฒนาทักษะการทำอาชีพใด จากนั้นทางเทศบาลจะเข้ามาส่งเสริมดูแล ไม่ว่าจะเป็นการประสานหาทุน การเชิญเครือข่ายวิทยากรจากสถาบันการศึกษาเข้ามาอบรม ตลอดจนการจัดหาสถานที่สำหรับการขายผลิตภัณฑ์ของประชาชนที่เข้าร่วมโครงการ ปัจจุบันมีกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ได้รับการสนับสนุนจากโครงการกองทุนตั้งตัวจำนวนมาก ทางเทศบาลประสานให้ผู้ดูแลโครงการกองทุนตั้งตัวมาช่วยดูแลกลุ่ม มีการเชิญวิทยากรมาให้คำแนะนำในการทำผลิตภัณฑ์ กลุ่มอาชีพจึงได้รับประโยชน์มหาศาลจากการดำเนินงานของกองทุนตั้งตัว ส่วนผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม อีกจำนวนหนึ่งเล่าว่า ในชุมชนของตนเองได้ทำผลิตภัณฑ์พรมเช็ดเท้า

ข้าวแต่น ตะกร้า ขนม ฯลฯ ทางเทศบาลได้ประสานอาจารย์จากสถาบันการอาชีวศึกษาเข้ามาช่วยให้คำแนะนำ และจัดพื้นที่ให้กลุ่มเหล่านี้ได้มาวางขายผลิตภัณฑ์ของตนเองทุกสัปดาห์

ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาระบบโลจิสติกส์ ระบบขนส่งมวลชน และโครงสร้างพื้นฐานให้เป็นนครแห่ง การลงทุนและนครแห่งการอยู่อาศัย

เมืองขอนแก่นเป็นย่านธุรกิจสำคัญ เต็มไปด้วยผู้ประกอบการจำนวนมาก ส่งผลให้มีแรงงานทะลักเข้ามาทำงาน ประกอบกับเมืองขอนแก่นมีสถาบันการศึกษาจำนวนมาก ทั้งในระดับโรงเรียนและมหาวิทยาลัย จึงทำให้การจราจรหนาแน่น รวมถึงผลกระทบอื่น ๆ ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มจำนวนมากได้กล่าวถึงนวัตกรรมที่ สำนักช่าง เทศบาลนครขอนแก่นได้นำมาใช้คือ LINE BOT อันเป็นช่องทางให้ประชาชนสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ ของสำนักช่างได้โดยตรง ประชาชนสามารถที่จะส่งรูปพื้นผิวถนนที่มีปัญหา หลอดไฟที่เสีย หรือปัญหาต่าง ๆ เข้าสู่ไลน์ จากนั้นจะมีเจ้าหน้าที่มาดำเนินการซ่อมแซมให้พร้อมกับถ่ายรูปกลับไปให้ประชาชนท่านนั้นทราบว่า เทศบาลได้ดำเนินการแก้ไขแล้ว ซึ่งถือว่าเป็นการประสานใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้ามาใช้ในการบริการ กิจการสาธารณะ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในระดับมาตรฐานสากล

จากเหตุผลเดียวกันกับยุทธศาสตร์ที่ 4 จะพบว่า ยิ่งผู้คนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นมีมากขึ้นเท่าใด โอกาสในการก่อให้เกิดมลพิษด้านสิ่งแวดล้อมยิ่งมีสูงขึ้นเท่านั้น ผลที่ตามมาทำให้เทศบาลมีเป้าหมายเร่งด่วนใน การสร้างเมืองให้เป็นนครสีเขียวและมลภาวะต่ำ ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มจำนวนมากยอมรับและเข้าใจว่า หลากหลายกรณีเป็นเรื่องที่อยู่เหนือการควบคุมและการทำงานของเทศบาล เช่น การจะขอให้ประชาชนมี ระเบียบวินัยในการทิ้งขยะ หรือเอาใจเขามาใส่ใจเราด้วยการคัดแยกขยะให้ถูกที่ เพื่อไม่ให้เป็นปัญหาต่อการ จัดเก็บขยะของเทศบาลนั้นเป็นเรื่องยาก

ยุทธศาสตร์ที่ 6 สร้างสังคมที่เอื้ออาทรและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน (Healthy City)

ในปี 2564 เทศบาลนครขอนแก่นได้รับรางวัลพระปกเกล้าสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มี ความเป็นเลิศ ประจำปี 2564 ด้านการลดความเหลื่อมล้ำในสังคม นั้นหมายความว่า เทศบาลได้จัดทำโครงการ จำนวนมากในยุทธศาสตร์ด้านที่ 6 นี้ จึงไม่แปลกใจที่จากการสนทนากลุ่มกับประชาชนทั้ง 4 เขต ผู้เข้าร่วม สนทนากลุ่มทุกเขตให้ความเห็นเป็นเสียงเดียวกันว่า ยุทธศาสตร์ที่ 6 ของเทศบาลบรรลุผลเป็นรูปธรรมและ สร้างประโยชน์มหาศาลกับคนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง

ยุทธศาสตร์ที่ 7 สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้เพื่อรองรับ AEC และให้พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงสู่สากล

การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้เป็นเรื่องที่สำคัญยิ่งยวดในยุคที่โลก Digital Disruption ที่ผ่านมา เทศบาลนครขอนแก่นได้จัดให้มีโครงการจำนวนหนึ่งเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ อย่างไรก็ตาม ในส่วนของการ

ฝึกอบรม สถานการณ์โควิดที่แพร่ระบาดมากกว่าสองปี ทำให้ผู้เข้าอบรมถือว่าน้อยกว่าที่ควรจะเป็น ผู้เข้าร่วม สนทนากลุ่มบางส่วนได้ให้ความเห็นว่า อยากให้ทางเทศบาลเพิ่มโครงการให้กับเด็กที่ไร้โอกาส เช่น เด็กยากจน เด็กริมทางรถไฟ เด็กลูกหลานกลุ่มเปราะบาง ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มบางส่วนยังกังวลด้วยว่า เนื่องจากผู้ใหญ่ จำนวนมากต้องทำงานประจำ จึงทำให้พวกเขาไม่มีเวลาเข้าร่วมโครงการพัฒนาความรู้ทาง IT ที่เทศบาลมีความปรารถนาดีที่จะจัดโครงการให้ เช่นเดียวกับผู้สูงอายุจำนวนมากที่พวกเขาขาดทั้งอุปกรณ์โทรศัพท์มือถือที่ทันสมัยและความรู้ในการเข้าถึงเทคโนโลยีเช่นกัน

ยุทธศาสตร์ที่ 8 สร้างความเข้มแข็งภาคประชาชนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการเมืองในทุก มิติของการพัฒนา

การเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย ติดตามการนำ นโยบายไปปฏิบัติ รวมถึงประเมินผลการดำเนินนโยบายอย่างต่อเนื่องเป็นหนึ่งในองค์ประกอบสำคัญของหลัก ธรรมาภิบาล (Good Governance) ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มจำนวนมากกล่าวว่า โดยปกติทางผู้บริหารจะมีการ ประชุมกับผู้นำชุมชนทั้ง 95 ชุมชนเป็นประจำทุกเดือน ตลอดจนมีการออกพื้นที่ไปยังชุมชนต่าง ๆ เพื่อจัดทำ เวทีชาวบ้าน รับฟังเสียงและข้อเสนอแนะของประชาชนในพื้นที่เป็นอย่างดี ทำให้การกระจายอำนาจมี ความหมายและคุณค่าตามที่ควรจะต้องเป็น อย่างไรก็ตาม ข้อกังวลบางส่วนของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มบางท่าน คือในการร่วมรับฟังความคิดเห็นของชาวบ้านในชุมชนในบางกรณี ตัวแทนบุคลากรของเทศบาลมาไม่ครบทุก หน่วยงาน ผลที่ตามมาจึงทำให้การฝากให้บุคลากรสำนัก/กองอื่นไปแจ้งต่อสำนัก/กองที่เกี่ยวข้องไม่ได้ผล เท่าที่ควร

ยุทธศาสตร์ที่ 9 พัฒนานวัตกรรมการให้บริการและการบริหารบ้านเมือง

หากย้อนกลับไปถึงยุทธศาสตร์ที่ 4 ความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มจำนวนมากกล่าวถึง นวัตกรรม LINE BOT ที่สำนักช่าง เทศบาลนครขอนแก่นได้นำมาใช้ จึงมีข้อเสนอให้ทุกหน่วยงานภายใน เทศบาลควรใช้นวัตกรรมในลักษณะเดียวกัน ในส่วนของโครงการเทศบาลนี้มีรัก อันเป็นโครงการที่เทศบาล ให้บริการประชาชนแบบครบวงจร โดยสัญจรไปในพื้นที่ต่าง ๆ การบริการ อาทิ การตรวจสุขภาพ การตัดผม การฉีดวัคซีนสุนัข การซ่อมรถจักรยานยนต์ การซ่อมเครื่องไฟฟ้าประจำบ้าน การให้ความรู้ที่จำเป็นในแต่ละ ด้าน การชำระภาษี การจัดทำเอกสารต่าง ๆ ฯลฯ ในลักษณะแบบการบริการเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว (One stop service) อย่างไรก็ตาม พวกเขามีข้อเสนอแนะว่า ต้องการให้เทศบาลประสานหาเครือข่ายภาคเอกชน ภาค การศึกษาและภาคประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมกับทางเทศบาลเพื่อจัดบริการกิจการสาธารณะให้มากกว่า นี้ รวมถึงควรจัดในหลากหลายชุมชนบ่อยมากกว่าจัดรายเขต

ยุทธศาสตร์ที่ 10 พัฒนาโครงสร้างและศักยภาพองค์กรให้เป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง

เทศบาลนครขอนแก่นเช่นเดียวกับองค์กรที่มีสมรรถนะอื่น ๆ ซึ่งมีความพยายามในการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และมีการปรับตัวให้เข้ากับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปเสมอ ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มจำนวนมาก กล่าวชื่นชมโครงการก่อสร้างโรงเรียนอนุบาลสาธิตเทศบาลนครขอนแก่น อันจะทำให้ลูกหลานประชาชนในเขตเทศบาลได้รับการศึกษาที่ดีจากโรงเรียนที่มีมาตรฐานสูงและเป็นการช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา นอกจากนี้ พวกเขายังกล่าวถึงคุณภาพและจิตบริการสาธารณะของพนักงานเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อประชาชนผู้เข้ามาติดต่อเป็นอย่างดีเมื่อเทียบกับสมัยก่อนหน้านี้ กระนั้นก็ดี ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มบางส่วนเสนอว่า ทางเทศบาลควรจัดหาสถานที่จอดรถให้กับผู้ที่มาติดต่อให้มากขึ้น รวมถึงบางส่วนให้ความเห็นว่า บุคลากรของเทศบาลควรมีการฝึกฝนและพัฒนาคุณภาพการให้บริการอย่างต่อเนื่อง

คำนำ

รายงานผลการสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในภาพรวมและในแต่ละยุทธศาสตร์ ของเทศบาลนครขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ 2564 เป็นอีกช่องทางหนึ่งที่จะทำให้ฝ่ายบริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทราบถึงผลสะท้อนกลับและระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการพัฒนาของเทศบาลนครขอนแก่น ยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ทั้งหมด 10 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนานครขอนแก่นเป็นนครแห่งการประชุมสัมมนาและเป็นศูนย์กลางพาณิชย์กรรมของ ภูมิภาค ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมพัฒนาศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยให้มีคุณค่าเพื่อนำมาขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เมือง ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมผู้ประกอบการเพื่อเพิ่มมูลค่าวิสาหกิจชุมชน ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาระบบ Logistic ระบบขนส่งมวลชนและโครงสร้างพื้นฐานให้เป็นนครแห่งการลงทุน และนครแห่งการอยู่อาศัย ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในระดับมาตรฐานสากล ยุทธศาสตร์ที่ 6 สร้างสังคมที่เอื้ออาทรและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน (Healthy City) ยุทธศาสตร์ที่ 7 สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้เพื่อรองรับ AEC และให้พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงสู่สากล ยุทธศาสตร์ที่ 8 สร้างความเข้มแข็งภาคประชาชนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดเมืองในทุกมิติของการพัฒนา ยุทธศาสตร์ที่ 9 พัฒนานวัตกรรมบริการให้บริการและการบริหารบ้านเมืองและยุทธศาสตร์ที่ 10 พัฒนาโครงสร้างและศักยภาพองค์กรให้เป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูงการประเมิณผล

ผลที่ได้จากการประเมิน สามารถนำไปพัฒนาและปรับปรุงการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบรวมทั้งใช้วัดระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศในการบริหารจัดการ ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินเพื่อประกวดในโครงการต่าง ๆ อันจะส่งผลดีโดยรวมทั้งกับหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นผู้ให้บริการ และต่อผู้รับบริการ

คณะทำงานโครงการวิจัยฯ โดยวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น ต้องขอขอบคุณประชาชนที่ถูกเลือกสุ่มตัวอย่าง ผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่ม และทีมผู้ช่วยนักวิจัย ซึ่งเป็นนักศึกษาวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่นที่ลงพื้นที่เพื่อสำรวจและประเมินความพึงพอใจในครั้งนี้

รองศาสตราจารย์ ดร.ศิวัช ศรีโสภากุล
นางสาวเก็จแก้ว ทองสวัสดิ์
นายจิรภัทร เมตตาเหล่า
นางสาวชนิตา จันทร์เทา
นางสาวฐิติวราดา จำปาทอง
นางสาวนันท์ชพร พันธสุมา
นางสาวทิพย์รดา นามโคตร
นางสาวปวีณา ไม้กร่าง
นางสาวพรรภาษา พรหมแพง
วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร.....	ก
คำนำ.....	ฉ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฌ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	4
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	4
ระเบียบวิธีการวิจัย.....	5
ขอบเขตการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	6
2 แนวคิดทฤษฎีและกรอบแนวคิดการวิจัย.....	7
แนวคิดและความสำคัญของการกระจายอำนาจ.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ.....	18
ความสำคัญของนวัตกรรม.....	21
นวัตกรรมกับการพัฒนาท้องถิ่น.....	25
ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่นกับการบริการกิจการสาธารณะ.....	27
ความสำคัญของการประเมินโครงการ.....	31
ข้อมูลพื้นฐานพื้นที่.....	33
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	68
3 ระเบียบวิธีการวิจัย.....	69
รูปแบบการวิจัย.....	69
ขอบเขตของการวิจัย.....	69
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	71
การสร้างเครื่องมือ.....	77

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	78
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	79
4 ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของประชาชน.....	83
ลักษณะทั่วไปของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม.....	85
ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ในภาพรวม.....	89
ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ ที่ 1.....	92
ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ ที่ 2.....	94
ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ ที่ 3.....	97
ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ ที่ 4.....	99
ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ ที่ 5.....	102
ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ ที่ 6.....	104
ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ ที่ 7.....	106
ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ ที่ 8.....	109
ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ ที่ 9.....	111
ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ ที่ 10.....	113
ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์.....	116
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม.....	124
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	137
สรุปผลการสำรวจความพึงพอใจของประชาชน.....	139
อภิปรายผล.....	154
ข้อเสนอแนะ.....	157
ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย(policy implications).....	157
ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการสำหรับการศึกษาค้างต่อไป.....	161
บรรณานุกรม.....	163
ภาคผนวก	
ตัวอย่างแบบสอบถาม	
รายชื่อผู้ร่วมสนทนากลุ่ม	

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 เปรียบเทียบหน้าที่ของเทศบาลตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496.....	29
2.2 แสดงข้อมูลจำนวนประชากรในชุมชนเขตเทศบาลนครขอนแก่น เขต 1.....	40
2.3 แสดงข้อมูลจำนวนประชากรในชุมชนเขตเทศบาลนครขอนแก่น เขต 2.....	41
2.4 แสดงข้อมูลจำนวนประชากรในชุมชนเขตเทศบาลนครขอนแก่น เขต 3.....	42
2.5 แสดงข้อมูลจำนวนประชากรในชุมชนเขตเทศบาลนครขอนแก่น เขต 4.....	44
3.1 กิจกรรมดำเนินงานการสำรวจความพึงพอใจของประชาชนในปีงบประมาณ 2564.....	71
3.2 ประชากร (N) และกลุ่มตัวอย่าง (n) ของชุมชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น เขต 1.....	73
3.3 ประชากร (N) และกลุ่มตัวอย่าง (n) ของชุมชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น เขต 2.....	74
3.4 ประชากร (N) และกลุ่มตัวอย่าง (n) ของชุมชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น เขต 3.....	75
3.5 ประชากร (N) และกลุ่มตัวอย่าง (n) ของชุมชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น เขต 4.....	76
4.1 ข้อมูลทั่วไปของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม.....	85
4.2 ความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ในภาพรวม ของประชาชนที่ อาศัยในเขตเทศบาลนครขอนแก่น (400 คน).....	89
4.3 ความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ในภาพรวม ของผู้นำชุมชน ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น (44 คน).....	90
4.4 ความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในยุทธศาสตร์ที่ 1 (จากประชาชน 400 คน).....	92
4.5 ความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในยุทธศาสตร์ที่ 1 (จากผู้นำชุมชน 44 คน).....	93
4.6 ความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในยุทธศาสตร์ที่ 2 (จากประชาชน 400 คน).....	94
4.7 ความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในยุทธศาสตร์ที่ 2 (จากผู้นำชุมชน 44 คน).....	96
4.8 ความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในยุทธศาสตร์ที่ 3 (จากประชาชน 400 คน).....	97
4.9 ความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในยุทธศาสตร์ที่ 3 (จากผู้นำชุมชน 44 คน).....	98
4.10 ความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในยุทธศาสตร์ที่ 4 (จากประชาชน 400 คน).....	99
4.11 ความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในยุทธศาสตร์ที่ 4 (จากผู้นำชุมชน 44 คน).....	100
4.12 ความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในยุทธศาสตร์ที่ 5 (จากประชาชน 400 คน).....	102
4.13 ความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในยุทธศาสตร์ที่ 5 (จากผู้นำชุมชน 44 คน).....	103

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.14 ความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในยุทธศาสตร์ที่ 6 (จากประชาชน 400 คน).....	104
4.15 ความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในยุทธศาสตร์ที่ 6 (จากผู้นำชุมชน 44 คน).....	105
4.16 ความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในยุทธศาสตร์ที่ 7 (จากประชาชน 400 คน).....	106
4.17 ความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในยุทธศาสตร์ที่ 7 (จากผู้นำชุมชน 44 คน).....	107
4.18 ความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในยุทธศาสตร์ที่ 8 (จากประชาชน 400 คน).....	109
4.19 ความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในยุทธศาสตร์ที่ 8 (จากผู้นำชุมชน 44 คน).....	110
4.20 ความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในยุทธศาสตร์ที่ 9 (จากประชาชน 400 คน).....	111
4.21 ความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในยุทธศาสตร์ที่ 9 (จากผู้นำชุมชน 44 คน).....	112
4.22 ความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในยุทธศาสตร์ที่ 10 (จากประชาชน 400 คน)....	113
4.23 ความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในยุทธศาสตร์ที่ 10 (จากผู้นำชุมชน 44 คน).....	114
4.24 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างอายุกับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในยุทธศาสตร์.....	116
4.25 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในยุทธศาสตร์.....	117
4.26 ค่าความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในแต่ละยุทธศาสตร์.....	118
4.27 ค่าความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในแต่ละยุทธศาสตร์.....	119
4.28 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างค่าเฉลี่ยภาพรวมยุทธศาสตร์กับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในแต่ละยุทธศาสตร์	120
4.29 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในแต่ละยุทธศาสตร์ทั้ง 10 ยุทธศาสตร์ (400 คน)....	121
4.30 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในแต่ละยุทธศาสตร์ทั้ง 10 ยุทธศาสตร์ (ผู้นำชุมชน)	122
5.1 สรุประดับความพึงพอใจเฉลี่ยของประชาชนและผู้นำชุมชน/คะแนน และการแปลค่า.....	143

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
5.4 ค่าคะแนนความพึงพอใจของประชาชน ในแต่ละยุทธศาสตร์.....	144
5.5 ค่าคะแนนความพึงพอใจของผู้นำชุมชน ในแต่ละยุทธศาสตร์.....	145
5.6 ทีมงานนักวิจัยลงพื้นที่แจกแบบสอบถามในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อ.เมือง จ.ขอนแก่น (4).....	148
5.7 ทีมงานนักวิจัยลงพื้นที่ประชุมกลุ่มในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อ.เมือง จ.ขอนแก่น (5).....	153
5.8 ทีมงานนักวิจัยลงพื้นที่ประชุมกลุ่มในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อ.เมือง จ.ขอนแก่น (6).....	153
5.9 ทีมงานนักวิจัยลงพื้นที่แจกแบบสอบถามในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อ.เมือง จ.ขอนแก่น (7).....	156
5.10 ทีมงานนักวิจัยลงพื้นที่แจกแบบสอบถามในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อ.เมือง จ.ขอนแก่น (8)...	157
5.11 ทีมงานนักวิจัยลงพื้นที่แจกแบบสอบถามในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อ.เมือง จ.ขอนแก่น (9)...	162
5.12 ทีมงานนักวิจัยลงพื้นที่แจกแบบสอบถามในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อ.เมือง จ.ขอนแก่น (10)...	162

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหา

จากกระแสของการกระจายอำนาจที่เริ่มก่อตัวขึ้นตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญอื่น ๆ จะพบว่า ภารกิจและอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นมีจำนวนมากขึ้นตามไปด้วย ไม่ว่าจะเป็นภารกิจหน้าที่ที่จำเป็นต้องปฏิบัติ ภารกิจหน้าที่ที่อาจจะจัดทำให้เกิดขึ้น และภารกิจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย (โกวิทย์ พวงงาม, 2554; เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ, 2555) ส่วนหนึ่งเพราะสภาพการเมืองไทยขณะนั้นมีลักษณะของความเป็นประชาธิปไตยอย่างสูงและยังไม่มีความขัดแย้งอย่างรุนแรง จึงทำให้เกิดความร่วมมือในการปฏิรูปประเทศจากหลายภาคส่วน แนวคิดการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นจึงถูกบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญอย่างชัดเจน ซึ่งแตกต่างจากรัฐธรรมนูญทุกฉบับก่อนหน้านี้ ทั้งการกระจายอำนาจทางการปกครอง ด้านการบริหาร ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร ตลอดจนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและการมีอิสระภายใต้การกำกับดูแลของภาครัฐส่วนอื่น ซึ่งจะเห็นได้จากความเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจนคือการให้ผู้บริหารและสภาท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน จากอดีตที่ถูกแต่งตั้งโดยส่วนกลางหรือเป็นข้าราชการสังกัดหน่วยงานอื่น

ในส่วนของภารกิจที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับผิดชอบนั้น มีลักษณะที่กว้างขวางขึ้น จากเริ่มแรกที่มีหน้าที่เฉพาะการรักษาความสะอาดและการจัดสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะอุปโภค สาธารณูปการเท่านั้น แต่พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณะออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านการวางแผนการส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น กล่าวคือครอบคลุมภารกิจและกิจการที่หลากหลายเป็นอย่างยิ่ง (อั้งโน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, 2542)

สำหรับการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้น พบว่ามีความก้าวหน้าเป็นอย่างมาก นอกจากการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเลือกผู้แทนเข้าไปทำหน้าที่ในการบริหารท้องถิ่น รวมถึงการมีส่วนร่วมตั้งแต่กระบวนการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมตรวจสอบ และร่วมติดตามประเมินผลแล้ว ในส่วนของรัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ. 2540 ยังได้บัญญัติให้ประชาชนสามารถลงชื่อถอดถอนผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่นได้ อีกทั้งยังสามารถเข้าชื่อเพื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นได้เช่นเดียวกัน นอกจากนี้ รัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ. 2550

ได้บัญญัติเพิ่มอำนาจประชาชนในการลงประชามติ ดังนั้น การที่ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วม ซึ่งนอกจากจะทำให้ภาคประชาสังคมเกิดความเข้มแข็งและเกิดกระบวนการเรียนรู้พื้นฐานของกระบวนการประชาธิปไตยแล้ว ยังช่วยให้การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความโปร่งใสอีกด้วย (วีระศักดิ์ เครือเทพ, 2558)

ทำนองเดียวกัน รัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ. 2560 กำหนดให้มีการจัดการปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น ทั้งนี้ มาตรการที่สำคัญคือ มาตรา 250 ระบุว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมทั้ง ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ การจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะใดที่สมควรให้เป็นหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถ้าการร่วมดำเนินการกับเอกชนหรือหน่วยงานของรัฐหรือการมอบหมายให้เอกชนหรือหน่วยงานของรัฐดำเนินการ จะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนในท้องถิ่นมากกว่าการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะดำเนินการเอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะร่วมหรือมอบหมายให้เอกชนหรือหน่วยงานของรัฐดำเนินการนั้นก็ได้

นอกจากนี้ รัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ. 2560 มาตรา 250 ได้ระบุต่ออีกว่า รัฐต้องดำเนินการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้ของตนเองโดยจัดระบบภาษีหรือการจัดสรรภาษีที่เหมาะสม รวมทั้ง ส่งเสริมและพัฒนาการหารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถดำเนินการตามวรรคหนึ่งได้อย่างเพียงพอ ในระหว่างที่ยังไม่อาจดำเนินการได้ ให้รัฐจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปพลางก่อน กฎหมายที่เกี่ยวกับการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ต้องให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระในการบริหาร การจัดทำบริการสาธารณะ การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา การเงินและการคลัง และการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งต้องทำเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อการคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นหรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม การป้องกันการทุจริต และการใช้จ่ายเงินอย่างมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและความแตกต่างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ (อังกาณีส สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2560)

ประเด็นสำคัญที่ต้องย้ำคือ เพื่อการพัฒนาและยกระดับขีดความสามารถและคุณภาพในการให้บริการกิจการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงควรมีการสำรวจและประเมินผลการทำงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล อันประกอบด้วย 1) หลักนิติธรรม (Rule of Law) หมายถึง การตรากฎหมายที่ถูกต้องเป็นธรรม การบังคับการเป็นไปตามกฎหมาย ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด โดยคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพและความยุติธรรมของประชาชน 2) หลักคุณธรรม (Ethics) หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม 3) หลัก

ความโปร่งใส (Transparency) หมายถึง ความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ตรงกันข้ามกับการทุจริตคอร์รัปชัน และการฉ้อราษฎร์บังหลวง 4) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง การบริหาร และการจัดสรรทรัพยากรของชุมชน อันเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของชุมชน 5) หลักความพร้อมรับผิด (Accountability) หมายถึง การมีจิตสำนึกในหน้าที่ร่วมรับผิดชอบต่อสังคม สิทธิและหน้าที่ และปัญหาสาธารณะของบ้านเมือง และเคารพความคิดเห็นที่แตกต่างตามหลักประชาธิปไตย และ 6) หลักความคุ้มค่า (Value for Money) หมายถึง การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด (อริยธรรมาภิบาล, 2560)

เทศบาลนครขอนแก่น เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหน่วยงานหนึ่งที่ทำหน้าที่บริการประชาชน มีเนื้อที่การปกครองจำนวน 46 ตารางกิโลเมตร มีประชากร (รวมทุกสัญชาติ) จำนวน 111,607 คน (สำนักทะเบียนท้องถิ่น เทศบาลนครขอนแก่น, 2563) ทั้งนี้ การที่จะทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการพัฒนาไปสู่อนาคตที่พึงประสงค์ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการวางแผนและกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาเป็นระยะต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนการพัฒนาของทุกภาคส่วนไปในทิศทางเดียวกัน เทศบาลนครขอนแก่นจึงได้กำหนดแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.2561 – 2565 ตลอดจนมีการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาดังกล่าว หลังสิ้นสุดปีงบประมาณ เพื่อให้ประชาชนได้สะท้อนความคิดเห็นและสำรวจความพึงพอใจต่อการดำเนินงานในภาพรวมและในแต่ละยุทธศาสตร์ของเทศบาล ประกอบกับที่กระทรวงมหาดไทยมีหนังสือด่วนที่สุด ที่มท 0808.2/ว0600 ลงวันที่ 29 มกราคม 2559 เรื่อง แนวทางและหลักเกณฑ์การจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบกับระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2561) ข้อ 29 และข้อ 30 กำหนดให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ กำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา และอาจมอบให้หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกดำเนินการหรือร่วมดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาได้ ดังนั้น คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาเทศบาลนครขอนแก่น จึงได้กำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาเทศบาลนครขอนแก่น ไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. 2561 - 2565 และให้เทศบาลนครขอนแก่นสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงาน ในภาพรวมและในแต่ละยุทธศาสตร์ของเทศบาลนครขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 โดยใช้แนวทางในการสำรวจความพึงพอใจตามคู่มือติดตามและประเมินผลการจัดทำและแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นสถาบันการศึกษาของรัฐที่มีองค์ความรู้ระดับประเทศ มีความโดดเด่นในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้มาตรฐานและเป็นกลาง โดยวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น นอกจากมีการจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับปริญญาตรีถึงระดับปริญญาเอกด้านการบริหารกิจการสาธารณะแล้ว วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่นได้ทำการวิจัย การบริการวิชาการ และการสร้างประโยชน์ให้กับหน่วยงานเครือข่ายในพื้นที่และชุมชนท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมานานมากกว่าหนึ่งทศวรรษ ทั้งนี้ วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น ได้จัดทำบริการวิชาการให้หน่วยงานในพื้นที่และชุมชนท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยได้จัดทำโครงการสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในภาพรวมและในแต่ละยุทธศาสตร์ ของเทศบาลนครขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ 2564 เพื่อให้การดำเนินงานของเทศบาลนครขอนแก่นเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามแนวทางและหลักเกณฑ์การจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบกับระเบียบกระทรวงมหาดไทยและกฎหมายดังกล่าวข้างต้น ตลอดจนเป็นการย้ำให้เห็นว่าวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่นได้ให้ความสำคัญกับการทำงานร่วมกับท้องถิ่น ไม่ว่าจะป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาสังคมและภาคประชาชน ภายใต้ความเชื่อของคณะที่ว่า “พลังเปลี่ยนแปลงโลกอยู่ที่ท้องถิ่น” พร้อมหวังว่ารายงานการวิจัยนี้สามารถเป็นเกณฑ์ส่วนหนึ่งเพื่อชี้วัดระดับมาตรฐานการให้บริการ ระดับความเป็นธรรมาภิบาล ความโปร่งใส การมีส่วนร่วมและความเชื่อถือไว้วางใจของประชาชน รวมทั้ง ชี้วัดระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศในการบริหารจัดการ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี เป็นต้น

1.2 คำถามการวิจัย

ระดับความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในภาพรวม และในแต่ละยุทธศาสตร์ของเทศบาลนครขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 อยู่ในระดับใด ยุทธศาสตร์ด้านใดที่ประชาชนมีระดับความพึงพอใจมากที่สุด ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ด้านใดที่ประชาชนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการแก้ไขโดยเร่งด่วน

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในภาพรวม และในแต่ละยุทธศาสตร์ของเทศบาลนครขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ 2564

1.3.2 เพื่อนำผลการสำรวจเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงพันธกิจและยุทธศาสตร์ต่างๆ ของ เทศบาลนครขอนแก่นให้สอดคล้องกับนโยบายการบริหารงานและสนองตอบความต้องการของประชาชน

1.4 ระเบียบวิธีการวิจัย

การสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในภาพรวมและในแต่ละยุทธศาสตร์ เทศบาลนครขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ 2564 ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ประกอบด้วย วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ถูกสุ่มเลือก และใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Research) ที่เกี่ยวข้อง และการประชุมกลุ่ม (Focus Group) จากผู้นำชุมชนทั้ง 4 เขตในเทศบาลนครขอนแก่น

1.5 ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย ประกอบด้วย 3 ขอบเขต ได้แก่

1.5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

รายงานวิจัยนี้จะพิจารณาการประเมินผลความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในภาพรวมและในแต่ละยุทธศาสตร์ในเทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ 2564 ผ่านขอบเขตการประเมินยุทธศาสตร์ของเทศบาลนครขอนแก่น 10 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

- 1) ยุทธศาสตร์ที่ 1. พัฒนานครขอนแก่นเป็นนครแห่งการประชุมสัมมนาและเป็นศูนย์กลางพาณิชยกรรมของ ภูมิภาค
- 2) ยุทธศาสตร์ที่ 2. ส่งเสริมพัฒนาศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยให้มีคุณค่าเพื่อนำมาขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เมือง
- 3) ยุทธศาสตร์ที่ 3. ส่งเสริมผู้ประกอบการเพื่อเพิ่มมูลค่าวิสาหกิจชุมชน
- 4) ยุทธศาสตร์ที่ 4. พัฒนาระบบ Logistic ระบบขนส่งมวลชนและโครงสร้างพื้นฐานให้เป็นนครแห่งการลงทุน และนครแห่งการอยู่อาศัย
- 5) ยุทธศาสตร์ที่ 5. พัฒนาและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในระดับมาตรฐานสากล
- 6) ยุทธศาสตร์ที่ 6. สร้างสังคมที่เอื้ออาหารและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน (Healthy City)
- 7) ยุทธศาสตร์ที่ 7. สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้เพื่อรองรับ AEC และให้พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงสู่สากล
- 8) ยุทธศาสตร์ที่ 8. สร้างความเข้มแข็งภาคประชาชนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดเมืองในทุกมิติของการพัฒนา
- 9) ยุทธศาสตร์ที่ 9. พัฒนานวัตกรรมบริการให้บริการและการบริหารบ้านเมือง

10) ยุทธศาสตร์ที่ 10. พัฒนาโครงสร้างและศักยภาพองค์กรให้เป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง

1.5.2 ขอบเขตด้านพื้นที่

ศึกษาการดำเนินงานในภาพรวมและในแต่ละยุทธศาสตร์ของเทศบาลนครขอนแก่น ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

1.5.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ศึกษาการดำเนินการในภาพรวมและในแต่ละยุทธศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ 2564 หรือ นับจากวันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2564 - 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการประเมินผลความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในภาพรวมและในแต่ละยุทธศาสตร์ ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ 2564 ได้แก่

- 1) เพื่อใช้วัดระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศในการบริหารจัดการ ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินเพื่อประกวดในโครงการต่าง ๆ อาทิ รางวัลพระปกเกล้าสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศ เป็นต้น
- 2) ผลการสำรวจสามารถนำไปใช้เป็นเกณฑ์ (Criteria) เพื่อเป็นตัวชี้วัดในการวัดระดับคุณภาพการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้
- 3) ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการนำไปใช้อ้างอิงเพื่อพัฒนาการจัดทำยุทธศาสตร์ เพื่อยกระดับความพึงพอใจและตอบสนองความต้องการของประชาชนให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลต่อไป
- 4) ทำให้ทราบถึงลักษณะยุทธศาสตร์ที่ประชาชนมีระดับความพึงพอใจมากที่สุด และกิจยุทธศาสตร์ที่ประชาชนมีระดับความพึงพอใจน้อยหรือไม่พอใจ
- 5) ทำให้ทราบถึงศักยภาพ สมรรถนะความสามารถในการให้บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 6) รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในของยุทธศาสตร์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามทัศนะของประชาชน

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎีและกรอบแนวคิดการวิจัย

การดำเนินการสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในภาพรวม และในแต่ละยุทธศาสตร์ของเทศบาลนครขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ 2564 อาศัยแนวคิดทฤษฎี ข้อมูลพื้นฐานและกรอบแนวคิดการวิจัย โดยจะไล่เรียงหัวข้อดังนี้

2.1 แนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย

- 2.1.1 แนวคิดและความสำคัญของการกระจายอำนาจ
- 2.1.2 แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ
- 2.1.3 ความสำคัญของนวัตกรรม
- 2.1.4 นวัตกรรมกับการพัฒนาท้องถิ่น
- 2.1.5 ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่นกับการบริการกิจการสาธารณะ
- 2.1.6 ความสำคัญของการประเมินโครงการ

2.2 ข้อมูลพื้นฐานพื้นที่

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานเทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

2.3 กรอบแนวคิดการวิจัย

2.1 แนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย

2.1.1 แนวคิดและความสำคัญของการกระจายอำนาจ

แนวคิดและหลักการกระจายอำนาจ ถือเป็นแนวคิดที่มีความสำคัญต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการที่จะตัดสินใจ แก้ไขปัญหาต่าง ๆ รวมไปถึงการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง ฉะนั้น การทำความเข้าใจถึงความหมายของหลักการกระจายอำนาจจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้เข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดนี้ให้มากยิ่งขึ้น มีผู้ให้ความหมายของการกระจายอำนาจไว้หลากหลายดังต่อไปนี้

ศิลิน กุศลานุกภาพ และสุรเชษฐ์ ชีระมณี (2526, น. 39) ได้ให้ความหมายว่า การกระจายอำนาจ หมายถึง การกระจายหน้าที่และอำนาจจากรัฐบาลกลางไปสู่หน่วยงานระดับรองลงไป

เสนห์ จัยโต และคณะ (2530, น. 8) แสดงทัศนะว่า การกระจายอำนาจคือ การที่รัฐบาลนั้นเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในท้องถิ่นตนเอง โดยการเลือกผู้ปกครองที่เป็นคนในท้องถิ่น ซึ่งอำนาจในปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ และการบังคับบัญชานั้นเป็นหน้าที่ของหน่วยการปกครองที่จะทำหน้าที่ปกครองตนเอง รัฐบาลกลางเป็นเพียงผู้ตรวจตราและควบคุมดูแลให้ท้องถิ่นปฏิบัติไปตามกฎหมายและมาตรฐานที่วางเอาไว้

จรูญ สุภาพ (2531, น. 84) และชวงค์ ฉายะบุตร (2539, น. 22) ได้แสดงทัศนะที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับการกระจายอำนาจไว้ว่า ถือเป็นวิธีที่รัฐมอบอำนาจปกครองบางส่วนให้กับองค์กรอื่นที่ไม่ได้เป็นเกี่ยวเนื่องกับส่วนของหน่วยบริหารราชการส่วนกลางในการไปจัดกิจกรรมให้บริการด้านสาธารณะบางอย่าง โดยมีความอิสระตามสมควร รวมถึงการมีอำนาจที่จะพิจารณาตัดสินใจในเรื่องสำคัญ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น โดยไม่ต้องขึ้นอยู่กับการบังคับบัญชาเพียงแต่ขึ้นอยู่กับหน่วยงานราชการของส่วนกลางเท่านั้น

รวมถึงมีนักคิดอีกหลายท่านที่มีความเห็นคล้ายกับการกระจายอำนาจ อาทิ เช่น ธเนศวร์ เจริญเมือง (2542, น. 290) วิทยา เชียงกุล (2543, น. 62) เตโช สนวนานนท์ (2545, น. 14-15) และสยาม คำปรีดา (2547, น. 228) ได้ให้คำนิยามการกระจายอำนาจ หมายถึง การบริหารจากส่วนกลางไปสู่ท้องถิ่น หรือขององค์กรนั้น ซึ่งราชการบริหารส่วนกลางเพียงควบคุมกำกับดูแลแต่ไม่ได้เข้าไปบังคับบัญชาสั่งการแต่อย่างใด

นอกจากนี้ ดิน ปรัชญพฤทธิ์ (2535) ได้ให้คำนิยามว่า การกระจายอำนาจในศัพท์ รัฐประศาสนศาสตร์ หมายถึง การขยายและมอบหมายให้หน่วยที่เล็กลงไปเป็นผู้ดำเนินการหรือตัดสินใจแทนส่วนสำนักงานใหญ่ การกระจายอำนาจแบ่งออกได้ 2 ประเภทคือ

1. การลดความแออัดของสำนักงานใหญ่ หรือ Deconcentration ซึ่งหมายถึง สำนักงานใหญ่มอบหมายให้หน่วยย่อยเป็นผู้ดำเนินการ หรือตัดสินใจแทน แต่อำนาจในการตัดสินใจขั้นสุดท้ายยังอยู่ที่สำนักงานใหญ่

2. การดำเนินการหรือการตัดสินใจตกเป็นของหน่วยย่อย หรือ Devolution ซึ่งหมายถึง การที่หน่วยย่อยสามารถตัดสินใจดำเนินงานได้เอง โดยไม่ต้องขออนุญาต หรือถูกหักท้วงจากสำนักงานใหญ่

นอกเหนือจากการให้ความหมายการกระจายอำนาจในข้างต้นแล้ว ยังได้มีการจำแนกความหมายของการกระจายอำนาจไว้ตามทฤษฎีดั้งเดิม และแนวคิดทฤษฎีใหม่ (ชานาญ ยุวบูรณ์, 2503 น. 8-9 อ้างถึงใน ตระกูล มีชัย, 2538 น. 1-2) โดยแนวทฤษฎีดั้งเดิมได้ให้ความหมาย 2 ลักษณะ คือ

1. ลักษณะการกระจายอำนาจตามอาณาเขต (Decentralization by Territory) หมายถึง การมอบอำนาจให้แก่ท้องถิ่นในการจัดทำกิจกรรมหรือบริการสาธารณะต่าง ๆ ภายในเขตของตนเอง ทำให้ท้องถิ่นมีอิสระในการปกครองตนเองมากขึ้น

2. ลักษณะการกระจายอำนาจตามกิจการ (Decentralization by function) หมายถึง การมอบอำนาจให้แก่สาธารณะสามารถจัดทำกิจการประเภทใดประเภทหนึ่งได้ ทั้งนี้เพื่อความอิสระในการดำเนินงานให้เหมาะสมกับเทคนิคที่นำมาใช้ของงานนั้น

สำหรับความหมายของการกระจายอำนาจตามทฤษฎีสมัยใหม่ที่เน้นย้ำกับการพิจารณาตามบริบทที่ว่า เป็น “การรวมอำนาจ” หรือ “การกระจายอำนาจ” นั้น ควรจะพิจารณาว่าอำนาจที่จะตัดสินใจขั้นสุดท้ายนั้นอยู่กับองค์กรปกครองเดียวหรือหลายองค์กรปกครอง ถ้ารวมอยู่ในองค์กรปกครองเดียวเรียกว่า การรวมอำนาจ แต่ถ้าอำนาจตกอยู่กับหลายองค์กรจะเรียกว่า การกระจายอำนาจ แนวคิดทฤษฎีนี้ไม่เห็นด้วยในประเด็นที่จะแยกความหมายของการกระจายอำนาจออกเป็น การกระจายอำนาจตามอาณาเขตและการกระจายอำนาจตามกิจการ เพราะการที่จะพิจารณาว่ากระจายอำนาจหรือไม่นั้น ควรพิจารณาว่าองค์กรนั้นมีอำนาจตัดสินใจขั้นสุดท้ายหรือไม่

อย่างไรก็ตาม ได้มีข้อถกเถียงเกี่ยวกับความหมายที่แท้จริงของการกระจายอำนาจ โดยมองว่าคำว่า “การกระจายอำนาจ” (Decentralization) มีความหมาย 2 นัย นัยแรก มองว่าการกระจายอำนาจหมายถึงการโอนอำนาจ (Devolution) (ศุภสวัสดิ์ ชัชวาล, 2545, น.7) เป็นคำที่สะท้อนถึงการกระจายอำนาจที่มีระดับสูงกว่าความหมายในนัยที่ 2 คือ การกระจายอำนาจที่หมายถึงการแบ่งอำนาจ (Deconcentration) เพราะการกระจายอำนาจในความหมายของการแบ่งอำนาจนั้น ดูเหมือนจะเป็นเพียงการกระจายอำนาจที่เกิดขึ้นในหน่วยราชการหรือกลไกของรัฐบาลด้วยกันเองมากกว่า ในขณะที่การกระจายอำนาจในความหมายที่สองนั้น อาจหมายถึงการกระจายอำนาจที่มีขอบเขตกว้างขวาง โดยไม่จำเป็นต้องเป็นการกระจายอำนาจที่เกิดขึ้นภายใต้หน่วยราชการหรือ

กลไกของรัฐบาลด้วยกันเอง แต่อาจจะเป็นการกระจายอำนาจลงไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นอิสระ

จากการทบทวนค่านิยมของการกระจายอำนาจข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การกระจายอำนาจหมายถึง การกระจายอำนาจ/หน้าที่ของรัฐบาลกลางสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้องค์กรดังกล่าวจัดทำบริการสาธารณะให้แก่คนในท้องถิ่น หรือให้อำนาจในการตัดสินใจบางอย่างโดยมีอิสระตามสมควร โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง รัฐบาลกลางมีบทบาทเพียงเป็นหน่วยในการควบคุมดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ท้องถิ่นนั้นดำเนินการตามมาตรฐานที่ตั้งเอาไว้

2.1.1.1 วัตถุประสงค์ของการกระจายอำนาจ

ตระกูล มีชัย (2538, น.19) ให้ความเห็นว่า การกระจายอำนาจต้องเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ

1. ประสิทธิภาพของหน่วยราชการเพื่อการบริหาร การจัดการ และการให้บริการประชาชน
2. ประสิทธิภาพของการทำงาน
3. ช่วยพัฒนาบรรยากาศการทำงานของข้าราชการและพนักงานให้มีความกระตือรือร้นมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ทั้ง 3 ประการ ตระกูล มีชัย ระบุว่า การกระจายอำนาจควรเป็นไปภายใต้หลักการ คือ 1) ให้มีการกระจายอำนาจ วินิจฉัย สั่งการ และการบริหารลงไปยังหน่วยซึ่งรับผิดชอบบริการใกล้ชิดประชาชนให้มากที่สุด 2) ผู้รับมอบอำนาจต้องมีความพร้อมในการรับมอบหน้าที่ ความรับผิดชอบและอำนาจที่มากขึ้น โดยผู้กระจายอำนาจต้องให้การสนับสนุนอย่างเพียงพอ 3) ต้องสร้างดุลยภาพระหว่างหน้าที่ความรับผิดชอบกับอำนาจหน้าที่ที่เพิ่มขึ้น 4) การกระจายอำนาจต้องเป็นไปเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ด้านประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และบรรยากาศของการทำงาน และก่อประโยชน์ต่อประชาชนและสังคมโดยรวม และ 5) การกระจายอำนาจต้องเป็นไปโดยมีเป้าหมายชัดเจนที่สามารถประเมินได้ และต้องมีการเตรียมขั้นตอนให้เป็นระบบเพียงพอก่อนการดำเนินการ

2.1.1.2 ลักษณะสำคัญของหลักการกระจายอำนาจปกครอง

ชูวงศ์ ฉายะบุตร (2539, น. 22-23), ธเนศวร์ เจริญเมือง (2542, น. 291) และ สันสิทธิ์ ขวลิตรำรง (2546, น. 43) มีมุมมองเกี่ยวกับหลักการกระจายอำนาจปกครองว่า มีลักษณะสำคัญคล้ายคลึงกันดังต่อไปนี้

1. มีการจัดตั้งองค์การขึ้นเป็นนิติบุคคลเพิ่มขึ้นจากส่วนกลาง หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นเหล่านี้มีหน้าที่งบประมาณ และทรัพย์สินเป็นของตนเองต่างหาก และไม่ขึ้นตรงต่อหน่วยการบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนกลางเพียงแต่ควบคุมดูแลให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นไปตามกฎหมายเท่านั้น

2. มีการเลือกตั้งสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นทั้งหมด หรือเพียงบางส่วนเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองอย่างใกล้ชิด ถ้าไม่มีการเลือกตั้งคณะผู้บริหารท้องถิ่นเลย ก็ไม่นับว่าเป็นการกระจายอำนาจการปกครองให้แก่ท้องถิ่นอย่างแท้จริง

3. มีอิสระในการปกครองได้ตามสมควร การกระจายอำนาจการปกครองนั้นต้องกำหนดให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นมีอำนาจอิสระในการบริหารงานหรือจัดทำกิจการที่ได้รับมอบหมายได้เองตามสมควร คือมีอำนาจวินิจฉัยได้เองด้วยงบประมาณและเจ้าหน้าที่ของตนเอง

4. มีงบประมาณและรายได้ของท้องถิ่น ตามหลักการกระจายอำนาจการปกครองนั้น หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีงบประมาณของตนเอง ซึ่งแยกต่างหากจากส่วนกลาง โดยมีรายได้จากการจัดเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ และทรัพย์สิน ตลอดจนเงินอุดหนุน (ถ้ามี) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจการต่าง ๆ

5. มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานของตนเอง นอกจากจะมีงบประมาณแยกออกเป็นสัดส่วนของตนเองแล้ว การกระจายอำนาจการปกครองนั้น จะต้องมีการที่อันเป็นพนักงานของตนเองเป็นส่วนใหญ่หรือทั้งหมด เจ้าหน้าที่เหล่านี้มิได้สังกัดกระทรวง ทบวง กรม ในส่วนกลางโดยตรง แต่เป็นเจ้าหน้าที่ของท้องถิ่นแต่ละแห่งนั้นนั่นเอง

ประธาน สุวรรณมงคล (2547, น. 17-18) ได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญของการกระจายอำนาจ ดังต่อไปนี้

1) การกระจายภารกิจหน้าที่ รัฐได้มอบภารกิจหน้าที่บางประการให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับผิดชอบดำเนินการแทนรัฐ เช่น การจัดการศึกษาบางระดับ การให้บริการสาธารณสุข เป็นต้น

2) การกระจายอำนาจการตัดสินใจ ในภารกิจหน้าที่ที่รัฐบาลมอบหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปดำเนินการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีอำนาจตัดสินใจอิสระในภารกิจหน้าที่นั้นด้วย

3) การกระจายทรัพยากรการบริหาร เมื่อรัฐบาลมอบอำนาจหน้าที่และอำนาจตัดสินใจไปให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว จะต้องมอบทรัพยากรการบริหารด้วยเช่นกัน ได้แก่ รายได้จากการจัดเก็บภาษีในเขต จำนวนบุคลากรที่เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ด้วย

4) การกระจายอำนาจการมีส่วนร่วมในการจัดการบ้านเมืองให้แก่ประชาชน เป็นการเปิดมิติให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท้องถิ่นทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม เช่น การให้สิทธิแก่ประชาชนเข้าถึงชื่อ เพื่อให้มีการพิจารณาถอดถอนนักการเมืองท้องถิ่นที่มีความประพฤติไม่เหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งต่อไป เป็นต้น

5) การกระจายความรับผิดชอบที่โปร่งใสและตรวจสอบได้ การกระจายอำนาจหน้าที่และทรัพยากรทางการบริหารให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องควบคู่ไปกับการทำให้ผู้บริหารได้ด้วย โดยมีการกำกับดูแลจากรัฐและประชาชนในท้องถิ่นด้วย (Accountability) ที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ด้วย โดยมีการกำกับดูแลจากรัฐและประชาชนในท้องถิ่นด้วย

2.1.1.3 ประเภทของการกระจายอำนาจ (Decentralization Types)

นอกจากเหนือจากความหมาย ลักษณะสำคัญและปัจจัยที่ก่อให้เกิดการกระจายอำนาจที่ได้นำเสนอไปแล้วนั้น ยังสามารถจำแนกประเภทของการกระจายอำนาจโดยแบ่งได้เป็น 6 ประเภท (Manor, 1999) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) การกระจายอำนาจโดยจำเป็นหรือโดยปริยาย (Decentralization by default)

การกระจายอำนาจโดยจำเป็นหรือโดยปริยายนี้ เกิดมาจากภาวะที่องค์กร หน่วยงาน หรือรัฐบาลกลาง ไม่สามารถบริหารงานหรือทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพจนกระทั่งเกิดความล้มเหลวในการทำงาน จึงทำให้ภาคประชาชนหรือภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคมเกิดความตระหนักและลุกขึ้นมาเรียกร้องเพื่อให้มีการกระจายอำนาจให้กับกลุ่มประชาชนและภาคส่วนต่าง ๆ ในการทำงานด้วยตัวเอง

2) การแปรรูปกิจการของภาครัฐ (Privatization)

รูปแบบของการกระจายอำนาจในลักษณะของการแปรรูปกิจการของภาครัฐนี้มีลักษณะแบบการ “โยกโอน” (handover) การกิจหรือการให้บริการสาธารณะอย่างใดอย่างหนึ่งของรัฐบาลไปให้กับภาคเอกชนทำหน้าที่แทน ซึ่งหลักการในลักษณะนี้อยู่บนพื้นฐานที่ว่าหากภาคเอกชนให้บริการสาธารณะหรือทำหน้าที่ใดได้ดีกว่ารัฐ ก็ควรจะโยกโอนหน้าที่นั้นให้กับเอกชนทำหน้าที่แทน เพื่อประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความคุ้มค่าทางการบริหารทรัพยากร เพราะหากรัฐยังให้บริการอยู่ก็จะส่งผลให้การให้บริการสาธารณะในด้านนั้นมีประสิทธิภาพและคุณภาพต่ำ ดังนั้น การให้เอกชนเข้ามาทำหน้าที่แทนจึงเป็นการบริหารที่มีประสิทธิภาพมากกว่า

3) การกระจายอำนาจภายใต้แนวความคิดเรื่องการแบ่งอำนาจทางการบริหาร (Deconcentration / Administrative decentralization)

รูปแบบของการกระจายอำนาจในลักษณะของการแบ่งอำนาจทางการบริหารนี้ เป็นลักษณะที่ หน่วยงานภาครัฐจากส่วนกลาง ได้แบ่งอำนาจหน้าที่มาให้กับหน่วยงานที่มีระดับรองลงมาจากส่วนกลางที่กระจายในพื้นที่ต่าง ๆ ซึ่งหน่วยงานนี้มีอำนาจในการดำเนินงานในพื้นที่ของตนเองในระดับหนึ่ง แต่อำนาจหน้าที่ นโยบาย หรือ บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ดังกล่าวยังถือว่าเป็นบุคลากรที่แบ่งแยกออกมาจากส่วนกลาง ดังนั้น บุคลากรและอำนาจหน้าที่ต่าง ๆ ของหน่วยงานที่ได้รับการแบ่งแยกอำนาจมานี้ยังคงขึ้นอยู่กับส่วนกลางเป็นสำคัญ

4) การกระจายอำนาจภายใต้หลักการมอบอำนาจ (Delegation)

รูปแบบการกระจายอำนาจในลักษณะของหลักการมอบอำนาจนี้ ถือได้ว่าหลักการมอบอำนาจนั้นมีลักษณะของความเป็นอิสระในการทำงานมากกว่าหลักการแบ่งอำนาจ ซึ่งการมอบอำนาจในที่นี้ส่วนใหญ่จะพิจารณาในมิติของการมอบอำนาจ “หน้าที่” หรือ “ภารกิจ” ให้กับหน่วยงานหรือองค์กรประเภทต่าง ๆ แต่ยังไม่ได้พิจารณาหรือเน้นไปถึงการมอบอำนาจเชิงพื้นที่ ซึ่งหลักการมอบอำนาจในลักษณะนี้สามารถยกตัวอย่างหน่วยงานที่ได้รับมอบอำนาจ เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรมหาชน องค์กรอิสระ หรือองค์กรพิเศษที่ทำหน้าที่เฉพาะโครงการ ซึ่งหน่วยงานหรือองค์กรเหล่านี้ ได้รับมอบอำนาจหน้าที่และภารกิจในการดำเนินงานอย่างใดอย่างหนึ่งจากส่วนกลาง แต่ก็ยังอยู่ภายใต้การกำกับดูแลจากรัฐบาลกลางผ่านมาตรฐาน กลไกทางกฎหมาย ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งอยู่ทั้งทางตรงและทางอ้อม

5) การกระจายอำนาจภายใต้หลักการโอนอำนาจ (Devolution)

ภายใต้แนวคิดเรื่องการกระจายอำนาจนั้น หลักการกระจายอำนาจแบบถ่ายโอนอำนาจ (devolution) ถือได้ว่าเป็นรูปแบบการกระจายอำนาจที่มีความกว้างขวางมากที่สุด มากกว่าการแบ่งอำนาจ (deconcentration) และการมอบอำนาจ (delegation) เนื่องจากการถ่ายโอนอำนาจนี้รัฐบาลกลางได้ถ่ายโอนอำนาจหน้าที่ในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ มาให้กับหน่วยงานระดับรองลงมา ซึ่งการถ่ายโอนอำนาจหน้าที่จากรัฐบาลมาพร้อม “ความเป็นอิสระ” ในการตัดสินใจเพื่อการบริหารจัดการ พัฒนา แก้ไขปัญหา ในด้านต่าง ๆ ได้อย่างอิสระ ซึ่งไม่ได้มองเพียงแค่มิติในการถ่ายโอนอำนาจหน้าที่อย่างเดียว แต่ยังพิจารณาถึงมิติในบริหารงานเชิงพื้นที่ของแต่ละแห่งด้วย ดังนั้น การถ่ายโอนอำนาจนี้จึงให้ความอิสระในการตัดสินใจทางการบริหารและปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ แก่หน่วยงานที่ได้รับการถ่ายโอน เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประเทศญี่ปุ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประเทศอังกฤษ สหรัฐอเมริกา เป็นต้น โดยการถ่ายโอนอำนาจนี้ บทบาทของรัฐบาลกลางหรือหน่วยงานส่วนกลางจะเข้า

มาแทรกแซงการใช้อำนาจหรือการบริหารงานของท้องถิ่นได้อย่างจำกัดมากหรือแทรกแซงไม่ได้เลย ตลอดจนไม่มีบทบาทในการควบคุมให้ท้องถิ่นปฏิบัติงานภายใต้การบังคับบัญชาจากส่วนกลาง แต่หน่วยงานส่วนกลางหรือรัฐบาลจะเป็นเพียงแต่ผู้คอยกำกับดูแลหรือให้ปรึกษาในการทำงานด้านต่าง ๆ แต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะปฏิบัติตามหรือไม่นั้นก็ขึ้นอยู่กับความตัดสินใจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม การถ่ายโอนอำนาจนี้สามารถจำแนกออกเป็น 2 ระดับ ได้แก่

ระดับที่ 1. การถ่ายโอนอำนาจทางการบริหาร (Administrative devolution) ซึ่งหากจะอธิบายให้เกิดความชัดเจนมากที่สุด การถ่ายโอนอำนาจทางการบริหารนี้สามารถอธิบายได้ผ่านรูปแบบของ “การปกครองตนเองของท้องถิ่น (local-self-government)” โดยการถ่ายโอนอำนาจทางการบริหารนี้ หน่วยงานระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือว่าเป็นได้รับการถ่ายโอนอำนาจทั้งทางการบริหาร อำนาจหน้าที่ และการคลัง อย่างกว้างขวางและมีความเป็นอิสระในการดำเนินงานมากพอสมควร ส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีโอกาสในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาท้องถิ่น โดยทรัพยากรและความสามารถของท้องถิ่น เพื่อคนในท้องถิ่น ได้อย่างอิสระและสมบูรณ์ เนื่องจากการถ่ายโอนอำนาจทางการบริหารนี้ ส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีทรัพยากรเป็นของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นงบประมาณและบุคลากรของท้องถิ่น ตลอดจนมีอิสระในการใช้ทรัพยากรของตนเองเหล่านี้ในการทำงานเพื่อพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างอิสระ

ระดับที่ 2. การถ่ายโอนอำนาจทางนิติบัญญัติ (Legislative devolution) ถือได้ว่าเป็นการถ่ายโอนอำนาจที่กว้างขวางและสูงสุดเมื่อพิจารณาการถ่ายโอนอำนาจภายใต้รูปแบบการปกครองประเทศแบบรัฐเดี่ยว (unitary state) จนถึงขั้นคล้ายคลึงกับการปกครองในระบอบสหพันธรัฐ ยกตัวอย่างเช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศสหราชอาณาจักร (Bogdanor, 1999) ซึ่งการถ่ายโอนอำนาจในลักษณะนี้ถือได้ว่า รัฐบาลกลางได้ถ่ายโอนอำนาจมาให้หน่วยงานระดับรองลงมาหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งในเชิงอำนาจหน้าที่และในเชิงพื้นที่เพื่อให้ท้องถิ่นกำหนดชะตาชีวิตของท้องถิ่นเองได้อย่างเต็มที่ มีอำนาจในการจัดตั้งสภาที่เป็นสภาของท้องถิ่นเอง (local assembly) เพื่อออกกฎหมายบังคับใช้ในท้องถิ่นได้อย่างเต็มรูปแบบ ซึ่งสภาท้องถิ่นนี้ถือว่าเป็นสภานิติบัญญัติของท้องถิ่น ซึ่งยังถือเป็นส่วนหนึ่งของรัฐมิได้แยกตัวออกไปจากรัฐแต่อย่างใด แต่สภาท้องถิ่นที่ว่ามีอำนาจหน้าที่อย่างอิสระในการออกกฎหมาย นโยบาย เพื่อบังคับใช้ในพื้นที่หรือในท้องถิ่นของตน โดยรัฐบาลกลางไม่สามารถมาแทรกแซงหรือควบคุมการทำงาน of ท้องถิ่นได้

6) การกระจายอำนาจทางการคลัง (Fiscal decentralization)

โดยพื้นฐานแล้วการกระจายอำนาจทางการคลังถือเป็นปัจจัยที่ขาดไม่ได้ภายใต้การกระจายอำนาจ เพราะหากมีการกระจายอำนาจหน้าที่เพียงอย่างเดียว ก็อาจส่งผลให้หน่วยงานที่ได้รับการกระจายอำนาจสามารถทำงานหรือขับเคลื่อนไปได้หากไม่ได้รับการกระจายอำนาจทางการคลัง หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ “มีแค่หน้าที่ แต่ไม่มีเงิน” ก็ไม่สามารถทำงานได้ ซึ่งการกระจายอำนาจทางการคลังนี้ เป็นการกระจายอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการงบประมาณและการคลังจากส่วนกลางมาให้ท้องถิ่น พร้อมกับเงินงบประมาณที่ถูกจัดจำแนกโดยยึดตามภารกิจหรือการจัดแบ่งบริการสาธารณะออกเป็นประเภทต่าง ๆ โดยส่วนใหญ่แล้ว การกระจายอำนาจทางการคลังนี้เองยังส่งผลให้ท้องถิ่นสามารถจัดเก็บรายได้ที่เป็นรายได้ของท้องถิ่นเองผ่านมาตรการทางการคลังหรือภาษีประเภทต่าง ๆ อีกด้วย อย่างไรก็ตาม การกระจายอำนาจทางการคลังในอีกมิติหนึ่งก็ถูกใช้ป็นเครื่องมือในการควบคุมการทำงานของท้องถิ่นผ่านมาตรการและเงื่อนไขทางการคลังรูปแบบต่าง ๆ อีกด้วย

2.1.1.4 จุดแข็งของการกระจายอำนาจ

สำหรับแนวคิดการกระจายอำนาจ (Decentralization) นั้น สามารถวิเคราะห์ประเด็นที่เป็นจุดแข็งการกระจายอำนาจได้ในมิติต่าง ๆ โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้ (Mikesell, 2007)

จุดแข็งของการกระจายอำนาจ

1) การกระจายอำนาจสามารถสะท้อนความต้องการในระดับพื้นที่ได้เป็นอย่างดี (Spatial) เนื่องจากเป็นการเปิดโอกาสให้คนในพื้นที่ได้บริหารจัดการเพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาในท้องถิ่นผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมจึงทำให้เกิดการสะท้อนปัญหาและความต้องการของคนในพื้นที่ได้เป็นอย่างดี ก่อให้เกิดการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพภายใต้ความเป็นลักษณะเฉพาะตัวที่แตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่

2) การกระจายอำนาจส่งผลให้เกิดการมีข้อมูลข่าวสาร การให้บริการสาธารณะและการตอบสนองความต้องการที่ดีกว่า เนื่องจากการกระจายอำนาจส่งผลให้เกิดการกระจายทรัพยากรอย่างเท่าเทียมในการบริหารจัดการท้องถิ่นและการให้บริการสาธารณะ ส่งผลให้เกิดการตอบสนองความต้องการของคนในพื้นที่ได้อย่างตรงจุดผ่านการปฏิบัติงานโดยคนในท้องถิ่นเอง

3) การกระจายอำนาจก่อให้เกิดโอกาสในการสร้างความร่วมมือทางการบริหารและการพัฒนาร่วมกันระหว่างท้องถิ่น ซึ่งถือเป็นวิธีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพผ่านการบริหารงานแบบความร่วมมือระหว่างท้องถิ่นด้วยกัน หรือระหว่างท้องถิ่นกับภาคเอกชนในพื้นที่

4) การกระจายอำนาจมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่ก่อให้เกิดการสร้างนวัตกรรมทางการบริหารกิจการสาธารณะรูปแบบใหม่ เนื่องจากเปิดโอกาสให้คนในท้องถิ่นได้คิด ได้สร้างสรรค์วิธีในการบริหารและพัฒนาท้องถิ่นของตนในรูปแบบต่าง ๆ ส่งผลให้เกิดการสร้างนวัตกรรมทางการบริหารกิจการสาธารณะได้เป็นอย่างดี

5) การกระจายอำนาจส่งผลให้มีการสร้างความรับผิดชอบ การติดตามและตรวจสอบการทำงานของภาครัฐมากขึ้น เนื่องจากประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการพื้นที่ของตนเองได้อย่างเต็มที่ผ่านมิติทางการเมืองท้องถิ่น การถอดถอน และการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการทำงานของข้าราชการในท้องถิ่น

6) การกระจายอำนาจก่อให้เกิดการแบ่งเบาภาระการบริหารงานของหน่วยงานส่วนกลางทั้งภาระทางด้านหน้าที่ในการให้บริการสาธารณะ ภาระทางการคลัง ภาระทางการบริหาร และภาระทางทรัพยากรบุคคล มิติต่าง ๆ เหล่านี้ การกระจายอำนาจถือว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการแบ่งเบาภาระการทำงานของหน่วยงานส่วนกลาง

7) การกระจายอำนาจก่อให้เกิดแหล่งเรียนรู้ พัฒนา และเสริมสร้างรากฐานประชาธิปไตย เนื่องจากเป็นการกระจายอำนาจจากรัฐบาลกลางไปยังท้องถิ่น เพื่อให้คนในท้องถิ่นได้เรียนรู้การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมด้วยความสามารถของคนในท้องถิ่นเอง ภายใต้ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย การกระจายอำนาจจึงถือเป็นเครื่องมือในการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้การปกครองในระบอบประชาธิปไตยจากระดับฐานรากของสังคม

2.1.1.5 ปรัชญาพื้นฐานรองรับการกระจายอำนาจ

สำหรับปรัชญาพื้นฐานรองรับการกระจายอำนาจนั้น สามารถจำแนกพิจารณาออกเป็น 4 ประเด็น (ชูวงศ์ ฉายะบุตร, 2539: 26) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาล

วัตถุประสงค์หลักขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สำคัญคือ เพื่อการกระจายอำนาจหน้าที่ในการทำงานจากหน่วยงานส่วนกลางไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปฏิบัติหน้าที่แทนส่วนกลางในการให้บริการสาธารณะหรือหน้าที่เฉพาะกิจอย่างใดอย่างหนึ่งที่ได้รับมอบหมาย นอกจากจะเป็นการแบ่งเบาภาระในการปฏิบัติงานแล้ว การปกครองท้องถิ่นยังเป็นการช่วยแบ่งเบาภาระทางการคลัง และภาระทางทรัพยากรของหน่วยงานส่วนกลางได้เป็นอย่างดีอีกด้วย

2) เพื่อสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง

การปกครองส่วนท้องถิ่นมีเป้าหมายสำคัญอันเป็นหลักการพื้นฐานคือ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมจากประชาชนในพื้นที่เพื่อร่วมกันทำงาน บริหารจัดการท้องถิ่น อันจะก่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างตรงจุด เพราะแต่เดิมที่เน้นการปกครองแบบรวมศูนย์นั้น บุคลากรจากส่วนกลางที่มาปฏิบัติหน้าที่ในท้องถิ่นไม่ใช่คนที่อยู่ในท้องถิ่นมาก่อนและส่วนกลางไม่ทราบปัญหาหรือไม่มีความเชี่ยวชาญในพื้นที่จึงทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างตรงจุด ดังนั้น การปกครองส่วนท้องถิ่นจึงเกิดขึ้นมาเพื่อแก้ไขปัญหาหรืออุดช่องว่างทางการบริหารเหล่านี้

3) เพื่อประสิทธิภาพและความคุ้มค่าทางการบริหาร

จากที่ได้กล่าวไป การปกครองท้องถิ่นเป็นการปกครองที่ได้รับการกระจายอำนาจมาจากราชการส่วนกลาง ทั้งการกระจายอำนาจทางการเมือง การบริหาร การกระจายอำนาจทางการคลังรวมถึงบุคลากร ถ้าย้อนมายังท้องถิ่น ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีงบประมาณและบุคลากรเป็นของตนเอง ส่งผลให้เกิดการลดค่าใช้จ่ายหรือภาระทางการคลังของระบบราชการ เกิดความคุ้มค่าทางการบริหาร และส่งผลให้การทำงานเพื่อพัฒนาท้องถิ่นแต่ละพื้นที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพราะได้บุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในพื้นที่มากกว่าบุคคลจากภายนอกที่ส่งมาจากส่วนกลาง

4) เพื่อเป็นแหล่งบ่มเพาะและสถานศึกษาทางการปกครองในระดับประชาธิปไตยให้แก่คนในท้องถิ่น

การปกครองส่วนท้องถิ่นถือได้ว่าเป็น “โรงเรียนเพื่อฝึกฝนประชาธิปไตย” ให้แก่ประชาชนที่อยู่ในท้องถิ่น เนื่องจากการปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในทางการเมืองและการบริหารในระดับท้องถิ่นอย่างกว้างขวาง ตลอดจน ส่งผลให้ประชาชนได้รับสิทธิในการเข้าถึงอำนาจทางการเมือง สวัสดิการ ผลประโยชน์ต่าง ๆ ที่อยู่ในท้องถิ่น จึงทำให้เกิดการกระตุ้นให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในทางการเมือง การปกครอง และการบริหารในระดับท้องถิ่นมากขึ้น ทำให้ชาวบ้านได้เรียนรู้วิธีการทำงาน การแก้ไขปัญหา การบริหารจัดการ และการจัดการปกครองในระดับท้องถิ่น ด้วยศักยภาพและความสามารถของคนในท้องถิ่นเอง ฝึกฝนทักษะในการปกครองในระดับประชาธิปไตยจากระดับชุมชนและระดับตำบล อันมีผลโดยตรงต่อการสร้างความเข้มแข็งให้กับระบอบประชาธิปไตยจากระดับฐานรากของสังคม

2.1.2 แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ความพึงพอใจ (Satisfaction) หมายถึง ภาวะของอารมณ์ ความรู้สึกร่วม ของบุคคลที่มีต่อ การเรียนรู้ ประสบการณ์ที่เกิดจากแรงจูงใจซึ่งเป็นพลังภายในของแต่ละบุคคล อันเป็นความสัมพันธ์ระหว่างเป้าหมายที่คาดหวังและความต้องการ ด้านจิตใจ นำไปสู่การค้นหาสิ่งที่ต้องการมาตอบสนอง เมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการแล้วจะเกิดความรู้สึกมีความสุข กระตือรือร้น มุ่งมั่น เกิดขวัญกำลังใจ ก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการกระทำกิจกรรมที่นำไปสู่เป้าหมายนั้นสำเร็จตามที่กำหนดไว้ อีกนัยหนึ่งความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกในเชิงการประเมินค่า อันเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ของการเรียน ประสบการณ์ของแต่ละบุคคล (สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2551) ระดับความรู้สึกของบุคคล อันเป็นผลมาจากการเปรียบเทียบระหว่างผลงานที่รับรู้จากสินค้าหรือ บริการกับความคาดหวังของบุคคลนั้นๆ ดังนั้นระดับความพอใจจะสัมพันธ์กับความแตกต่างระหว่างผลงานที่รับรู้กับความคาดหวัง ซึ่งลูกค้าสามารถรู้สึกถึงระดับความพึงพอใจใน 3 ระดับดังนี้ ระดับที่หนึ่ง ถ้าผลงานที่รับรู้ต่ำกว่าความคาดหวัง ลูกค้าจะเกิดความรู้สึกไม่พอใจ ระดับที่สอง ถ้าผลงานที่รับรู้เท่ากับความคาดหวัง ลูกค้าจะเกิดความรู้สึกพอใจ ระดับที่สาม ถ้าผลงานที่รับรู้สูงกว่าความคาดหวัง ลูกค้าจะเกิดความรู้สึกยินดีหรือพอใจมาก (Kotler, 2003)

การสร้างความพึงพอใจ

การสร้างความพึงพอใจให้เกิดขึ้นในบุคคล อาจกล่าวโดยรวมได้ดังนี้ (สุนันทา เลานันท์, 2551)

1. จัดหาหรือให้บริการเพื่อตอบสนองความต้องการทางด้านร่างกายด้วยสิ่งที่มีคุณภาพตามความต้องการของบุคคล
2. อำนวยความสะดวกในการเข้าถึงสิ่งที่คุณต้องการอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน ตามความสามารถ และมีการอำนวยความสะดวกตามความเหมาะสม
3. ในการส่งเสริมให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ควรจัดแนวปฏิบัติที่เหมาะสมและท้าทายตามความสามารถของแต่ละบุคคล
4. เปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานมีส่วนร่วม ในสังคมหรือในการวางแผนการดำเนินงาน ซึ่งเป็นแรงจูงใจในการทำงานประการหนึ่งนำไปสู่การเกิดความพึงพอใจ
5. ให้การยกย่องชมเชยด้วยความจริงใจ
6. มอบความไว้วางใจให้รับผิดชอบมากขึ้น ให้อำนาจเพิ่มขึ้น เลื่อนขั้นหรือเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น

7. ให้ความมั่นคงและความปลอดภัย
8. ให้ความเป็นอิสระในการทำงาน
9. เปิดโอกาสให้เจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ได้มีโอกาสเข้าร่วมฝึกอบรม ศึกษาดูงาน การหมุนเวียนงานและการสร้างประสบการณ์จากการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ
10. ให้เงินรางวัลหรือรางวัลตามลักษณะงาน
11. ให้โอกาสในการแข่งขันเพื่อความเป็นเลิศในการปฏิบัติงานอันเป็นแรงกระตุ้นในแสวงหาแนวคิดใหม่ๆ สำหรับนำมาใช้ในการปฏิบัติงาน

องค์ประกอบของความพึงพอใจ

Millet (1954 อ้างถึงในพรพรณราย จิตเจเนการ, 2558) กล่าวถึงลักษณะสำคัญ 5 ประการที่เกี่ยวกับ ความพึงพอใจในการให้บริการ หรือการปฏิบัติงานด้วยการให้บริการที่ก่อให้เกิด ความพึงพอใจ ไว้ดังนี้

1. การให้บริการอย่างเสมอภาค หมายความว่า การบริการที่มีความยุติธรรม ความเสมอภาคไม่ว่า ผู้รับบริการ จะเป็นใครจะได้รับบริการอย่างเท่าเทียมกัน หรือได้รับการปฏิบัติในฐานะที่เป็นปัจเจกบุคคลที่ใช้มาตรฐานการให้บริการเดียวกัน
2. การให้บริการรวดเร็วทันต่อเวลา หมายความว่า การให้บริการตามลักษณะความจำเป็นรีบด่วน และความต้องการ กลยุทธ์ที่สำคัญสำหรับการบริการคือ เวลาและประสิทธิภาพในการบริการ ดังนั้น การบริการที่ดี จึงควรมีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพในการส่งมอบหากไม่ตรงต่อเวลาก็จะถือว่าการบริการนั้นไม่มีประสิทธิผล ซึ่งจะสร้างความไม่พึงพอใจให้แก่ผู้รับบริการ
3. การให้บริการอย่างพอเพียง หมายความว่า ความพอเพียงในด้านสถานที่บุคลากร และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ต่อการบริการ การให้บริการต้องมีจำนวนการให้บริการและสถานที่บริการอย่างเหมาะสม เช่น ร้านอาหารมีโต๊ะ และเก้าอี้เพียงพอกับลูกค้าที่จะเข้ามารับประทานอาหาร หรือห้างสรรพสินค้ามีที่จอดรถเพียงพอกับลูกค้าที่จะเข้ามาซื้อของอุปโภคบริโภค เป็นต้น
4. การให้บริการอย่างต่อเนื่อง หมายความว่า การให้บริการจนกว่าจะแล้วเสร็จ โดยมีการเตรียมพร้อมในการบริการต่อลูกค้า มีการฝึกอบรม ฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอ

5. การให้บริการที่มีความก้าวหน้า หมายความว่า การให้บริการที่ปรับปรุงคุณภาพ และผลการปฏิบัติงาน กล่าวคือพัฒนางานบริการด้านปริมาณและคุณภาพให้มีความเจริญก้าวหน้าเรื่อย ๆ ซึ่งคุณภาพเป็นสิ่งที่ลูกค้าคาดหวังว่าจะต้องได้ตามที่จ่ายเงินไป ยิ่งคุณภาพของการบริการสูงมากเมื่อเทียบกับมูลค่าของเงินที่ลูกค้าจ่าย ก็จะทำให้ลูกค้าเกิดความพอใจยิ่งขึ้น

การวัดความพึงพอใจ

ความพึงพอใจสามารถประเมินได้หลายวิธี การวัดระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการเป็นตัวชี้วัดหนึ่งที่บอกมาตรฐานหรือคุณภาพงานบริการ ซึ่งวัดได้จากพฤติกรรมการแสดงออก หรือคำบอกเล่าของผู้รับบริการ หรือวัดจากคะแนน หรือผลจากการสอบถาม สำหรับการวัดความพึงพอใจนั้นสามารถทำได้หลายวิธี ดังต่อไปนี้ (พรนภา เตียสุทธิกุล พัฒนา พรหมณีจันทศรีเกตุ นาวิณ มีนะภรณ์ และสุวุฒิ พงษ์วารินศาสตร์, 2561)

1) การสังเกต เป็นวิธีการสำหรับใช้ตรวจสอบบุคคลอื่นโดยการสังเกตพฤติกรรมและจดบันทึกความพึงพอใจที่แสดงออกมาในประเด็นที่ต้องการประเมินอย่างมีแบบแผน โดยผู้สังเกตจะไม่มีปฏิสัมพันธ์หรือมีส่วนร่วมกับผู้ถูกสังเกตต่อนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ สรุปและตีความตามวัตถุประสงค์ของการประเมิน วิธีนี้เป็นวิธีการศึกษาที่เก่าแก่และเป็นที่ยอมรับใช้อย่างแพร่หลายที่ใช้สำหรับการศึกษาในกรณีศึกษาเท่านั้น

2) การสัมภาษณ์ เป็นวิธีการที่ ผู้ประเมินจะต้องออกไปพูดคุยกับบุคคลนั้นๆ โดยตรง มีการเตรียมแผนล่วงหน้า เป็นการถาม ให้ตอบปากเปล่า แต่อาจไม่ได้ข้อมูลที่แท้จริงจากผู้ตอบเนื่องจากผู้ตอบอาจรู้สึกไม่อิสระในการตอบหรือไม่คุ้นเคยกับผู้ถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงมากที่สุด ควรเตรียมตัวให้พร้อมก่อนดำเนินการสัมภาษณ์ควรลงพื้นที่เพื่อทำความคุ้นเคยก่อน ให้เกิดความสนิทสนม และความไว้วางใจ ซึ่งจะช่วยให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงมากที่สุด

3) การใช้แบบสอบถามประมาณค่าเป็นการประเมินโดยใช้เครื่องมือที่เป็นการสร้างประโยคข้อความต่างๆ ทั้งที่เป็นข้อความทางบวกและข้อความทางลบที่เกี่ยวข้องกับตัวแปร ที่ต้องการประเมิน โดยให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับข้อความแต่ละข้อนั้นโดยใช้มาตราประเมินแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Scale) เนื่องจากเป็นวิธีที่ง่ายและสะดวก สามารถเก็บข้อมูลได้รวดเร็ว

2.1.3 ความสำคัญของนวัตกรรม

นวัตกรรม (Innovation) หมายถึง ความคิด การกระทำ หรือสิ่งของที่เป็นสิ่งใหม่ คำว่าใหม่นั้นไม่จำเป็นว่าต้องเป็นสิ่งแรกที่อุบัติขึ้นบนโลก แต่ขึ้นอยู่กับความรู้ของบุคคลว่าสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นนั้นเป็นสิ่งใหม่หรือไม่ ความเห็นของบุคคลจึงกลายเป็นตัวตัดสินการตอบสนองของบุคคลที่มีต่อสิ่งนั้น หากเขาเห็นว่าอะไรเป็นสิ่งใหม่สำหรับเขา สิ่งนั้นก็จะเป็นนวัตกรรม ส่วนคำว่า “ใหม่” ที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมมิใช่จำเป็นว่าต้องเป็นความรู้ใหม่ ของบุคคล แต่อาจเป็นความรู้เกี่ยวกับสิ่งหนึ่งที่มีมานานแล้ว แต่ยังไม่ได้ปรับเปลี่ยนทัศนคติที่จะชอบหรือยอมรับ (Roger, 1983, p.11) ในขณะที่นักวิชาการนามอุโฆษอย่าง โจเซฟ ชุมปีเตอร์ (Joseph Schumpeter, 1984) กล่าวถึงนวัตกรรมไว้ว่า เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่หรือการปรับปรุงคุณภาพของผลิตภัณฑ์เดิม กระบวนการผลิตใหม่ แหล่งทรัพยากรใหม่ ตลาดใหม่ หรือองค์การใหม่ ในขณะที่นักวิชาการผู้เชี่ยวชาญในงานวิจัยด้านนวัตกรรมในปัจจุบันอย่าง Richard Wolfe (1994, pp.417-419) กล่าวว่า นวัตกรรมโดยทั่วไปมีตั้งแต่ความคิดใหม่ สิ่งใหม่ หรือการประดิษฐ์ใหม่ ที่สามารถนำมาให้เกิดประโยชน์ได้ ดังนั้นจึงมีสินค้าใหม่ออกสู่ตลาดอันเป็นที่มาของ นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ (Productive Innovation) นวัตกรรมบริการ (Service Innovation) และนวัตกรรม กระบวนการ (Process Innovation) ในด้านสหภาพยุโรป ให้ความหมายของนวัตกรรมไว้ว่า เป็นการปรับใช้ ผลิตภัณฑ์ใหม่ กระบวนการผลิตใหม่ การตลาดหรือรูปแบบองค์กรใหม่ ที่ก่อให้เกิดผลลัพธ์เชิงมูลค่าในแง่ของ ผลประโยชน์ด้านการเงิน ชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี และความมีประสิทธิภาพ (European Parliament Research Service, 2016, Online)

จากนิยามข้างต้น พอจะสรุปองค์ประกอบสำคัญในการสร้างความหมายของคำว่า “นวัตกรรม” ได้สาม ประการ คือ 1) ความใหม่ (Novelty) ที่เพียงพอจะเปลี่ยนแปลงสิ่งที่มีอยู่ในปัจจุบัน 2) ความมีคุณค่า (Value) เช่น การสร้างผลกำไรให้กับบริษัท เพิ่มประสิทธิภาพให้กับกระบวนการทำงาน หรือ ปรับปรุงความเป็นอยู่ของผู้ใช้ให้ดีขึ้น และ 3) เกิดการยอมรับจากคนในสังคม (Adoption) ที่จะเปลี่ยนมาใช้ในสิ่งใหม่นั้น ทั้งนี้ นวัตกรรม สามารถ จัดเป็น 5 ประเภท ดังนี้ (สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ, 2547, น.5; European Parliament Research Service, 2016, Online; Schumpeter, 1984; Edison, Ali and Torkar, 2013, pp.1394-1395)

1) นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ (Product innovation) เป็นการผลิตสินค้าหรือบริการใหม่ ๆ ที่มีนัยสำคัญที่ส่งผลต่อการปรับเปลี่ยนทั้งทางด้านเทคนิคเฉพาะทาง องค์ประกอบ วัสดุ ซอฟต์แวร์ เป็นสิ่งที่มีประโยชน์ต่อผู้ใช้ ให้ความสำคัญต่อการปรับเปลี่ยนการใช้เทคโนโลยีใหม่ในการผลิตสินค้า สร้างสินค้าที่มีความแตกต่าง

2) นวัตกรรมกระบวนการ (Process innovation) เป็นการเปลี่ยนแนวทาง หรือวิธีการผลิตสินค้า หรือ การให้บริการในรูปแบบที่แตกต่างออกไปจากเดิม ด้วยการพัฒนาสร้างสรรค์กระบวนการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งต้องอาศัยความรู้ทางเทคโนโลยีตลอดจนความรู้กระบวนการและเทคนิคต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการประยุกต์ใช้แนวคิด วิธีการ หรือกระบวนการใหม่ ๆ ที่ส่งผลให้กระบวนการการผลิตและการทำงานโดยรวมให้มี ประสิทธิภาพและประสิทธิภาพสูงสุด

3) นวัตกรรมการตลาด (Marketing innovation) คือการพัฒนาตลาดใหม่ที่มีการปรับปรุงวิธีการในการ ออกแบบผลิตภัณฑ์หรือบรรจุผลิตภัณฑ์ การจัดวางตราสินค้า การส่งเสริมการขาย (Promotion) และการบริการ รวมถึงการแสวงหาโอกาสใหม่ ๆ ให้กับตลาด การจัดวางตำแหน่งของนวัตกรรม เช่น รูปแบบการผลิต การนำการ ปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์ใหม่ ๆ ที่มีนัยสำคัญต่อการปรับปรุงการตลาดมาปรับใช้

4) นวัตกรรมองค์กร (Organization innovation) คือการสร้างการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างธุรกิจ การ ปฏิบัติการ ตัวแบบ และอาจรวมถึงกระบวนการ การตลาดและรูปแบบธุรกิจเป็นนวัตกรรมที่เน้นการเพิ่มขีด ความสามารถในการจัดการ และบริหารองค์กร ซึ่งจะต้องใช้ความรู้ความสามารถในด้านการบริหารจัดการมา ปรับปรุงการบริหารภายในองค์กร รวมถึงการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการผลิตและการเงินเพื่อสร้างเป็นนวัตกรรมใน โครงสร้างการจัดการ, ระบบบรรษัทภิบาล, ระบบการเงิน และระบบค่าตอบแทนลูกจ้าง

5) นวัตกรรมจัดการ (Management innovation) การสร้างนวัตกรรมจัดการนั้นองค์กรจะต้อง ใช้ความรู้ทางด้านการบริหารจัดการมาปรับปรุงระบบโครงสร้างเดิมขององค์กรซึ่งรูปแบบการบริหารจะเป็นไปใน ลักษณะการมีส่วนร่วมของพนักงาน ซึ่งจะทำให้เกิดความคิดเห็นใหม่ ๆ เกิดความคิดสร้างสรรค์ สามารถตอบสนอง ความต้องการของลูกค้า และสามารถสร้างรายได้และนำไปสู่ผลกำไรให้กับบริษัทได้ เช่น การบริหารองค์กรใน ลักษณะที่เป็นงานประจำกับสายการบังคับบัญชาที่เป็นแบบโครงการ เป็นต้น

ความสำคัญของนวัตกรรม

นวัตกรรมได้เข้ามามีบทบาทในสังคมปัจจุบันเป็นอย่างยิ่ง กระทั่งในปัจจุบันกลายเป็นตัวแบบการพัฒนา ประเทศสำคัญที่เรียกว่า ประเทศไทย 4.0 หรือ Thailand 4.0 ซึ่งเป็นวิสัยทัศน์เชิงนโยบายที่จะเปลี่ยนเศรษฐกิจ แบบเดิมไปสู่เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม เช่น การผลิตสินค้าเชิงนวัตกรรม การขับเคลื่อนภาคอุตสาหกรรม ด้วยเทคโนโลยีและความคิดสร้างสรรค์ การผลิตที่เน้นภาคบริการมากขึ้น เป็นต้น (สุรัชพงศ์ สิกขาบัณฑิต, 2561, ออนไลน์) อย่างไรก็ตาม ไม่เพียงเฉพาะประเด็นด้านการพัฒนาเศรษฐกิจเท่านั้น นวัตกรรมยังส่งผลสำคัญต่อการ พัฒนาประเด็นด้านอื่น ๆ ดังนี้ (OECD, 2012, pp. 10-25)

1) การเพิ่มการพัฒนาและลดช่องว่างทางเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรม เนื่องจากประเทศต่าง ๆ มีทรัพยากรที่แตกต่างกัน ดังนั้น การเติบโตอาจไม่ครอบคลุม ซึ่งก่อให้เกิดความไม่เสมอภาคในการพัฒนา อันกลายเป็นอุปสรรคในการดำรงชีวิตของผู้คน ไม่ว่าจะเป็รรายได้ ความสามารถทักษะในชีวิต กิจกรรมต่าง ๆ ทางสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานการณ์ในประเทศกำลังพัฒนาและประเทศเศรษฐกิจใหม่ ทว่านวัตกรรมได้เข้ามาทำให้การพัฒนาดังกล่าวครอบคลุมมากยิ่งขึ้น ดังนี้

1.1) การช่วยลดช่องว่างในมาตรฐานการดำรงชีวิตของผู้คนในสังคม (ระหว่างคนจน-คนรวย) เช่น การทำให้สินค้ามีราคาถูกลง ทำให้กลุ่มผู้มีรายได้น้อย (คนจน) สามารถเข้าถึงสินค้าได้ง่ายขึ้น (innovation for low and middle-income groups) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสินค้าและบริการที่มีความจำเป็นต่อสุขภาพ หรืออาหารการกิน ทั้งยังสามารถปรับปรุงสวัสดิการให้กับประชาชนที่มีรายได้น้อยให้สามารถทำได้ง่ายขึ้น และทำให้เข้าถึงประชากรได้มากขึ้น

1.2) ช่วยส่งเสริมให้ “ผู้ประกอบการรากหญ้า” (Grassroot Entrepreneurship) สามารถเข้าสู่กิจกรรมทางเศรษฐกิจได้มากขึ้น เช่น การเปลี่ยนจากการผลิตการเกษตรหรืองานอุตสาหกรรม (ฝีมือ) แบบดั้งเดิมไปสู่การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้ง่าย ซึ่งบ่อยครั้งเป็นนวัตกรรมที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นที่ช่วยปรับปรุงคุณภาพชีวิตของผู้คนให้ดีขึ้น เนื่องจากพวกเขาเหล่านี้ มักไม่ถูกนับรวมในระบบเศรษฐกิจที่เป็นทางการ และเป็นชนชั้นที่อยู่ล่างสุดหากนำสังคมไปเปรียบเทียบกับรูปแบบพีระมิด ด้วยเหตุนี้ นวัตกรรมใหม่ ๆ เช่น การใช้มือถือแบบสมาร์ทโฟน ที่ทำหน้าที่ได้หลายประการ จะช่วยทำให้พวกเขาเหล่านี้สามารถถูกนับรวมกับระบบเศรษฐกิจแบบเป็นทางการได้

1.3) เกิดการปรับปรุงการเสมอภาคด้านค่าจ้างเนื่องจากการปรับเปลี่ยนเทคโนโลยีใหม่ ๆ ทำให้ช่องว่างระหว่างค่าจ้างแคบลง เนื่องจากผู้คนต้องเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ไปพร้อม ๆ กัน เช่น ประเทศกำลังพัฒนาและประเทศเศรษฐกิจใหม่ ต้องนำเข้าเครื่องจักรที่มีความทันสมัย ก่อให้เกิดการปรับปรุงเทคโนโลยีในการผลิต และการปรับเปลี่ยนค่าจ้างแรงงานให้เพิ่มมากขึ้น

2) การพัฒนาด้านการศึกษา ทักษะ และทุนมนุษย์ เนื่องจากการศึกษาและทักษะเป็นพื้นฐานสำคัญของนวัตกรรม การมีงบประมาณที่จำกัดด้านการศึกษาจึงยากที่จะปรับปรุง/พัฒนาการศึกษาให้อยู่ในระดับสูง ดังนั้น นวัตกรรมจึงจะช่วยให้ยกระดับการศึกษาได้ ด้วยการส่งเสริมการศึกษาจากภายนอก (ประเทศ) หรือการยกระดับทักษะฝีมือจากการฝึกอบรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากประเทศที่มีนวัตกรรมระดับสูง ประเทศที่พัฒนาแล้ว มีความ

จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับประเทศกำลังพัฒนาและประเทศเศรษฐกิจใหม่ที่จะแหล่งเรียนรู้เพื่อสร้างศักยภาพและทักษะฝีมือ

3) เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนา เนื่องจากการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) ซึ่งเป็นนวัตกรรมอันทรงพลัง ช่วยลดต้นทุนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร เช่น การเรียนรู้ของนักวิทยาศาสตร์และนักตรในประเทศกำลังพัฒนาโดยอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศจากประเทศที่พัฒนาแล้วและมีการใช้นวัตกรรมระดับสูง ซึ่งสามารถเข้าถึงได้ง่ายและรวดเร็ว นอกจากนี้ นวัตกรรมด้านเทคโนโลยียังช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถแสวงหาลูกค้าได้ทั่วโลก นวัตกรรมเช่นนี้ก่อให้เกิดห่วงโซ่อุปทานระดับโลก และทำให้เทคโนโลยีนั้นถูกส่งต่ออย่างรวดเร็วผ่านบริษัทข้ามชาติ

4) นวัตกรรมที่เกิดขึ้นในสภาพโลกาภิวัตน์ ส่งผลสำคัญต่อประโยชน์จากการค้าระหว่างประเทศและการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศกำลังพัฒนาและประเทศเศรษฐกิจใหม่ นวัตกรรมจะส่งผลกระทบมากยิ่งขึ้น เนื่องจาก

4.1) การเปิดตลาดการค้าของประเทศกำลังพัฒนาและประเทศเศรษฐกิจใหม่นำมาซึ่งการแข่งขันในการลงทุนด้านผลิตสินค้า จึงทำให้อำนาจการผลิตจากผู้ผลิตภายในประเทศลดต่ำลง การแข่งขันดังกล่าวทำให้เกิดการปรับปรุงการผลิตอย่างมโหฬารด้วยการใช้สมรรถนะของนวัตกรรม

4.2) เปิดโอกาสให้ประเทศกำลังพัฒนาและประเทศเศรษฐกิจใหม่เรียนรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรมจากประเทศที่มีนวัตกรรมระดับสูง

4.3) การบูรณาการทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศทำให้ขนาดทางเศรษฐกิจขยายมากขึ้นและมีความเฉพาะเจาะจงมากขึ้น

4.4) การเปิดเสรีด้านการค้าก่อให้เกิดการสร้างความชำนาญเฉพาะด้าน นำมาซึ่งการผลิตที่เน้นการได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ สุดท้ายจะเป็นตัวเร่งให้เกิดการปรับปรุงโครงสร้างของระบบสวัสดิการระดับประเทศ โดยเฉพาะในประเทศที่ต้องการผลักดันการผลิตสินค้าและบริการผ่านการสร้างนวัตกรรม

5) การพัฒนาเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ นวัตกรรมช่วยให้เศรษฐกิจเกิดการเติบโตได้อย่างรวดเร็วและได้ท้าทายกับปัญหาที่แก้ไขได้ยากของประเทศกำลังพัฒนา เช่น ความยากจน และสุขภาพ ยกตัวอย่างเช่น ปัญหาความยากจนซึ่งมีสาเหตุประการหนึ่งจากการขาดโอกาสและเชื่อมโยงกับการมีสุขภาพไม่ดี ก่อให้เกิดศักยภาพด้านกำลังคนถดถอย ดังนั้น ความท้าทายของปัญหาสังคมเช่นนี้ สามารถนำนวัตกรรมเข้ามาเป็นตัวเร่งในการแก้ปัญหา

ได้ เช่น ประเทศอินเดียในทศวรรษ 1960 ที่มี “การปฏิวัติเขียว” (Green Revolution) โดยการนำนวัตกรรมเข้ามาช่วยในการเพาะปลูก การผลิตสัตว์ การชลประทาน ซึ่งผลที่ตามมาคือมีทั้งการเพิ่มจำนวนผลผลิตทางการเกษตร และลดความอดอยากในประเทศ

2.1.4 นวัตกรรมกับการพัฒนาท้องถิ่น

นวัตกรรมได้ถูกเสนอในทฤษฎีความได้เปรียบเชิงแข่งขันของ Porter (1985) เป็นเครื่องมือสำคัญต่อการขับเคลื่อนการให้บริการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สอดคล้องกับแนวคิดการบริหารภาครัฐแนวใหม่ (New public management) ซึ่งเป็นการนำแนวทางการบริหารในภาคเอกชนหรืออุตสาหกรรมมาใช้ในภาครัฐ จึงเห็นได้ว่า นวัตกรรมเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาการบริหารงานภาครัฐ ที่ไม่เน้นเป็น “นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ (Innovation Products)” แต่เป็น “การบริการที่เป็นกระบวนการใหม่ (Service Processes)” หรือเป็นการบริการที่มีกระบวนการที่เปลี่ยนแปลง/พัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Continuous Change/Improvement) ในลักษณะเดียวกับนวัตกรรมสังคมที่มุ่งการแก้ไขปัญหาสังคมดังเช่นความสำเร็จของแผนงานนวัตกรรมสังคม (Social Innovation Plan) ที่ริเริ่มดำเนินการและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยนายกเทศมนตรีเมืองโซล ในช่วงปี 2006-2010 ด้วยการระดมความคิดสร้างสรรค์จากบุคลากรและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาเมืองโซลสู่มหานครอันดับต้นของโลกและเพิ่มความสุขของประชากร ด้วยการสร้างสรรค์นวัตกรรมและนำไปใช้พัฒนาเมืองจนประสบความสำเร็จบรรลุเป้าหมายข้างต้นได้ (O’Byrne & Others, 2014, p.53)

ปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (กพร) ได้จัดตั้งศูนย์นวัตกรรมเพื่อพัฒนาระบบราชการไทยขึ้น เพื่อเป็นศูนย์กลางของการรวบรวมข้อมูลทางนวัตกรรมของการบริหารจัดการ จากหน่วยงานภาครัฐทุกภาคส่วน โดยศูนย์นวัตกรรมเพื่อพัฒนาระบบราชการภาครัฐ (2561) ได้กำหนดค่านิยมของนวัตกรรมภาครัฐ หมายถึงแนวคิด วิธี และรูปแบบใหม่ๆ ในการพัฒนาองค์กร (Organization Development) การดำเนินงาน (Work Process) และการให้บริการ (Service Delivery) อันเป็นผลมาจากการสร้าง พัฒนา เพิ่มพูน ต่อยอด หรือประยุกต์ใช้องค์ความรู้ และแนวปฏิบัติต่าง ๆ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ เพิ่มประสิทธิผล และคุณภาพของการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐ ที่ครอบคลุมทั้งการบริการ การบริหาร นวัตกรรมทางความคิด และเชิงนโยบาย โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) มีความสอดคล้องกับ "ศาสตร์พระราช" หรือหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร คือ "เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา" มาเป็นหัวใจของการดำเนินงาน Government innovation lab เพื่อเปิดพื้นที่ให้กับประชาชนและหน่วยงานจากทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการคิด ออกแบบ สร้างสรรค์ และร่วมทดลองการบริการแบบใหม่ของภาครัฐ

นวัตกรรมของภาครัฐ: ความเป็นผู้ประกอบการ

แม้ว่าความเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship) เป็นแนวคิดจากภาคเอกชน แต่จำนวนงานวิจัยและหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน กลับเพิ่งเริ่มมีมากขึ้นในช่วงสี่สิบปีที่ผ่านมาเท่านั้น (วรรณภา ประยุกต์วงศ์, 2561) ที่สำคัญยังมีงานวิจัยที่พบว่าผู้ประกอบการที่ เป็นผู้รวบรวมปัจจัยและทุนมาผลิตสินค้าหรือบริการอย่างสร้างสรรค์/คิดค้นนวัตกรรมในระบบเศรษฐกิจได้นั้น มีพฤติกรรมที่แตกต่างจากผู้ประกอบการในความหมายเดิมด้วย ดังที่ Sarasvathy (2001) ได้ทำวิจัยพฤติกรรมของผู้ประกอบการจำนวนมาก พบว่าผู้ประกอบการเหล่านั้นมีหลักตรรกะการตัดสินใจคล้ายคลึงกัน เป็นหลักตรรกะที่แตกต่างจากหลักตรรกะเดิมที่เรียกว่าหลักตรรกะพยากรณ์ (Predictive Logic) คือการวางเป้าหมายที่ต้องการ และมองหาทรัพยากรที่จะทำให้บรรลุในเป้าหมายดังกล่าว เป็นการมองกระบวนการประกอบการเป็นแบบเชิงเส้นเป็นลักษณะการเปลี่ยนแปลงแบบเป็นขั้นเป็นตอน ตามแผนที่คาดการณ์หรือพยากรณ์ไว้ ขณะที่ผู้ประกอบการเหล่านั้น ใช้แนวคิดตรงข้ามคือ เป็นลักษณะการคิดถึงผลลัพธ์ที่คาดหวังไปพร้อมกับวิธีการที่ต้องดำเนินการ (Effectual Theory) อาศัยหลักตรรกะสร้างสรรค์กลับคิดพลิกไปอีกด้านคือ วางเป้าหมายจากทรัพยากรที่อยู่ในมือ เขาจะลงมือทำจากสิ่งที่มีอยู่ มากกว่าการรอเวลาให้ได้ในสิ่งที่ต้องการแล้วค่อยลงมือทำ เป็นการตัดสินใจในสถานการณ์ที่ไม่สามารถคาดเดาและไม่แน่นอน

นวัตกรรมกับท้องถิ่น

ลักษณะแหล่งกำเนิดของนวัตกรรมท้องถิ่นข้างต้น สอดคล้องกับความเป็นผู้ประกอบการภาครัฐ นั่นก็คือ นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนทีมผู้บริหาร การพัฒนานวัตกรรมท้องถิ่น ต้องอาศัยความต่อเนื่องของผู้บริหาร ตลอดจนนโยบาย/วิธีการบริหาร นอกจากนี้ยังมีแหล่งกำเนิดนวัตกรรมท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มาจากรัฐ ด้วยการใช้งบประมาณสนับสนุนการพัฒนาเพิ่มเติมจากเงินรางวัล ด้วยโครงการนวัตกรรมท้องถิ่นได้ถูกกำหนดให้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งในการประกวดการบริหารจัดการที่ดี โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นต้องการส่งเสริมหรือกระตุ้นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการคิดริเริ่มหรือมีมุมมองที่ต่างไปจากเดิมในการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชน ในการจัดการบริการสาธารณะ หรือในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล หรือเกิดประโยชน์คุ้มค่ามากขึ้น โดยผู้วิจัยบางกลุ่มในฐานะผู้ประเมินองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด พบความไม่ลงตัวของ การดำเนินโครงการนวัตกรรมท้องถิ่น 9 ลักษณะ ได้แก่ 1) ตอบสนองความต้องการส่วนตัวผู้นำ จึงมุ่งการช่วยเหลือหรือแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะหรือกลุ่มบุคคลบางกลุ่ม 2) ลอกเลียน แต่ไม่ปรับใช้ ใช้ตัวแบบสำเร็จรูปในการดำเนินโครงการนวัตกรรมจากการไปศึกษาดูงานจากภายนอก แต่ไม่ปรับใช้ให้สอดคล้องกับบริบทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3) มองเล็ก แทนที่จะมองภาพใหญ่ เป็น

โครงการที่มีผลกระทบน้อย หรือแสดงได้ไม่ชัดเจน 4) ขาด Impact ในการแก้ปัญหา เป็นโครงการที่ไม่สามารถแก้ไขปัญหานั้นได้ 5) คลอดแล้วทิ้ง เป็นโครงการที่สนับสนุนเงินให้กับกลุ่มต่าง ๆ แต่ขาดปัจจัย/กระบวนการเกื้อหนุนให้เกิดความเข้มแข็ง 6) เป็นนวัตกรรมเฉพาะกิจ เป็นการจัดงานเฉพาะกิจ หรือการประกวดต่าง ๆ เช่น การประกวดชุมชนสะอาด 7) ลงทุนสูงหรือไม่คุ้มค่า เนื่องจากต้นทุนการดำเนินการสูง 8) เล็กใหญ่ไม่สมส่วน ความยากง่ายของนวัตกรรมไม่สอดคล้องกับฐานะการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็ก งบประมาณน้อย กลับทำโครงการที่ใช้งบประมาณจำนวนมาก และ 9) เป็นนวัตกรรมไม่สุก คือยังไม่สรุปผลการดำเนินโครงการ แต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจรีบชิงส่งเข้ามาประกวดก่อน (วีระศักดิ์ เครือเทพ และคณะ, 2560: 93-95)

ทั้งนี้ ความไม่ลงตัวทั้ง 9 ประการดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับข้อจำกัดของแหล่งกำเนิดนวัตกรรมที่มาจากภาครัฐส่วนกลาง อีกทั้งยังเป็นการนำเสนอเพื่อเป็นแนวทางให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปรับปรุงเพื่อพัฒนาโครงการนวัตกรรมท้องถิ่นในปีถัดไป จึงไม่ได้นำเสนอลักษณะนวัตกรรมที่ได้รับรางวัล รวมถึงประเด็นการบริหารงานแบบเครือข่ายหรือสร้างความร่วมมือ โดยเฉพาะการประสานความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้นำท้องถิ่น คือกำนันและผู้ใหญ่บ้าน ตลอดจนผู้นำชุมชน ซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนานวัตกรรมสมัยใหม่ เรียกว่า กลยุทธ์นวัตกรรมแบบเปิด (Open innovation) ที่บริษัทเอกชนเปิดโอกาสให้บุคคลและหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาช่วยพัฒนานวัตกรรม สามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมและผลิตผลิตภัณฑ์ใหม่ ตลอดจนสร้างการเติบโตยอดขายแบบก้าวกระโดดภายในระยะเวลาสองปี (O'Byrne & Others, 2014, p. 56) ซึ่งความร่วมมือดังกล่าวเป็นประเด็นสำคัญต่อการสร้างการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งในระดับผลผลิต คือสามารถดำเนินงานตามตัวชี้วัดและสอดคล้องกับคุณลักษณะชุมชนที่พึงประสงค์ 8 มิติ และระดับผลลัพธ์ คือ นวัตกรรมจากรูปแบบกิจกรรม/โครงการ และการดำเนินงาน

2.1.5 ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่นกับการบริการกิจการสาธารณะ

กระแสการกระจายอำนาจเป็นพัฒนาการสำคัญของประเทศต่าง ๆ นับจากทศวรรษที่ 1980 เป็นต้นมา ตามทฤษฎีแล้ว การกระจายอำนาจต้องครอบคลุมทั้ง 3 องค์ประกอบคือ 1) การกระจายอำนาจด้านการคลังโดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Local Government Organization: LGO) มีความรับผิดชอบจัดการกับงบประมาณของตนเองและสามารถมีรายได้เป็นของตนเอง 2) กระจายอำนาจทางการเมืองที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถออกกฎหมายใช้ในท้องถิ่นของตนเองได้ เช่นเดียวกับผู้บริหารมาจากการเลือกตั้งเสียงข้างมากในท้องถิ่นและ 3) การกระจายอำนาจทางการบริหารที่มีความรับผิดชอบในการบริการเรื่องต่างๆ ทั้งการศึกษา

สาธารณสุข โครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค ฯลฯ ความสำคัญของการกระจายอำนาจจะช่วยนิยามบทบาทหน้าที่ใหม่ของรัฐบาลกลางในการร่วมกันในกระบวนการพัฒนา (Grindle, 2007)

ในความเป็นจริงแล้ว โลกการบริหารสมัยใหม่ถือว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานท้องถิ่นที่รองรับภารกิจการกระจายอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการตนเองและมีส่วนร่วมต่อการบริหารจัดการสาธารณะ Game and Wilson (2011) ชี้ว่าภารกิจสำคัญของรัฐบาลท้องถิ่นมีอย่างน้อย 6 ประการคือ 1.การเสริมสร้างชุมชน (building community) 2.การถนอมรักษาชุมชน (caring for community) 3.การให้การศึกษาแก่ชุมชน (educating community) 4.การสร้างความบันเทิงให้แก่ชุมชน (entertaining community) 5.การปกป้องรักษาชุมชน (protecting community) 6.การสนับสนุนชุมชน (supporting community) ขณะที่ทั้ง Lewis and Catron (1996) ย้ำว่า การบริการสาธารณะเป็นความไว้วางใจสาธารณะ (public trust) ความไว้วางใจในที่นี้ นอกจากโยงใยไปถึงการทำหน้าที่ของตัวเองอย่างจริงจังและซื่อสัตย์ เพื่อสนับสนุนในเรื่องของผลประโยชน์สาธารณะ (public interest) ความไว้วางใจยังเกี่ยวข้องกับภาษีของพลเมือง เพราะงบประมาณที่ใช้บริหารสาธารณะต่างมาจากเงินของพลเมืองทั้งสิ้น ส่วน Thompson (1985) ชี้เพิ่มเติมว่า นอกจากเรื่องภาษีที่มาจากพลเมืองแล้ว การบริหารที่ควรเน้นแนวคิดกระจายอำนาจ เนื่องจาก ประการแรก การบริหารต่าง ๆ และนโยบายสาธารณะสามารถที่จะไปกระทบความกินดีอยู่ดีประชาชนได้ ไม่จำกัดว่าเป็นนโยบายใด และประการต่อมา เมื่อส่งผลกระทบต่อความกินดีอยู่ดีประชาชน การบริหารที่เป็นธรรมจึงเป็นเรื่องสำคัญเพราะแทนที่จะดูแลผลประโยชน์เฉพาะกลุ่ม แต่ควรต้องดูแลผลประโยชน์สาธารณะให้ทั่วถึงและต้องได้รับการยอมรับอย่างทั่วถึงจากสาธารณะจึงจะถือได้ว่าเป็นการบริหารที่ดี

ในส่วนของสังคมไทยนั้น ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ได้กำหนดหน้าที่ของเทศบาล ไว้ดังนี้

ตารางที่ 2.1 เปรียบเทียบหน้าที่ของเทศบาลตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542	พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496
	เทศบาลตำบล
1) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง	1) รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน
2) การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ	2) ให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ
3) การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ	2/1) รักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อย การดูแลการจราจร และส่งเสริม สนับสนุนหน่วยงานอื่นในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว
4) การสาธารณสุขโรคและการก่อสร้างอื่น ๆ	3) รักษาความสะอาดของถนน หรือทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
5) การสาธารณสุขการ	4) ป้องกันและระงับโรคติดต่อ
6) การส่งเสริม การฝึก และประกอบอาชีพ	5) ให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง
7) การพาณิชย์ และส่งเสริมการลงทุน	6) จัดการ ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา ศาสนา และการฝึกอบรมให้แก่ประชาชน รวมทั้งการจัดการหรือสนับสนุนการดูแลและพัฒนาเด็กเล็ก
8) การส่งเสริมการท่องเที่ยว	7) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
9) การจัดการศึกษา	8) บำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
10) การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส	9) หน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของเทศบาล
11) การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น	เทศบาลเมือง
12) การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย	1) หน้าที่ของเทศบาลตำบล
13) การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	2) ให้มีน้ำสะอาดหรือการประปา
14) การส่งเสริมกีฬา	3) ให้มีโรงฆ่าสัตว์

15) การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน	4) ให้มีและบำรุงสถานที่ทำการพิทักษ์และรักษาคนเจ็บไข้
16) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น	5) ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ
17) การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง	6) ให้มีและบำรุงส้วมสาธารณะ
18) การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูลและน้ำเสีย	7) ให้มีและบำรุงการไฟฟ้า หรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
19) การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล	8) ให้มีการดำเนินกิจการโรงรับจำนำหรือสถานสินเชื่อท้องถิ่น
20) การจัดให้มีและควบคุมสุสานและฌาปนสถาน	9) จัดระเบียบการจราจร หรือร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว
21) การควบคุมการเลี้ยงสัตว์	เทศบาลนคร
22) การจัดให้มีและควบคุมการฆ่าสัตว์	1) หน้าที่ที่ต้องปฏิบัติของเทศบาลตำบล และเทศบาลเมือง
23) การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการอนามัย โรงมหรสพและสาธารณูปโภคสถานอื่น ๆ	2) ให้มีและบำรุงการสงเคราะห์มารดาและเด็ก
24) การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดินทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3) กิจการอย่างอื่นซึ่งจำเป็นเพื่อการสาธารณสุข
25) การผังเมือง	4) การควบคุมสุขลักษณะและอนามัยในร้านจำหน่ายอาหาร โรงมหรสพ และสถานบริการอื่น
26) การขนส่งและการวิศวกรรมจราจร	5) การจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยและการปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรม
27) การดูแลรักษาที่สาธารณะ	6) ให้มีการควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้ามและที่จอดรถ
28) การควบคุมอาคาร	7) การวางผังเมืองและการควบคุมการก่อสร้าง
29) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	8) การส่งเสริมกิจการการท่องเที่ยว
30) การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	
31) กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด	

2.1.6 ความสำคัญของการประเมินโครงการ

หากพิจารณาความหมายและองค์ประกอบของคำว่า “โครงการ” ซึ่งหมายถึง แผนงานที่ประกอบด้วย กิจกรรมหลายกิจกรรม ที่ระบุรายละเอียดชัดเจน อาทิ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ผู้รับผิดชอบ วิธีการ หรือขั้นตอน ในการดำเนินงาน งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน ตลอดจนผลผลิตหรือผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ การระบุไว้ ชัดเจนย่อมจะทำให้สามารถนำโครงการไปปฏิบัติได้ง่าย และติดตามกำกับดูแล ตลอดจนประเมินผลโครงการได้ ง่าย (สมพิศ สุขแสน, 2547) โดยองค์ประกอบที่ดีของโครงการโดยทั่วไปประกอบด้วย 1) ความสามารถในการ แก้ไขปัญหาขององค์กรหรือหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) มีรายละเอียด วัตถุประสงค์ เป้าหมายที่ชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติได้ และมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จ 3) รายละเอียดของโครงการต้อง เกี่ยวเนื่องและสัมพันธ์กัน กล่าวคือ วัตถุประสงค์ของโครงการ จะต้องสอดคล้องกับปัญหาหรือหลักการและเหตุผล วิธีการดำเนินงานจะต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ 4) สามารถสนองต่อความต้องการของสังคม ของกลุ่มคน ส่วนใหญ่ และนโยบายของประเทศชาติ 5) รายละเอียดของโครงการ ต้องเข้าใจได้ง่าย และสามารถดำเนิน โครงการได้ 6) เมื่อนำโครงการไปปฏิบัติแล้วต้องสามารถติดตามและประเมินผลได้ง่าย 7) โครงการต้องกำหนดขึ้น จากข้อมูลปัญหาและความต้องการที่เป็นความจริง และเป็นข้อมูลที่ได้รับการวิเคราะห์อย่างรอบคอบ 8) โครงการ ต้องได้รับการสนับสนุนทรัพยากรทุกด้าน อย่างเพียงพอ อาทิ งบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ เป็นต้น และ 9) โครงการจะต้องมีระยะเวลาดำเนินงานที่แน่ชัดเพื่อเป็นหลักประกันว่ากิจกรรมของโครงการจะต้องทำให้เสร็จ สิ้นเมื่อไร ป้องกันการเพิกเฉย หรือการขาดความรับผิดชอบ ซึ่งอาจทำให้โครงการล้มเหลวหรือเสียหายได้ (มยุรี อนุมานราชธน, 2543)

ในส่วนของการประเมินโครงการนั้น เป็นกระบวนการในการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อที่จะทำ ความเข้าใจความก้าวหน้า ความสำเร็จ ประสิทธิภาพ ตลอดจน อุปสรรคของโครงการ นอกจากนี้ การประเมิน โครงการเป็นแนวทางสำคัญของการจัดการโครงการซึ่งจะนำไปสู่การตัดสินใจและการกำหนดนโยบายที่มีต่อ โครงการใดก็ตามได้ในอนาคตภายภาคหน้า อีกทั้ง เป้าหมายของการประเมินโครงการมีความสำคัญหลายประการ อาทิ 1) เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุง/พัฒนากิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการ 2) เพื่อหาแนวทางเปลี่ยนแปลงใน แผนของโครงการ 3) เพื่อเตรียมตัวนำเสนอรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ ไม่ว่าจะเป็น รายงานระหว่าง การดำเนินโครงการหรือรายงานหลังจากที่โครงการเสร็จสิ้นลงแล้ว 4) เพื่อชี้แจงต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายใน องค์กรและภายนอกองค์กรที่มีต่อโครงการ 5) เพื่อการวางแผนในการพัฒนาให้โครงการเกิดความยั่งยืน 6) เพื่อ เรียนรู้มากขึ้นเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมรายรอบและปัจจัยต่าง ๆ อันส่งผลกระทบต่อการทำงานโครงการ 7) เพื่อเรียนรู้มากขึ้นเกี่ยวกับประชากรกลุ่มเป้าหมายของโครงการ 8) เพื่อนำเสนอถึงสิ่งดีงามและคุณค่าของโครงการ

ต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและต่อภาคสาธารณะ 9) เพื่อวางแผนและขบคิดถึงโครงการอื่น ๆ ต่อไป 10) เพื่อเปรียบเทียบโครงการต่าง ๆ อันนำไปสู่การวางแผนในอนาคต และ 11) เพื่อเป็นข้อมูลในเชิงประจักษ์สำหรับการตัดสินใจต่าง ๆ ในภายภาคหน้า (Zarinpoush, 2006)

ขณะที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (ม.ป.ป.) ระบุถึง เกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดการประเมินผลโครงการ ไว้ 8 เกณฑ์ ได้แก่

1) เกณฑ์ความก้าวหน้า (Progress) ประกอบด้วย (1) ผลผลิตเทียบกับเป้าหมายรวมในช่วงเวลา (2) จำนวนกิจกรรมแล้วเสร็จ (3) ทรัพยากรที่ใช้ไปในช่วงเวลา และ (4) ระยะเวลาที่ใช้ไป

2) เกณฑ์ประสิทธิภาพ (Efficiency) ประกอบด้วย (1) สัดส่วนผลผลิตต่อค่าใช้จ่าย (2) ผลิตภาพต่อกำลังคน (3) ผลิตภาพต่อหน่วยเวลา และ (4) การประหยัดทรัพยากรการจัดการ

3) เกณฑ์ประสิทธิผล (Effectiveness) ประกอบด้วย (1) ระดับการบรรลุเป้าหมาย (2) ระดับการมีส่วนร่วม (3) ระดับความพึงพอใจ และ (4) ความเสี่ยงของโครงการ

4) เกณฑ์ผลกระทบ (Impacts) ประกอบด้วย (1) คุณภาพชีวิต (2) ทศนคติและความเข้าใจ และ (3) การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

5) เกณฑ์ความสอดคล้อง (Relevance) ประกอบด้วย (1) ประเด็นปัญหาหลัก (2) มาตรการหรือกลยุทธ์ในการแก้ไขปัญหา และ (3) ความต้องการหรือข้อเรียกร้องของประชากรกลุ่มเป้าหมาย

6) เกณฑ์ความยั่งยืน (Sustainability) ประกอบด้วย (1) ความอยู่รอดด้านเศรษฐกิจ (Economic viability) (2) สมรรถนะด้านสถาบัน (Institutional capacity) และ (3) ความเป็นไปได้ในการขยายผล

7) เกณฑ์ความเป็นธรรม (Equity) ประกอบด้วย (1) ความเป็นธรรมระหว่างกลุ่มอาชีพ (2) ความเป็นธรรมระหว่างเพศ และ (3) ความเป็นธรรมระหว่างชนรุ่น (Intergenerational equity)

8) เกณฑ์ความเสียหายของโครงการ (Externalities) ประกอบด้วย (1) ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม (2) ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ และ (3) ผลกระทบด้านสังคมและวัฒนธรรม

อนึ่ง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (ม.ป.ป.) ย้ำว่า “เกณฑ์และตัวชี้วัดดังกล่าวข้างต้นสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินผลโครงการ ซึ่งครอบคลุมมิติ ด้านเศรษฐกิจ สังคม มิติด้านการบริหารจัดการ มิติด้านทรัพยากร และมิติด้านสิ่งแวดล้อม เกณฑ์และตัวชี้วัด จะเป็นประโยชน์ในการติดตามและประเมินผลโครงการ ใน

ลักษณะที่เป็นพลวัต ในทุกขั้นตอนของกระบวนการโครงการ เพื่อวัดถึงความสำเร็จและความล้มเหลวของโครงการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ซึ่งในทางปฏิบัติจำเป็นต้องนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับลักษณะโครงการ โดยกำหนดและวัดตัวแปรเฉพาะเพื่อประมวลเป็นตัวชี้วัดรวม (Composite indicators) ของแต่ละโครงการต่อไป”

2.2 ข้อมูลพื้นฐานพื้นที่

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานเทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

1. ด้านกายภาพ

1.1 ที่ตั้งของหมู่บ้าน/ชุมชน/ตำบล

เทศบาลนครขอนแก่น ตั้งอยู่ใน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น มีพื้นที่รวม 46 ตารางกิโลเมตร แบ่งชุมชนเป็น 4 เขต ตามเขตเลือกตั้ง จำนวน 95 ชุมชน โดยแบ่งประเภทของชุมชนได้ ดังนี้

1. ชุมชนแออัดหรือชุมชนสลัม หมายถึง ชุมชนที่มีความแออัด มีผู้อยู่อาศัยอย่างหนาแน่นจนก่อให้เกิดมลภาวะแวดล้อมไม่ถูกสุขลักษณะ มีการสร้างบ้านเรือนแบบเรียบง่าย ไม่เป็นระเบียบ สภาพบ้านเรือนทรุดโทรมขาดความมั่นคงในด้านที่อยู่อาศัย มีปัญหาในการถือครองที่ดิน ไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง มีการอพยพโยกย้ายอยู่เสมอ มีปัญหาสภาพแวดล้อม ปัญหาทางสังคม และปัญหาทางเศรษฐกิจ

2. ชุมชนเมือง หมายถึง ชุมชนที่เกิดจากการรวมตัวกันเข้าไปอยู่อาศัยเพื่อธุรกิจการค้าขาย เป็นสังคมใหม่ มีวัฒนธรรมที่หลากหลาย มีการพบปะแลกเปลี่ยนกัน หรือคบหาสมาคมเพื่อผลประโยชน์ในเชิงธุรกิจมีสภาพความเป็นอยู่ที่มั่นคงมีรายได้แน่นอน มีระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการอย่างทั่วถึงมีสภาพทางกายภาพและสิ่งแวดล้อมที่ดี

3. ชุมชนกึ่งเมือง หมายถึง ชุมชนเมืองดั้งเดิมมีลักษณะการอยู่อาศัยแบบเครือญาติ ยึดถือวัฒนธรรมประเพณี ขนบธรรมเนียมปฏิบัติสืบต่อๆ กันมา ประกอบอาชีพ ตามแนวทางของบรรพบุรุษ เช่น อาชีพทางภาคเกษตรเป็นส่วนใหญ่ บวกกับความเจริญของเมืองในระยะต่อมา มีผู้คนจากภายนอกอพยพเข้าไปอยู่อาศัยมากขึ้นเป็นชุมชนที่มีขนาดใหญ่ จึงมีอาชีพที่หลากหลาย ผสมผสานระหว่าง การเกษตร การค้าขาย และอาชีพอื่นๆ ตามความเหมาะสม มีการปลูกสร้างบ้านเรือนอย่างมั่นคง แข็งแรงถาวรมีที่ดินเป็นของตนเองมีระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และมีสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ดี

4. ชุมชนหมู่บ้านจัดสรร หมายถึง ชุมชนที่ประชากรเข้าไปอยู่อาศัยในพื้นที่ที่มีลักษณะอาคารบ้านเรือนที่ถูกจัดสร้างขึ้นอย่างเป็นระเบียบ มีระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการที่ครบถ้วนมีสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ดี มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ มีรายได้ที่แน่นอน

5. หมู่บ้านหน่วยราชการ หมายถึง เป็นบ้านของข้าราชการและข้าราชการเกษียณอายุราชการ มีการจัดสรรเป็นหมู่บ้าน มีความมั่นคงสวยงาม มีที่ดินเป็นของตนเอง

1.2 ลักษณะภูมิประเทศ

เทศบาลนครขอนแก่น ตั้งอยู่ในพื้นที่ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น มีพื้นที่รวมทั้งสิ้น 46 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 28,750 ไร่ อยู่ในระดับความสูงประมาณ 155-160 เมตรจากระดับน้ำทะเล ลักษณะทั่วไปเป็นที่ราบและลาดชันขึ้นไปทางทิศเหนือ ซึ่งเป็นที่ตั้งของบริเวณมหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่งความลาดชันของพื้นที่ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น พื้นที่ส่วนใหญ่มีความลาดชันที่ 0-5 % เป็นพื้นที่ประมาณ 28,386.83 ไร่ คิดเป็น 98.74% ของพื้นที่ ความลาดชันที่ 5-10% เป็นพื้นที่ 315.65 ไร่ คิดเป็น 1.098 % ของพื้นที่ และความลาดชันที่ 10-15 % เป็นพื้นที่ 44.10 ไร่ คิดเป็น 0.153 % ของพื้นที่ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ระหว่างเส้นรุ้งที่ 16 องศา 16.8 ลิปดา 00 ฟลิปดาเหนือ กับเส้นแวงที่ 112 องศา 27.8 ลิปดา 00 ฟลิปดาตะวันออก มีระยะห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 445 กิโลเมตร โดยมีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

หลักเขตที่ 1 : อยู่มุมตะวันตกของเขตมหาวิทยาลัยขอนแก่นด้านเหนือ

ด้านทิศเหนือ

- จากหลักเขตที่ 1 : เป็นเส้นเลียบบตามแนวเขตมหาวิทยาลัยขอนแก่นด้านเหนือไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือถึงหลักเขตที่ 2 ซึ่งตั้งอยู่ริมทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2 สระบุรี-หนองคาย (เขตแดน) ฟากตะวันตก
- จากหลักเขตที่ 2 : เป็นเส้นตรงทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือถึงหลักเขตที่ 3 ซึ่งตั้งอยู่ห่างจากศูนย์กลางทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2 สระบุรี-หนองคาย (เขตแดน) ตามแนวเส้นตั้งฉากระยะ 300 เมตร

ด้านทิศตะวันออก

- จากหลักเขตที่ 3 : เป็นเส้นขนาน 300 เมตร กับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2 สระบุรี-หนองคาย (เขตแดน) ทางทิศใต้ถึงหลักเขตที่ 4 ซึ่งตั้งอยู่เขตริมทางรถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือฟากตะวันออก
- จากหลักเขตที่ 5 : เป็นเส้นเลียบบตามแนวเขตกองพันทหารม้าที่ 6 ด้านทิศตะวันตกและด้านทิศใต้ไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ถึงหลักเขตที่ 6 ซึ่งตั้งอยู่ห่างจากหลักเขตที่ 5 ตามแนวเขตกองพันทหารม้าที่ 6 ระยะ 3,200 เมตร
- จากหลักเขตที่ 6 : เป็นเส้นตรงไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ถึงหลักเขตที่ 7 ซึ่งตั้งอยู่ริมถนนไปบ้านโคกกลางฟากใต้ ห่างจากศูนย์กลางถนนประชาสโมสรตามแนวถนนไปบ้านโคกกลางระยะ 1,400 เมตร

โครงการสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในภาพรวมและในแต่ละยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

- จากหลักเขตที่ 7 : เป็นเส้นตรงไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ถึงหลักเขตที่ 8 ซึ่งตั้งอยู่ที่ริมหนองเลิงเปือย ด้านเหนือ ห่างจากศูนย์กลางทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 209 ต่อเขตเทศบาลเมืองขอนแก่นครอบคลุม-ยางตลาด ตรงกิโลเมตร 3+700 ตามแนวเส้นตั้งฉากระยะ 700 เมตร

- จากหลักเขตที่ 8 : เป็นเส้นตรงไปทางทิศใต้ถึงหลักเขตที่ 9 ซึ่งตั้งอยู่ริมหนองเลิงเปือยด้านเหนือ ห่างจากศูนย์กลางทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 209 ต่อเขตเทศบาลเมืองขอนแก่นครอบคลุม-ยางตลาด

- จากหลักเขตที่ 9 : เป็นเส้นตรงไปทางทิศใต้ถึงหลักเขตที่ 10 ซึ่งตั้งอยู่ที่ศูนย์กลางทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 209 ต่อเขตเทศบาลเมืองขอนแก่น ครอบคลุม- ยางตลาด ตามแนวเส้นตั้งฉากระยะ 700 เมตร

ด้านทิศใต้

- จากหลักเขตที่ 10 : เป็นเส้นตรงไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ถึงหลักเขตที่ 11 ซึ่งตั้งอยู่ริมทางไปบ้านดอนบม ฟากตะวันออกเฉียงห่างจากศูนย์กลางทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2 สระบุรี หนองคาย (เขตแดน) สายเดิม ตามแนวระยะทาง 800 เมตร

- จากหลักเขตที่ 11 : เป็นเส้นตรงไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ถึงหลักเขตที่ 12 ซึ่งตั้งอยู่ริมทางสายตะวันออกเฉียงเหนือฟากตะวันตก ตรงกิโลเมตร 446+500

- จากหลักเขตที่ 12 : เป็นเส้นตรงไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ถึงหลักเขตที่ 13 ซึ่งตั้งอยู่ริมทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2 สระบุรี-หนองคาย (เขตแดน) ตามแนวเส้นตั้งฉากระยะ 300 เมตร

- จากหลักเขตที่ 13 : เป็นเส้นตรงไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ถึงหลักเขตที่ 14 ซึ่งตั้งอยู่ห่างจากศูนย์กลางทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2 สระบุรี-หนองคาย (เขตแดน) ตามแนวเส้นตั้งฉากระยะ 300 เมตร

ด้านทิศตะวันตก

- จากหลักเขตที่ 14 :เป็นเส้นขนานระยะ 300 เมตร กับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2 สระบุรี-หนองคาย (เขตแดน) ไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ถึงหลักเขตที่ 15 ซึ่งตั้งอยู่ริมทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2131 แยกทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2 (ขอนแก่น) บรรจบทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2062 (เหล่านาดี) ฟากใต้

- จากหลักเขตที่ 15 : เป็นเส้นตรงไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ถึงหลักเขตที่ 16 ซึ่งตั้งอยู่ริมทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 12 ตาก-ขอนแก่น ฟากเหนือตรงมุมใต้ของเขตมหาวิทยาลัยด้านตะวันตก

- จากหลักเขตที่ 16 : เป็นเส้นเลียบบตามแนวเขตมหาวิทยาลัยขอนแก่นด้านตะวันตกไปทางทิศเหนือ

1.3 ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศจังหวัดขอนแก่น ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของมรสุมที่พัดประจำฤดูกาล จำนวน 2 ชนิด คือ มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งพัดพามวลอากาศเย็นและแห้งจากประเทศจีนเข้าปกคลุมประเทศไทยตั้งแต่ประมาณกลางเดือนตุลาคมถึงประมาณเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งอยู่ในช่วงฤดูหนาวของประเทศไทย ทำให้จังหวัดขอนแก่นมีอากาศหนาวเย็นและแห้งทั่วไป ส่วนมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดพามวลอากาศชื้นจากทะเลและมหาสมุทรเข้าปก

คลุมประเทศไทยช่วงฤดูฝน (ประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม) ทำให้มีฝนตกชุกทั่วไป (ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา ปี 2563)

1.4 ลักษณะของดิน

ลักษณะของดิน ตามแผนที่และสารสนเทศดิน กองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน กรมพัฒนาที่ดิน ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ประกอบด้วย กลุ่มชุดดิน ดังนี้ 4 20 36gm 37gm และ 40

2. ด้านการเมือง/การปกครอง

2.1 เขตการปกครอง

เทศบาลนครขอนแก่น เดิมได้รับการยกฐานะเป็นเทศบาลเมือง โดยพระราชกฤษฎีกา การจัดตั้งเทศบาลเมืองขอนแก่น มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม 2548 นายเทศมนตรีคนแรก คือ พระเสนาราชภักดี เข้าดำรงตำแหน่ง เมื่อวันที่ 22 มิถุนายน พ.ศ.2478 ก่อนได้รับการยกฐานะเป็นเทศบาลเมืองตามพระราชกฤษฎีกา 2 เดือน ศาลาเทศบาลเมืองขอนแก่น ตั้งอยู่ในที่ดินราชพัสดุแปลงที่ตั้งศาลากลางจังหวัดขอนแก่นในขณะนั้น อยู่ทางทิศใต้ ด้านตะวันตกของถนนกลางเมือง ตำบลในเมือง อำเภอเมืองขอนแก่น ตรงข้ามกับสถานีตำรวจภูธร อำเภอเมืองขอนแก่นในปัจจุบัน จนกระทั่งถึงปี พ.ศ.2492 จึงได้ย้ายที่ทำการไปอยู่ที่ดินแปลงที่ตั้งสถานีอนามัยและสถานีดับเพลิงด้านตะวันออกของถนนกลางเมือง อยู่ตรงข้ามกับโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน มาจนถึง พ.ศ.2508เป็นเวลา 16ปี ต่อมากระทรวงมหาดไทย ให้สำนักงานเทศบาลเมืองขอนแก่นใช้อาคารร่วมกับอำเภอเมืองขอนแก่น ซึ่งได้ย้ายมาอยู่ ตั้งแต่วันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2508 จนถึงวันที่ 21 ตุลาคม 2527 รวมเป็นเวลา 19 ปี ใน พ.ศ.2527 สำนักงานเทศบาลเมืองขอนแก่นได้ก่อสร้างขึ้นใหม่ โดยได้เปิดทำการตั้งแต่วันที่ 22 ตุลาคม 2527 เป็นต้นมา ปัจจุบันตั้งอยู่ ณ เลขที่ 1 ถนนประชาสำราญ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

การปกครองส่วนท้องถิ่นมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการปกครองของรัฐบาล อันที่จะรักษาความมั่นคงและความผาสุกของประชาชน ยึดหลักการกระจายอำนาจการปกครอง และเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตย โดยประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2476 ซึ่งให้มีเทศบาลเกิดขึ้น และคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงการบริหารการปกครองท้องถิ่น ตามคำสั่งที่ 262/2535 เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2535 เพื่อศึกษาระบบการบริหารการปกครองท้องถิ่นของไทยที่ดำเนินการอยู่ในทุกรูปแบบ หาแนวทางและข้อเสนอในการปรับปรุงโครงสร้างอำนาจหน้าที่ การคลังและงบประมาณ ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาล หน่วยงานราชการส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค กับหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่น

ในปี พ.ศ. 2514 ได้มีพระราชกฤษฎีกาขยายเขตเทศบาลออก ให้ครอบคลุมพื้นที่มากขึ้น ปัจจุบันมีพื้นที่ 46 ตารางกิโลเมตร โดยมีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	จรด	ตำบลศิลา
ทิศใต้	จรด	ตำบลเมืองเก่า
ทิศตะวันออก	จรด	ตำบลพระลับ
ทิศตะวันตก	จรด	ตำบลบ้านเป็ด

ต่อมาในปี พ.ศ.2538 ได้มีพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลนครขอนแก่นได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 112 ตอนที่ 40 ก. ลงวันที่ 24 กันยายน 2538 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 25 กันยายน 2538 เป็นต้นไป

2.2 การเลือกตั้ง

เทศบาลนครขอนแก่นมีโครงสร้างการบริหาร คือ สภาเทศบาล และนายกเทศมนตรี โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้กำกับดูแล และแบ่งเขตการเลือกตั้งออกเป็น 4 เขต ซึ่งแบ่งจำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง ดังนี้

ลำดับ	เขต	จำนวนชุมชน	จำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง
1	1	17	8,139
2	2	28	9,931
3	3	31	13,457
4	4	19	10,699
รวมทั้งสิ้น		95	42,226

ที่มา : สำนักทะเบียนท้องถิ่น เทศบาลนครขอนแก่น (ข้อมูล ณ 14 พฤษภาคม 2564)

- (1) ผลการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีนครขอนแก่น ได้มีการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีนครขอนแก่น จำนวน 1 คน เมื่อวันที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2564 โดยมี นายธีระศักดิ์ ฑีฆายุพันธุ์ เป็นนายกเทศมนตรีนครขอนแก่น
- (2) ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลนครขอนแก่น เมื่อวันที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2564 มีดังนี้

สมาชิกสภาเทศบาลนครขอนแก่น เขต 1

ลำดับ	ชื่อ - สกุล
1	นางสาวณัฐนิชา บุชมงคล
2	นายอาณัติ มาศอมรพันธุ์
3	นายวสันต์ ศรีตรราช
4	นายสุเทพ บัวภา
5	นายสรกฤษ ศรีปาน
6	นางสาวนันทวัลย์ ไกรศรีวรรณนะ

สมาชิกสภาเทศบาลนครขอนแก่น เขต 2

ลำดับ	ชื่อ - สกุล
1	นางสาวนริศรา เรืองศรี
2	นางสาวณัชชา แสงสุรศักดิ์
3	นายณัฐกฤษย์ พฤกษ์ศรี
4	นางสาวธัญชนก สิทธิไกรพงษ์
5	นายเสกสิทธิ์ โฆษิตวุฒิ
6	นางสาวเกศินี วายทองคำ

สมาชิกสภาเทศบาลนครขอนแก่น เขต 3

ลำดับ	ชื่อ - สกุล
1	นายกฤษฎี สรรพโส
2	นายกิตติศักดิ์ นามสีลี
3	นายโสภณ ชาญป่าไพโร
4	นายชานนท์ ชนิตรวงศ์
5	นายกฤษณวรรณ ไชยนิจ
6	นายธนิต สมยา

สมาชิกสภาเทศบาลนครขอนแก่น เขต 4

ลำดับ	ชื่อ - สกุล
1	นายวรินทร์ เอกบุรินทร์
2	นายสมพร วรรณูปถัมภ์
3	นายรัชตะ รัชตะวินิจ
4	นางสาวพุทธธิตา ดิลกกัลยากุล
5	นายอภิโชค ประเสริฐรุ่งเรือง
6	ว่าที่ร้อยตรี บัญชา สิงห์คำป่อง

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (ข้อมูล ณ วันที่ 27 เมษายน 2564)

3. ประชากร

3.1 ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร

ตารางที่ 2.2 แสดงข้อมูลจำนวนประชากรในชุมชนเขตเทศบาลนครขอนแก่น เขต 1

ลำดับ	ชุมชน	จำนวนประชากร				ประเภทชุมชน
		หลัง	ชาย	หญิง	รวม	
1	โนนชัย 1	194	516	658	1,174	กึ่งเมือง/ชนบท
2	โนนชัย 2	276	453	652	1,105	กึ่งเมือง/ชนบท
3	โนนชัย 3	244	326	391	717	กึ่งเมือง/ชนบท
4	ดอนหญ้านาง 1	423	507	585	1,092	กึ่งเมือง/ชนบท
5	ดอนหญ้านาง 2	450	790	860	1,650	กึ่งเมือง/ชนบท
6	ดอนหญ้านาง 3	240	540	420	960	กึ่งเมือง/ชนบท
7	หลังศูนย์ราชการ 1	310	662	583	1,245	กึ่งเมือง/ชนบท
8	หลังศูนย์ราชการ 2	176	247	269	516	กึ่งเมือง
9	เทพารักษ์ 1	140	259	310	569	แออัด
10	เทพารักษ์ 2	128	270	320	590	แออัด
11	เทพารักษ์ 3	116	173	237	410	แออัด
12	เทพารักษ์ 4	96	160	209	369	แออัด
13	เทพารักษ์ 5	120	150	210	360	แออัด
14	พัฒนาเทพารักษ์	120	210	270	480	แออัด
15	เจ้าพ่อเกษม	287	329	372	701	เมือง
16	เจ้าพ่อทองสุข	450	620	830	1,450	เมือง
17	บขส.	140	193	218	411	เมือง
รวม		3,910	6,405	7,394	13,799	

ที่มา: สำนักสวัสดิการสังคม เทศบาลนครขอนแก่น (2564)

ตารางที่ 2.3 แสดงข้อมูลจำนวนประชากรในชุมชนเขตเทศบาลนครขอนแก่น เขต 2

ลำดับ	ชุมชน	จำนวนประชากร				ประเภทชุมชน
		หลัง	ชาย	หญิง	รวม	
1	หนองใหญ่ 1	360	471	583	1,054	กึ่งเมือง/ชนบท
2	หนองใหญ่ 2	336	653	692	1,345	กึ่งเมือง/ชนบท
3	หนองใหญ่ 3	575	417	616	1,033	กึ่งเมือง/ชนบท
4	หนองใหญ่ 4	115	150	140	290	กึ่งเมือง/ชนบท
5	ธารทิพย์	250	397	678	1,075	กึ่งเมือง/ชนบท
6	บะขาม	416	624	668	1,292	กึ่งเมือง/ชนบท
7	ศรีจันทร์ประชาฯ	323	469	754	1,223	กึ่งเมือง/ชนบท
8	นาคะประเวศน์	285	580	712	1,292	กึ่งเมือง/ชนบท
9	ชัยณรงค์สามัคคี	591	500	700	1,200	เมือง
10	คุ้มพระลับ	527	996	1449	2,445	เมือง
11	หลักเมือง	143	280	344	624	แออัด
12	ทุ่งเศรษฐี	273	372	461	833	บ้านจัดสรร
13	มิตรสัมพันธ์ 1	137	274	324	598	บ้านจัดสรร
14	มิตรสัมพันธ์ 2	160	429	671	1,100	บ้านจัดสรร
15	โพธิ์บัลลังก์ทอง	380	415	815	1,230	บ้านจัดสรร
16	บ้านพัก ต.ช.ด.	119	145	132	277	ราชการ
17	ทุ่งสร้างพัฒนา	300	749	1051	1,800	กึ่งเมือง/ชนบท
18	ศิริมงคล	435	647	595	1,242	เมือง
19	ศรีจันทร์พัฒนา	215	255	375	630	เมือง
20	หน้าร.พ.ศูนย์	706	903	1343	2,246	เมือง
21	บ้านเลขที่ 37	280	229	191	420	ราชการ
22	หัวสะพาน	65	95	175	270	แออัด

ตารางที่ 2.3 แสดงข้อมูลจำนวนประชากรในชุมชนเขตเทศบาลนครขอนแก่น เขต 2 (ต่อ)

ลำดับ	ชุมชน	จำนวนประชากร				ประเภทชุมชน
		หลัง	ชาย	หญิง	รวม	
23	ชลประทาน	290	449	709	1,158	ราชการ
24	เจ้าพ่อขุนรักดี	141	336	228	564	เมือง
25	ธนาคร	180	300	414	714	บ้านจัดสรร
26	คุ้มหนองคู	415	644	672	1,316	เมือง
27	ศรีจันทร์	134	317	381	698	เมือง
28	ตรีเทพนครขอนแก่น	131	216	221	437	เมือง
รวม		8,282	12,312	16,094	28,406	

ที่มา: สำนักสวัสดิการสังคม เทศบาลนครขอนแก่น (2564)

ตารางที่ 2.4 แสดงข้อมูลจำนวนประชากรในชุมชนเขตเทศบาลนครขอนแก่น เขต 3

ลำดับ	ชุมชน	จำนวนประชากร				ประเภทชุมชน
		หลัง	ชาย	หญิง	รวม	
1	บ้านตุม	540	858	1,098	1,956	กึ่งเมือง/ชนบท
2	โนนทัน 1	389	719	835	1,554	กึ่งเมือง/ชนบท
3	โนนทัน 2	650	740	1,030	1,770	กึ่งเมือง/ชนบท
4	โนนทัน 3	529	741	1,632	2,373	กึ่งเมือง/ชนบท
5	โนนทัน 4	370	547	625	1,172	กึ่งเมือง/ชนบท
6	โนนทัน 5	184	406	432	838	กึ่งเมือง/ชนบท
7	โนนทัน 6	426	650	784	1,434	กึ่งเมือง/ชนบท
8	โนนทัน 7	427	687	817	1,504	กึ่งเมือง/ชนบท
9	โนนทัน 8	282	312	352	664	กึ่งเมือง/ชนบท
10	โนนทัน 9	348	220	453	673	กึ่งเมือง/ชนบท
11	หนองแวงเมืองเก่า 1	270	510	590	1,100	กึ่งเมือง/ชนบท
12	หนองแวงเมืองเก่า 2	161	186	278	464	กึ่งเมือง/ชนบท

ตารางที่ 2.4 แสดงข้อมูลจำนวนประชากรในชุมชนเขตเทศบาลนครขอนแก่น เขต 3 (ต่อ)

ลำดับ	ชุมชน	จำนวนประชากร				ประเภทชุมชน
		หลัง	ชาย	หญิง	รวม	
13	หนองแวงเมืองเก่า 3	204	319	345	664	กึ่งเมือง/ชนบท
14	หนองแวงเมืองเก่า 4	203	326	490	816	กึ่งเมือง/ชนบท
15	หลังสนามกีฬา 1	459	1,100	1,098	2,198	แออัด
16	หลังสนามกีฬา 2	179	332	345	677	กึ่งเมือง/ชนบท
17	วัดกลาง	230	975	1175	2,150	เมือง
18	คุ้มวัดธาตุ	496	1,669	1,009	2,678	เมือง
19	แก่นนคร	246	445	512	957	เมือง
20	กศน.	208	198	290	488	เมือง
21	โนนหนองวัด 1	223	432	518	950	กึ่งเมือง/ชนบท
22	โนนหนองวัด 2	207	278	414	692	แออัด
23	โนนหนองวัด 3	383	649	838	1,487	เมือง
24	โนนหนองวัด 4	380	620	630	1,250	เมือง
25	หนองวัดพัฒนา	225	207	291	498	เมือง
26	คุ้มวัดตุ่มาราม	280	434	686	1,120	เมือง
27	การเคหะ	260	373	430	803	บ้านจัดสรร
28	เหล่านาดี12	118	173	178	351	แออัด
29	พระนครศรีบริรักษ์	286	179	213	392	เมือง
30	พิมานชลร่วมใจ	157	110	150	260	บ้านจัดสรร
31	95ก้าวหน้านคร	136	197	207	404	เมือง
รวม		9,456	15,592	18,745	34,337	

ที่มา: สำนักสวัสดิการสังคม เทศบาลนครขอนแก่น (2564)

ตารางที่ 2.5 แสดงข้อมูลจำนวนประชากรในชุมชนเขตเทศบาลนครขอนแก่น เขต 4

ลำดับ	ชุมชน	จำนวนประชากร				ประเภทชุมชน
		หลัง	ชาย	หญิง	รวม	ชุมชน
1	ศรีฐาน 1	313	695	823	1,518	กึ่งเมือง/ชนบท
2	ศรีฐาน 2	250	600	110	710	กึ่งเมือง/ชนบท
3	ศรีฐาน 3	250	312	477	789	กึ่งเมือง/ชนบท
4	ศรีฐาน 4	110	302	287	589	กึ่งเมือง/ชนบท
5	เทคโนโลยีภาค	210	192	318	510	เมือง
6	สามเหลี่ยม 1	650	1,325	1,265	2,590	กึ่งเมือง/ชนบท
7	สามเหลี่ยม 2	350	619	630	1,249	กึ่งเมือง/ชนบท
8	สามเหลี่ยม 3	376	566	615	1,181	กึ่งเมือง/ชนบท
9	สามเหลี่ยม 4	290	490	640	1,130	กึ่งเมือง/ชนบท
10	สามเหลี่ยม 5	592	649	783	1,432	กึ่งเมือง/ชนบท
11	ไทยสมุทร	230	270	230	500	บ้านจัดสรร
12	หนองแวงตราซู้ 1	340	407	461	868	ชุมชนแออัด
13	หนองแวงตราซู้ 2	300	800	320	1,120	กึ่งเมือง/ชนบท
14	หนองแวงตราซู้ 3	519	908	1076	1,984	กึ่งเมือง/ชนบท
15	หนองแวงตราซู้ 4	114	122	152	274	กึ่งเมือง/ชนบท
16	คุ้มวัดป่าอตุลยาราม	343	505	560	1,065	กึ่งเมือง/ชนบท
17	ตะวันออกใหม่	145	206	248	454	บ้านจัดสรร
18	มิตรภาพ	100	510	470	980	เมือง
19	ตลาดต้นตาล	94	96	154	250	เมือง
รวม		5,576	9,574	9,619	19,193	

ที่มา: สำนักสวัสดิการสังคม เทศบาลนครขอนแก่น (2564)

4. สภาพสังคม

4.1 การศึกษา

1. สถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น

ลำดับ ที่	โรงเรียน	ปี 2562		ปี 2563	
		จำนวนครู	จำนวนนักเรียน	จำนวนครู	จำนวนนักเรียน
1	โรงเรียนเทศบาลสวนสนุก	116	2,584	121	2,510
2	โรงเรียนเทศบาลวัดกลาง	132	2,590	139	2,598
3	โรงเรียนเทศบาลคุ้มหนองคู	19	242	16	229
4	โรงเรียนเทศบาลบ้านโนนทัน	24	405	27	390
5	โรงเรียนเทศบาลบ้านหนองใหญ่	37	574	36	575
6	โรงเรียนเทศบาลบ้านโนนหนองวัด	14	72	13	45
7	โรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย	33	689	35	693
8	โรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยม	44	976	52	988
9	โรงเรียนเทศบาลบ้านหนองแวง	15	118	12	109
10	โรงเรียนเทศบาลบ้านตุ้ม	28	467	30	438
11	โรงเรียนเทศบาลบ้านศรีฐาน	28	692	31	582
รวม		490	9,342	512	9,157

การพัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน

จำนวนเด็กเล็กศูนย์พัฒนาเด็กวัยก่อนเรียนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น

ลำดับที่	ชื่อศูนย์พัฒนาเด็ก	จำนวนเด็กเล็ก อายุ 3-5 ปี		
		ชาย	หญิง	รวม
1	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทพารักษ์ 5	7	13	20
2	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเคหะ	9	11	20
3	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดศรีสว่างโนนทัน	35	26	61
4	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสามเหลี่ยม	32	35	67
5	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหนองแวง	11	12	23
6	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโนนหนองวัด 2	10	10	20
7	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโนนทัน	28	17	45
8	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดกลาง	33	27	60
9	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดป่าชัยวัน	35	40	75
10	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหนองใหญ่	36	24	60
11	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโนนชัย	41	51	92
รวม		277	266	543

4.2 สาธารณสุข

1. การรักษาพยาบาลเบื้องต้น

พื้นที่รับผิดชอบของศูนย์แพทย์/ศูนย์บริการสาธารณสุข

- หน่วยบริการปฐมภูมิสามเหลี่ยม (รพ.ศรีนครินทร์) : สามเหลี่ยม 1, สามเหลี่ยม 2, สามเหลี่ยม 3, สามเหลี่ยม 4, สามเหลี่ยม 5, หนองแวงตราขู 1, หนองแวงตราขู 3, วัดป่าอตุลยาราม, ไทยสมุทร, ตะวันใหม่
- หน่วยบริการปฐมภูมิ 123 (รพ.ศรีนครินทร์) : บ้านพัก / แพลตเจ้าหน้าที่ และหอพักนักศึกษาสายวิทยาศาสตร์การแพทย์ในพื้นที่มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- หน่วยบริการปฐมภูมิ นศ.มข (รพ.ศรีนครินทร์) : หอพักนักศึกษาทั้งหมดในพื้นที่มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ยกเว้นวิทยาศาสตร์การแพทย์)
- ศูนย์แพทย์มิตรภาพ (รพ.ขอนแก่น) : มิตรภาพ, หลังศูนย์ราชการ 1, หลังศูนย์ราชการ 2, เทพารักษ์ตอน 1, เทพารักษ์ตอน 2, เทพารักษ์ตอน 3, เทพารักษ์ตอน 4, เทพารักษ์ตอน 5, พัฒนาเทพารักษ์, หนองแวงตราขู 2, หนองแวงตราขู 4, เจ้าพ่อเกษม, เจ้าพ่อทองสุข, บขส.

5. ศูนย์แพทย์ชาตะผดุง (รพ.ขอนแก่น) : บ้านตุม , โนนทัน 1, โนนทัน 2, โนนทัน 3, โนนทัน 4, โนนทัน 5, โนนทัน 6, โนนทัน 7, โนนทัน 8, โนนทัน 9, ชัยณรงค์, พระลับ, หน้า รพ.ศูนย์ขอนแก่น

6. ศูนย์แพทย์วัดหนองแวง (รพ.ขอนแก่น) : เคหะ,สนามกีฬา 1, สนามกีฬา 2, วัดกลาง, วัดธาตุ, หนองแวงเมืองเก่า 1, หนองแวงเมืองเก่า 2, หนองแวงเมืองเก่า 3, หนองแวงเมืองเก่า 4, พیمانชลร่วมใจพัฒนา, ขุนศรีบริรักษ์, เหล่านาดี 12, แก่นนคร, เทคโนโลยี, ตลาดต้นตาล, 95 ก้าวหน้านคร,

7. ศูนย์แพทย์ประชาสโมสร (รพ.ขอนแก่น) : ธารทิพย์, ทุ่งสร้างพัฒนา, ทุ่งเศรษฐี, นาคะประเวศน์, บะขาม, บ้านเลขที่ 37, ศรีจันทร์ประชาสร้างสรรค์, ศรีจันทร์, คุ้มหนองคู, หัวสะพานสัมพันธ์, ธนาคร

8. ศูนย์บริการสาธารณสุขที่ 1 (เทศบาล) : โนนหนองวัด 1, โนนหนองวัด 2, โนนหนองวัด 3, โนนหนองวัด 4, หนองวัดพัฒนา, วุฒาราม, กศน., หลักเมือง, เจ้าพ่อขุนภักดี, ศรีฐาน 1, ศรีฐาน 2, ศรีฐาน 3, ศรีฐาน 4, ตรีเทพนคร

9. ศูนย์บริการสาธารณสุขที่ 3 (โนนชัย) : โนนชัย 1, โนนชัย 2, โนนชัย 3, ดอนหญ้านาง 1, ดอนหญ้านาง 2, ดอนหญ้านาง 3

10. ศูนย์บริการสาธารณสุขที่ 5 (หนองใหญ่) : หนองใหญ่ 1, หนองใหญ่ 2, หนองใหญ่ 3, หนองใหญ่ 4, มิตรสัมพันธ์ 1, มิตรสัมพันธ์ 2, ชลประทาน, บ้านพัก ตชด., โพธิ์บัลลังก์ทอง, ศรีจันทร์พัฒนา, ศิริมงคล

2. การควบคุมโรค

รายงาน 10 อันดับโรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา ในเขตพื้นที่เทศบาลนครขอนแก่น ปี 2563

ลำดับที่	ชื่อโรค	จำนวนผู้ป่วย (คน)	อัตราป่วยต่อแสนประชากร
1	ไข้ไม่ทราบสาเหตุ (Pyrexia)	939	597.57
2	อุจจาระร่วง (Diarrhoea)	836	532.02
3	ปอดอักเสบ (Pneumonia)	548	348.74
4	ไขหวัดใหญ่ (Influenza)	478	304.19
5	อาหารเป็นพิษ (Food Poisoning)	237	150.82
6	ไข้เลือดออก (D.H.F)	217	138.1
7	โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ (S.T.D.)	134	85.28
8	ตาแดง (H.conjunctivitis)	74	47.09
9	วัณโรค (Tuberculosis)	65	41.36
10	สุกใส (Chickenpox)	54	34.36

ที่มา : ศูนย์ระบาดวิทยาอำเภอเมืองขอนแก่น คำนวณจากประชากร จำนวน 157,316 คน

3. จำนวนสถิติผู้มารับบริการตรวจ-รักษา เทศบาลนครขอนแก่น (จำแนกตามประเภทสิทธิ)

ลำดับที่	ประเภทสิทธิ	จำนวนผู้รับบริการ (ราย)	ร้อยละ
1	ข้าราชการและหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ	48,191	16.65
2	บัตรประกันสังคม	42,901	14.82
3	UC (บัตรทองไม่มี ท)	60,991	21.07
4	สปร. (บัตรทองมี ท)	133,064	45.97
5	คนต่างด้าวที่ขึ้นทะเบียน	759	0.26
6	อื่นๆ (คนต่างด้าวไม่ขึ้นทะเบียน/.../ปฏิเสธ UC)	3,554	1.23
รวม		289,460	100.00

ที่มา : แบบ 0110 รง.5 ระบบรายงานสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการด้านสาธารณสุข (JHCIS) ของศูนย์แพทย์ 8 แห่ง

4.3 อาชญากรรม

สถิติคดีอาญาความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ จำแนกตามประเภทความผิด รายจังหวัด พ.ศ. 2560 - 2562

ประเภทความผิด	2560			2561			2562		
	รับแจ้ง	จับกุม	ผู้ต้องหา	รับแจ้ง	จับกุม	ผู้ต้องหา	รับแจ้ง	จับกุม	ผู้ต้องหา
ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์	1,599	895	1,186	1,380	1,197	1,197	1,270	980	1,141
ปล้นทรัพย์	1	0	1	2	6	6	2	2	11
ชิงทรัพย์	9	6	7	14	16	16	8	8	9
วิ่งราวทรัพย์	27	20	18	31	28	28	28	26	32
ลักทรัพย์	740	407	536	702	593	593	566	436	518
กรรโชกทรัพย์	3	2	5	5	8	8	3	3	7
ฉ้อโกง	289	145	225	258	208	208	214	147	175
ยักยอกทรัพย์	219	107	137	178	139	139	217	145	153
ทำให้เสียทรัพย์	53	35	38	33	34	34	48	45	46
รับของโจร	42	34	40	5	9	9	11	10	10
ลักพาเรียกค่าไถ่	0	0	0	1	2	2	0	0	0
วางเพลิง	17	11	27	14	13	13	7	7	7
อื่น ๆ	178	117	136	137	141	141	153	143	164
การโจรกรรมรถยนต์	1	1	3	5	1	1	0	0	0
การโจรกรรมรถจักรยานยนต์	20	10	13	22	16	16	13	8	9

สถิติคิตัวญาติความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ จำแนกตามประเภทความผิด									
จังหวัดขอนแก่น พ.ศ. 2560 - 2562									
ประเภทความผิด	2560			2561			2562		
	รับแจ้ง	จับกุม	ผู้ต้องหา	รับแจ้ง	จับกุม	ผู้ต้องหา	รับแจ้ง	จับกุม	ผู้ต้องหา
ความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ	382	278	345	352	379	379	297	280	334
ฆ่าผู้อื่น	27	26	29	19	27	27	25	24	31
ทำร้ายผู้อื่นถึงแก่ความตาย	16	10	13	13	23	23	4	4	7
พยายามฆ่า	41	26	37	43	44	44	43	41	46
ทำร้ายร่างกาย	185	139	178	176	200	200	150	143	179
ข่มขืนกระทำชำเรา	65	48	56	61	51	51	45	40	41
อื่น ๆ	48	29	32	40	34	34	30	28	30

ที่มา : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ข้อมูล ณ ปี 2563)

4.4 ยาเสพติด

จำนวนคดียาเสพติด จำแนกตามชนิดยาเสพติด จังหวัดขอนแก่น พ.ศ. 2553 - 2562										
หน่วย: คดี										
ชนิดยาเสพติด	2553	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562
รวม	2,299	4,143	5,579	7,004	7,410	5,000	6,678	7,138	7,344	4,627
เฮโรอีน	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0
เอ็กซ์ตาซี	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0
กัญชาแห้ง	321	308	327	403	485	287	311	283	265	192
พืชกระท่อม	6	17	12	6	4	8	3	6	5	1
เมทแอมเฟตามีน	1,926	3,735	5,113	6,465	6,779	4,623	6,180	6,559	6,757	4,050
ไอซ์	46	83	126	130	141	82	183	289	316	383
โคคาอิน (โคเคน)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
คีตามีน	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
โคเดอีน	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

ที่มา: สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ข้อมูล ณ ปี 2563)

4.5 การสังคมสงเคราะห์

เทศบาลนครขอนแก่น ให้บริการงานสังคมสงเคราะห์ในการให้ความช่วยเหลือของหน่วยงานภาครัฐที่มีต่อประชาชนทุกกลุ่ม รวมถึงการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน การให้บริการประชาชนเป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2552 และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยความพิการ พ.ศ.2553 และอำนวยความสะดวกเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนผู้รับบริการเป็นหลัก จากการปฏิบัติงานที่ผ่านมาฝ่ายสังคมสงเคราะห์ได้รับทราบปัญหาที่เกิดขึ้นในระดับหน่วยงานระดับชุมชน เพื่อให้การพัฒนากระบวนการดำเนินงานให้ดีขึ้น เพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินการ พัฒนาการปฏิบัติงานของพนักงานในเชิงรุก เข้าถึงปัญหาของประชาชน และประชาชนสามารถเข้าถึงการบริการของภาครัฐได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม การแก้ไขปัญหา และให้คำแนะนำเพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว และเป็นที่ยังพอใจของผู้มารับบริการ ได้แก่กลุ่มผู้สูงอายุ / ผู้พิการ / ผู้ป่วยเอดส์ / ผู้ติดเชื้อ HIV และครอบครัว / เด็ก / เยาวชน / ผู้ด้อยโอกาส / คนยากจน และบุคคลเร่ร่อน การสงเคราะห์ครอบครัวผู้ประสบภัยพิบัติ และปัญหาความเดือดร้อน / ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม งานสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ งานสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์ งานจัดซื้อวัสดุการแพทย์เพื่อผู้สูงอายุและผู้พิการงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

งานสังคมสงเคราะห์ ได้ปรับกระบวนการที่เพิ่มขึ้นเพื่อเป็นมาตรฐานการส่งเสริมสวัสดิภาพและคุ้มครองสิทธิของประชาชนกลุ่มเป้าหมาย โดยกำหนดเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน และเพิ่มคุณค่า ประสิทธิภาพในการให้บริการ การดูแลช่วยเหลือตามสิทธิที่ควรจะได้รับจากสังคม จากหน่วยงานภาครัฐ เป็นหลักประกันในสวัสดิภาพทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงความยุติธรรมทางสังคมในการพัฒนาความสามารถและทักษะต่าง ๆ อย่างสูงสุด เพื่อให้บุคคลเหล่านั้นพึ่งตัวเองได้ ดำเนินชีวิตอย่างเหมาะสม มีส่วนร่วมในชีวิตครอบครัว ชุมชน สังคม ตลอดจนได้รับความช่วยเหลือ ไม่ถูกแสวงหาผลประโยชน์ทุกรูปแบบจากบุคคลอื่น

ตารางสถิติงานสังคมสงเคราะห์ ปี 2561 -2563

ข้อมูล	ปีงบประมาณ	จำนวน/คน	งบประมาณที่จัดสรร/บาท
1. เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	2561	11,881	93,200,200
	2562	12,295	105,631,200
	2563	12,853	99,582,700
2. เบี้ยยังชีพผู้พิการ	2561	1,645	15,792,000
	2562	1,713	16,972,800
	2563	1,949	17,948,000
3. เบี้ยยังชีพผู้ติดเชื้อ ฯ	2561	92	552,000
	2562	87	522,000
	2563	91	510,000

5. ระบบบริการพื้นฐาน

5.1 การคมนาคมขนส่ง

เทศบาลนครขอนแก่นมีเส้นทางคมนาคมที่เชื่อมโยงกับเมืองอื่น ๆ หลายทางได้แก่

- ทางบก แบ่งออกเป็น 2 ทาง ดังนี้

1.1 ทางรถไฟ จากสถานีรถไฟกรุงเทพมีรถธรรมดาเร็วรถด่วนมีจุดจอดรับ-ส่ง ผู้โดยสารที่สถานีต่าง ๆ ในจังหวัดขอนแก่น ได้แก่ สถานีอำเภอพล สถานีอำเภอบ้านไผ่ สถานีอำเภอเมือง สถานีอำเภอน้ำพอง และสถานีอำเภอเขาสมบวง

1.2 ทางหลวงแผ่นดิน

ทางหลวงหมายเลข	จังหวัด
2	สระบุรี-ขอนแก่น-อุดรธานี-หนองคาย
12	ตาก-สุโขทัย-พิษณุโลก-เพชรบูรณ์-ขอนแก่น-กาฬสินธุ์-มุกดาหาร
23	อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น- มหาสารคาม-ร้อยเอ็ด-ยโสธร-อุบลราชธานี
201	อ.สีคิ้ว นครราชสีมา-ชัยภูมิ-ชุมแพ(ขอนแก่น)-ภูกระดึง-วังสะพุง-อ.เชียงคาน(เลย)
207	จังหวัดขอนแก่น-บุรีรัมย์
208	จังหวัดขอนแก่น-มหาสารคาม

ที่มา : สำนักงานทางหลวงที่ 5 ขอนแก่น (ข้อมูล ณ ปี 2563)

- ทางอากาศ

5.2 การไฟฟ้า

ประชาชนได้รับบริการไฟฟ้าจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดขอนแก่น โดยมีข้อมูลการใช้ไฟฟ้า ปี 2563 ดังนี้

1. ข้อมูลการใช้ไฟฟ้า

ลำดับ	ประเภทการใช้ไฟ	จำนวนราย	ใช้กำลังไฟฟ้า (MW)
1	บ้านอยู่อาศัย	84,882	27
2	ธุรกิจ	9,157	44
3	อื่น ๆ	1,449	0
	รวม	95,488	72

ที่มา : การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดขอนแก่น (ข้อมูล ณ เดือนมกราคม 2564)

2. ข้อมูลระบบจำหน่ายไฟฟ้า พื้นที่ อำเภอเมืองขอนแก่น

ระบบสายส่ง(115kV)	94.14	วงจรกิจิโลเมตร
ระบบจำหน่ายแรงสูง (22kV)	1,379.63	วงจรกิจิโลเมตร
ระบบจำหน่ายแรงต่ำ	2,563.48	วงจรกิจิโลเมตร

ที่มา : การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดขอนแก่น (ข้อมูล ณ เดือนมกราคม 2564)

5.3 การประปา

ประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นได้รับบริการน้ำประปาจาก การประปาส่วนภูมิภาค เขต 6 จังหวัดขอนแก่น โดยมีจำนวนผู้ใช้น้ำ กำลังผลิต ปริมาณน้ำ ในพื้นที่ตำบลในเมือง

ที่มา : สำนักงานการประปาเขต 6 จังหวัดขอนแก่น (ข้อมูล ณ เดือนมกราคม 2564)

5.4 โทรศัพท์

ตารางบริการโทรศัพท์

รายการ	ปี 2559 (2016)	Item
เลขหมายโทรศัพท์ที่มี	127,531	Line Capacity
บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)	89,927	TOT Corporation Public Company Limited
บริษัท สัมปทาน	37,604	Concessionaires
เลขหมายโทรศัพท์ที่มีผู้เช่า	42,567	Main Telephone Lines
บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)	34,439	TOT Corporation Public Company Limited
ธุรกิจ	5,236	Business
บ้านพัก	22,109	Residence
ราชการ	5,788	Government
บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)	479	TOT Corporation Public Company Limited
โทรศัพท์สาธารณะ 1/	785	Public telephone lines 1/
ตู้สาขา	-	PABX (Private Automatic Branch Exchange)
ระบุประเภทไม่ได้	42	Not adequately defined
บริษัท สัมปทาน	8,128	Concessionaires

ที่มา : บริษัททีโอที จำกัด (มหาชน) (ข้อมูล ณ ปี 2559)

5.5 ระบบโลจิสติกส์ (Logistics) หรือการขนส่ง

1. การขนส่งทางราง

ตารางแสดงปริมาณ และรายได้จากการบรรทุกโดยสารทางรถไฟ จำแนกตามสถานี เป็นรายอำเภอ พ.ศ.

2559-2562

ปี	สถานี/ อำเภอ	ปริมาณสินค้าที่บรรทุก (ตัน)			รายได้จากการบรรทุก (บาท)			
		รวม	สินค้า เหมาคัน	สินค้า หีบห่อ	รวม	สินค้า เหมาคัน	สินค้าหีบ ห่อ	อื่น ๆ
2562	ขอนแก่น	296.32	-	296.32	989,115.00	-	664,276.00	324,839.00
2561	ขอนแก่น	326.34	-	326.34	1,060,631.00	-	711,424.00	349,207.00
2560	ขอนแก่น	285.00	-	285.00	1,150,542.00	-	621,167.00	529,375.00
	เมือง ขอนแก่น	565.00	281.00	285.00	1,177,452.00	13,455.00	634,622.00	529,375.00
2559	ขอนแก่น	330.34	108.00	222.34	820,842.00	16,320.00	540,405.00	264,117.00
	เมือง ขอนแก่น	463.54	241.20	222.34	845,376.00	38,490.00	540,405.00	266,481.00

หมายเหตุ: สินค้าเหมาคันรวมสัตว์มีชีวิต

ที่มา : การรถไฟแห่งประเทศไทย (ข้อมูล ณ ปี 2563)

6. ระบบเศรษฐกิจ

6.1 การเกษตร

จังหวัดขอนแก่น มีพื้นที่การเกษตร 4,219,427 ไร่ (ร้อยละ 62.02 ของพื้นที่จังหวัด) โดยอยู่ในเขตชลประทาน 441,444 ไร่ (ร้อยละ 6.49 ของพื้นที่จังหวัด) มีประชากรเกษตรกร 930,485 คน ปี พ.ศ. 2562 พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดขอนแก่นที่ทำรายได้หลักให้เกษตรกร คือ ข้าว อ้อย และ มันสำปะหลัง ข้าวจำนวนปี เนื้อที่ปลูก 782,338 เนื้อที่เสียหาย 427,586.75 ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยวผลผลิต 330,630.02 ไร่ ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ 118,278,922 กิโลกรัม จำนวนคร้วเรือนเกษตรกร 83,858 คร้วเรือน ข้าวเหนียวนาปี เนื้อที่ปลูก 1,760,500.25 ไร่ เนื้อที่เสียหาย 831,298.25 เนื้อที่เก็บเกี่ยวผลผลิต 800,070.62 ไร่ ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ 300,857,284.65 กิโลกรัม จำนวนคร้วเรือนเกษตรกร 174,292 คร้วเรือน อ้อย เนื้อที่ปลูก 945,172.50 ไร่ เนื้อที่เสียหาย 16,882.77 ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยวผลผลิต 783,809.78 ไร่ ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ 8,560,927,327 กิโลกรัม

โครงการสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในภาพรวมและในแต่ละยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

จำนวนครุเรือนเกษตรกร 61,713 ครุเรือน มั่นสำปะหลัง เนื้อที่ปลูกจำนวน 467,027.11 ไร่ เนื้อที่เสียหาย 5,768.94 ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยวผลผลิต 237,515.42 ไร่ ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ 766,996,438.25 กิโลกรัมจำนวน ครุเรือนเกษตรกร 43,398 ครุเรือน (ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดขอนแก่น 2562) รวมทั้งสถิติ เนื้อที่ปลูก ข้าวนาปี และสถิติ เนื้อที่ปลูกข้าวนาปรัง ปรากฏตามตาราง ดังนี้

ตารางแสดงเนื้อที่ปลูกข้าวนาปี เนื้อที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ จำแนกตามประเภทข้าว อำเภอเมืองขอนแก่น

ปี	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)		เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)		ผลผลิต (ตัน)		ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ (กก.)	
	ข้าวเจ้า	ข้าวเหนียว	ข้าวเจ้า	ข้าวเหนียว	ข้าวเจ้า	ข้าวเหนียว	ข้าวเจ้า	ข้าวเหนียว
2560	95,910	182,130	95,910	182,130	50,481	99,820	526	548
2561	86,624	167,596	85,726	131,876	30,231	62,144	235.65	471.27
2562	63,768	171,306	27,830.50	51,736.75	11,388.57	22,730.93	409.21	439.14

ตารางแสดงเนื้อที่ปลูกข้าวนาปรัง เนื้อที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ จำแนกตามประเภทข้าว อำเภอเมืองขอนแก่น

ปี	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)		เนื้อที่เก็บเกี่ยว(ไร่)		ผลผลิต (ตัน)		ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ (กก.)	
	ข้าวเจ้า	ข้าวเหนียว	ข้าวเจ้า	ข้าวเหนียว	ข้าวเจ้า	ข้าวเหนียว	ข้าวเจ้า	ข้าวเหนียว
2560	12,903	25,365	12,903	25,365	21,275	6,050	1,649	239
2561	45,958	5,662	45,958	5,662	33,972	3,765	739.20	664.96
2562	2,594	134	-	-	34,119.50	-	-	-

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดขอนแก่น (ข้อมูล ณ ปี 2563)

6.2 การประมง

ตารางครุเรือนที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด จำแนกตามประเภทการเลี้ยง และผลผลิตการเลี้ยงสัตว์น้ำจืด

อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ปี	ครุเรือน	ประเภทครุเรือน					ผลผลิตการเลี้ยง สัตว์น้ำจืด (กก.)
		รวมเนื้อที่	บ่อ	นา	ร่องสวน	กระชัง	
2560	2,905	2,252,204	2,226,426	-	-	25,778	2,110,237
2561	3,233	4,881.13	4,881.13	-	-	-	364,444.35
2562	2,202	3,181.11	3,165	-	-	25,777.50	547,219.65

6.3 การปศุสัตว์

ตารางแสดงการปศุสัตว์อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ปี	ประเภทสัตว์ (ตัว)							
	โค	กระบือ	สุกร	แพะ	แกะ	ไก่	เป็ด	นกกระทา
2560	5,898	1,106	10,448	424	0	556,005	73,402	0
2561	6,375	11,222	1,128	80,212	725	10,729	409,532	34
2562	6,544	1,255	16,617	870	0	418,461	80,200	0

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่น (ข้อมูล ณ เดือนมกราคม 2564)

6.4 การบริการ

การค้าและการบริการในปี 2561 จังหวัดขอนแก่น มีโรงแรมจำนวน 409 แห่ง ศูนย์การค้าขนาดใหญ่จำนวน 7 แห่ง ศูนย์การค้าขนาดกลางจำนวน 2 แห่ง และสถานบริการจำนวน 30 แห่ง และมีนิติบุคคลจดทะเบียน จำนวน 1,313 ราย ทุนจดทะเบียน 8,159,964,230 ล้านบาท โดยแบ่งตามประเภทธุรกิจการจดทะเบียน ปรากฏตามตารางประเภทธุรกิจที่จดทะเบียน ดังนี้

ที่	ประเภทธุรกิจ	นิติบุคคลจดทะเบียน (ราย)	ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)
1	บริษัทจำกัด	3,855	46,966,574,169.00
2	ห้างหุ้นส่วนจำกัด	4,598	14,363,818,730.00
3	ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล	15	17,810,000.00
4	บริษัทมหาชนจำกัด	7	1,516,279,620.00
	รวม	8,475	62,864,482,546.00

ที่มา : สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดขอนแก่น (ข้อมูล ณ ปี 2561)

6.5 การท่องเที่ยว

ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง ตั้งอยู่บนเนื้อที่ 3 ไร่ สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2498 โดยองค์เสนาหลักเมืองเป็นเสมอาหินทรายรูปทรง 8 เหลี่ยม มีรอยสลักเป็นรูปกสิปบัวและอักษรขอม และมีการบูรณะปรับปรุงศาลหลักเมือง ตั้งแต่ ปี พ.ศ.2549 ประจวบกับเนื่องในวโรกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ร.9 ครบ 80 พรรษา เทศบาลนครขอนแก่นจึงได้จัดงานฉลองสมโภชศาลหลักเมืองตลอดเดือนธันวาคม 2550 โดยเมื่อวันที่

17 ธันวาคม 2550 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จเป็นองค์ประธานในพิธีเปิดศาลหลักเมืองขอนแก่นอย่างเป็นทางการ

ประตูเมืองขอนแก่น เดิมสร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2527 เพื่อเป็นศรีสง่าแก่จังหวัดขอนแก่นและเป็นสถานที่ทำพิธีรับ – ส่งทหารหาญของจังหวัดขอนแก่น โดยเมื่อปี พ.ศ.2549 เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เนื่องในวโรกาสทรงครองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี จึงได้มีการก่อสร้างประตูเมืองขอนแก่นหลังใหม่ และเพื่อความเป็นสิริมงคลจึงได้อัญเชิญพระพุทธรูปพระลับจำลอง (พระพุทธรูปประจำจังหวัดขอนแก่น)จำนวน 2 องค์ขึ้นประดิษฐานบนมณฑปประตูเมืองทั้งสองฝั่ง

บึงแก่นนคร ท่ามกลางความร่มรื่นของต้นไม้ขนาดใหญ่ร่มเงาบึงน้ำขนาดใหญ่ใจกลางเมืองขอนแก่น เนื้อที่ 603 ไร่ จึงทำให้บึงแก่นนครเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ สถานที่ออกกำลังกาย ตลอดจนใช้ทำกิจกรรมเพื่อสร้างสายใยรัก ความอบอุ่น ระหว่างคนในครอบครัวและกลุ่มเพื่อนๆ ที่ในแต่ละวันจะมีผู้คนมาใช้บริการเป็นจำนวนมาก

โสมมูนมังเมืองขอนแก่น โสมมูนมัง มีความหมายว่า ‘ห้องที่เก็บรวบรวมทรัพย์สมบัติ’ โสมมูนมังขอนแก่น เป็นพิพิธภัณฑ์ที่เก็บรวบรวมของโบราณ รวมไปถึงทรัพย์สินทางปัญญาและประวัติความเป็นมาของเมืองขอนแก่น สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2546 ตั้งอยู่บริเวณสวนสาธารณะ 200 ปี บึงแก่นนคร เปิดให้บริการ วันอังคาร – อาทิตย์ เวลา 09:00 – 17:00 น. หยุดทุกวันจันทร์และวันหยุดนักขัตฤกษ์

สวนสุขภาพ บึงทุ่งสร้าง ตั้งอยู่ที่ถนนจอมพลห่างจากศาลากลางจังหวัดประมาณ 2 กิโลเมตร เป็นบึงน้ำธรรมชาติและสวนสาธารณะขนาดใหญ่ มีพื้นที่ประมาณ 1,692 ไร่ สวนสุขภาพ บึงทุ่งสร้างเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจและสถานที่ออกกำลังกายของชาวเมืองขอนแก่น มีการให้บริการต่างๆ เช่น สนามบาสเกตบอล ลานอเนกประสงค์ และบรรยากาศร่มรื่นไปด้วยต้นไม้ที่มีทั้งไม้ดอกไม้ประดับปลูกไว้อย่างสวยงาม

สวนประตูเมืองขอนแก่น ตั้งอยู่บนถนนมิตรภาพตรงข้ามกับศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซ่า ขอนแก่น มีเนื้อที่ จำนวน 10 ไร่ เป็นสถานที่พักผ่อน สถานที่ออกกำลังกาย และสถานที่จัดงานต่างๆ เป็นสวนที่มีความสวยงามโดดเด่นสำหรับผู้ที่ได้มาพบเห็น เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจและสถานที่ออกกำลังกายซึ่งถือว่าเป็นปอดของเมืองอีกแห่งหนึ่ง ทั้งยังมีลานอเนกประสงค์และสนามเด็กเล่นให้บริการอีกด้วย

ศาลเจ้าพ่อมอดินแดง ตั้งอยู่ฝั่งประตูทางเข้ามหาวิทยาลัยขอนแก่น (ประตูมอดินแดง) ถนนมิตรภาพ สร้างขึ้นเมื่อเดือนมิถุนายน ปี พ.ศ.2509 โดยเป็นอาคารทรงจัตุรมุขล้อมรอบด้วยระเบียงทั้ง 4 ด้านกลางห้องโถงเป็นที่ประดิษฐานองค์พระพุทธรูปปฏิมาปางมารวิชัย “พระพุทธรูปัญญาเมตตาธรรม” ซึ่งตามความเชื่อนั้นจะมีนักศึกษาและประชาชนมักนิยมมาบนบานศาลกล่าวที่ศาลเจ้าพ่อมอดินแดงเป็นจำนวนมากเมื่อสมหวังก็มักจะนำกระดังงาและรูปปั้นช้าง ม้า มาแก้บนในบริเวณ

ถนนคนเดิน มีสินค้าพื้นเมืองของภาคอีสาน งานหัตถกรรม งานศิลปะและงานไอเดียสร้างสรรค์ต่าง ๆ มาวางจำหน่าย รวมทั้งร้านอาหาร ของกินต่าง ๆ มากมาย มีเฉพาะวันเสาร์ เริ่มตั้งแต่เวลา 17:00 น.

สวนไทร: เส้นทางศึกษารัชมชาติวิทยา ตั้งอยู่ด้านหลังคุ้มสี่ฐาน สวนแห่งนี้เป็นพื้นที่เชื่อมต่อระหว่างพิพิธภัณฑสถานวิทยากับหอศิลปวัฒนธรรม ก่อสร้างเป็นสะพานเดินลัดเลาะไปใต้อุโมงค์ต้นไม้ ระยะทาง 360 เมตร สูงจากพื้นประมาณ 1 เมตร สามารถใช้เป็นเส้นทางศึกษารัชมชาติวิทยา

ตลาดต้นตาล แหล่งท่องเที่ยวช้อปปิ้งแนวใหม่สำหรับช่วงเวลาเย็นๆ เปิดทุกวัน ตั้งแต่เวลา 16:00 – 01:00 น. ตลาดต้นตาลเป็นแหล่งท่องเที่ยวพักผ่อนแห่งใหม่ในบรรยากาศสวน บนพื้นที่สีเขียวอันร่มรื่นกว่า 40 ไร่ สะดวกสบายกับพื้นที่จอดรถมากกว่า 1,500 คัน

สวนมิตรภาพขอนแก่น – หนานหนิง สถานที่พักผ่อนแห่งใหม่ภายในบึงแก่นนคร สัญลักษณ์แสดงสายสัมพันธ์ไทย - จีน ที่มีให้กันมานานกว่า 20 ปี

หอศิลปวัฒนธรรม หอศิลปวัฒนธรรมมหาวิทยาลัยขอนแก่นอาคารรูปทรง “เล่าข้าว” ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของภาคอีสานอันหมายถึงการเก็บออมอาหารการกินไว้อย่างสมบูรณ์ จัดตั้งขึ้นเพื่อการจัดนิทรรศการทางด้านศิลปวัฒนธรรมของหน่วยงานต่าง ๆ เปิดบริการทุกวัน 09:00 – 16:00

พิพิธภัณฑสถานวิทยามหาวิทยาลัยขอนแก่น จัดแสดงนิทรรศการประวัติศาสตร์ทางธรรมชาตินับตั้งแต่การกำเนิดโลกสิ่งมีชีวิต ความหลากหลายทางชีวภาพ โดยผู้เข้าชมสามารถมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และค้นหาคำตอบได้ด้วยตนเอง ผ่านชิ้นงานทางวิทยาศาสตร์และสื่อประสมที่สามารถโต้ตอบกับผู้เข้าชมได้ โดยเนื้อหาการจัดแสดงเน้นการนำเสนอข้อมูลทรัพยากรสำคัญที่พบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติขอนแก่น จัดแสดงเรื่องราวท้องถิ่นอีสานเหนือในทางด้านภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ โบราณคดี วัฒนธรรมพื้นบ้านและชาติพันธุ์วิทยา เป็นพิพิธภัณฑที่มีโบราณวัตถุล้ำค่าของภาคอีสานตอนบนหลายสมัย เช่น สมัยก่อนประวัติศาสตร์ สมัยทวารวดี เวลาทำการ 09:00 – 16:00 หยุดวันจันทร์และวันอังคาร

ตลาดโต้รุ่งรื่นรมย์ ตลาดโต้รุ่งที่ตั้งอยู่บนถนนรื่นรมย์ มีสินค้าจำหน่ายทั้งอาหาร เครื่องดื่มหลากหลายประเภท เสื้อผ้า สินค้าแฟชั่น สินค้าที่ระลึกและสินค้าทำมือของท้องถิ่น เปิดทำการตั้งแต่เวลา 17:00 – 02:00 หยุดทุกวันจันทร์

ศาลเจ้าพ่อมเหศักดิ์ สร้างเมื่อ พ.ศ.2332 โดยพระนครศรีบริรักษ์พร้อมกับการตั้งเมืองขอนแก่น ด้วยความเชื่อว่า เจ้าพ่อมเหศักดิ์ คือ พระอินทร์เทวดาผู้ยิ่งใหญ่ มีอำนาจบารมี คอยปกป้องคุ้มครองบ้านเมืองให้ร่มเย็นเป็นสุข

วัดกลางเมืองเก่า สร้างเมื่อ พ.ศ.2333 โดยพระนครศรีบริรักษ์ ในอดีตใช้ประกอบพิธีถือน้ำพิพัฒน์ สัตยาบันของข้าราชการ วัดกลางเมืองเก่า ยังเป็นที่ตั้งของสำนักศาสนศึกษา โรงเรียนปริยัติธรรม คณะสงฆ์จังหวัดขอนแก่น และเป็นที่ตั้งโรงเรียนประชาบาล แห่งแรกในจังหวัดขอนแก่น สำหรับลูกหลานชาวบ้านทั่วไปที่เข้ามารับการศึกษ ปัจจุบัน คือ โรงเรียนเทศบาลวัดกลาง

วัดหนองแวง พระอารามหลวง สร้างเมื่อ พ.ศ.2332 พระมหาธาตุเจดีย์สูง 9 ชั้น ศูนย์รวมจิตใจของชาวขอนแก่นเป็นสถานที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุและรวบรวมคำภีร์ทางพระพุทธศาสนา บานประตู - หน้าต่างแต่ละชั้นแกะสลักภาพชาดก พุทธประวัติ และเรื่องราวทางศาสนา โดยชั้นที่ 9 เป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุอยู่ภายในบุษบก และยังเป็นหอชมทิวทัศน์ตัวเมืองขอนแก่นที่สวยงามอีกด้วย เปิดให้เข้าชมทุกวัน เวลา 07:00 - 17:00 น.

ศาลเจ้าแม่สองนาง ตามประวัตินั้นเป็นพระราชธิดาของพระเจ้าไชยเชษฐาธิราช กษัตริย์แห่งล้านช้าง และเป็นหลานของพระนครศรีบริรักษ์ ผู้พี่ชื่อ เจ้านางคำหมื่น ผู้น้องชื่อ เจ้านางคำแสน

อนุสาวรีย์พระนครศรีบริรักษ์ (ท้าวเพี้ยเมืองแพน) สร้างเมื่อ พ.ศ.2525 เพื่อเป็นอนุสรณ์แด่พระนครศรีบริรักษ์ ผู้สร้างเมืองขอนแก่น

วัดธาตุ พระอารามหลวง สร้างเมื่อ พ.ศ.2332 โดยพระนครศรีบริรักษ์พร้อมกับการตั้งเมืองขอนแก่น เป็นที่ประดิษฐานหลวงพ่อบุญเหลือ พระพุทธรูปคู่เมืองขอนแก่น

วัดเสาดิเียว สร้างเมื่อ พ.ศ. 2551 เพื่อแสดงถึงความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้นระหว่างไทยกับเวียดนาม ภายในประดิษฐานองค์พระโพธิสัตว์กวนอิมร้อยมือพันตาซึ่งอัญเชิญมาจากกรุงฮานอย ประเทศเวียดนาม

เจ้าแม่กวนอิม สร้างเมื่อ พ.ศ.2545 โดยสมาคมปึงเถ่ากง - มา ขอนแก่น ตั้งอยู่ในสวนหนานหนิง (สวนมิตรภาพไทย-จีน) องค์เจ้าแม่กวนอิมแกะสลักด้วยหินสีเหลืองทรายทอง

ศาลเจ้าปึงเถ่า กง-ม่า และศาลเจ้าปู่ครูเย็น สร้างเมื่อ พ.ศ.2504 ภายในศาลประดิษฐานองค์ปึงเถ่า กง-ม่า องค์เจ้าแม่ทับทิมและองค์เทพเจ้าไฉซิงเอี้ย (เทพเจ้าแห่งโชคลาภ) องค์เทพเจ้าฟ้าดิน และองค์ตี่จูเอี้ย

6.6 อุตสาหกรรม

สรุปข้อมูลโรงงานอุตสาหกรรมได้รับอนุญาตให้ประกอบการในพื้นที่ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น มีจำนวนโรงงาน 61 โรงงาน, แรงม้าอนุญาต 29,144 แรงม้า, แรงมาประกอบ 23,447 แรงม้า,

เงินทุนที่ดิน 1,026.73 ล้านบาท, เงินทุนอาคาร 2,506.83 ล้านบาท, เงินทุนเครื่องจักร 500.55 ล้านบาท, เงินทุนหมุนเวียน 492.41 ล้านบาท, รวมเงินทุน 4,526.52 ล้านบาท

คนงานชาย 1,559 คน, คนงานหญิง 720 คน, รวมคนงาน 2,279 คน, พื้นที่โรงงาน 443,431 ตร.ม., พื้นที่อาคาร 84,211 ตร.ม.

ตารางสรุปจำนวนโรงงานตามกลุ่มอุตสาหกรรม

รหัส	กลุ่มอุตสาหกรรม	จำนวน โรงงาน	เงินทุน(ล้าน บาท)	คนงาน
20	ผลิตยานพาหนะและอุปกรณ์รวมทั้งการซ่อม ยานพาหนะอุปกรณ์	28	1,613.41	906
2	อุตสาหกรรมอาหาร	9	325.21	285
17	ผลิตภัณฑ์โลหะ	7	175.70	165
21	การผลิตอื่น ๆ	4	71.90	65
14	ผลิตภัณฑ์พลาสติก	3	11.30	17
1	ผลิตภัณฑ์จากพืช	2	33.20	18
8	เครื่องเรือนหรือเครื่องตกแต่งในอาคารจากไม้ แก้ว ยาง หรือโลหะอื่น ๆ	2	5.50	167
10	การพิมพ์ การเย็บเล่ม ทำปกหรือการทำแม่พิมพ์	1	0.00	44
3	อุตสาหกรรมเครื่องดัด	1	2,170.00	1
4	สิ่งทอ	1	7.30	375
7	แปรรูปไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	1	21.00	190
18	ผลิตเครื่องจักรและเครื่องกล	1	6.00	31
19	ผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์	1	86.00	15
รวมทั้งสิ้น		61	4,526.52	2,279

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดขอนแก่น (ข้อมูล ณ วันที่ 15 มีนาคม 2564)

6.7 การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

โครงการส่งเสริมอาชีพประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น มีดังนี้

ลำดับที่	ผู้ประสานงาน	กลุ่มอาชีพ	ชุมชน	เบอร์โทร
1	นายณัฐวุฒิ ศรีอาจ	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทุ่งเศรษฐี	ทุ่งเศรษฐี	084-1154107
2	นางทองสุข ล่ามแขก	ของดีศรีฐาน 4	ศรีฐาน 4	063-0019862
3	นางพวงเพ็ช คำทองพะเนา	ไข่เป็ด	ตลาดต้นตาล	090-5646951
4	นางวัลลีย์ ณะเสน	ขนมดอกจอก	โนนทัน 1	080-4139938
5	นางทองเพชร แก้วสุพรรณ	แหนมहु, ไส้กรอก	โนนทัน 1	089-4164160
6	สมศรี รัตนบุตร	ไข่เค็มหอม น้ำพริก	โนนชัย 2	084-7986823
7	นายวสันต์ ศรีดอนราช	แปรรูปผ้าไทย	โนนชัย 1	080-1855502
8	นางสาวอุรา ปรามมนตรี	เปเปอร์มาเช่	การเคหะ	086-3347367
9	นางปรียาภรณ์ บัวขาว	แม่บ้านศรีฐาน 3	ศรีฐาน 3	081-7170453
10	นางกฤษณา ตระการไทย	แปรรูปผ้าขาวม้า	หลังศูนย์ราชการ 1	087-4359500
11	นางบุญवास สอนวงษ์	ปลาร้าบอง	หลังศูนย์ราชการ 1	087-3746203
12	นางสาวกมลพรรณ ราชสมบัติ	หิมนงคจิตอาษา	วัดป่าดูลยาราม	061-9387992
13	นางสมใจ คงชีวินรุ่งเรือง	งานฝีมือศิริมงคล	ศิริมงคล	084-6244449
14	นายเกริก ศรีบุญเรือง	ประดิษฐ์ดอกไม้จันทน์	หนองใหญ่ 1	081-9942514
15	นางสุนี สุวะนาม	ขนมเบเกอร์รี่	โพธิ์ปลั่งกิ่งทอง	081-9742912
16	นางภนิตา กล่อมจ่อหอ	ตะกร้าพลาสติก	เทพารักษ์ 5	093-0729014
17	นางเปรมฤดี ธารณกุล	แชมพู,สบู่,ยาหม่อง	พระนครศรีบริรักษ์	085-5973623
18	นางสาวพินิจนันท์ ภูบัติพงศ์	น้ำพริกกล้วยอบเนย	เทคโนโลยี	080-2976958
19	นางสมจิตต์ ทิพยเนตร	กลุ่มสมุนไพร	พระลับ	089-4224189
20	นางสาวประภาพร ฉลวยแสง	จำหน่ายสินค้า OTOP	โนนหนองวัด 2	065-3459518
21	นางสาวมะลิวัลย์ เรืองจรัส	น้ำสมุนไพร	โนนทัน 9	097-3142854
22	นางกัญญาณัฐ นครแก้ว	ขนมนางเล็ดสมุนไพร	นาคะประเวศน์	086-8509191
23	นางบานเย็น ภูหนองโอง	น้ำเอมสาย	หนองใหญ่ 3	082-3055529
24	นางบัวบานชื่น เหล่าชัย	ทอผ้าขาวม้า	หนองแวงตราชู 4	090-0280741
25	นางดารารพร รัตนประสิทธิ์	ขนมทองม้วน	โนนทัน 1	089-4170114
26	นางทัศนีย์ เอกภูธร	หม่า ไส้กรอกอีสาน	บขส.	082-2265397

27	นางสาวณิชชา กรมน้อย	ร้านตำรับไทยอีสานสมุนไพโร	หนองแวงตราชู 2	085-4905154
28	นางสาวบุรยา ดีแก้ว	เหรียญโปรยทาน	โนนชัย3	094-2898544

ที่มา : สำนักสวัสดิการสังคม เทศบาลนครขอนแก่น (ข้อมูล ณ เดือน ธันวาคม 2563)

6.8 แรงงาน

ประชากรและกำลังแรงงาน

มีประชากรรวมทั้งสิ้น 1,802,872 คน ผู้มีอายุ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 1,458,292 คน คิดเป็นร้อยละ 80.89 ของประชากรรวมทั้งสิ้น ผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงาน จำนวน 930,611 คน คิดเป็นร้อยละ 63.82 ของผู้มีอายุ 15 ปีขึ้นไป กำลังแรงงานปัจจุบัน จำนวน 922,804 คน คิดเป็นร้อยละ 99.16 ของผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงาน โดยแบ่งเป็นผู้มีงานทำ จำนวน 911,709 คน คิดเป็นร้อยละ 79.97 ผู้ว่างงาน จำนวน 11,095 คน คิดเป็นร้อยละ 1.19 ของผู้อยู่ในกำลังแรงงาน และผู้ที่รอฤดูกาล จำนวน 7,807 คน ส่วนผู้ที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน จำนวน 527,681 คน คิดเป็นร้อยละ 36.18 ของผู้มีอายุ 15 ปีขึ้นไป แบ่งเป็น กลุ่มทำงานบ้าน จำนวน 113,690 คน คิดเป็นร้อยละ 21.55 กลุ่มเรียนหนังสือ จำนวน 187,623 คน คิดเป็นร้อยละ 35.56 และอื่น ๆ จำนวน 226,368 คน คิดเป็นร้อยละ 42.90 ของผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน ส่วนผู้มีอายุที่ต่ำกว่า 15 ปี มีจำนวน 344,580 คน คิดเป็นร้อยละ 15.92 ของประชากรรวมทั้งสิ้น

จำนวนประชากรจำแนกตามสถานภาพแรงงานและเพศ

สถานภาพแรงงาน	รวม		ชาย		หญิง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ยอดรวม	1,802,872	100.00	887,501	49.23	915,371	50.77
ผู้มีอายุ 15 ปี ขึ้นไป	1,458,292	80.89	694,002	47.59	764,291	52.41
ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน	930,611	63.82	502,101	53.95	428,510	46.05
1.1 กำลังแรงงานปัจจุบัน	922,804	99.16	496,346	53.79	426,458	46.21
1.1.1 ผู้มีงานทำ	911,709	97.97	491,053	53.86	420,656	46.14
1.1.2 ผู้ว่างงาน	11,095	1.19	5,293	0.57	5,802	0.62
1.2 ผู้ที่รอฤดูกาล	7,807	0.84	5,755	73.71	2,053	26.29
ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน	527,681	36.18	191,901	36.37	335,780	63.63
2.1 ทำงานบ้าน	113,690	21.55	3,317	2.92	110,373	97.08
2.2 เรียนหนังสือ	187,623	35.56	89,335	47.61	98,288	52.39
2.3 อื่น ๆ	226,368	42.90	99,249	43.84	127,119	56.16
ผู้มีอายุต่ำกว่า 15 ปี	344,580	15.92	142,024	41.22	133,778	38.82

7. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

7.1 การนับถือศาสนา

ประชาชนส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธ โดยศาสนาสถานมีรายละเอียดดังนี้

วัดในเขตเทศบาลนคร ขอนแก่น	โบสถ์คริสต์	มัสยิด	โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ
1. วัดหนองแวง พระอารามหลวง	1. คริสตจักรขอนแก่น	1. มัสยิดกลางขอนแก่น	1. โรงเรียนประภัสสรวิทยา
2. วัดธาตุ พระอารามหลวง	2. วัดนักบุญเยเรมีย์	2. มัสยิดเก่าคุ้มหนองคู	วัดศรีนวล
3. วัดศรีจันทร์ พระอารามหลวง	3. คริสตจักรจีนขอนแก่น		2. โรงเรียนจันทวิทยาคม
4. วัดป่าวิเวกธรรม			วัดมรรคสำราญ
5. วัดนันทิการาม			3. โรงเรียนวัดหนองแวงวิทยา
6. วัดโนนชัยนาราม			วัดหนองแวง พระอารามหลวง
7. วัดศรีนวล			4. โรงเรียนตราชูพิทยาคม
8. วัดมรรคสำราญ			วัดตราชูนาราม
9. วัดตราชูนาราม			5. โรงเรียนวิเวกธรรม
10. วัดวุฒาราม			ประสิทธิ์วิทยา
11. วัดป่าศิริวันนาราม			วัดธาตุ พระอารามหลวง
12. วัดโพธิ์โนนทัน			
13. วัดป่าชัยวัน			
14. วัดศรีธาตุ			
15. วัดกลาง			
16. วัดศรีสว่างโนนทัน			
17. วัดจอมศรี			
18. วัดป่าอตุลยาราม			
19. วัดป่าเทพนิมิตนาราม			

ที่มา : สำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น (ข้อมูล ณ ปี 2563)

7.2 ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น

1. ภูมิปัญญาท้องถิ่นคือ สิ่งที่บรรพบุรุษ ได้สร้างสรรค์ และสืบทอดมาอย่างต่อเนื่องจากอดีตสู่ปัจจุบัน ทำให้คนในท้องถิ่นเกิดความรัก และความภาคภูมิใจ ที่จะร่วมแรงร่วมใจสืบสานต่อไปในอนาคต เช่น โบราณสถาน โบราณวัตถุ สถาปัตยกรรม ประเพณี เป็นต้น ภูมิปัญญาท้องถิ่นจึงมีคุณค่า และมีความสำคัญต่อคนในแต่ละท้องถิ่นเป็นอย่างมาก

ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สำคัญของจังหวัดขอนแก่นและอยู่ในเขตพื้นที่เทศบาลนครขอนแก่น แบ่งออกเป็นสาขาต่าง ๆ ดังนี้

1.1 สาขาเกษตรกรรม

เป็นความสามารถในการผสมผสานองค์ความรู้ ทักษะ และเทคนิคด้านการเกษตรกับเทคโนโลยี โดยการพัฒนาบนพื้นฐานคุณค่าดั้งเดิม ซึ่งคนสามารถพึ่งพาตนเองในภาวะการณ์ต่างๆได้ เช่น การทำปุ๋ยชีวภาพของชุมชนโนนชัย เป็นต้น

1.2 สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม

เป็นการรู้จักประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการแปรรูปผลิตภัณฑ์ เพื่อชะลอการนำเข้าตลาด เพื่อแก้ปัญหาด้านการบริโภคอย่างปลอดภัย ประหยัด และเป็นธรรม อันเป็นกระบวนการที่ทำให้ชุมชนท้องถิ่นสามารถพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจได้ ตลอดทั้งการผลิต และการจำหน่าย ผลิตภัณฑ์ทางหัตถกรรม เช่น

- การทำไข่เค็ม, การทำแจ่วบอง, กลุ่มสานตะกร้า, กลุ่มทอเสื่อ, เฟอร์นิเจอร์ร้านตาลของชุมชนโนนชัย

- การทำกล้วยฉาบของชุมชนหนองใหญ่ 4

- งานหัตถกรรมศิลปะการต่อผ้าของกลุ่มแม่บ้านชุมชนบ้านหนองใหญ่ 3

1.3 สาขาการแพทย์แผนไทย

เป็นความสามารถในการจัดการป้องกัน และรักษาสุขภาพของคนในชุมชน โดยเน้นให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเอง ทางด้านสุขภาพ และอนามัยได้ เช่น

- สมุนไพรภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชนศรีฐาน (ต้นมะเกลือใหญ่ /ต้นโพธิ์ศรี/ ต้นคางคาว สรรพคุณรักษาโรคทางในเด็ก โรคไข้หวัด ฯลฯ)

- สมุนไพรภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชนโนนชัย

- การทำน้ำเอนไซม์ และยาหอมสมุนไพรของชุมชนหนองใหญ่

- นวดแผนไทยวัดโพธิ์โนนทัน โดยสมาคมแพทย์แผนไทย วัดโพธิ์โนนทัน จังหวัดขอนแก่น เป็นศูนย์เพื่อดูแล บำบัด ตลอดทั้งส่งเสริม-ฟื้นฟูสุขภาพแก่ประชาชน

1.4 สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เป็นความสามารถเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งการอนุรักษ์ การพัฒนา และการใช้ประโยชน์จากคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างสมดุล และยั่งยืน เช่น

- บึงหนองใหญ่ ตั้งอยู่ในชุมชนหนองใหญ่ 3 เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจและออกกำลังกายของชุมชนหนองใหญ่ ซึ่งในอดีตเป็นบ่อน้ำชาวบ้านใช้บริโภค

- บ่อพญานาค (ตาน้ำที่มีน้ำไหลออกมาตลอด ไม่มีแห้ง) ที่ตั้งอยู่บริเวณชุมชนศรีฐาน

1.5 สาขาศิลปกรรม

เป็นความสามารถในการผลิตผลงานทางด้านศิลปะสาขาจิตรกรรม ประติมากรรม นาฏศิลป์ ดนตรี ทัศนศิลป์ คีตศิลป์ การละเล่นพื้นบ้าน และนันทนาการ เช่น

- สิม (โบสถ์) ที่ตั้งอยู่ในบริเวณวัดจอมศรี ชุมชนศรีฐาน

- คูเมือง ที่ตั้งอยู่บริเวณชุมชนศรีฐาน

- องค์เจดีย์ศักดิ์สิทธิ์ ตั้งอยู่ในวัดป่าเทพนิมิต ชุมชนหนองใหญ่ 2 โดยได้อัญเชิญ พระบรมสารีริกธาตุจากประเทศศรีลังกา, พระพุทธรูปเก่าแก่และศักดิ์สิทธิ์อายุหลายร้อยปี, พระอัฐิธาตุของบูรพาจารย์หลายรูป บรรจุลงในเจดีย์เทพนิมิต

- การแสดงฟ้อนเตี้ยโนนทัน (เตี้ยเดือนห้า) เป็นการรวมตัวที่นำขึ้นชมระหว่างผู้สูงอายุและเยาวชนคนรุ่นใหม่ เสน่ห์ของการศิลปะการรำเตี้ย คือ การรำไปยอตัวไปด้วย ซึ่งมีมาตั้งแต่บรรพบุรุษที่ควรค่า ในการสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น นับว่าเป็นสิ่งที่ให้ความสนุกสนานครื้นเครง มีหมอแคนเป็นผู้เป่าให้จังหวะ ทำฟ้อนยิ่งแปลกมากเท่าใดก็จะยิ่งเรียกความสนใจจากคนดู

- วงโปงลางอีสาน ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย

- โบสถ์โบราณ ที่มีอายุกว่า 100 ปี ตั้งอยู่ภายในวัดโพธิ์โนนทัน ชุมชนโนนทัน

- พิพิธภัณฑวัดโพธิ์โนนทัน เป็นสถานที่จัดแสดงเครื่องใช้ศิลปวัฒนธรรม ภาพปริศนาธรรม กระดุกไดโนเสาร์พันธุ์กินสัตว์ กระดุกคนโบราณยาวแปดศอก พระพุทธรูปสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น

- บ้านโบราณที่มีอายุร้อยกว่าปี ตั้งอยู่ในชุมชนหนองใหญ่ 1

- บ้านสะสมของโบราณ เป็นการสะสมของเก่า โดยมีนายเกรียงไกร สินโพธิ์ เป็นเจ้าของบ้าน เช่น หนังสือโบราณอักษรไทน้อย-อักษรตัวธรรม ,หีบโบราณ ,ภาตถวดยดอกไม้รูปเทียนของขุนนางสมัยโบราณ

- แหล่งโบราณคดีชุมชนโนนชัย ค้นพบชิ้นส่วนกำไรสำริด ภาชนะดินเผา ก้นกลม วัตถุโบราณ กระดุก แก้ว แหวน เงิน ทอง สมัยโบราณ รวมถึงเครื่องประดับสมัยก่อน

1.6 สาขาภาษาและวรรณกรรม

เป็นความสามารถผลิตผลงานเกี่ยวกับด้านภาษา ทั้งภาษาถิ่น ภาษาโบราณ ภาษาไทย และ การใช้ภาษา ตลอดทั้งด้านวรรณกรรมทุกประเภท เช่น การจัดทำสารานุกรมภาษาถิ่น การปริวรรต หนังสือโบราณ การฟื้นฟูการเรียนการสอนภาษาถิ่นของท้องถิ่นต่าง ๆ เป็นต้น

1.7 สาขาศาสนา ปรัชญา และประเพณี

เป็นความสามารถประยุกต์ และปรับใช้หลักธรรมคำสอนทางศาสนา ความเชื่อ และประเพณี ดั้งเดิมที่มีคุณค่าให้เหมาะสมต่อการประพฤติปฏิบัติ ให้บังเกิดผลดีต่อบุคคล และสิ่งแวดล้อม เช่น

- ศาลาโพธิสาร 72 ภาพปริศนาธรรม เป็นศูนย์รวมศิลปะภาพวาด-ปูนปั้น ตั้งอยู่ภายในวัดโพธิ์โนนทัน ชุมชนโนนทัน

- รูปปั้นหลวงปู่ญาครุจัต เป็นศูนย์รวมใจของชาวชุมชนศรีฐาน

- ศาลเจ้าปู่ตาญาครุเย็น เป็นศูนย์รวมใจของชาวบ้านหนองใหญ่ ตั้งอยู่บริเวณชุมชนหนองใหญ่ 1 เดิมชื่อ ป่าตาญาครุโกรธ

- ศาลปู่เพลิง สันนิษฐานว่าก่อตั้งตั้งเมื่อประมาณ ปี พ.ศ. 2476-2477 เป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ที่คนในชุมชนโนนชัยมากราบไหว้สักการบูชา ซึ่งทุกวันที่ 14 เมษายน ของทุกปี คนในชุมชนโนนชัยจะร่วมกันจัดพิธีบวงสรวงเพื่อความเป็นสิริมงคล

2. ภาษาถิ่น

ภาษาถิ่นอีสานของประเทศไทยมีลักษณะใกล้เคียงกับภาษาที่พูดที่ใช้กันในประเทศลาว แต่ภาษาอีสานก็ยังถือว่าเป็นภาษาถิ่นของภาษาไทย ภาษาถิ่นอีสานมีภาษาถิ่นย่อยหลายภาษา ได้แก่ ภาษาที่ชนกลุ่มใหญ่ในภาคอีสานใช้พูดจากัน ซึ่งใช้สื่อสารอยู่ในจังหวัดต่าง ๆ ของภาคอีสาน หรือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เช่น จังหวัดขอนแก่น, จังหวัดสกลนคร, จังหวัดหนองคาย, จังหวัดนครพนม, จังหวัดอุดรธานี, จังหวัดร้อยเอ็ด, จังหวัดเลย, จังหวัดอุบลราชธานี, จังหวัดชัยภูมิ, จังหวัดมหาสารคาม, จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นต้น

อักษรไทยน้อย ที่ปรากฏในภาคอีสานปัจจุบัน มีหลักฐานทั้งที่เป็นศิลาจารึก เอกสารโบราณ และสมุดข่อย ซึ่งพบกระจายอยู่ตามพื้นที่จังหวัดต่างๆ ในภาคอีสานเกือบทุกจังหวัด มีเอกสารโบราณที่บันทึกด้วยอักษรไทยน้อยอยู่ตามวัดต่างๆ ใน จังหวัดมหาสารคาม จังหวัดขอนแก่น จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดร้อยเอ็ด และ จังหวัดยโสธร เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในวัดที่เป็นศูนย์กลางของชุมชนเก่าแก่ เช่น วัดกุดสิม จังหวัดกาฬสินธุ์ มีเอกสารโบราณกว่า ๑,๐๐๐ ผูก นอกจากนี้เอกสารโบราณประเภทตำรายา ที่บันทึกด้วยอักษรไทยน้อยซึ่งถือว่าเป็นเอกสารที่มีความสำคัญมาก

สำหรับบันทึกเรื่องราวเกี่ยวกับธรรมะหรือพระพุทธศาสนา และเขียนด้วยอักษรไทยน้อยหรือตัวลาวเดิม (เป็นอักษรลาวล้านช้างโบราณ มีความแตกต่างกับอักษรลาวในประเทศลาวในปัจจุบันเล็กน้อย) สำหรับเรื่องราวทางโลก อักษรลาวล้านช้าง (ตัวลาวหรืออักษรไทยน้อย) มีพยัญชนะ 20 เสียง สระเดี่ยว 18 เสียง สระ

ประสม 2-3 เสียง บางท้องถิ่นไม่มีเสียงสระเอือแต่จะใช้สระเอี้ยแทน ในปัจจุบันนิยมใช้อักษรไทยสำหรับเขียนบันทึกเรื่องราวต่าง ๆ ทั้งในทางโลกและทางธรรม เนื่องจากผู้คนส่วนใหญ่ไม่สามารถอ่านตัวอักษรธรรมและอักษรลาวออก แต่ความนิยมในการเขียนบันทึกเป็นภาษาถิ่นไม่ค่อยได้รับความนิยมนัก โดยส่วนใหญ่ภาษาเขียนในท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยจะใช้อักษรไทยและบันทึกเป็นภาษาไทยกลางเป็นหลักแทน

8. ด้านทรัพยากรธรรมชาติ

8.1 น้ำ ในพื้นที่ตำบลในเมือง มีแหล่งน้ำธรรมชาติ ดังนี้

ชื่อแหล่งน้ำ	ชื่อหมู่บ้าน	พื้นที่ ไร่	การครอบครอง	หน่วยงานดูแล	การใช้ประโยชน์
สระน้ำ บ้านหลังศูนย์ ราชการ	หลังศูนย์ ราชการ	1	สาธารณะ	เทศบาล	อุปโภค,เพาะปลูก, อื่น ๆ
สระน้ำ บ้านชุมชนหลัง สนามกีฬา1	ชุมชนหลัง สนามกีฬา1	3	สาธารณะ		ประมง, อื่น ๆ
สระบ่อน้ำเสีย	หนองแวง ตราชู1	3	สาธารณะ	มข. , เทศบาล	อื่น ๆ
สระน้ำ บ้านชุมชนคุ้มวุฒา ราม	ชุมชนคุ้มวุฒา ราม	4	สาธารณะ		ประมง, อื่น ๆ
สระน้ำ บ้านหนองแวง ตราชู1	หนองแวง ตราชู1	7	สาธารณะ	ม.ขอนแก่น	ผลิตประปา, อื่น ๆ
สระน้ำ บ้านหนองแวง ตราชู1	หนองแวง ตราชู1	12	สาธารณะ	มข., เทศบาล	อื่น ๆ
สระน้ำ บ้านศรีฐาน1	ศรีฐาน1	18	สาธารณะ	กรมประมง, เทศบาล	ประมง, อื่น ๆ
สระน้ำ บ้านชุมชนบะขาม	ชุมชนบะขาม	20	สาธารณะ	เทศบาล	อื่น ๆ
สระน้ำ บ้านหนองแวง ตราชู1	หนองแวง ตราชู1	24	สาธารณะ	มข., เทศบาล	ผลิตประปา, อื่น ๆ
บึงแก่นนคร	ชุมชนตัวเมือง ขอนแก่น	382			

ที่มา : สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ข้อมูล ปี 2563)

8.2 ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

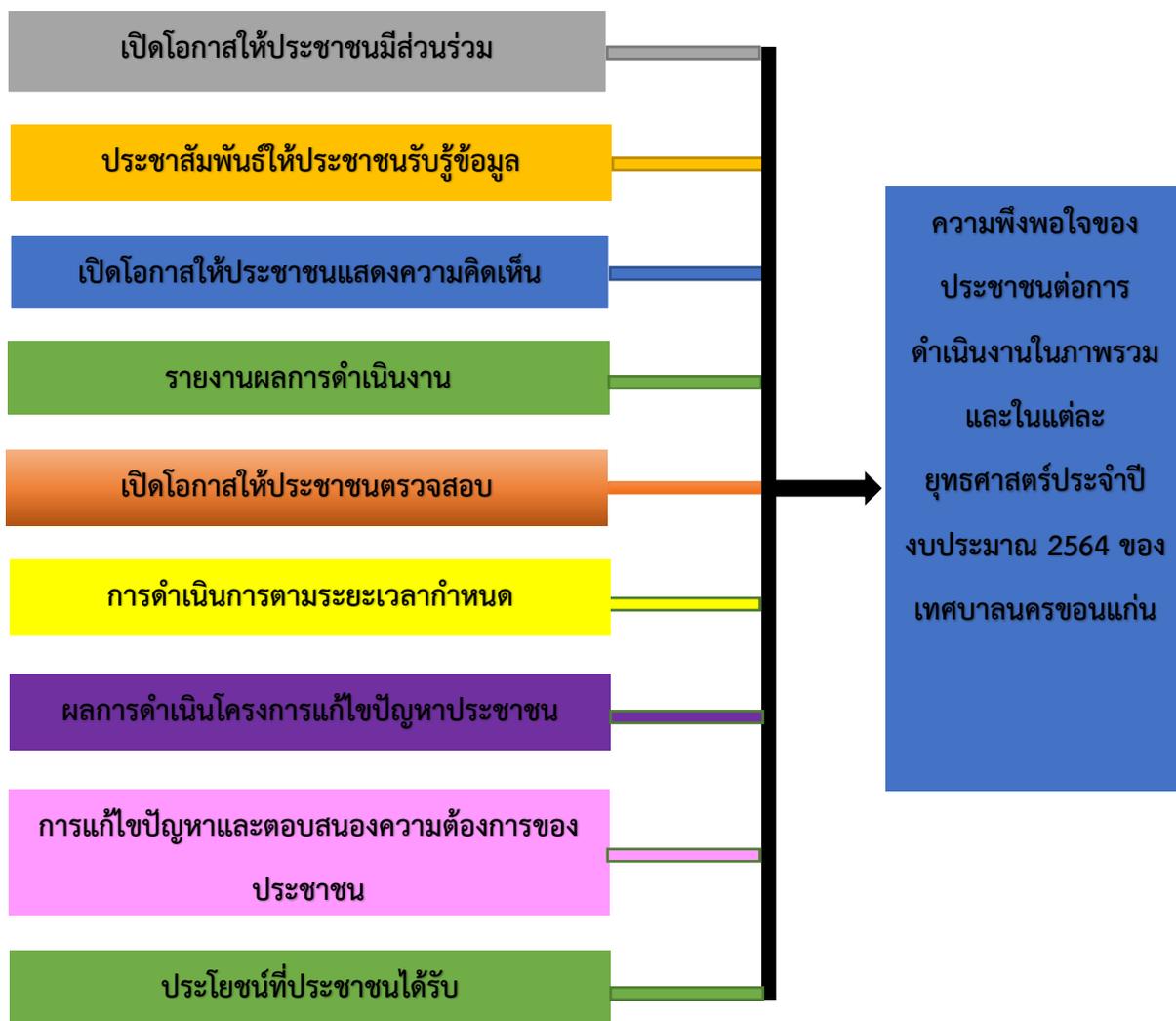
- 1) น้ำบาดาล ในพื้นที่ตำบลในเมือง ได้รับอนุญาต จำนวน 48 บ่อ โดยมีการดำเนินกิจกรรมดังนี้

ประเภทกิจกรรม	จำนวนบาดาล(บ่อ)
เกษตรกรรม (เพาะปลูก)	2
ธุรกิจ	10
ธุรกิจ (บริการ)	8
ธุรกิจ (อุตสาหกรรม)	11
อุปโภค	2
อุปโภคหรือบริโภค	15

2.3 กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 2.1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การนำเสนอวิธีดำเนินการวิจัย ของการสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในภาพรวมและในแต่ละยุทธศาสตร์ ของเทศบาลนครขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ 2564 ประกอบด้วย รูปแบบการวิจัย ขอบเขตการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดตามลำดับ ดังนี้

3.1 รูปแบบการวิจัย

การสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในภาพรวมและในแต่ละยุทธศาสตร์ ของเทศบาลนครขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ 2564 ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ถูกสุ่มเลือก และใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Research) ที่เกี่ยวข้อง และการประชุมกลุ่ม (Focus Group) จากผู้นำชุมชนทั้ง 4 เขตในเทศบาลนครขอนแก่น

3.2 ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตการวิจัยในครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1) ขอบเขตด้านเนื้อหา

การสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในภาพรวมและในแต่ละยุทธศาสตร์ เทศบาลนครขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ 2564 การประเมินยุทธศาสตร์ของเทศบาลนครขอนแก่น 10 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

1) ยุทธศาสตร์ที่ 1. พัฒนานครขอนแก่นเป็นนครแห่งการประชุมสัมมนาและเป็นศูนย์กลางพาณิชยกรรมของ ภูมิภาค

2) ยุทธศาสตร์ที่ 2. ส่งเสริมพัฒนาศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยให้มีคุณค่าเพื่อนำมาขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เมือง

3) ยุทธศาสตร์ที่ 3. ส่งเสริมผู้ประกอบการเพื่อเพิ่มมูลค่าวิสาหกิจชุมชน

โครงการสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในภาพรวมและในแต่ละยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

- 4) ยุทธศาสตร์ที่ 4. พัฒนาระบบ Logistic ระบบขนส่งมวลชนและโครงสร้างพื้นฐานให้เป็นนครแห่งการลงทุน และนครแห่งการอยู่อาศัย
- 5) ยุทธศาสตร์ที่ 5. พัฒนาและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในระดับมาตรฐานสากล
- 6) ยุทธศาสตร์ที่ 6. สร้างสังคมที่เอื้ออาทรและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน (Healthy City)
- 7) ยุทธศาสตร์ที่ 7. สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้เพื่อรองรับ AEC และให้พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงสู่สากล
- 8) ยุทธศาสตร์ที่ 8. สร้างความเข้มแข็งภาคประชาชนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดเมืองในทุกมิติของการพัฒนา
- 9) ยุทธศาสตร์ที่ 9. พัฒนานวัตกรรมบริการให้บริการและการบริหารบ้านเมือง
- 10) ยุทธศาสตร์ที่ 10. พัฒนาโครงสร้างและศักยภาพองค์กรให้เป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง

การประเมินความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในภาพรวม และในแต่ละยุทธศาสตร์ของเทศบาลนครขอนแก่น ปรับการประเมินตามแบบสอบถามของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ประกอบไปด้วย

- 1) ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน
- 2) การประเมินความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานของเทศบาลนครขอนแก่น ในภาพรวม ประกอบไปด้วย มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมต่อสาธารณะ การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชน การแก้ไขปัญหาและการตอบสนองความต้องการของประชาชน ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม และผลสัมฤทธิ์ในเชิงภาพรวม

3) การประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของเทศบาลนครขอนแก่น ในแต่ละยุทธศาสตร์ ประเมินความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานของเทศบาลนครขอนแก่น ในแต่ละยุทธศาสตร์ ประกอบไปด้วย มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมให้ประชาชนทราบ การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ผลสัมฤทธิ์ในเชิงภาพรวม

2) ขอบเขตด้านประชากรและพื้นที่

ศึกษาเฉพาะข้อมูลความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ 2564 ซึ่งพบว่า เทศบาลนครขอนแก่น มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 95,735 คน ประชากรชาย 43,883 คน ประชากรหญิง 51,852 คน จำนวนครัวเรือน 27,224 ครัวเรือน

3) ขอบเขตด้านระยะเวลา

ดำเนินการตามรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3.1 กิจกรรมดำเนินการสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชน

ที่	กิจกรรมการดำเนินงาน	ช่วงเวลา (เดือน/ปี)
1	ลงพื้นที่สำรวจข้อมูล	ธันวาคม 2564
2	จัดประชุมกลุ่มทั้ง 4 เขต	15 – 16 มกราคม 2565
3	รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลและเขียนรายงานสำรวจความพึงพอใจ	17 – 31 มกราคม 2565
4	ปรับปรุง แก้ไขรายงานสำรวจความพึงพอใจ	1 – 28 กุมภาพันธ์ 2565
5	จัดทำรูปเล่ม	มีนาคม 2565
6	ส่งมอบงาน	มีนาคม 2565

3.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.3.1 การวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนผู้อาศัยในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น (ประจำปีงบประมาณ 2564) พบว่า ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 95,735 คน ประชากรชาย 43,883 คน ประชากรหญิง 51,852 คน จำนวนครัวเรือน 27,224 ครัวเรือน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้หลักการคำนวณของ Taro Yamane ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 0.05 ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 398 คน หมายถึง เกณฑ์ขั้นต่ำในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ต้องใช้กลุ่มตัวอย่างไม่น้อยกว่า 398 คน

หลักการคำนวณของ Taro Yamane มีสูตรดังนี้

$$n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

n = จำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนรวมทั้งหมดของประชากรที่ใช้ในการศึกษา

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดให้มีค่า $e = 0.05$)

จากสูตรข้างต้น คำนวณจำนวนกลุ่มตัวอย่างสำหรับการศึกษา ดังนี้

$$n = 398$$

$$N = 95,735$$

$$e = 0.05$$

ทั้งนี้ จำนวนกลุ่มตัวอย่างจากการคำนวณข้างต้น เป็นจำนวนกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำที่สุดที่สามารถใช้สำรวจและประเมินความพึงพอใจตามหลักของการสุ่มตัวอย่างแบบใช้โอกาสทางสถิติ ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างสำหรับการสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในภาพรวม และในแต่ละยุทธศาสตร์ของเขตเทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 400 คน แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างดังตารางที่ 3.2 – 3.5

ตารางที่ 3.2 ประชากร (N) และกลุ่มตัวอย่าง (n) ของชุมชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น เขต 1

ลำดับ	ชุมชน	จำนวนประชากร (N)			จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (n)
		ชาย	หญิง	รวม	
1	โนนชัย 1	516	658	1,174	5
2	โนนชัย 2	453	652	1,105	5
3	โนนชัย 3	326	391	717	3
4	ดอนหญ้านาง 1	507	585	1,092	5
5	ดอนหญ้านาง 2	790	860	1,650	7
6	ดอนหญ้านาง 3	540	420	960	4
7	หลังศูนย์ราชการ 1	662	583	1,245	5
8	หลังศูนย์ราชการ 2	247	269	516	2
9	เทพารักษ์ 1	259	310	569	2
10	เทพารักษ์ 2	270	320	590	3
11	เทพารักษ์ 3	173	237	410	2
12	เทพารักษ์ 4	160	209	369	2
13	เทพารักษ์ 5	150	210	360	1
14	พัฒนาเทพารักษ์	210	270	480	2
15	เจ้าพ่อเกษม	329	372	701	3
16	เจ้าพ่อทองสุข	620	830	1,450	6
17	บขส.	193	218	411	2
รวม		6,405	7,394	13,799	58

ที่มา: งานสวัสดิการชุมชน เทศบาลนครขอนแก่น (2564)

ตารางที่ 3.3 ประชากร (N) และกลุ่มตัวอย่าง (n) ของชุมชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น เขต 2

ลำดับ	ชุมชน	จำนวนประชากร (N)			จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (n)
		ชาย	หญิง	รวม	
1	หนองใหญ่ 1	471	583	1,054	4
2	หนองใหญ่ 2	653	692	1,345	6
3	หนองใหญ่ 3	417	616	1,033	4
4	หนองใหญ่ 4	150	140	290	1
5	ธารทิพย์	397	678	1,075	4
6	ปะขาม	624	668	1,292	5
7	ศรีจันทร์ประชาฯ	469	754	1,223	5
8	นาคะประเวศน์	580	712	1,292	5
9	ชัยณรงค์สามัคคี	500	700	1,200	5
10	คุ้มพระลับ	996	1449	2,445	10
11	หลักเมือง	280	344	624	3
12	ทุ่งเศรษฐี	372	461	833	3
13	มิตรสัมพันธ์ 1	274	324	598	2
14	มิตรสัมพันธ์ 2	429	671	1,100	5
15	โพธิ์ปลั่งก่ทอง	415	815	1,230	5
16	บ้านพัก ต.ช.ด.	145	132	277	1
17	ทุ่งสร้างพัฒนา	749	1051	1,800	8
18	ศิริมงคล	647	595	1,242	5
19	ศรีจันทร์พัฒนา	255	375	630	3
20	หน้าร.พ.ศูนย์	903	1343	2,246	9
21	บ้านเลขที่ 37	229	191	420	2
22	หัวสะพาน	95	175	270	1
23	ชลประทาน	449	709	1,158	5
24	เจ้าพ่อขุนรักดี	336	228	564	2
25	ธนาคร	300	414	714	3
26	คุ้มหนองคู	644	672	1,316	5

27	ศรีจันทร์	317	381	698	3
28	ตรีเทพนครขอนแก่น	216	221	437	2
รวม		12,312	16,094	28,406	119

ที่มา: งานสวัสดิการชุมชน เทศบาลนครขอนแก่น (2564)

ตารางที่ 3.4 ประชากร (N) และกลุ่มตัวอย่าง (n) ของชุมชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น เขต 3

ลำดับ	ชุมชน	จำนวนประชากร (N)			จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (n)
		ชาย	หญิง	รวม	
1	บ้านตุม	858	1,098	1,956	8
2	โนนทัน 1	719	835	1,554	6
3	โนนทัน 2	740	1,030	1,770	7
4	โนนทัน 3	741	1,632	2,373	10
5	โนนทัน 4	547	625	1,172	5
6	โนนทัน 5	406	432	838	4
7	โนนทัน 6	650	784	1,434	6
8	โนนทัน 7	687	817	1,504	6
9	โนนทัน 8	312	352	664	3
10	โนนทัน 9	220	453	673	3
11	หนองแวงเมืองเก่า 1	510	590	1,100	5
12	หนองแวงเมืองเก่า 2	186	278	464	2
13	หนองแวงเมืองเก่า 3	319	345	664	3
14	หนองแวงเมืองเก่า 4	326	490	816	3
15	หลังสนามกีฬา 1	1,100	1,098	2,198	9
16	หลังสนามกีฬา 2	332	345	677	3
17	วัดกลาง	975	1175	2,150	9
18	คุ้มวัดธาตุ	1,669	1,009	2,678	11
19	แก่นนคร	445	512	957	4
20	กศน.	198	290	488	2
21	โนนหนองวัด 1	432	518	950	4

22	โนนหนองวัด 2	278	414	692	3
23	โนนหนองวัด 3	649	838	1,487	6
24	โนนหนองวัด 4	620	630	1,250	5
25	หนองวัดพัฒนา	207	291	498	2
26	คุ้มวัดจุฬาราม	434	686	1,120	5
27	การเคหะ	373	430	803	3
28	เหล่านาดี12	173	178	351	1
29	พระนครศรีบริรักษ์	179	213	392	2
30	พิมานชลร่วมใจ	110	150	260	1
31	95ก้าวหน้านคร	197	207	404	2
รวม		15,592	18,745	34,337	143

ที่มา: งานสวัสดิการชุมชน เทศบาลนครขอนแก่น (2564)

ตารางที่ 3.5 ประชากร (N) และกลุ่มตัวอย่าง (n) ของชุมชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น เขต 4

ลำดับ	ชุมชน	จำนวนประชากร (N)			จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (n)
		ชาย	หญิง	รวม	
1	ศรีฐาน 1	695	823	1,518	6
2	ศรีฐาน 2	600	110	710	3
3	ศรีฐาน 3	312	477	789	3
4	ศรีฐาน 4	302	287	589	2
5	เทคโนโลยีภาค	192	318	510	2
6	สามเหลี่ยม 1	1,325	1,265	2,590	11
7	สามเหลี่ยม 2	619	630	1,249	5
8	สามเหลี่ยม 3	566	615	1,181	5
9	สามเหลี่ยม 4	490	640	1,130	5
10	สามเหลี่ยม 5	649	783	1,432	6
11	ไทยสมุทร	270	230	500	2
12	หนองแวงตราซู่ 1	407	461	868	4
13	หนองแวงตราซู่ 2	800	320	1,120	5

14	หนองแวงตราขู 3	908	1076	1,984	8
15	หนองแวงตราขู 4	122	152	274	1
16	คุ้มวัดป่าอตุลยาราม	505	560	1,065	4
17	ตะวันออกใหม่	206	248	454	2
18	มิตรภาพ	510	470	980	4
19	ตลาดต้นตาล	96	154	250	1
รวม		9,574	9,619	19,193	80

ที่มา: งานสวัสดิการชุมชน เทศบาลนครขอนแก่น (2564)

3.3.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ

ประชากรเป้าหมายคือ ผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น จำนวน 4 เขต เก็บข้อมูลโดยการสนทนากลุ่ม เขตละ 1 ครั้ง จากผู้ร่วมสนทนากลุ่ม จำนวนเขตละไม่น้อยกว่า 10 คน

3.4 การสร้างเครื่องมือ

3.4.1 การวิจัยเชิงปริมาณ

การสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในภาพรวมและในแต่ละยุทธศาสตร์ ของเทศบาลนครขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ 2564 มีการสร้างเครื่องมือตามลำดับ ดังนี้

1) ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นจากตำราเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา แผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลนครขอนแก่น พ.ศ. 2561 - 2565 แผนดำเนินการประจำปีงบประมาณ 2564 สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นในปีที่ผ่านมา ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาในช่วงสี่ปี บัญชีโครงการพัฒนา การนำแผนพัฒนาสามปีไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผล เป็นต้น

2) ศึกษารายละเอียดจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี ปลัดเทศบาล รองปลัดเทศบาล หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล ผู้อำนวยการสำนักคลัง ผู้อำนวยการสำนักช่าง ผู้อำนวยการสำนักการศึกษา ผู้อำนวยการสำนักสวัสดิการสังคม ผู้อำนวยการสำนักสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ผู้รับผิดชอบโครงการ/กิจกรรม เป็นต้น

3) ร่างแบบสอบถามโดยปรับจากแบบประเมินที่ 3/2 และ 3/3 ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เพื่อวัดระดับความพึงพอใจให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยของโครงการ

โครงการสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในภาพรวมและในแต่ละยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

- 4) หัวหน้าผู้รับผิดชอบโครงการ ตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อแก้ไขและปรับปรุง
- 5) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วทดลองให้กลุ่มเป้าหมายอ่าน เพื่อทดสอบความเข้าใจ
- 6) ปรับปรุงแบบสอบถาม เพื่อจัดทำเป็นต้นฉบับ
- 7) เก็บข้อมูลกับประชาชนกลุ่มเป้าหมาย โดยวิธี (1) ให้กลุ่มตัวอย่างกรอกแบบสอบถามด้วยตนเอง หรือ (2) กรณีกลุ่มตัวอย่างไม่สะดวกหรือไม่พร้อมจะกรอกแบบสอบถามด้วยตนเอง จะให้คณะนักวิจัยหรือคณะทีมงานอ่านให้ฟังในลักษณะถาม-ตอบ แล้วคณะนักวิจัยจะกรอกแบบสอบถามให้แทน

3.4.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ

การสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในภาพรวมและในแต่ละยุทธศาสตร์ ของเทศบาลนครขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ 2564 มีการสร้างเครื่องมือตามลำดับ ดังนี้

- 1) ทบทวนแนวคิดทฤษฎี และเอกสารที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับ ได้แก่ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา แผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลนครขอนแก่น พ.ศ. 2561 - 2565 แผนดำเนินการประจำปีงบประมาณ 2564 สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นในปีที่ผ่านมา ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาในช่วงสี่ปี บัญชีโครงการพัฒนา การนำแผนพัฒนาสามปีไปสู่การปฏิบัติ และการติดตามประเมินผล แบบประเมินที่ 3/2 และ 3/3 ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เป็นต้น เพื่อกำหนดเป็นประเด็นคำถามสำหรับการประชุมกลุ่ม
- 2) กำหนดเนื้อหาของคำถามของแบบสนทนากลุ่มให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์การวิจัย
- 3) นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่สร้างเสร็จ วิพากษ์และปรับแก้ ในการประชุมของคณะผู้วิจัย
- 4) ปรับปรุงแบบสนทนากลุ่ม ตามที่คณะผู้วิจัยเสนอแก้ไข

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.5.1 การวิจัยเชิงปริมาณ

ดำเนินการลงพื้นที่สำรวจข้อมูลในปีงบประมาณ 2564 โดยมีทีมนักศึกษาจากวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น ชั้นปีที่ 2-4 ซึ่งได้ผ่านการศึกษารหัสหรือผ่านการอบรมเบื้องต้นเกี่ยวกับการวิจัยทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณทางสังคมศาสตร์ ดำเนินการลงพื้นที่เก็บข้อมูลภาคสนาม ในส่วนความคิดเห็นและความพึงพอใจจากประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น การตอบแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้

โครงการสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในภาพรวมและในแต่ละยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
กรอกข้อมูลแบบสอบถามด้วยตนเอง หรือให้คณะนักวิจัยหรือคณะตัวแทนทีมงานผู้ช่วยนักวิจัยอ่าน
แบบสอบถามให้ฟังแล้วกรอกแบบสอบถามให้

3.5.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ

- 1) คณะผู้วิจัย นัดหมายประชากรเป้าหมายจากบัญชีรายชื่อผู้นำชุมชนในเทศบาลนครขอนแก่นทั้ง 4 เขต กำหนดเขตละไม่น้อยกว่า 10 คน โดยลงพื้นที่ประชุมกลุ่มเป็นรายเขต เขตละ 1 ครั้ง
- 2) คณะผู้วิจัย ลงพื้นที่สนทนากลุ่มตามที่นัดหมาย โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ในการเก็บข้อมูล และขออนุญาตในการบันทึกเสียงการประชุมกลุ่ม เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลในภายหลัง

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.6.1 การวิจัยเชิงปริมาณ

ข้อมูลที่ได้ใช้โปรแกรมวิเคราะห์ทางสถิติ (Statistics) และ Microsoft Office Excel โดยจำแนกวิธีการวิเคราะห์ดังนี้

- 1) การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วย ความถี่ (จำนวน) และค่าร้อยละ (%)
- 2) การวิเคราะห์ความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในภาพรวมที่มีต่อยุทธศาสตร์ของเทศบาลนครขอนแก่น ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วย ความถี่ (จำนวน), และค่าร้อยละ (%)
- 3) การวิเคราะห์ความพึงพอใจของประชาชน ต่อการดำเนินงานของเทศบาลนครขอนแก่น แต่ละยุทธศาสตร์ ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วย คะแนนรวม, และค่าร้อยละ (%)

หลักเกณฑ์การแปลผล

- 1) การแปลผลค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในภาพรวมที่มีต่อยุทธศาสตร์ของเทศบาลนครขอนแก่น ใช้วิธีการแปลผลค่าเฉลี่ย ของ John W. Best (1977) ดังนี้

ระดับความพึงพอใจ	ระดับคะแนน
พอใจมาก	3
พอใจ	2
ไม่พอใจ	1

คณะผู้วิจัยใช้แบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่าแบบ Likert แบ่งการแปลผลตามหลักการแบ่งอันตรภาคชั้น (Class Interval) ตามแบบสอบถาม 3/2 โดยใช้สูตรคำนวณช่วงกว้างของชั้น (ศิริวรรณ เสรีรัตน์, 2549) ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ช่วงความกว้างของข้อมูล} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{3 - 1}{3} = 0.67 \end{aligned}$$

ดังนั้น เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยในแบบสอบถาม มีดังนี้

ค่าเฉลี่ย 2.36 – 3.00 หมายถึง พึงพอใจในระดับ พอดีมาก

ค่าเฉลี่ย 1.68 – 2.35 หมายถึง พึงพอใจในระดับ พอใจ

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.67 หมายถึง พึงพอใจในระดับ ไม่พอใจ

การแปลผลร้อยละของค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ ใช้เกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

- มากกว่าร้อยละ 80 เป็นยุทธศาสตร์ที่ ดีมาก
- ช่วงร้อยละ 60-80 เป็นยุทธศาสตร์ที่ ค่อนข้างดี ควรมีการพัฒนาให้มากขึ้น
- ต่ำกว่าร้อยละ 60 เป็นยุทธศาสตร์ที่ ไม่เหมาะสม ต้องได้รับการปรับปรุงอย่างเร่งด่วน

หมายเหตุ ใช้ค่าเฉลี่ยของคะแนน ตั้งแต่ระดับพอใจขึ้นไปในการคำนวณแนวทางการประเมินคะแนนและตัวชี้วัด

2) การแปลผลค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจความพึงพอใจของประชาชน ต่อการดำเนินงานของเทศบาลนครขอนแก่น แต่ละยุทธศาสตร์ คณะผู้วิจัยใช้วิธีการแปลผลค่าเฉลี่ย ของ John W. Best (1977) ดังนี้

ระดับความพึงพอใจ	ระดับคะแนน
พอใจมากที่สุด	5
พอใจมาก	4
พอใจปานกลาง	3
พอใจน้อย	2
พอใจน้อยที่สุด	1

คณะผู้วิจัยใช้แบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่าแบบ Likert แบ่งการแปลผลตามหลักการแบ่งอัตรภาคชั้น (Class Interval) ตามแบบสอบถาม 3/3 โดยใช้สูตรคำนวณช่วงกว้างของชั้น (ศิริวรรณ เสรีรัตน์, 2549) ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ช่วงความกว้างของข้อมูล} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{10 - 1}{5} = 1.80 \end{aligned}$$

ดังนั้น เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยในแบบสอบถาม มีดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 8.24 – 10.00 หมายถึง	พึงพอใจในระดับ พิจารณาที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 6.43 – 8.23 หมายถึง	พึงพอใจในระดับ พิจารณา
คะแนนเฉลี่ย 4.62 – 6.42 หมายถึง	พึงพอใจในระดับ พิจารณาปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 2.81 – 4.61 หมายถึง	พึงพอใจในระดับ พิจารณา
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.80 หมายถึง	พึงพอใจในระดับ พิจารณา

นอกจากนี้ คณะผู้วิจัยได้วิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ (Correlation) จากตัวแปร ดังนี้

- 1) ช่วงอายุ กับ ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ทั้ง 10 ยุทธศาสตร์
- 2) รายได้ กับ ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ทั้ง 10 ยุทธศาสตร์
- 3) ระดับการศึกษา กับ ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ทั้ง 10 ยุทธศาสตร์
- 4) อาชีพ กับ ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ทั้ง 10 ยุทธศาสตร์

5) วิเคราะห์ความสัมพันธ์และความเชื่อมโยงระหว่างภาพรวมยุทธศาสตร์กับรายยุทธศาสตร์ และระหว่างยุทธศาสตร์ทั้ง 10 ยุทธศาสตร์ โดยปรากฏทั้งในการอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ใช้เกณฑ์การแปลผลค่าความสัมพันธ์ของ John W. Best (1977) ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	ระดับความสัมพันธ์
0.81 – 1.00	มีความสัมพันธ์กันมาก
0.51 – 0.80	มีความสัมพันธ์ปานกลาง
0.21 – 0.50	มีความสัมพันธ์กันน้อย/ต่ำ
0.01 – 0.20	มีความสัมพันธ์กันน้อยมาก
0.00	ไม่มีความสัมพันธ์กัน

3.6.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ คณะผู้วิจัยมีลำดับขั้นตอนการวิเคราะห์ ดังนี้

1) ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม โดยนำคำตอบจากผู้ร่วมสนทนากลุ่มมาเปรียบเทียบความเหมือนและความต่างของแต่ละบุคคล และจัดลำดับความสำคัญและคุณลักษณะของข้อมูล

2) นำข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มที่จัดลำดับความสำคัญแล้ว มาเปรียบเทียบกับข้อมูลทางเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารแผนงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบถึงลักษณะที่คล้ายคลึงกันและแตกต่างกันของข้อมูล

3) นำข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มและการศึกษาเอกสาร มาทำการวิเคราะห์ร่วมกันอย่างเป็นระบบ และนำไปสู่การเชื่อมโยงข้อมูลเข้าด้วยกันในลักษณะการวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analytic Induction) เพื่อแสดงความสำคัญของข้อมูลได้ชัดเจนยิ่งขึ้น และเพื่อสะดวกในการวิเคราะห์ตลอดจนการเขียนรายงานข้อมูลที่ได้จากการศึกษา โดยจะเป็นข้อมูลเชิงพรรณนาที่มีรายละเอียด มีการอ้างอิงโดยตรงเกี่ยวกับที่มาของข้อมูลไม่ว่าจะเป็นข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้าหรือข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม

4) การสร้างบทสรุปและการพิสูจน์บทสรุป โดยนำแนวคิดและทฤษฎี หรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ มาสร้างเป็นบทสรุปร่วมกับข้อมูลที่เชื่อถือได้ โดยเน้นการเชื่อมโยงเพื่อนำไปสู่การพิสูจน์ที่เป็นรูปธรรมและตรงต่อข้อเท็จจริงที่ปรากฏ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในภาพรวม และในแต่ละยุทธศาสตร์ของเทศบาลนครขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ 2564 กลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น โดยมีประเด็นในการศึกษา คือ ยุทธศาสตร์ของเทศบาลนครขอนแก่น 10 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

- 1) ยุทธศาสตร์ที่ 1. พัฒนานครขอนแก่นเป็นนครแห่งการประชุมสัมมนาและเป็นศูนย์กลางพาณิชยกรรมของ ภูมิภาค
- 2) ยุทธศาสตร์ที่ 2. ส่งเสริมพัฒนาศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยให้มีคุณค่าเพื่อนำมาขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เมือง
- 3) ยุทธศาสตร์ที่ 3. ส่งเสริมผู้ประกอบการเพื่อเพิ่มมูลค่าวิสาหกิจชุมชน
- 4) ยุทธศาสตร์ที่ 4. พัฒนาระบบ Logistic ระบบขนส่งมวลชนและโครงสร้างพื้นฐานให้เป็นนครแห่งการลงทุน และนครแห่งการอยู่อาศัย
- 5) ยุทธศาสตร์ที่ 5. พัฒนาและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในระดับมาตรฐานสากล
- 6) ยุทธศาสตร์ที่ 6. สร้างสังคมที่เอื้ออาหารและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน (Healthy City)
- 7) ยุทธศาสตร์ที่ 7. สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้เพื่อรองรับ AEC และให้พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงสู่สากล
- 8) ยุทธศาสตร์ที่ 8. สร้างความเข้มแข็งภาคประชาชนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดเมืองในทุกมิติของการพัฒนา
- 9) ยุทธศาสตร์ที่ 9. พัฒนานวัตกรรมบริการให้บริการและการบริหารบ้านเมือง
- 10) ยุทธศาสตร์ที่ 10. พัฒนาโครงสร้างและศักยภาพองค์กรให้เป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ 2564 พบว่าเทศบาลนครขอนแก่น มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 95,735 คน ประชากรชาย 43,883 คน ประชากรหญิง 51,852 คน จำนวนครัวเรือน 27,224 ครัวเรือน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีการคำนวณตามสูตรของ Taro Yamane ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 0.05 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 398 คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำที่สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้ ดังนั้น คณะผู้วิจัย จึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน

ภาพที่ 4.1 ทีมงานนักวิจัยลงพื้นที่แจกแบบสอบถามในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อ.เมือง จ.ขอนแก่น (1)

ภาพที่ 4.2 ทีมงานนักวิจัยลงพื้นที่แจกแบบสอบถามในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อ.เมือง จ.ขอนแก่น (2)

4.1 ผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในภาพรวมและในแต่ละยุทธศาสตร์ ของเทศบาลนครขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ 2564 ด้านลักษณะทั่วไปของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งเป็น ข้อมูลจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในเทศบาลนครขอนแก่นทั้ง 4 เขต จำนวน 400 คน และข้อมูลจากผู้นำชุมชนทั้ง 4 เขต จำนวน 44 คน ประกอบไปด้วย เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ปรากฏดังตารางที่ 4.1 ดังนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงข้อมูลทั่วไปของประชาชนและผู้นำชุมชนผู้ตอบแบบสอบถาม (รวม 444 คน)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จากประชาชนทั่วไป (400 คน)		จากผู้นำชุมชน (44 คน)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ				
ชาย	153	38.3	23	52.3
หญิง	247	61.8	21	47.7
อายุ				
18 – 20 ปี	25	6.3	0	0
21 – 30 ปี	69	17.3	0	0
31 – 40 ปี	75	18.8	1	2.3
41 – 50 ปี	101	25.3	0	0
51 – 60 ปี	74	18.5	24	54.5
61 ปีขึ้นไป	56	14.0	19	43.2
การศึกษา				
ประถมศึกษา	76	19.0	5	11.4
มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	126	31.5	18	40.9
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	49	12.3	5	11.4
ปริญญาตรี	142	35.5	13	29.5
สูงกว่าปริญญาตรี	6	1.5	3	6.8
อื่น ๆ	1	0.3	0	0

ตารางที่ 4.1 แสดงข้อมูลทั่วไปของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จากประชาชนทั่วไป (400 คน)		จากผู้นำชุมชน (44 คน)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อาชีพ				
นักเรียน/นักศึกษา	37	9.3	0	0
ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ	8	2.0	2	4.5
พนักงานเอกชน/รัฐวิสาหกิจ	22	5.5	0	0
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	243	60.8	18	40.9
รับจ้างทั่วไป	50	12.5	11	25.0
เกษตรกร	3	0.8	1	2.3
ว่างงาน/กำลังหางาน	12	3.0	2	4.5
อยู่บ้าน/พ่อบ้าน/แม่บ้าน	21	5.3	2	4.5
อื่น ๆ	4	1.0	8	18.2
รายได้ต่อเดือน				
ไม่มีรายได้	52	13.0	1	2.3
น้อยกว่า 10,000 บาท	93	23.3	12	27.3
10,001 – 20,000 บาท	162	40.5	22	50.0
20,001 – 30,000 บาท	69	17.3	6	13.6
30,001 – 40,000 บาท	19	4.8	1	2.3
มากกว่า 40,000 บาท	5	1.3	2	4.5

จากตารางที่ 4.1 พบว่า

ข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นประชาชนทั่วไป (400 คน) เป็นเพศหญิง จำนวน 247 คน คิดเป็นร้อยละ 61.8 เพศชาย จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 38.3 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 25.3 รองลงมา คือ มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 18.8 มีอายุระหว่าง 51 – 60 ปี จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 18.5 มีอายุระหว่าง 21 - 30 ปี จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 17.3 อายุ 61 ปีขึ้นไป จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 14 และอายุ 18 - 20 ปี จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 6.3 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 35.5 รองลงมาคือระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 31.5 ระดับประถมศึกษา จำนวน 76 คน คิดเป็น

ร้อยละ 19.0 ระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 12.3 ระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 และอื่น ๆ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามประกอบอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 243 คน คิดเป็นร้อยละ 60.8 รองลงมาคือ รับจ้างทั่วไป จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 นักเรียน/นักศึกษา จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 9.3 อาชีพพนักงานเอกชน/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.5 อยู่บ้าน/พ่อบ้าน/แม่บ้าน จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.3 ว่างาน/กำลังหางาน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.0 อาชีพข้าราชการ/พนักงานของรัฐ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 อาชีพอื่น ๆ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 และอาชีพเกษตรกร จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.8 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามมีรายได้ระหว่าง 10,001 – 20,000 บาท จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 40.5 รองลงมาคือ มีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาท จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 23.3 มีรายได้ระหว่าง 20,001 – 30,000 บาท จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 17.3 ไม่มีรายได้ จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 13.0 มีรายได้ระหว่าง 30,001 – 40,000 บาท จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 4.8 และมีรายได้มากกว่า 40,000 บาท จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 5.0 ตามลำดับ

ข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถามจากผู้นำชุมชน (44 คน) เป็นเพศชาย จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 52.3 เพศหญิง จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 47.7 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุระหว่าง 51 - 60 ปี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 54.5 รองลงมา คือ มีอายุ 61 ปีขึ้นไป จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 43.2 มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.3 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 40.9 รองลงมาคือ ระดับปริญญาตรี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 29.5 ระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า เท่ากับ ระดับประถมศึกษา จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 11.4 ระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 6.8 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามประกอบอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 40.9 รองลงมาคือ รับจ้างทั่วไป จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 25.0 อาชีพอื่น ๆ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 18.2 อาชีพข้าราชการ/พนักงานของรัฐ เท่ากับ ว่างาน/กำลังหางาน และอยู่บ้าน/พ่อบ้าน/แม่บ้าน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5 และอาชีพเกษตรกร จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.3 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามมีรายได้ระหว่าง 10,001 – 20,000 บาท จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0 รองลงมาคือ มีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาท จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 27.3 มีรายได้ระหว่าง 20,001 – 30,000 บาท จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 13.6 มีรายได้มากกว่า 40,000 บาท จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5 และไม่มีรายได้ เท่ากับ มีรายได้ระหว่าง 30,001 – 40,000 บาท จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.3 ตามลำดับ

ภาพที่ 4.3 ทีมงานนักวิจัยลงพื้นที่แจกแบบสอบถามในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อ.เมือง จ.ขอนแก่น (3)

ภาพที่ 4.4 ทีมงานนักวิจัยลงพื้นที่แจกแบบสอบถามในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อ.เมือง จ.ขอนแก่น (4)

4.2 ผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ในภาพรวมของเทศบาลนครขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ 2564

ตารางที่ 4.2 แสดงผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ในภาพรวม ของประชาชนที่อาศัยในเขตเทศบาลนครขอนแก่น (400 คน)

รายการประเมิน	ไม่พอใจ	พอใจ	พอใจมาก	ร้อยละของ ความพึง พอใจ	การแปลผล	อันดับ
	ร้อยละ (จำนวน)	ร้อยละ (จำนวน)	ร้อยละ (จำนวน)			
1) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม	3.5 (14)	62.7 (251)	33.8 (135)	96.5	ดีมาก	6
2) มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม	2.0 (8)	52.5 (210)	45.5 (182)	98	ดีมาก	2
3) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม	3.5 (14)	47.0 (188)	49.5 (198)	96.5	ดีมาก	6
4) มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมต่อสาธารณะ	3.8 (15)	47.0 (188)	49.3 (197)	96.3	ดีมาก	7
5) การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	3.0 (12)	46.3 (185)	50.7 (203)	97	ดีมาก	5
6) การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด	2.8 (11)	50.2 (201)	47.0 (188)	97.2	ดีมาก	4
7) ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชน	4.5 (18)	49.0 (196)	46.5 (186)	95.5	ดีมาก	8
8) การแก้ไขปัญหาและการตอบสนองความต้องการของประชาชน	2.3 (9)	47.5 (190)	50.2 (201)	97.7	ดีมาก	3
9) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	2.0 (8)	43.8 (175)	54.3 (217)	98.1	ดีมาก	1
10) ผลสัมฤทธิ์ในเชิงภาพรวม	5.0 (20)	47.5 (190)	47.5 (190)	95	ดีมาก	9
ค่าเฉลี่ย	3.24	49.35	47.43	96.78	ดีมาก	

โครงการสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในภาพรวมและในแต่ละยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ในภาพรวม ของเทศบาลนครขอนแก่น อยู่ในระดับดีมากทุกข้อ (คะแนนพอใจ และพอใจมาก รวมกันเกินร้อยละ 80 ขึ้นไป) หากพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ได้คะแนนสูงสุดคือ ข้อ 9) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม รองลงมาคือ ข้อ 2) มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม และข้อที่ได้คะแนนต่ำที่สุด คือ ข้อ 10) ผลสัมฤทธิ์ในเชิงภาพรวม

ตารางที่ 4.3 แสดงผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ในภาพรวม ของผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น (44 คน)

รายการประเมิน	ไม่พอใจ	พอใจ	พอใจมาก	ร้อยละของ ความพึง พอใจ	การแปลผล	อันดับ
	ร้อยละ (จำนวน)	ร้อยละ (จำนวน)	ร้อยละ (จำนวน)			
1) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม	9.1 (4)	50.0 (22)	40.9 (18)	90.9	ดีมาก	2
2) มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม	6.8 (3)	61.4 (27)	31.8 (14)	93.2	ดีมาก	1
3) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม	13.6 (6)	43.2 (19)	43.2 (19)	86.4	ดีมาก	5
4) มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมต่อสาธารณะ	11.4 (5)	50.0 (22)	38.6 (17)	88.6	ดีมาก	4
5) การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	20.5 (9)	63.6 (28)	15.9 (7)	79.5	ค่อนข้างดี	7
6) การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด	15.9 (7)	68.2 (30)	15.9 (7)	84.1	ดีมาก	6
7) ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชน	6.8 (3)	65.9 (29)	27.3 (12)	93.2	ดีมาก	1
8) การแก้ไขปัญหาและการตอบสนองความต้องการของประชาชน	9.1 (4)	63.6 (28)	27.3 (12)	90.9	ดีมาก	2
9) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	9.1 (4)	61.4 (27)	29.4 (13)	90.8	ดีมาก	3
10) ผลสัมฤทธิ์ในเชิงภาพรวม	15.9 (7)	43.2 (19)	40.9 (18)	84.1	ดีมาก	6
ค่าเฉลี่ย	11.82	57.05	31.12	88.17	ดีมาก	

โครงการสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในภาพรวมและในแต่ละยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ความพึงพอใจของผู้นำชุมชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ในภาพรวม ของเทศบาลนครขอนแก่น อยู่ในระดับดีมาก ทุกข้อ (คะแนนพอใจ และพอใจมาก รวมกันเกินร้อยละ 80 ขึ้นไป) ยกเว้น ข้อ 5 การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม อยู่ในระดับค่อนข้างดี (คะแนนพอใจ และพอใจรวมกันอยู่ระหว่างร้อยละ 60 – 80) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ได้คะแนนสูงสุดคือ ข้อ 2) มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรมข้อ เท่ากับข้อ 7) ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชน รองลงมาคือ ข้อ 1) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม ได้คะแนนเท่ากับข้อ 8) การแก้ไขปัญหาและการตอบสนองความต้องการของประชาชน และข้อที่ได้คะแนนต่ำที่สุด คือ ข้อ 5) การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม

ภาพที่ 4.5 ทีมงานนักวิจัยลงพื้นที่แจกแบบสอบถามในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อ.เมือง จ.ขอนแก่น (5)

4.3 ผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานแต่ละยุทธศาสตร์ ของเทศบาลนครขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ 2564

ตารางที่ 4.4 แสดงผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนานครขอนแก่นเป็นนครแห่งการประชุมสัมมนาและเป็นศูนย์กลางพาณิชยกรรมของภูมิภาค จากประชาชน (400 คน)

รายการประเมิน	คะแนน	การแปลผล	อันดับ
1) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม	8.01	พอใจมาก	5
2) มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม	7.93	พอใจมาก	7
3) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม	7.89	พอใจมาก	8
4) มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมให้ประชาชนทราบ	7.93	พอใจมาก	7
5) การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	7.98	พอใจมาก	6
6) การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด	8.08	พอใจมาก	4
7) ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น	8.12	พอใจมาก	3
8) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	8.17	พอใจมาก	2
9) ผลสัมฤทธิ์ในเชิงภาพรวม	8.22	พอใจมาก	1
คะแนนเฉลี่ย	8.04	พอใจมาก	

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ที่ 1 ของเทศบาลนครขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับพอใจมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.04 คะแนน) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ได้คะแนนสูงสุดคือ ข้อ 9) ผลสัมฤทธิ์ในเชิงภาพรวม รองลงมาคือ ข้อ 8) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม และข้อที่ได้คะแนนต่ำที่สุดคือ ข้อ 3) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม

โครงการสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในภาพรวมและในแต่ละยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ตารางที่ 4.5 แสดงผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนานครขอนแก่นเป็นนครแห่งการประชุมสัมมนาและเป็นศูนย์กลางพาณิชยกรรมของภูมิภาค จากผู้นำชุมชน (44 คน)

รายการประเมิน	คะแนน	การแปลผล	อันดับ
1) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม	8.59	พอใจมากที่สุด	1
2) มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม	8.50	พอใจมากที่สุด	2
3) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม	8.31	พอใจมากที่สุด	4
4) มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมให้ประชาชนทราบ	8.29	พอใจมากที่สุด	5
5) การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	7.84	พอใจมาก	9
6) การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด	8.19	พอใจมาก	7
7) ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น	8.11	พอใจมาก	8
8) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	8.43	พอใจมากที่สุด	3
9) ผลสัมฤทธิ์ในเชิงภาพรวม	8.25	พอใจมากที่สุด	6
คะแนนเฉลี่ย	8.28	พอใจมากที่สุด	

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ความพึงพอใจของผู้นำชุมชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ที่ 1 ของเทศบาลนครขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับพอใจมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.28 คะแนน) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ได้คะแนนสูงสุดคือ ข้อ 1) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม รองลงมาคือ ข้อ 2) มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม และข้อที่ได้คะแนนต่ำที่สุดคือ ข้อ 5) การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม

โครงการสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในภาพรวมและในแต่ละยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ตารางที่ 4.6 แสดงผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมพัฒนาศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยให้มีคุณค่าเพื่อนำมาขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เมือง จากประชาชน (400 คน)

รายการประเมิน	คะแนน	การแปลผล	อันดับ
1) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม	8.12	พอใจมาก	2
2) มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม	8.03	พอใจมาก	6
3) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม	7.99	พอใจมาก	8
4) มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมให้ประชาชนทราบ	8.01	พอใจมาก	7
5) การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	8.03	พอใจมาก	6
6) การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด	8.05	พอใจมาก	5
7) ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น	8.10	พอใจมาก	3
8) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	8.22	พอใจมาก	1
9) ผลสัมฤทธิ์ในเชิงภาพรวม	8.09	พอใจมาก	4
คะแนนเฉลี่ย	8.07	พอใจมาก	

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ที่ 2 ของเทศบาลนครขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับพอใจมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.07 คะแนน) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ได้คะแนนสูงสุดคือ ข้อ 8) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม รองลงมาคือ ข้อ 1) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม และข้อที่ได้คะแนนต่ำที่สุดคือ ข้อ 3) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม

ภาพที่ 4.6 ทีมงานนักวิจัยลงพื้นที่แจกแบบสอบถามในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อ.เมือง จ.ขอนแก่น (6)

ภาพที่ 4.7 ทีมงานนักวิจัยลงพื้นที่แจกแบบสอบถามในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อ.เมือง จ.ขอนแก่น (7)

โครงการสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในภาพรวมและในแต่ละยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ตารางที่ 4.7 แสดงผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมพัฒนาศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยให้มีคุณค่าเพื่อนำมาขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เมือง จากผู้นำชุมชน (44 คน)

รายการประเมิน	คะแนน	การแปลผล	อันดับ
1) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม	8.91	พอใจมากที่สุด	1
2) มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม	8.79	พอใจมากที่สุด	2
3) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม	8.43	พอใจมากที่สุด	6
4) มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมให้ประชาชนทราบ	8.46	พอใจมากที่สุด	4
5) การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	8.25	พอใจมากที่สุด	9
6) การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด	8.29	พอใจมากที่สุด	8
7) ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น	8.45	พอใจมากที่สุด	5
8) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	8.52	พอใจมากที่สุด	3
9) ผลสัมฤทธิ์ในเชิงภาพรวม	8.42	พอใจมากที่สุด	7
คะแนนเฉลี่ย	8.50	พอใจมากที่สุด	

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ความพึงพอใจของผู้นำชุมชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ที่ 2 ของเทศบาลนครขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับพอใจมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.50 คะแนน) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ได้คะแนนสูงสุดคือ ข้อ 1) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม รองลงมาคือ ข้อ 2) มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม และข้อที่ได้คะแนนต่ำที่สุดคือ ข้อ 5) การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม

ตารางที่ 4.8 แสดงผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมผู้ประกอบการเพื่อเพิ่มมูลค่าวิสาหกิจชุมชน จากประชาชน (400 คน)

รายการประเมิน	คะแนน	การแปลผล	อันดับ
1) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม	8.06	พอใจมาก	6
2) มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม	8.03	พอใจมาก	7
3) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม	8.10	พอใจมาก	4
4) มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมให้ประชาชนทราบ	8.00	พอใจมาก	9
5) การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	8.01	พอใจมาก	8
6) การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด	8.07	พอใจมาก	5
7) ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น	8.22	พอใจมาก	2
8) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	8.23	พอใจมาก	1
9) ผลสัมฤทธิ์ในเชิงภาพรวม	8.11	พอใจมาก	3
คะแนนเฉลี่ย	8.09	พอใจมาก	

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ที่ 3 ของเทศบาลนครขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับพอใจมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.09 คะแนน) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ได้คะแนนสูงสุดคือ ข้อ 8) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม รองลงมาคือ ข้อ 7) ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น และข้อที่ได้คะแนนต่ำที่สุดคือ ข้อ 4) มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมให้ประชาชนทราบ

ตารางที่ 4.9 แสดงผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมผู้ประกอบการเพื่อเพิ่มมูลค่าวิสาหกิจชุมชน จากผู้นำชุมชน (44 คน)

รายการประเมิน	คะแนน	การแปลผล	อันดับ
1) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม	8.43	พอใจมากที่สุด	1
2) มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม	8.22	พอใจมาก	4
3) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม	8.07	พอใจมาก	5
4) มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมให้ประชาชนทราบ	8.05	พอใจมาก	7
5) การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	8.02	พอใจมาก	8
6) การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด	8.34	พอใจมากที่สุด	2
7) ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น	8.06	พอใจมาก	6
8) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	8.22	พอใจมาก	4
9) ผลสัมฤทธิ์ในเชิงภาพรวม	8.32	พอใจมากที่สุด	3
คะแนนเฉลี่ย	8.19	พอใจมาก	

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ความพึงพอใจของผู้นำชุมชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ที่ 3 ของเทศบาลนครขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับพอใจมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.19 คะแนน) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ได้คะแนนสูงสุดคือ ข้อ 1) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม รองลงมาคือ ข้อ 6) การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด และข้อที่ได้คะแนนต่ำที่สุดคือ ข้อ 5) การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม

โครงการสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในภาพรวมและในแต่ละยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ตารางที่ 4.10 แสดงผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาระบบ Logistic ระบบขนส่งมวลชน และโครงสร้างพื้นฐานให้เป็นนครแห่งการลงทุน และนครแห่งการอยู่อาศัย จากประชาชน (400 คน)

รายการประเมิน	คะแนน	การแปลผล	อันดับ
1) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม	7.97	พอใจมาก	6
2) มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม	7.96	พอใจมาก	7
3) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม	7.99	พอใจมาก	5
4) มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมให้ประชาชนทราบ	7.99	พอใจมาก	5
5) การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	8.05	พอใจมาก	4
6) การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด	8.09	พอใจมาก	3
7) ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น	8.15	พอใจมาก	2
8) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	8.18	พอใจมาก	1
9) ผลสัมฤทธิ์ในเชิงภาพรวม	8.05	พอใจมาก	4
คะแนนเฉลี่ย	8.05	พอใจมาก	

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ที่ 4 ของเทศบาลนครขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับพอใจมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.05 คะแนน) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ได้คะแนนสูงสุดคือ ข้อ 8) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม รองลงมาคือ ข้อ 7) ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น และข้อที่ได้คะแนนต่ำที่สุดคือ ข้อ 2) มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม

โครงการสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในภาพรวมและในแต่ละยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ตารางที่ 4.11 แสดงผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาระบบ Logistic ระบบขนส่งมวลชน และโครงสร้างพื้นฐานให้เป็นนครแห่งการลงทุน และนครแห่งการอยู่อาศัย จากผู้นำชุมชน (44 คน)

รายการประเมิน	คะแนน	การแปลผล	อันดับ
1) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม	8.31	พอใจมากที่สุด	1
2) มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม	8.10	พอใจมาก	4
3) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม	8.15	พอใจมาก	2
4) มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมให้ประชาชนทราบ	8.06	พอใจมาก	5
5) การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	7.87	พอใจมาก	9
6) การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด	8.11	พอใจมาก	3
7) ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น	7.93	พอใจมาก	8
8) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	8.03	พอใจมาก	7
9) ผลสัมฤทธิ์ในเชิงภาพรวม	8.05	พอใจมาก	6
คะแนนเฉลี่ย	8.07	พอใจมาก	

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ความพึงพอใจของผู้นำชุมชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ที่ 4 ของเทศบาลนครขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับพอใจมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.07 คะแนน) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ได้คะแนนสูงสุดคือ ข้อ 1) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม รองลงมาคือ ข้อ 3) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม และข้อที่ได้คะแนนต่ำที่สุดคือ ข้อ 5) การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม

ภาพที่ 4.8 ทีมงานนักวิจัยลงพื้นที่แจกแบบสอบถามในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อ.เมือง จ.ขอนแก่น (8)

ภาพที่ 4.9 ทีมงานนักวิจัยลงพื้นที่แจกแบบสอบถามในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อ.เมือง จ.ขอนแก่น (9)

ตารางที่ 4.12 แสดงผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในยุทธศาสตร์ ที่ 5 พัฒนาและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในระดับมาตรฐานสากล จากประชาชน (400 คน)

รายการประเมิน	คะแนน	การแปลผล	อันดับ
1) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม	8.11	พอใจมาก	3
2) มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม	8.03	พอใจมาก	5
3) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม	8.02	พอใจมาก	6
4) มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมให้ประชาชนทราบ	7.95	พอใจมาก	7
5) การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	8.02	พอใจมาก	6
6) การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด	8.05	พอใจมาก	4
7) ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น	8.18	พอใจมาก	1
8) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	8.12	พอใจมาก	2
9) ผลสัมฤทธิ์ในเชิงภาพรวม	8.18	พอใจมาก	1
คะแนนเฉลี่ย	8.07	พอใจมาก	

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ที่ 5 ของเทศบาลนครขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับพอใจมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.07 คะแนน) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ได้คะแนนสูงสุดคือ ข้อ 7) ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น ได้คะแนนเท่ากับข้อ 9) ผลสัมฤทธิ์ในเชิงภาพรวม รองลงมาคือ ข้อ 8) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม และข้อที่ได้คะแนนต่ำที่สุดคือ ข้อ 4) มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมให้ประชาชนทราบ

ตารางที่ 4.13 แสดงผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในยุทธศาสตร์ ที่ 5 พัฒนาและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในระดับมาตรฐานสากล จากผู้นำชุมชน (44 คน)

รายการประเมิน	คะแนน	การแปลผล	อันดับ
1) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม	8.46	พอใจมากที่สุด	2
2) มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม	8.26	พอใจมากที่สุด	5
3) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม	8.18	พอใจมาก	7
4) มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมให้ประชาชนทราบ	8.50	พอใจมากที่สุด	1
5) การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	8.09	พอใจมาก	8
6) การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด	8.18	พอใจมาก	7
7) ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น	8.36	พอใจมากที่สุด	3
8) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	8.34	พอใจมากที่สุด	4
9) ผลสัมฤทธิ์ในเชิงภาพรวม	8.21	พอใจมาก	6
คะแนนเฉลี่ย	8.29	พอใจมากที่สุด	

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ความพึงพอใจของผู้นำชุมชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ที่ 5 ของเทศบาลนครขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับพอใจมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.29 คะแนน) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ได้คะแนนสูงสุดคือ ข้อ 4) มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมให้ประชาชนทราบ รองลงมาคือ ข้อ 1) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม และข้อที่ได้คะแนนต่ำที่สุดคือ ข้อ 5) การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม

ตารางที่ 4.14 แสดงผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในยุทธศาสตร์ที่ 6 สร้างสังคมที่
เอื้ออาทรและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน (Healthy City) จากประชาชน (400 คน)

รายการประเมิน	คะแนน	การแปลผล	อันดับ
1) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม	8.13	พอใจมาก	4
2) มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม	8.08	พอใจมาก	7
3) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม	8.12	พอใจมาก	5
4) มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมให้ประชาชนทราบ	8.09	พอใจมาก	6
5) การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	8.12	พอใจมาก	5
6) การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด	8.13	พอใจมาก	4
7) ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น	8.16	พอใจมาก	2
8) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	8.19	พอใจมาก	1
9) ผลสัมฤทธิ์ในเชิงภาพรวม	8.15	พอใจมาก	3
คะแนนเฉลี่ย	8.13	พอใจมาก	

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ที่ 6 ของเทศบาลนครขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับพอใจมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.13 คะแนน) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ได้คะแนนสูงสุดคือ ข้อ 8) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม รองลงมาคือ ข้อ 7) ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น และข้อที่ได้คะแนนต่ำที่สุดคือ ข้อ 2) มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม

ตารางที่ 4.15 แสดงผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในยุทธศาสตร์ที่ 6 สร้างสังคมที่เอื้ออาทรและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน (Healthy City) จากผู้นำชุมชน (44 คน)

รายการประเมิน	คะแนน	การแปลผล	อันดับ
1) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม	8.52	พอใจมากที่สุด	1
2) มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม	8.38	พอใจมากที่สุด	3
3) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม	8.15	พอใจมาก	6
4) มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมให้ประชาชนทราบ	8.42	พอใจมากที่สุด	2
5) การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	8.10	พอใจมาก	9
6) การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด	8.13	พอใจมาก	8
7) ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น	8.14	พอใจมาก	7
8) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	8.30	พอใจมากที่สุด	5
9) ผลสัมฤทธิ์ในเชิงภาพรวม	8.34	พอใจมากที่สุด	4
คะแนนเฉลี่ย	8.28	พอใจมากที่สุด	

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ความพึงพอใจของผู้นำชุมชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ที่ 6 ของเทศบาลนครขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับพอใจมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.28 คะแนน) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ได้คะแนนสูงสุดคือ ข้อ 1) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม รองลงมาคือ ข้อ 4) มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมให้ประชาชนทราบ และข้อที่ได้คะแนนต่ำที่สุดคือ ข้อ 5) การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม

ตารางที่ 4.16 แสดงผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในยุทธศาสตร์ที่ 7 สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้เพื่อรองรับ AEC และให้พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงสู่สากล จากประชาชน (400 คน)

รายการประเมิน	คะแนน	การแปลผล	อันดับ
1) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม	8.15	พอใจมาก	3
2) มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม	8.12	พอใจมาก	4
3) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม	8.12	พอใจมาก	4
4) มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมให้ประชาชนทราบ	8.10	พอใจมาก	6
5) การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	8.03	พอใจมาก	7
6) การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด	8.11	พอใจมาก	5
7) ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น	8.22	พอใจมาก	1
8) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	8.12	พอใจมาก	4
9) ผลสัมฤทธิ์ในเชิงภาพรวม	8.18	พอใจมาก	2
คะแนนเฉลี่ย	8.13	พอใจมาก	

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ที่ 7 ของเทศบาลนครขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับพอใจมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.13 คะแนน) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ได้คะแนนสูงสุดคือ ข้อ 7) ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น รองลงมาคือ ข้อ 9) ผลสัมฤทธิ์ในเชิงภาพรวม และข้อที่ได้คะแนนต่ำที่สุดคือ ข้อ 5) การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม

ตารางที่ 4.17 แสดงผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในยุทธศาสตร์ที่ 7 สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้เพื่อรองรับ AEC และให้พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงสู่สากล จากผู้นำชุมชน (44 คน)

รายการประเมิน	คะแนน	การแปลผล	อันดับ
1) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม	8.51	พอใจมากที่สุด	1
2) มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม	8.15	พอใจมาก	2
3) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม	7.92	พอใจมาก	9
4) มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมให้ประชาชนทราบ	8.02	พอใจมาก	6
5) การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	8.03	พอใจมาก	5
6) การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด	8.10	พอใจมาก	3
7) ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น	8.06	พอใจมาก	4
8) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	7.97	พอใจมาก	7
9) ผลสัมฤทธิ์ในเชิงภาพรวม	7.95	พอใจมาก	8
คะแนนเฉลี่ย	8.08	พอใจมาก	

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ความพึงพอใจของผู้นำชุมชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ที่ 7 ของเทศบาลนครขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับพอใจมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.08 คะแนน) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ได้คะแนนสูงสุดคือ ข้อ 1) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม รองลงมาคือ ข้อ 2) มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม และข้อที่ได้คะแนนต่ำที่สุดคือ ข้อ 3) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม

ภาพที่ 4.10 ทีมงานนักวิจัยลงพื้นที่ประชุมกลุ่มในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อ.เมือง จ.ขอนแก่น (10)

ภาพที่ 4.11 ทีมงานนักวิจัยลงพื้นที่ประชุมกลุ่มในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อ.เมือง จ.ขอนแก่น (11)

ตารางที่ 4.18 แสดงผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในยุทธศาสตร์ที่ 8 สร้างความเข้มแข็งภาคประชาชนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการเมืองในทุกมิติของการพัฒนา จากประชาชน (400 คน)

รายการประเมิน	คะแนน	การแปลผล	อันดับ
1) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม	8.14	พอใจมาก	2
2) มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม	8.09	พอใจมาก	4
3) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม	8.08	พอใจมาก	5
4) มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมให้ประชาชนทราบ	8.06	พอใจมาก	6
5) การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	8.08	พอใจมาก	5
6) การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด	8.09	พอใจมาก	4
7) ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น	8.16	พอใจมาก	1
8) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	8.14	พอใจมาก	2
9) ผลสัมฤทธิ์ในเชิงภาพรวม	8.10	พอใจมาก	3
คะแนนเฉลี่ย	8.10	พอใจมาก	

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ที่ 8 ของเทศบาลนครขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับพอใจมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.10 คะแนน) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ได้คะแนนสูงสุดคือ ข้อ 7) ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น รองลงมาคือ ข้อ 1) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม มีคะแนนเท่ากับข้อ 8) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม และข้อที่ได้คะแนนต่ำที่สุดคือ ข้อ 4) มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมให้ประชาชนทราบ

ตารางที่ 4.19 แสดงผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในยุทธศาสตร์ที่ 8 สร้างความเข้มแข็งภาคประชาชนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการเมืองในทุกมิติของการพัฒนา จากผู้นำชุมชน (44 คน)

รายการประเมิน	คะแนน	การแปลผล	อันดับ
1) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม	8.32	พอใจมากที่สุด	4
2) มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม	8.11	พอใจมาก	8
3) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม	8.25	พอใจมากที่สุด	5
4) มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมให้ประชาชนทราบ	8.04	พอใจมาก	9
5) การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	8.22	พอใจมาก	7
6) การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด	8.38	พอใจมากที่สุด	2
7) ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น	8.50	พอใจมากที่สุด	1
8) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	8.35	พอใจมากที่สุด	3
9) ผลสัมฤทธิ์ในเชิงภาพรวม	8.23	พอใจมาก	6
คะแนนเฉลี่ย	8.27	พอใจมากที่สุด	

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ความพึงพอใจของผู้นำชุมชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ที่ 8 ของเทศบาลนครขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับพอใจมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.27 คะแนน) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ได้คะแนนสูงสุดคือ ข้อ 7) ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น รองลงมาคือ ข้อ 6) การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด และข้อที่ได้คะแนนต่ำที่สุดคือ ข้อ 4) มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมให้ประชาชนทราบ

ตารางที่ 4.20 แสดงผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในยุทธศาสตร์ที่ 9 พัฒนานวัตกรรมบริการให้บริการและการบริหารบ้านเมือง จากประชาชน (400 คน)

รายการประเมิน	คะแนน	การแปลผล	อันดับ
1) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม	8.14	พอใจมาก	5
2) มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม	7.97	พอใจมาก	8
3) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม	8.00	พอใจมาก	7
4) มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมให้ประชาชนทราบ	7.99	พอใจมาก	9
5) การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	8.05	พอใจมาก	6
6) การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด	8.15	พอใจมาก	4
7) ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น	8.18	พอใจมาก	3
8) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	8.24	พอใจมากที่สุด	2
9) ผลสัมฤทธิ์ในเชิงภาพรวม	8.26	พอใจมากที่สุด	1
คะแนนเฉลี่ย	8.11	พอใจมาก	

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ที่ 9 ของเทศบาลนครขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับพอใจมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.11 คะแนน) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ได้คะแนนสูงสุดคือ ข้อ 9) ผลสัมฤทธิ์ในเชิงภาพรวม รองลงมาคือ ข้อ 8) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม และข้อที่ได้คะแนนต่ำที่สุดคือ ข้อ 4) มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมให้ประชาชนทราบ

ตารางที่ 4.21 แสดงผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในยุทธศาสตร์ที่ 9 พัฒนานวัตกรรมบริการให้บริการและการบริหารบ้านเมือง จากผู้นำชุมชน (44 คน)

รายการประเมิน	คะแนน	การแปลผล	อันดับ
1) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม	8.56	พอใจมากที่สุด	1
2) มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม	8.38	พอใจมากที่สุด	4
3) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม	8.43	พอใจมากที่สุด	2
4) มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมให้ประชาชนทราบ	8.21	พอใจมาก	7
5) การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	8.10	พอใจมาก	9
6) การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด	8.13	พอใจมาก	8
7) ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น	8.40	พอใจมากที่สุด	3
8) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	8.31	พอใจมากที่สุด	6
9) ผลสัมฤทธิ์ในเชิงภาพรวม	8.34	พอใจมากที่สุด	5
คะแนนเฉลี่ย	8.32	พอใจมากที่สุด	

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ความพึงพอใจของผู้นำชุมชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ที่ 9 ของเทศบาลนครขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับพอใจมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.32 คะแนน) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ได้คะแนนสูงสุดคือ ข้อ 1) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม รองลงมาคือ ข้อ 3) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม และข้อที่ได้คะแนนต่ำที่สุดคือ ข้อ 5) การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม

ตารางที่ 4.22 แสดงผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในยุทธศาสตร์ที่ 10 พัฒนาโครงสร้างและศักยภาพองค์กรให้เป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง จากประชาชน (400 คน)

รายการประเมิน	คะแนน	การแปลผล	อันดับ
1) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม	8.13	พอใจมาก	4
2) มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม	8.13	พอใจมาก	4
3) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม	8.16	พอใจมาก	2
4) มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมให้ประชาชนทราบ	8.00	พอใจมาก	7
5) การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	8.05	พอใจมาก	5
6) การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด	8.04	พอใจมาก	6
7) ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น	8.14	พอใจมาก	3
8) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	8.18	พอใจมาก	1
9) ผลสัมฤทธิ์ในเชิงภาพรวม	8.14	พอใจมาก	3
คะแนนเฉลี่ย	8.11	พอใจมาก	

จากตารางที่ 4.22 พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ที่ 10 ของเทศบาลนครขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับพอใจมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.11 คะแนน) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ได้คะแนนสูงสุดคือ ข้อ 8) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม รองลงมาคือ ข้อ 3) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม และข้อที่ได้คะแนนต่ำที่สุดคือ ข้อ 4) มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมให้ประชาชนทราบ

ตารางที่ 4.23 แสดงผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในยุทธศาสตร์ ที่ 10 พัฒนาโครงสร้างและศักยภาพองค์กรให้เป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง จากผู้นำชุมชน (44 คน)

รายการประเมิน	คะแนน	การแปลผล	อันดับ
1) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม	8.47	พอใจมากที่สุด	1
2) มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม	8.11	พอใจมาก	7
3) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม	8.14	พอใจมาก	6
4) มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมให้ประชาชนทราบ	8.18	พอใจมาก	5
5) การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	8.09	พอใจมาก	8
6) การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด	8.23	พอใจมาก	4
7) ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น	8.34	พอใจมากที่สุด	2
8) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	8.26	พอใจมากที่สุด	3
9) ผลสัมฤทธิ์ในเชิงภาพรวม	8.23	พอใจมาก	4
คะแนนเฉลี่ย	8.23	พอใจมาก	

จากตารางที่ 4.23 พบว่า ความพึงพอใจของผู้นำชุมชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ที่ 10 ของเทศบาลนครขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับพอใจมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.23 คะแนน) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ได้คะแนนสูงสุดคือ ข้อ 1) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม รองลงมาคือ ข้อ 7) ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น และข้อที่ได้คะแนนต่ำที่สุดคือ ข้อ 5) การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม

ภาพที่ 4.12 ทีมงานนักวิจัยลงพื้นที่แจกแบบสอบถามในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อ.เมือง จ.ขอนแก่น (12)

ภาพที่ 4.13 ทีมงานนักวิจัยลงพื้นที่แจกแบบสอบถามในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อ.เมือง จ.ขอนแก่น (13)

4.3 ผลวิเคราะห์สหสัมพันธ์

ตารางที่ 4.24 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างอายุกับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในยุทธศาสตร์ของเทศบาลนครขอนแก่น

ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในยุทธศาสตร์	จาก 400 ตัวอย่าง			จากผู้นำชุมชน		
	Pearson Correlation	Sig. (2-tailed)	ระดับความสัมพันธ์	Pearson Correlation	Sig. (2-tailed)	ระดับความสัมพันธ์
ยุทธศาสตร์ที่ 1	.097	.052	ไม่มีนัยสำคัญ	.082	.595	ไม่มีนัยสำคัญ
ยุทธศาสตร์ที่ 2	.128*	.011	น้อยมาก	-.034	.827	ไม่มีนัยสำคัญ
ยุทธศาสตร์ที่ 3	.125*	.012	น้อยมาก	.097	.532	ไม่มีนัยสำคัญ
ยุทธศาสตร์ที่ 4	.122*	.014	น้อยมาก	.076	.622	ไม่มีนัยสำคัญ
ยุทธศาสตร์ที่ 5	.146**	.003	น้อยมาก	-.028	.856	ไม่มีนัยสำคัญ
ยุทธศาสตร์ที่ 6	.099*	.048	น้อยมาก	.186	.227	ไม่มีนัยสำคัญ
ยุทธศาสตร์ที่ 7	.066	.188	ไม่มีนัยสำคัญ	.089	.565	ไม่มีนัยสำคัญ
ยุทธศาสตร์ที่ 8	.138**	.006	น้อยมาก	.042	.787	ไม่มีนัยสำคัญ
ยุทธศาสตร์ที่ 9	.103*	.040	น้อยมาก	.184	.232	ไม่มีนัยสำคัญ
ยุทธศาสตร์ที่ 10	.112*	.025	น้อยมาก	.151	.328	ไม่มีนัยสำคัญ

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.24 ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่สำรวจจากประชาชน 400 ตัวอย่าง พบว่าอายุ มีความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับน้อยมากกับความพึงพอใจในยุทธศาสตร์ที่ 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9 และ 10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01

ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่สำรวจจากผู้นำชุมชน 44 ตัวอย่าง พบว่า อายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในทุกยุทธศาสตร์

ตารางที่ 4.25 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในยุทธศาสตร์ของเทศบาลนครขอนแก่น

ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในยุทธศาสตร์	จาก 400 ตัวอย่าง			จากผู้นำชุมชน		
	Pearson Correlation	Sig. (2-tailed)	ระดับความสัมพันธ์	Pearson Correlation	Sig. (2-tailed)	ระดับความสัมพันธ์
ยุทธศาสตร์ที่ 1	.187	.066	ไม่มีนัยสำคัญ	.093	.548	ไม่มีนัยสำคัญ
ยุทธศาสตร์ที่ 2	.050	.317	ไม่มีนัยสำคัญ	.011	.941	ไม่มีนัยสำคัญ
ยุทธศาสตร์ที่ 3	.050	.320	ไม่มีนัยสำคัญ	.182	.238	ไม่มีนัยสำคัญ
ยุทธศาสตร์ที่ 4	.082	.103	ไม่มีนัยสำคัญ	.103	.504	ไม่มีนัยสำคัญ
ยุทธศาสตร์ที่ 5	.042	.407	ไม่มีนัยสำคัญ	.104	.500	ไม่มีนัยสำคัญ
ยุทธศาสตร์ที่ 6	.071	.154	ไม่มีนัยสำคัญ	-.062	.690	ไม่มีนัยสำคัญ
ยุทธศาสตร์ที่ 7	.067	.179	ไม่มีนัยสำคัญ	.009	.954	ไม่มีนัยสำคัญ
ยุทธศาสตร์ที่ 8	.070	.163	ไม่มีนัยสำคัญ	.041	.794	ไม่มีนัยสำคัญ
ยุทธศาสตร์ที่ 9	.036	.467	ไม่มีนัยสำคัญ	.092	.551	ไม่มีนัยสำคัญ
ยุทธศาสตร์ที่ 10	.050	.315	ไม่มีนัยสำคัญ	.009	.954	ไม่มีนัยสำคัญ

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.25 ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่สำรวจจากประชาชน 400 ตัวอย่าง พบว่ารายได้ ไม่มี ความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในทุกยุทธศาสตร์

ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่สำรวจจากผู้นำชุมชน 44 ตัวอย่าง พบว่า รายได้ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในทุกยุทธศาสตร์

ตารางที่ 4.26 ค่า Chi-square ของความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในแต่ละยุทธศาสตร์ของเทศบาลนครขอนแก่น

ระดับการศึกษา	ยุทธศาสตร์ที่/จำนวนคน (ร้อยละ)									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
จาก 400 ตัวอย่าง										
ประถมศึกษา	76 (19.0%)									
มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	126 (31.5%)									
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	49 (12.3%)									
ปริญญาตรี	142 (35.5%)									
สูงกว่าปริญญาตรี	6 (1.5%)									
อื่น ๆ	1 (0.3%)									
Pearson Chi-Square (P)	.017*	.000*	.046*	.816	.041*	.891	.512	.203	.947	.000*
จากผู้นำชุมชน										
ประถมศึกษา	5 (11.4%)									
มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	18 (40.9%)									
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	5 (11.4%)									
ปริญญาตรี	13 (29.5%)									
สูงกว่าปริญญาตรี	3 (6.8%)									
Pearson Chi-Square (P)	.222	.016*	.844	.651	.489	.183	.595	.430	.468	.065

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.26 ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่สำรวจจากประชาชน 400 ตัวอย่าง พบว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับค่าเฉลี่ยของคะแนนในยุทธศาสตร์ที่ 1, 2, 3, 5 และ 10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความพึงพอใจในยุทธศาสตร์ที่ 1, 2, 3, 5 และ 10 แตกต่างกัน

ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่สำรวจจากผู้นำชุมชน 44 ตัวอย่าง พบว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับค่าเฉลี่ยของคะแนนในยุทธศาสตร์ที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ ผู้นำชุมชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความพึงพอใจในยุทธศาสตร์ที่ 2 แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.27 ค่า Chi-square ของความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในแต่ละยุทธศาสตร์ของเทศบาลนครขอนแก่น

อาชีพ	ยุทธศาสตร์ที่/จำนวนคน (ร้อยละ)									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
จาก 400 ตัวอย่าง										
นักเรียน/นักศึกษา	37 (9.3%)									
ข้าราชการ/พนักงานราชการ	8 (2.0%)									
พนักงานเอกชน/รัฐวิสาหกิจ	22 (5.5%)									
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	243 (60.8%)									
รับจ้างทั่วไป	50 (12.5%)									
เกษตรกร	3 (0.8%)									
ว่างงาน/กำลังหางาน	12 (3.0%)									
อยู่บ้าน พ่อบ้าน แม่บ้าน	21 (5.3%)									
อื่น ๆ	4 (1.0%)									
Pearson Chi-Square (P)	.016*	.008*	.084	.923	.339	.000*	.163	.000*	.000*	.002*
จากผู้นำชุมชน										
ข้าราชการ/พนักงานราชการ	2 (4.5%)									
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	18 (40.9%)									
รับจ้างทั่วไป	11 (25.0%)									
เกษตรกร	1 (2.3%)									
ว่างงาน/กำลังหางาน	2 (4.5%)									
อยู่บ้าน พ่อบ้าน แม่บ้าน	2 (4.5%)									
อื่น ๆ	8 (18.2%)									
Pearson Chi-Square (P)	.068	.382	.002*	.112	.175	.001*	.310	.171	.150	.037*

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

โครงการสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในภาพรวมและในแต่ละยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

จากตารางที่ 4.27 ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่สำรวจจากประชาชน 400 ตัวอย่าง พบว่า อาชีพมีความสัมพันธ์กับค่าเฉลี่ยของคะแนนในยุทธศาสตร์ที่ 1, 2, 6, 8, 9 และ 10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความพึงพอใจในยุทธศาสตร์ที่ 1, 2, 6, 8, 9 และ 10 แตกต่างกัน

ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่สำรวจจากผู้นำชุมชน 44 ตัวอย่าง พบว่า อาชีพมีความสัมพันธ์กับค่าเฉลี่ยของคะแนนในยุทธศาสตร์ที่ 3, 6 และ 10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ ผู้นำชุมชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความพึงพอใจในยุทธศาสตร์ที่ 3, 6 และ 10 แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.28 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างค่าเฉลี่ยภาพรวมยุทธศาสตร์กับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในแต่ละยุทธศาสตร์ของเทศบาลนครขอนแก่น

ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในยุทธศาสตร์	จาก 400 ตัวอย่าง			จากผู้นำชุมชน		
	Pearson Correlation	Sig. (2-tailed)	ระดับความสัมพันธ์	Pearson Correlation	Sig. (2-tailed)	ระดับความสัมพันธ์
ยุทธศาสตร์ที่ 1	.462**	.000	น้อย	.246	.107	ไม่มีนัยสำคัญ
ยุทธศาสตร์ที่ 2	.473**	.000	น้อย	.297*	.050	น้อย
ยุทธศาสตร์ที่ 3	.426**	.000	น้อย	.210	.171	ไม่มีนัยสำคัญ
ยุทธศาสตร์ที่ 4	.484**	.000	น้อย	.162	.292	ไม่มีนัยสำคัญ
ยุทธศาสตร์ที่ 5	.430**	.000	น้อย	.099	.542	ไม่มีนัยสำคัญ
ยุทธศาสตร์ที่ 6	.422**	.000	น้อย	.094	.542	ไม่มีนัยสำคัญ
ยุทธศาสตร์ที่ 7	.398**	.000	น้อย	.058	.707	ไม่มีนัยสำคัญ
ยุทธศาสตร์ที่ 8	.437**	.000	น้อย	.169	.274	ไม่มีนัยสำคัญ
ยุทธศาสตร์ที่ 9	.440**	.000	น้อย	.184	.231	ไม่มีนัยสำคัญ
ยุทธศาสตร์ที่ 10	.454**	.000	น้อย	.084	.586	ไม่มีนัยสำคัญ

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.28 ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่สำรวจจากประชาชน 400 ตัวอย่าง พบว่า ความพึงพอใจในยุทธศาสตร์โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับน้อยกับความพึงพอใจในแต่ละยุทธศาสตร์ทุกยุทธศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 กล่าวคือ ค่าเฉลี่ยของคะแนนในแต่ละยุทธศาสตร์ส่งผลต่อค่าเฉลี่ยของคะแนนภาพรวมยุทธศาสตร์ในระดับน้อย

ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่สำรวจจากผู้นำชุมชน 44 ตัวอย่าง พบว่า ความพึงพอใจในยุทธศาสตร์โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับน้อยกับความพึงพอใจในยุทธศาสตร์ที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

โครงการสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในภาพรวมและในแต่ละยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ระดับ 0.05 นอกจากนั้นความพึงพอใจในยุทธศาสตร์โดยภาพรวมไม่มีความสัมพันธ์กับยุทธศาสตร์ที่ 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 และ 10 กล่าวคือ ค่าเฉลี่ยของคะแนนในแต่ละยุทธศาสตร์ไม่ส่งผลต่อค่าเฉลี่ยของคะแนนภาพรวมยุทธศาสตร์ ยกเว้นยุทธศาสตร์ที่ 2 ที่ส่งผลในระดับน้อย

ตารางที่ 4.29 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในแต่ละยุทธศาสตร์ทั้ง 10 ยุทธศาสตร์ ของเทศบาลนครขอนแก่น จากประชาชน (400 คน)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (r)										
ยุทธศาสตร์	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	1	.932**	.903**	.924**	.888**	.885**	.850**	.900**	.897**	.912**
2		1	.904**	.921**	.907**	.906**	.855**	.915**	.911**	.916**
3			1	.889**	.908**	.889**	.855**	.888**	.915**	.880**
4				1	.904**	.892**	.849**	.893**	.865**	.922**
5					1	.907**	.880**	.895**	.878**	.901**
6						1	.906**	.889**	.889**	.900**
7							1	.880**	.865**	.877**
8								1	.900**	.899**
9									1	.894**
10										1

** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.29 ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่สำรวจจากประชาชน 400 ตัวอย่าง พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างยุทธศาสตร์แต่ละยุทธศาสตร์ ทั้ง 10 ยุทธศาสตร์ มีความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับสูง ($r > 0.81$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 กล่าวคือ แต่ละยุทธศาสตร์ส่งผลต่อกันระดับสูง

ตารางที่ 4.30 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในแต่ละยุทธศาสตร์ทั้ง 10 ยุทธศาสตร์ ของเทศบาลนครขอนแก่น จากผู้นำชุมชน (44 คน)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (r)										
ยุทธศาสตร์	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	1	.835**	.620**	.742**	.671**	.538**	.583**	.595**	.574**	.524**
2		1	.606**	.680**	.595**	.626**	.605**	.704**	.581**	.517**
3			1	.615**	.583**	.425**	.427**	.442**	.531**	.472**
4				1	.856**	.700**	.807**	.781**	.776**	.745**
5					1	.712**	.824**	.729**	.728**	.748**
6						1	.708**	.715**	.789**	.816**
7							1	.859**	.747**	.715**
8								1	.769**	.695**
9									1	.811**
10										1

** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.30 ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่สำรวจจากผู้นำชุมชน 44 ตัวอย่าง พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างยุทธศาสตร์แต่ละยุทธศาสตร์ มีความสัมพันธ์ต่อกัน 3 ระดับ ดังนี้

ความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับมาก ($r > 0.81$) ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 กับ 2, ยุทธศาสตร์ที่ 4 กับ 5, ยุทธศาสตร์ที่ 5 กับ 7, ยุทธศาสตร์ที่ 6 กับ 10, ยุทธศาสตร์ที่ 7 กับ 8 และยุทธศาสตร์ที่ 9 กับ 10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (แสดงจากตารางในแถบสีฟ้า) กล่าวคือ คู่ยุทธศาสตร์ข้างต้นส่งผลต่อกันระดับสูง

ความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับปานกลาง ($r = 0.51 - 0.80$) ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 กับ 3, ยุทธศาสตร์ที่ 1 กับ 4, ยุทธศาสตร์ที่ 1 กับ 5, ยุทธศาสตร์ที่ 1 กับ 6, ยุทธศาสตร์ที่ 1 กับ 7, ยุทธศาสตร์ที่ 1 กับ 8, ยุทธศาสตร์ที่ 1 กับ 9, ยุทธศาสตร์ที่ 1 กับ 10, ยุทธศาสตร์ที่ 2 กับ 3, ยุทธศาสตร์ที่ 2 กับ 4, ยุทธศาสตร์ที่ 2 กับ 5, ยุทธศาสตร์ที่ 2 กับ 6, ยุทธศาสตร์ที่ 2 กับ 7, ยุทธศาสตร์ที่ 2 กับ 8, ยุทธศาสตร์ที่ 2 กับ 9, ยุทธศาสตร์ที่ 2 กับ 10, ยุทธศาสตร์ที่ 3 กับ 4, ยุทธศาสตร์ที่ 3 กับ 5, ยุทธศาสตร์ที่ 3 กับ 9, ยุทธศาสตร์ที่ 4 กับ 6, ยุทธศาสตร์ที่ 4 กับ 7, ยุทธศาสตร์ที่ 4 กับ 8, ยุทธศาสตร์ที่ 4 กับ 9, ยุทธศาสตร์ที่ 4 กับ 10, ยุทธศาสตร์ที่ 5 กับ 6, ยุทธศาสตร์ที่ 5 กับ 8, ยุทธศาสตร์ที่ 5 กับ 9, ยุทธศาสตร์ที่ 5 กับ 10, ยุทธศาสตร์ที่ 6 กับ 7, ยุทธศาสตร์ที่ 6 กับ 8, ยุทธศาสตร์ที่ 6 กับ 9, ยุทธศาสตร์ที่ 7 กับ 9, ยุทธศาสตร์ที่ 7 กับ 10, ยุทธศาสตร์ที่ 8 กับ 9 และยุทธศาสตร์ที่ 8 กับ 10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (แสดงจากตารางในแถบสีเหลือง) กล่าวคือ คู่ยุทธศาสตร์ข้างต้นส่งผลต่อกันระดับปานกลาง

โครงการสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในภาพรวมและในแต่ละยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับต่ำ ($r = 0.21 - 0.50$) ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 3 กับ 6, ยุทธศาสตร์ที่ 3 กับ 7, ยุทธศาสตร์ที่ 3 กับ 8 และยุทธศาสตร์ที่ 3 กับ 10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (แสดงจากตารางในแถบสีชมพู) กล่าวคือ คู่ยุทธศาสตร์ข้างต้นส่งผลต่อกันระดับต่ำ

ภาพที่ 4.14 ทีมงานนักวิจัยลงพื้นที่แจกแบบสอบถามในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อ.เมือง จ.ขอนแก่น (14)

ภาพที่ 4.15 ทีมงานนักวิจัยลงพื้นที่แจกแบบสอบถามในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อ.เมือง จ.ขอนแก่น (15)

4.4 ผลวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม

การศึกษา “โครงการสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในภาพรวมและในแต่ละยุทธศาสตร์ประจำปีงบประมาณ 2564 ของเทศบาลนครขอนแก่น” นอกจากจะอาศัยการสำรวจเชิงปริมาณผ่านการแจกแบบสอบถามแล้ว คณะผู้วิจัยยังได้จัดให้มีเวทีสำหรับการสนทนากลุ่ม พร้อมได้เชิญตัวแทนผู้นำชุมชนและประชาชนในแต่ละเขต จำนวนเขตละไม่น้อยกว่า 10 คน ครอบคลุมทั้ง 4 เขตในพื้นที่ของเทศบาลนครขอนแก่น โดยมีกำหนดการจัดเวทีในวันที่ 15-16 มกราคม 2565 ณ ศาลาชุมชนหลังศูนย์ราชการ 1 สำหรับเขตที่ 1 ศาลาชุมชนสามเหลี่ยม 3 สำหรับเขตที่ 4 ศาลาชุมชนศรีจันทร์ สำหรับเขตที่ 2 และ ศาลาชุมชนหนองแวงเมืองเก่า 1 สำหรับเขตที่ 3 ตามลำดับ ปฏิเสธไม่ได้ว่า ข้อดีของการสนทนากลุ่มทำให้เราได้ทราบถึงความคิดเห็น การรับรู้ ความต้องการและข้อเสนอแนะของผู้เข้าร่วมการสนทนา ซึ่งจะเป็นข้อมูลเพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการบริการกิจการสาธารณะของเทศบาลนครขอนแก่น อันนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ของเทศบาลนครขอนแก่นคือ “พัฒนาเมืองสู่สากล สร้างสังคมแห่งความสุข” ในส่วนการนำเสนอผลการศึกษาข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มนั้น คณะผู้วิจัยจะแบ่งหัวข้อไล่เรียงไปตามแต่ละยุทธศาสตร์ประจำปีงบประมาณ 2564 ของเทศบาลนครขอนแก่น ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาให้เป็นนครแห่งการประชุมสัมมนาและเป็นศูนย์กลางพาณิชยกรรมของภูมิภาค โดยมีเป้าหมายเพื่อให้นครขอนแก่นเป็นนครแห่งเทศกาล การจัดประชุมและสัมมนา การแสดงสินค้าของภูมิภาค เป็น MICE และ Event city ตัวอย่างโครงการ เช่น โครงการกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวและกระตุ้นเศรษฐกิจ โดยการจัดงาน ส่งท้ายปีเก่าและต้อนรับปีใหม่, งานมหัศจรรย์พรรณไม้, งานสวนเรืองแสง

ห้วงเวลาหลายปีที่ผ่านมา นโยบายของของทุกภาคส่วนราชการ รวมถึง ของเทศบาลนครขอนแก่นต่างมุ่งหมายสร้างอัตลักษณ์ให้กับจังหวัดขอนแก่น เพื่อสร้างให้จังหวัดขอนแก่นเป็นหนึ่งในจุดหมายของนักท่องเที่ยว จึงมีการพัฒนาระดับให้จังหวัดเป็นศูนย์กลางแห่งเมืองการจัดประชุมสัมมนาและการจัดกิจกรรมเชิงท่องเที่ยวผ่านรูปแบบต่าง ๆ (พิจารณาตัวอย่างใน เข็มชาติ สมใจวงษ์, 2555; ภัคจิรา แสนใจ และสถาพร มงคลศรีสวัสดิ์, 2558; Suradanai, Chaiseeha, & Kenaphoom, 2021 เป็นต้น) ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม¹ ส่วนใหญ่ให้ความเห็นเกี่ยวกับยุทธศาสตร์นี้ของเทศบาลนครขอนแก่นว่า เป็นยุทธศาสตร์ที่มีประโยชน์ เทศบาลนครขอนแก่นได้พิสูจน์ให้เห็นว่าการยกระดับพื้นที่ในเขตเทศบาลให้เป็นเมือง MICE city และ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวจำนวนมาก ทำให้มีนักท่องเที่ยวเข้ามาในจังหวัดจากกลุ่มที่หลากหลาย แม้ว่าสังคมไทยจะอยู่ภายใต้ความยากลำบากจากสถานการณ์โควิดก็ตาม ผู้เข้าร่วม ๆ ส่วนหนึ่งระบุว่า “ผมว่าเป็นสิ่งที่ดีนะ เพราะทำให้คนมีความสุข นักท่องเที่ยวก็

¹ ต่อไปจะเรียกว่า ผู้เข้าร่วม ๆ

ได้หลังไหลเข้ามา” “การที่จังหวัดขอนแก่นจัดงานการแสดงสินค้าสามเอนเป็นสิ่งที่ดี เพราะทำให้ชุมชนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้น” “เมืองขอนแก่นมีจุดสนใจไม่มากนักหากเทียบกับจังหวัดใหญ่อื่น ๆ จึงต้องมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวผ่านรูปแบบการจัดการประชุมเช่นนี้ เพื่อเป็นการดึงดูดคนต่างจังหวัดให้เข้ามา” “เทศบาลเดินทางมาถูกแล้ว เป็นการรณรงค์ให้ขอนแก่นเป็นจังหวัดแห่งการท่องเที่ยว” ฯลฯ

ผู้เข้าร่วม ๆ ได้กล่าวถึงเทศบาลนครขอนแก่นว่า ในทุกครั้งไม่ว่าจะมีการจัดงานหรือการเตรียมตัวจัดงานใดก็ตาม ทางเทศบาลได้เปิดโอกาสให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นสามเอน อันเป็นหนึ่งในองค์ประกอบสำคัญตามหลักธรรมาภิบาล นั่นคือ หลักการมีส่วนร่วม (participation) อีกทั้งทางเทศบาลนครขอนแก่นได้มีการประชาสัมพันธ์แจ้งให้ประชาชนทราบถึงกำหนดการของกิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ผู้เข้าร่วม ๆ ท่านหนึ่งให้ข้อมูลว่า “ทุกครั้งที่มีการจัดกิจกรรม เนื่องจากมีการประชุมประจำเดือนของเทศบาลกับผู้นำชุมชนอยู่แล้ว ผู้นำชุมชนได้ร่วมแสดงความเห็นและแจ้งกิจกรรมให้กับประชาชนในพื้นที่ได้ทราบ” “เทศบาลประชาสัมพันธ์ให้ทราบตลอดเป็นอย่างดี” “ประชาชนแต่ละเขตได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น มีนักวิชาการและภาคส่วนต่าง ๆ มาร่วมกันริเริ่มโครงการอยู่แล้ว” นอกจากนี้ เทศบาลนครขอนแก่นอีกมุมมองของผู้เข้าร่วม ๆ คือ เทศบาลได้มีการแจ้งผลการดำเนินการในแต่ละโครงการ/กิจกรรม ให้ประชาชนทราบสามเอน อาทิ ความเห็นที่ว่า “ทางเทศบาลได้มีการจัดทำรายงานสรุปผลงาน” “ผู้บริหารเทศบาลรายงานผลในการประชุมกับผู้นำชุมชนทุกเดือนตลอดว่ากิจกรรมเป็นอย่างไร เราลงทุนไปเท่าไร ผลลัพธ์กลับมาเป็นอย่างไร โรงแรมมียอดพักเท่าไร เพิ่มขึ้นร้อยละเท่าใด นายกเทศมนตรีรายงานให้ทราบเป็นประจำ” ฯลฯ

อย่างไรก็ดี มีข้อเสนอแนะที่น่าสนใจจากผู้เข้าร่วม ๆ โดยเฉพาะความเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งหน่วยงานย่อยภายในเพื่อดูแลการส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในพื้นที่เขตเทศบาลโดยตรง การส่งเสริมและตรวจตราคุณภาพของที่พักและร้านอาหารอย่างสามเอน การเพิ่มมิติความหลากหลายและระยะเวลาในบางกิจกรรม ตลอดจน การประชาสัมพันธ์จากที่ติอยู่แล้วให้มีความเป็นเชิงรุกมากขึ้น พิจารณาได้จากบางความเห็น อาทิ “ยุทธศาสตร์นี้ควรมีหน่วยงานหลักที่เป็นเจ้าภาพดูแลการท่องเที่ยวโดยตรง เพราะแต่ละโครงการจะมีการกระจายไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ภายในเทศบาล อยากให้มีหน่วยงานภายในที่ดูแลโดยตรง” “ต้องร่วมกันพัฒนาคุณภาพของทั้งที่พัก อาหาร พร้อมกับมีการส่งเสริมผู้ประกอบการที่พักและร้านอาหารในเขตเทศบาลให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น” “น่าเสียดายที่ปลายปี 2564 ที่ผ่านมา ไม่มีการจัดงานมหัศจรรย์พรรณไม้ และ งานสวนเรืองแสง เนื่องจากการแพร่ระบาดของโควิด แต่ในอนาคต งานสวนเรืองแสงควรมีการเพิ่มกิจกรรม เช่น การละเล่นพื้นบ้าน กิจกรรมยามค่ำคืน เพื่อมีมิติใหม่ ๆ ส่วนงานมหัศจรรย์พรรณไม้อยากให้เพิ่มความหลากหลายของพันธุ์ไม้ให้มากขึ้น” “งานมหัศจรรย์พรรณไม้อยากให้มีการจัดงานแบบถาวร เพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวทั้งปี” “อยากให้มีการประชาสัมพันธ์ให้มากกว่า

นี้ ไม่ว่าจะ เป็นในช่องโทรศัพท์ เฟซบุ๊ก ไลน์ ให้ทุกคนทราบว่า มาขอนแก่นจะดีอย่างไร พักที่ไหน ราคาเท่าไร ลงทุนในส่วนประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น” เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมพัฒนาศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยเพื่อนำมาขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เมือง มีเป้าหมาย เพื่อให้คนขอนแก่นเป็นนครที่มั่นทางศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ตัวอย่างโครงการ เช่น โครงการรำวงสงกรานต์ คักดีลีทิจงานเทศกาลโหมนานาชาติ ประเพณีผูกเสี่ยวและงานกาชาดจังหวัดขอนแก่น, โครงการส่งเสริมประเพณี และวัฒนธรรมท้องถิ่น, โครงการประเพณีออกพรรษา ลอยประทีปบูชา พุทธกัตถัญญ, โครงการบุญคุณเมืองขอนแก่น ฯลฯ

จังหวัดขอนแก่นเฉกเช่นเดียวกับจังหวัดอื่น ๆ ในภาคอีสาน อันอุดมไปด้วยความร่มรวยทางศิลปวัฒนธรรม อันมีมาแต่โบราณสืบสานต่อยอดถึงยุคปัจจุบัน คุณูปการสำคัญอย่างหนึ่งของการกระจายอำนาจ คือ การให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคลสามารถที่จะออกแบบการดำเนินกิจการสาธารณะของตนเองได้ โดยกิจกรรมจำนวนมากที่ทางเทศบาลนครขอนแก่นได้จัดครอบคลุมระยะเวลาทั้งปี เป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้ผู้เข้าร่วม ๆ ส่วนใหญ่กล่าวถึงการดำเนินงานของเทศบาลพร้อมกับสนับสนุนอย่างแรงกล้าให้มีการสานต่อการจัดกิจกรรมเหล่านี้ เนื่องจากกิจกรรมจำนวนมากได้ปรากฏเป็นข่าวไปทั่วประเทศอย่างต่อเนื่อง เช่น ความเห็นที่ว่า “โครงการรำวงสงกรานต์ดีมาก เป็นที่รู้จักกันในวงกว้าง กระจายข่าวออกไปทั่วประเทศตามสื่อออนไลน์ ถือว่าเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัด ทำให้จังหวัดมีชื่อเสียงเพิ่มขึ้นไปอีกระดับหนึ่ง” และ “โครงการบุญคุณเมืองขอนแก่นทางเทศบาลได้ดำเนินการเพื่อบูชาศาลเจ้าพ่อหลักเมือง เป็นการทำบุญเมือง บูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ประจำเมือง ถือว่าเป็นสิ่งที่ดี เป็นมงคลแก่เมือง” หากมีนับตัวอย่างโครงการต่าง ๆ ที่ระบุไว้ข้างต้น แต่ละชุมชนในเขตเทศบาลยังได้จัดงานขนบธรรมเนียมประเพณีฮีตสิบสอง คองสิบสี่ เป็นประจำทั้งปี นอกจากนี้ ผู้เข้าร่วมท่านหนึ่งระบุว่า ตนเองชอบงาน “ตักบาตรถนนสายบุญ ฮ่วมเฮ็ดฮ่วมสร้างทางบุญเมืองเก่าบ้านเฮาศรีฐาน” เป็นอย่างมาก ทั้งนี้ ความกังวลใจจากความเห็นของผู้เข้าร่วม ๆ คือ โครงการต่าง ๆ จะมีผู้เข้าร่วมส่วนใหญ่เป็นผู้มีอายุไม่น้อยกว่า 50 ปี กล่าวคือ คนรุ่นใหม่จำนวนมากมิได้สนใจเข้าร่วมเท่าไรนัก ความเห็นจากความกังวลดังกล่าว เช่น “การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมเป็นสิ่งสำคัญ หากไม่รักษาไว้อาจจะเพี้ยนไปเป็นอย่างอื่น อยากให้มีการสื่อสารไปถึงคนรุ่นใหม่ให้พวกเขาเข้ามามีส่วนร่วม ไม่อย่างนั้น สิ่งทีพ่อแม่ปู่ย่าตายายได้สืบทอดไว้อาจจะหายไป” “โครงการทุกโครงการดีหมด อยากให้มหาวิทยาลัยขอนแก่นนำนักศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมให้มาก ๆ” “โครงการรำวงสงกรานต์ คักดีลีทิจเป็นงานที่ดี เป็นการสืบทอดประเพณีไปเป็นรุ่น ๆ อยากให้คนรุ่นใหม่เข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น” “อยากให้มีการส่งเสริมประเพณีฮีตสิบสอง คองสิบสี่ให้มากขึ้น ต่อไปจะค่อย ๆ หายไป เพราะคนรุ่นใหม่ไม่ได้ใส่ใจในประเพณีนี้” ฯลฯ

โครงการสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในภาพรวมและในแต่ละยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

อย่างไรก็ตาม ผู้เข้าร่วม ๗ ได้ให้ข้อเสนอแนะบางประการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ที่ 2 ต่อเทศบาลนครขอนแก่น โดยเฉพาะการประชาสัมพันธ์ที่มีอยู่แล้ว ให้มีมากขึ้นเหมือนกับข้อเสนอแนะจากยุทธศาสตร์ที่ 1 ก่อนหน้านี้ การเพิ่มกิจกรรมและการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกในโครงการต่าง ๆ รวมทั้ง การส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากในกิจกรรมต่าง ๆ ตามแนวทางเชิงรุก อาทิความเห็น “อยากให้เทศบาลประชาสัมพันธ์ในส่วนที่ตนเองจัดงานให้มากขึ้นผ่านทุกช่องทางการสื่อสาร” “โครงการประเพณีออกพรรษา ลอยประทีปบูชา ฯ ถือเป็นจุดรวมใจของผู้คนในเขตเทศบาล อยากให้มีทุก ๆ ปี และเพิ่มกิจกรรมย่อยภายในงานให้มากขึ้น” “ในการจัดกิจกรรมวันลอยกระทงที่บึงแก่นนครนั้น อยากให้มีการปรับปรุงทำน้ำให้มีความเหมาะสม บางจุดอยู่ในมุมอับ บางจุดมีความอันตราย” เป็นต้น

ภาพที่ 4.16 ทีมงานนักวิจัยลงพื้นที่ประชุมกลุ่มในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อ.เมือง จ.ขอนแก่น (16)

โครงการสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในภาพรวมและในแต่ละยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมผู้ประกอบการเพื่อเพิ่มมูลค่าวิสาหกิจชุมชน มีเป้าหมายเพื่อให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนได้รับการพัฒนาศักยภาพเพื่อรองรับ AEC ตัวอย่างโครงการ เช่น โครงการถนนคนเดินขอนแก่น, โครงการส่งเสริมอาชีพประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น (กองทุนตั้งตัว)

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา การส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากต่อผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนรายย่อยในจังหวัดได้รับความสนใจเป็นกรณีพิเศษ หน่วยงานในจังหวัด ไม่ว่าจะเป็น สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด สำนักงานพาณิชย์จังหวัดขอนแก่น เป็นต้น รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในที่นี้จะพิจารณาบทบาทของเทศบาลนครขอนแก่น

แม้จังหวัดขอนแก่น โดยเฉพาะอำเภอเมืองจะเป็นจังหวัดที่มีการเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะภาคธุรกิจ ทว่าปัญหาความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้ยังเป็นความท้าทายสำคัญที่เทศบาลนครขอนแก่นจำต้องเผชิญ ที่ผ่านมามีโครงการส่งเสริมผู้ประกอบการเพื่อเพิ่มมูลค่าวิสาหกิจชุมชนอย่างหลากหลาย โครงการที่มีชื่อเสียงคือ โครงการถนนคนเดินขอนแก่น และ โครงการกองทุนตั้งตัว

โครงการถนนคนเดินขอนแก่นนั้น ผู้เข้าร่วม ๆ จำนวนมากกล่าวถึงโครงการ เพราะเป็นการเปิดโอกาสให้คนในท้องถิ่นได้มีโอกาสเป็นผู้ประกอบการและเป็นผู้บริโภคสินค้าที่ส่วนใหญ่มาจากฝีมือของคนในท้องถิ่นเอง ขณะที่กองทุนตั้งตัว เริ่มต้นจากการสำรวจความต้องการว่า ประชาชนกลุ่มไหนประสงค์อยากจะทำพัฒนาทักษะการทำอาชีพใด จากนั้นทางเทศบาลจะเข้ามาส่งเสริมดูแล ไม่ว่าจะเป็นการประสานหาทุน การเชิญเครือข่ายวิทยากรจากสถาบันการศึกษาเข้ามาอบรม ตลอดจนการจัดหาสถานที่สำหรับการขายผลิตภัณฑ์ของประชาชนที่เข้าร่วมโครงการ ปัจจุบันมีกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ได้รับการสนับสนุนจากโครงการกองทุนตั้งตัวจำนวนมาก ทำนองเดียวกัน ผู้เข้าร่วม ๆ ให้เหตุผลว่า “เป็นโครงการที่ดีเพราะเทศบาลทำให้แต่ละชุมชนมีรายได้” หรือมีหลากหลายตัวอย่าง เช่น ผู้เข้าร่วม ๆ ท่านหนึ่งเล่าว่า ตนเองได้รวมกลุ่มไปติดต่อเทศบาลเนื่องจากอยากจะทำผลิตภัณฑ์ร่มผ้าขาวม้า จากนั้น ทางเทศบาลประสานให้ผู้ดูแลโครงการกองทุนตั้งตัวมาช่วยดูแลกลุ่ม มีการเชิญวิทยากรมาให้คำแนะนำในการทำผลิตภัณฑ์ ตนเองจึงได้รับประโยชน์มหาศาลจากการดำเนินงานของกองทุนตั้งตัว ส่วนผู้เข้าร่วม ๆ อีกจำนวนหนึ่งเล่าว่า ในชุมชนของตนเองได้ทำผลิตภัณฑ์พรมเช็ดเท้า ข้าวแตน ตะกร้า ขนม ฯลฯ ทางเทศบาลได้ประสานอาจารย์จากสถาบันการอาชีวศึกษามาช่วยให้คำแนะนำและจัดพื้นที่ให้กลุ่มเหล่านี้ได้มาวางขายผลิตภัณฑ์ของตนเองทุกสัปดาห์

อย่างไรก็ดี มีข้อกังวลใจของผู้เข้าร่วม ๆ บางส่วนเกี่ยวกับโครงการถนนคนเดิน โดยเฉพาะประเด็นที่พวกเขาเล่าว่า ในห้วงหลายปีที่ผ่านมา ผู้ประกอบการในโครงการถนนคนเดินมีจำนวนไม่น้อยที่ไม่ได้เป็นคนในเขตเทศบาลหรือเป็นประชากรแฝงเข้ามา จึงอยากให้มีสัดส่วนของคนในชุมชนทั้ง 4 เขต 95 ชุมชน เข้ามามีโอกาสเป็น

ผู้ประกอบการให้มากยิ่งขึ้น ดังความเห็นที่ว่า “โครงการถนนคนเดินควรแบ่งสัดส่วนให้แต่ละชุมชนมีสัดส่วนมากขึ้น ต้องมีการสำรวจว่า ผู้ประกอบการทั้งหมดเป็นคนในเขตพื้นที่สัดส่วนเท่าใด เพื่อจะทำให้เศรษฐกิจฐานรากดีขึ้น และคนในท้องถิ่นลืมตาอ้าปากได้” ขณะที่บางความเห็นเสนอว่า โครงการถนนคนเดินควรย้ายสถานที่จากบริเวณศูนย์ราชการไปที่บึงทุ่งสร้างหรือไม่กี่บึงแก่นนคร อันเป็นพื้นที่รับผิดชอบของเทศบาลโดยตรง ตลอดจน ผู้เข้าร่วมฯ บางส่วนมีมุมมองว่า สินค้า/ผลิตภัณฑ์ที่นำมาขายต้องได้รับการควบคุมและตรวจสอบคุณภาพให้มากกว่านี้ ส่วนโครงการกองทุนตั้งตัว ผู้เข้าร่วมฯ บางส่วนให้ความเห็นว่า แม้จะมีการประชาสัมพันธ์และให้ข้อมูลในวงกว้างจากทางเทศบาลแล้ว แต่ทางเทศบาลควรมีการประชาสัมพันธ์ให้มากกว่านี้เช่นกัน รวมถึงควรมีการสำรวจกลุ่มต่าง ๆ ที่ต้องการเข้าร่วมโครงการให้เป็นประจำและสม่ำเสมอยิ่งขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาระบบโลจิสติกส์ ระบบขนส่งมวลชน และโครงสร้างพื้นฐานให้เป็นนครแห่งการลงทุนและนครแห่งการอยู่อาศัย มีเป้าหมาย คือ เพื่อให้นครขอนแก่นมีระบบขนส่งมวลชนที่มีประสิทธิภาพ เพื่อรองรับการขยายตัวของเมือง และแก้ปัญหาการจราจรในเขตเมืองได้ ตัวอย่างโครงการ เช่น โครงการก่อสร้างถนน ค.ส.ล. และท่อระบายน้ำตามถนน, โครงการก่อสร้างปรับปรุงผิวจราจร, โครงการปรับปรุงป้ายสัญญาณและเครื่องหมายจราจรภายในเขตเทศบาล ฯลฯ

ปฏิเสธไม่ได้ว่า เมืองขอนแก่นเป็นย่านธุรกิจสำคัญ เต็มไปด้วยผู้ประกอบการจำนวนมาก ส่งผลให้มีแรงงานหลักเข้ามาทำงาน ประกอบกับเมืองขอนแก่นมีสถาบันการศึกษาจำนวนมาก ทั้งในระดับโรงเรียนและมหาวิทยาลัย จึงทำให้การจราจรหนาแน่น รวมถึงผลกระทบอื่น ๆ ผู้เข้าร่วมฯ จำนวนมากได้กล่าวถึงนวัตกรรมที่สำนักช่าง เทศบาลนครขอนแก่น ได้นำมาใช้คือ LINE BOT อันเป็นช่องทางให้ประชาชนสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ของสำนักช่างได้โดยตรง ประชาชนสามารถที่จะส่งรูปพื้นผิวถนนที่มีปัญหา หลอดไฟที่เสีย หรือปัญหาต่าง ๆ เข้าสู่ไลน์ จากนั้นจะมีเจ้าหน้าที่มาดำเนินการซ่อมแซมให้พร้อมทั้งถ่ายรูปกลับไปให้ประชาชนท่านนั้นทราบว่า เทศบาลได้ดำเนินการแก้ไขแล้ว ซึ่งถือว่าเป็นการประสานใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้ามาใช้ในการบริการกิจการสาธารณะ ผู้เข้าร่วมฯ ท่านหนึ่งระบุว่า “LINE BOT ทำให้ทุกสิ่งทุกอย่างสะดวกสบายมากที่สุด” และ “LINE BOT เป็นเรื่องที่ดีมาก ไฟดับก็ทักไลน์ ถนนมีปัญหาทักไลน์” นอกจากนี้ ผู้เข้าร่วมส่วนใหญ่ฯ เห็นด้วยกับการประชาสัมพันธ์การแจ้งข่าวล่วงหน้าของเทศบาลว่า จะมาซ่อมถนน ท่อระบายน้ำ เมื่อไร ฯลฯ รวมถึงจะมีตัวแทนของเทศบาลเข้ามาจัดทำประชาพิจารณ์กับประชาชนในพื้นที่เพื่อหาหรือว่า ควรมีการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานใดบ้างอย่างสม่ำเสมอ

อย่างไรก็ดี ผู้เข้าร่วมฯ ให้ข้อเสนอแนะว่า การใช้วัสดุอุปกรณ์ในการปรับเปลี่ยน/ซ่อมแซมไม่ว่าจะเป็นการปรับปรุงผิวจราจร ป้ายสัญญาณและเครื่องหมายจราจร อยากรู้ให้เลือกอุปกรณ์ที่มีมาตรฐาน เพื่อป้องกันการ

เสียบ่อย หรือแม้แต่หลอดไฟควรจะเปลี่ยนเป็น หลอดไฟ LED ทั้งเขตเทศบาล รวมถึงการดูแลสี่แยกที่มีรถวิ่งพลุกพล่านแต่ไม่มีสัญญาณไฟจราจร หรือที่เรียกกันว่า “สี่แยกวัดใจ” รวมถึงการสร้างสันชะลอความเร็วให้เพิ่มขึ้น เพื่อป้องกันการขับซิ่งอย่างรวดเร็ว และมีการจัดระเบียบที่สาธารณะสำหรับเส้นทางการเดินหรือฟุตบอล ตลอดจนการติดกล้องกล้องวงจรปิดตามจุดต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น ดังความเห็น เช่น “อยากให้อุปกรณ์ เช่น หลอดไฟ หม้อแปลง ให้ใช้วัสดุที่ดีกว่านี้ ใช้ของที่มีคุณภาพ จะได้ไม่ต้องซ่อมบ่อย” “สี่แยกคุ้มหนองคูอยากให้มีสัญญาณไฟจราจร มีอุบัติเหตุเยอะมาก” “จุดสี่แยกวัดกลางนี้อุบัติเหตุเยอะ” “ในเขตเทศบาลมีจุดสี่แยกวัดใจมากจนเกินไป” “อยากให้มีลูกระนาดถนนเยอะ ๆ เพื่อช่วยลดความเร็ว” “ซอยศรีจันทร์ 10/1 มีรถจอดเป็นแถวทุกวัน เพราะรถมาที่โรงพยาบาลศูนย์ขอนแก่น ทำให้รถสวนทางกันในซอยไม่ได้ จึงอยากให้มีการจัดระเบียบจราจรใหม่” “หลอดไฟในเขตเทศบาลควรปรับเปลี่ยนให้เป็นหลอด LED ให้หมด” เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในระดับมาตรฐานสากล มีเป้าหมายคือเพื่อให้ นครขอนแก่นเป็นนครสีเขียวและมลภาวะต่ำ (Low Carbon City) ตัวอย่างโครงการ เช่น โครงการชุมชนวัดร่วมใจ ลดสร้างขยะ ณ ต้นทาง, โครงการจัดการขยะอันตราย, โครงการเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์สิ่งแวดล้อม, โครงการจัดการขยะอันตราย, โครงการคนขอนแก่นหัวใจไร้มลพิษ (Low carbon city), โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการรักษาความสะอาดถนนสายหลักและสายรอง, โครงการเก็บขยะด้วยตนเองและ โครงการสถานีขนถ่ายขยะชุมชน ฯลฯ

จากเหตุผลเดียวกันกับยุทธศาสตร์ที่ 4 จะพบว่า ยิ่งผู้คนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นมีมากขึ้นเท่าใด โอกาสในการก่อให้เกิดมลพิษด้านสิ่งแวดล้อมยิ่งมีสูงขึ้นเท่านั้น ผลที่ตามมาทำให้เทศบาลมีเป้าหมายเร่งด่วนในการสร้างเมืองให้เป็นนครสีเขียวและมลภาวะต่ำ ผู้เข้าร่วม ๆ จำนวนมากยอมรับและเข้าใจว่า หลากหลายกรณีเป็นเรื่องที่อยู่เหนือการควบคุมและการทำงานของเทศบาล เช่น การจะขอให้ประชาชนมีระเบียบวินัยในการทิ้งขยะ หรือ เอาใจเขามาใส่ใจเราด้วยการคัดแยกขยะให้ถูกที่ เพื่อไม่ให้เป็นปัญหาต่อการจัดเก็บขยะของเทศบาลนั้นเป็นเรื่องยาก ดังตัวอย่างความเห็นที่ “ที่ผ่านมาเทศบาลประชาสัมพันธ์โครงการลดขยะต้นทางอยู่เป็นประจำ แต่ประชาชนให้การตอบสนองน้อย” หรือ “การจะสร้างโครงการปลูกจิตสำนึกให้กับประชาชนในการจัดการขยะเป็นเรื่องยากจริง ๆ” ทำนองเดียวกับที่ผู้เข้าร่วม ๆ ท่านหนึ่งกล่าวถึงการจัดเก็บขยะของเทศบาลว่า “ดีกว่าเมื่อก่อนเยอะมาก เส้นทางหลักรถจัดเก็บขยะจะมาทุกวัน ส่วนเส้นทางรอง รถจะมาวันเว้นวัน” อีกทั้ง ในช่วงเวลาที่ผ่านมาเทศบาลได้หันมาริเริ่มใช้โซลาเซลล์มาผลิตพลังงานทำให้ผู้เข้าร่วม ๆ จำนวนมากเห็นด้วยกับวิสัยทัศน์นี้เช่นกัน

อย่างไรก็ดี ผู้เข้าร่วม ๆ จำนวนหนึ่ง ให้ข้อเสนอแนะ อาทิ “เทศบาลควรมีการเปลี่ยนรถเก็บขยะ เพราะรถที่เก่าจะสร้างมลพิษเสียเอง บางทีมีน้ำจากขยะตกสู่ถนน ยิ่งทำให้เกิดกลิ่นเหม็นในวงกว้าง” “อยากให้รถขยะมา

โครงการสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในภาพรวมและในแต่ละยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

เป็นเวลา จะใช้แอปพลิเคชันกับระบบการจัดการขยะได้ดี” “ควรมีการเพิ่มความถี่ของรถขยะที่เข้ามา” “ควรมีการเพิ่มพนักงานเก็บขยะและให้ค่าตอบแทนพวกเขามากขึ้นเพราะเป็นอาชีพที่เสี่ยงและเสียสละ” เป็นต้น

ภาพที่ 4.17 ทีมงานนักวิจัยลงพื้นที่ประชุมกลุ่มในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อ.เมือง จ.ขอนแก่น (17)

ยุทธศาสตร์ที่ 6 สร้างสังคมที่เอื้ออาทรและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน (Healthy City) มี 2 เป้าหมายคือ (1) เพื่อให้นครขอนแก่นเป็นนครแห่งการเอื้ออาทร แบ่งปันและสมานฉันท์ (2) เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพะทั้งทางร่างกาย จิตใจ ปัญญาและทางสังคม ตัวอย่างโครงการ เช่น โครงการช่วยเหลือ บรรเทา ความเดือดร้อนฟื้นฟูและเยียวยาผู้ประสบภัยพิบัติในเขตเทศบาลนครขอนแก่น, โครงการทุนการศึกษาและการให้ความช่วยเหลือ, โครงการอ้อมท้องอุ่นใจใกล้บ้านกับร้านข้าวแกงน้ำใจคนในชุมชน, โครงการบริหารจัดการและนำเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อผู้พิการและผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครขอนแก่น, โครงการพัฒนาศักยภาพและฟื้นฟูสุขภาพ คนพิการและผู้ป่วยเรื้อรัง เทศบาลนครขอนแก่น ฯลฯ

ในปี 2564 เทศบาลนครขอนแก่นได้รับรางวัลพระปกเกล้าสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศ ประจำปี 2564 ด้านการลดความเหลื่อมล้ำในสังคม นั้นหมายความว่า เทศบาลได้จัดทำโครงการจำนวนมากในยุทธศาสตร์ด้านที่ 6 นี้ จึงไม่แปลกใจที่จากการสนทนากลุ่มกับประชาชนทั้ง 4 เขต ผู้เข้าร่วม ๆ ทุกเขตตอบเป็นเสียงเดียวกันว่า ยุทธศาสตร์ที่ 6 ของเทศบาลบรรลุผลเป็นรูปธรรมและสร้างประโยชน์มหาศาลกับคนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง ผู้เข้าร่วม ๆ ท่านหนึ่งให้ข้อมูลว่า “เทศบาลจะเปิดโอกาสให้ชุมชนต่าง ๆ เข้ามาเสนอโครงการและจัดสรรงบประมาณมาให้ทำกิจกรรมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน”

อนึ่ง ผู้เข้าร่วม ๆ ส่วนใหญ่กล่าวถึง “โครงการคนขอนแก่นไม่ทิ้งกัน” ซึ่งเป็นโครงการที่มีการออกสำรวจผู้ยากไร้ ผู้พิการ ผู้ป่วยติดเตียงและผู้เปราะบางอย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำรายชื่อเข้าบัญชีโครงการ มีการทำงานร่วมกับผู้นำชุมชนและอาสาสมัครสาธารณสุขในพื้นที่ จากนั้นทางเทศบาลจะมีการเข้าไปช่วยเหลือ ผู้เข้าร่วม ๆ จำนวนมากกล่าวเป็นเสียงเดียวกันว่า “เป็นโครงการที่ดีที่สุด” “ยุทธศาสตร์ที่ 6 นี้ ทำได้ดีมาก ๆ” นอกจากนี้ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด เทศบาลได้รับคำชื่นชมจากการดูแลผู้ป่วยโควิดเป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็นการฉีดวัคซีนฟรีให้กับประชาชน มีอาหารส่งตามบ้านให้ผู้ป่วย โดยมีการระดมจากทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร สมาชิกสภาเทศบาล สำนักสวัสดิการสังคม สำนักสาธารณสุขฯ เป็นต้น ขณะเดียวกัน ผู้เข้าร่วม ๆ บางท่านให้ข้อมูลว่า “โครงการอิมท้องอุ่นใจใกล้บ้านกับร้านข้าวแกงน้ำใจคนในชุมชน เป็นโครงการที่ดีที่เทศบาลเข้ามาช่วยเหลือให้คนยากไร้สามารถได้ทานข้าวประทังชีวิต” “โครงการพัฒนาศักยภาพและฟื้นฟูสุขภาพ คนพิการและผู้ป่วยเรื้อรัง เทศบาลนครขอนแก่น เทศบาลได้นำกลุ่มเปราะบางเหล่านี้ไปนั่งสมาธิ สันทนาการ สร้างความสงบทางปัญญาที่สวนดอกคูณ บึงแก่นนคร ทุกอย่างออกมาดีมาก”

อย่างไรก็ตาม แม้จะเป็นยุทธศาสตร์ที่ผู้เข้าร่วม ๆ กล่าวถึงมากที่สุด แต่พวกเขามีข้อเสนอแนะบางประการ เช่น ต้องการให้เทศบาลเข้าไปดูแลคนไร้บ้านให้มากขึ้น โดยเฉพาะคนริมทางรถไฟ และพื้นที่อื่น ๆ รวมถึงปัญหาวัยรุ่นที่ติดยาเสพติด เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ 7 สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้เพื่อรองรับ AEC และให้พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลง สู่สากล เป้าหมายคือมีการศึกษาที่มีคุณภาพ (ทั้งในและนอกระบบ) ที่ประชาชนทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงได้ ตัวอย่างโครงการ เช่น โครงการพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม, โครงการส่งเสริมพัฒนาทักษะด้าน IT, โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการฝึกทักษะบิ๊อบ, โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมทักษะการจัดทำสื่อสิ่งพิมพ์ ฯลฯ

การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้เป็นเรื่องที่สำคัญยิ่งยวดในยุคที่โลก Digital Disruption ที่ผ่านมา เทศบาลนครขอนแก่นได้จัดให้มีโครงการจำนวนหนึ่งดังตัวอย่างข้างต้น บางโรงเรียนในสังกัดเทศบาลได้รับการกล่าวถึง เช่น โรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยม ที่มีการสอนถึง 3 ภาษา ได้แก่ อังกฤษ จีน และญี่ปุ่น อย่างไรก็ตาม ในช่วง

โครงการสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในภาพรวมและในแต่ละยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

สถานการณ์โควิดที่แพร่ระบาดมากกว่าสองปี ทำให้ผู้เข้าอบรมน้อยกว่าที่ควรจะเป็น ผู้เข้าร่วม ๆ บางส่วนได้ให้ความเห็นว่า อยากให้ทางเทศบาลเพิ่มโครงการให้กับเด็กที่ไร้โอกาส เช่น เด็กยากจน เด็กริมทางรถไฟ เด็กลูกหลานกลุ่มเปราะบาง ผู้เข้าร่วม ๆ บางส่วนยังกังวลด้วยว่า เนื่องจากผู้ใหญ่มากต้องทำงานประจำ จึงทำให้พวกเขาไม่มีเวลาเข้าร่วมโครงการพัฒนาความรู้ทาง IT ที่เทศบาลมีความปรารถนาดีที่จะจัดโครงการให้ เช่นเดียวกับผู้สูงอายุจำนวนมากที่พวกเขาขาดทั้งอุปกรณ์โทรศัพท์มือถือที่ทันสมัยและความรู้ในการเข้าถึงเทคโนโลยีเช่นกัน ตลอดจน ผู้เข้าร่วม ๆ บางท่านมีความเห็นว่า ต้องการให้เทศบาลติดไวไฟฟรีครอบคลุมทุกเขตชุมชน โดยให้กระจายไปในพื้นที่หลากหลายมากกว่าที่ทำการของศาลาชุมชน เป็นต้น

ภาพที่ 4.18 ทีมงานนักวิจัยลงพื้นที่ประชุมกลุ่มในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อ.เมือง จ.ขอนแก่น (18)

ยุทธศาสตร์ที่ 8 สร้างความเข้มแข็งภาคประชาชนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการเมืองในทุกมิติของการพัฒนา โดยเป้าหมายคือ ให้ภาคประชาชน (ประชาชน ภาคธุรกิจ องค์กร ราชการ) มีส่วนร่วมในการจัดการบ้านเมือง และเป็นเจ้าของเมืองมากขึ้น ตัวอย่างโครงการ เช่น โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำ

แผนพัฒนาเทศบาลอย่างมีส่วนร่วม, โครงการเสริมสร้างศักยภาพการกระจายอำนาจและมีส่วนร่วมของเทศบาลนครขอนแก่น, โครงการเวทีชาวบ้าน, โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการจัดทำและทบทวนแผนชุมชนเทศบาลนครขอนแก่น ฯลฯ

การเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย ติดตามการนำนโยบายไปปฏิบัติ รวมถึงประเมินผลการดำเนินนโยบายอย่างต่อเนื่องเป็นหนึ่งในองค์ประกอบสำคัญของหลักธรรมาภิบาล (good governance) ผู้เข้าร่วม ๆ จำนวนมาก กล่าวว่า โดยปกติทางผู้บริหารจะมีการประชุมกับผู้นำชุมชนทั้ง 95 ชุมชนเป็นประจำทุกเดือน ตลอดจนมีการออกพื้นที่ไปยังชุมชนต่าง ๆ เพื่อจัดทำเวทีชาวบ้าน รับฟังเสียงและข้อเสนอแนะของประชาชนในพื้นที่เป็นอย่างดี ทำให้การกระจายอำนาจมีความหมายและคุณค่าตามที่ควรจะต้องเป็น ผู้เข้าร่วม ๆ ท่านหนึ่งกล่าวว่า “โดยปกติแล้ว การจัดทำแผนของเทศบาลนครขอนแก่น จะมีความละเอียดและครอบคลุมเป็นอย่างมาก จะให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผน มีการจัดเวทีประชุมการทำแผนในระดับชุมชนอย่างสม่ำเสมอ จากนั้น จะนำไปรวบรวมเป็นแผนของระดับเทศบาลนครต่อไป ” “มีการทำประชาคมในระดับชุมชนเป็นประจำ ถือว่าเป็นสิ่งที่ดี” อย่างไรก็ตาม ข้อกังวลบางส่วนของผู้เข้าร่วม ๆ บางท่าน คือ ในการร่วมรับฟังความคิดเห็นของชาวบ้านในชุมชน ในบางกรณีตัวแทนบุคลากรของเทศบาลมาไม่ครบทุกหน่วยงาน ผลที่ตามมาจึงทำให้การฝากให้บุคลากรสำนัก/กองอื่นไปแจ้งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องซึ่งไม่ได้ผลเท่าที่ควร

ยุทธศาสตร์ที่ 9 พัฒนานวัตกรรมการให้บริการและการบริหารบ้านเมือง มี 2 เป้าหมายคือ (1) ให้มีหน่วยงานในกำกับ เพื่อรับการถ่ายโอนภารกิจที่เหมาะสมของของเทศบาล (2) มีนวัตกรรมบริการใหม่ ๆ ที่เอื้อต่อประชาชน กลุ่มธุรกิจ และผู้รับบริการ ตัวอย่างโครงการ เช่น โครงการเทศบาลนี้มีรัก

หากย้อนกลับไปถึงยุทธศาสตร์ที่ 4 ความคิดเห็นของผู้เข้าร่วม ๆ จำนวนมากได้กล่าวถึงนวัตกรรม LINE BOT ที่สำนักช่าง เทศบาลนครขอนแก่นได้นำมาใช้ จึงมีข้อเสนอให้ทุกหน่วยงานภายในเทศบาลควรใช้นวัตกรรมในลักษณะเดียวกัน ในส่วนของโครงการเทศบาลนี้มีรัก อันเป็นโครงการที่เทศบาลให้บริการประชาชนแบบครบวงจร โดยสัญจรไปในพื้นที่ต่าง ๆ การบริการ อาทิ การตรวจสุขภาพ การตัดผม การฉีดวัคซีนสุนัข การซ่อมรถจักรยานยนต์ การซ่อมเครื่องไฟฟ้าประจำบ้าน การให้ความรู้ที่จำเป็นในแต่ละด้าน การชำระภาษี การจัดทำเอกสารต่าง ๆ ฯลฯ ในลักษณะแบบการบริการเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว (One stop service) แม้ผู้เข้าร่วม ๆ จำนวนมากจะกล่าวถึงการให้บริการเช่นนี้ของทางเทศบาล ตัวอย่างความเห็น เช่น “กิจกรรมในโครงการน่าสนใจมาก” “เป็นการอำนวยความสะดวกประชาชนได้เป็นอย่างดี” “เป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์มาก” อย่างไรก็ตาม พวกเขามีข้อเสนอแนะว่า ต้องการให้เทศบาลประสานหาเครือข่ายภาคเอกชน ภาคการศึกษาและภาคประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมกับทางเทศบาลเพื่อจัดบริการกิจการสาธารณะให้มากกว่านี้ รวมถึง ควรจัดในหลากหลายชุมชนย่อย

มากกว่าจัดรายเขต เช่น ผู้เข้าร่วม ฯ ที่ประชุมสามเหลี่ยมท่านหนึ่งกล่าวว่า “ช่วงที่เทศบาลไปจัดโครงการที่ตลาดต้นตาล ซึ่งเป็นเขตที่ 4 เหมือนกัน แต่มันไกล คนแถวนี้จึงไม่ได้ไปเข้าร่วม” ฯลฯ ตลอดจน ต้องการให้เทศบาลเพิ่มการประชาสัมพันธ์วันเวลาและกิจกรรมย่อยในโครงการให้มากขึ้น เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ 10 พัฒนาโครงสร้างและศักยภาพองค์กรให้เป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง มี 2 เป้าหมายคือ (1) มีโครงสร้างองค์กร (ส่วนราชการ) ที่เอื้อต่อภารกิจของเทศบาล (2) มีเครื่องมือเครื่องใช้เพื่อการบริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตัวอย่างโครงการ เช่น โครงการแถลงข่าวการดำเนินกิจกรรมของเทศบาลนครขอนแก่น, โครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการรายงานผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดของเทศบาลนครขอนแก่น, โครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการจัดทำงบประมาณประจำปีอย่างมีส่วนร่วม, โครงการก่อสร้างปรับปรุงอาคารสำนักงานและโรงเรียนในสังกัดเทศบาล, โครงการพัฒนาบุคลากร ฯลฯ

เทศบาลนครขอนแก่นเฉกเช่นเดียวกับองค์กรที่มีสมรรถนะอื่น ๆ ซึ่งมีความพยายามในการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และมีการปรับตัวให้เข้ากับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปเสมอ ผู้เข้าร่วม ฯ จำนวนมาก กล่าวแสดงความชื่นชมโครงการการก่อสร้างโรงเรียนอนุบาลสาธิตเทศบาลนครขอนแก่น อันจะทำให้ลูกหลานประชาชนในเขตเทศบาลได้รับการศึกษาที่ดีจากโรงเรียนที่มีมาตรฐานสูงและเป็นการช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา นอกจากนี้ พวกเขายังกล่าวถึงคุณภาพและจิตบริการสาธารณะของพนักงานเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อประชาชนผู้เข้ามาติดต่อเป็นอย่างดีเมื่อเทียบกับสมัยก่อนหน้านี้ กระนั้นก็ดี ผู้เข้าร่วม ฯ บางส่วนเสนอว่า ทางเทศบาลควรจัดหาสถานที่จอดรถให้กับผู้ที่มาติดต่อให้มากขึ้น รวมถึงบางส่วนให้ความเห็นว่า บุคลากรของเทศบาลควรมีการฝึกฝนและพัฒนาคุณภาพการให้บริการอย่างต่อเนื่อง ตัวอย่างความเห็น อาทิ “ผู้บริหารเทศบาลมีความคิดล้ำหน้าไปไกลมากกว่าบุคลากรประจำที่ปฏิบัติงานเป็นอย่างมาก” “เจ้าหน้าที่บางคนยังทำเหมือนเป็นข้าราชการแบบอำนาจนิยม ไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลง ไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ตนเองว่า ตนเองเป็นผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ” ฯลฯ

กล่าวโดยสรุป ความคิดเห็นของผู้เข้าร่วม ฯ ส่วนใหญ่ประเมินการดำเนินงานในภาพรวมและในแต่ละยุทธศาสตร์ประจำปีงบประมาณ 2564 ของเทศบาลนครขอนแก่น เป็นไปด้วยดี พร้อมคาดหวังว่า เทศบาลนครขอนแก่นจะรักษามาตรฐานและปรับปรุงคุณภาพให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไปอย่างต่อเนื่อง

ภาพที่ 4.19 ทีมงานนักวิจัยลงพื้นที่ประชุมกลุ่มในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อ.เมือง จ.ขอนแก่น (19)

ภาพที่ 4.20 ทีมงานนักวิจัยลงพื้นที่ประชุมกลุ่มในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อ.เมือง จ.ขอนแก่น (20)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

รายงานการสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในภาพรวม และในแต่ละยุทธศาสตร์ของเทศบาลนครขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ 2564 กลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น โดยมีประเด็นในการศึกษา คือ ยุทธศาสตร์ของเทศบาลนครขอนแก่น 10 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

- 1) ยุทธศาสตร์ที่ 1. พัฒนานครขอนแก่นเป็นนครแห่งการประชุมสัมมนาและเป็นศูนย์กลางพาณิชยกรรมของ ภูมิภาค
- 2) ยุทธศาสตร์ที่ 2. ส่งเสริมพัฒนาศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยให้มีคุณค่าเพื่อนำมาขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เมือง
- 3) ยุทธศาสตร์ที่ 3. ส่งเสริมผู้ประกอบการเพื่อเพิ่มมูลค่าวิสาหกิจชุมชน
- 4) ยุทธศาสตร์ที่ 4. พัฒนาระบบ Logistic ระบบขนส่งมวลชนและโครงสร้างพื้นฐานให้เป็นนครแห่งการลงทุน และนครแห่งการอยู่อาศัย
- 5) ยุทธศาสตร์ที่ 5. พัฒนาและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในระดับมาตรฐานสากล
- 6) ยุทธศาสตร์ที่ 6. สร้างสังคมที่เอื้ออาหารและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน (Healthy City)
- 7) ยุทธศาสตร์ที่ 7. สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้เพื่อรองรับ AEC และให้พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงสู่สากล
- 8) ยุทธศาสตร์ที่ 8. สร้างความเข้มแข็งภาคประชาชนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดเมืองในทุกมิติของการพัฒนา
- 9) ยุทธศาสตร์ที่ 9. พัฒนानวัตกรรมบริการให้บริการและการบริหารบ้านเมือง
- 10) ยุทธศาสตร์ที่ 10. พัฒนาโครงสร้างและศักยภาพองค์กรให้เป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ 2564 พบว่าเทศบาลนครขอนแก่น มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 95,735 คน ประชากรชาย 43,883 คน ประชากรหญิง 51,852 คน จำนวนครัวเรือน 27,224 ครัวเรือน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีการคำนวณตามสูตรของ Taro Yamane ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 0.05 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 398 คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำที่สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้ ดังนั้น คณะผู้วิจัย จึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน

ภาพที่ 5.1 ทีมงานนักวิจัยลงพื้นที่แจกแบบสอบถามในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อ.เมือง จ.ขอนแก่น (1)

ภาพที่ 5.2 ทีมงานนักวิจัยลงพื้นที่ประชุมกลุ่มในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อ.เมือง จ.ขอนแก่น (2)

5.1 สรุปผลการสำรวจความพึงพอใจของประชาชน

5.1.1 สรุปผลการสำรวจความพึงพอใจของประชาชนและผู้นำชุมชนต่อการดำเนินงานในยุทธศาสตร์ โดยภาพรวม ของเทศบาลนครขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ 2564

ผลการสำรวจความพึงพอใจของประชาชน จากจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 400 คน พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินการในยุทธศาสตร์โดยภาพรวม ของเทศบาลนครขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ 2564 **อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 96.78** เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจมากที่สุดในข้อ 9) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม รองลงมาคือ ข้อ 2) มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม ในส่วนประเด็นที่ประชาชนมีความพึงพอใจน้อยที่สุดคือ ข้อ 10) ผลสัมฤทธิ์ในเชิงภาพรวม

ผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้นำชุมชน จากจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 44 คน พบว่า ความพึงพอใจของผู้นำชุมชนต่อการดำเนินการในยุทธศาสตร์โดยภาพรวม ของเทศบาลนครขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ 2564 **อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 88.17** เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้นำชุมชนมีความพึงพอใจมากที่สุดในข้อ 2) มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรมรองลงมาคือ ข้อ 1) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม เท่ากับข้อ 8) การแก้ไขปัญหาและการตอบสนองความต้องการของประชาชน ในส่วนประเด็นที่ประชาชนมีความพึงพอใจน้อยที่สุดคือ ข้อ 5) การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม

5.1.2 สรุปผลการสำรวจความพึงพอใจของประชาชนและผู้นำชุมชนต่อการดำเนินงานในแต่ละยุทธศาสตร์ ของเทศบาลนครขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ 2564

ผลการสำรวจความพึงพอใจของประชาชน จากจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 400 คน พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินการในแต่ละยุทธศาสตร์ ของเทศบาลนครขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ 2564 สรุปได้ดังนี้

(1) ความพึงพอใจยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนานครขอนแก่นเป็นนครแห่งการประชุมสัมมนาและเป็นศูนย์กลางพาณิชยกรรมของภูมิภาค พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจในระดับพอใจมาก คิดเป็น 8.04 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน

- (2) ความพึงพอใจยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมพัฒนาศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยให้มีคุณค่าเพื่อนำมาขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เมือง พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจในระดับพอใจมาก คิดเป็น 8.07 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน
- (3) ความพึงพอใจยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมผู้ประกอบการเพื่อเพิ่มมูลค่าวิสาหกิจชุมชน พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจในระดับพอใจมาก คิดเป็น 8.09 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน
- (4) ความพึงพอใจยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาระบบ Logistic ระบบขนส่งมวลชนและโครงสร้างพื้นฐานให้เป็นนครแห่งการลงทุนและนครแห่งการอยู่อาศัย พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจในระดับพอใจมาก คิดเป็น 8.05 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน
- (5) ความพึงพอใจยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในระดับมาตรฐานสากล พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจในระดับพอใจมาก คิดเป็น 8.07 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน
- (6) ความพึงพอใจยุทธศาสตร์ที่ 6 สร้างสังคมที่เอื้ออาทรและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน (Healthy City) พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจในระดับพอใจมาก คิดเป็น 8.13 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน
- (7) ความพึงพอใจยุทธศาสตร์ที่ 7 สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้เพื่อรองรับ AEC และให้พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงสู่สากล พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจในระดับพอใจมาก คิดเป็น 8.13 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน
- (8) ความพึงพอใจยุทธศาสตร์ที่ 8 สร้างความเข้มแข็งภาคประชาชนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดเมืองในทุกมิติของการพัฒนา พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจในระดับพอใจมาก คิดเป็น 8.10 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน
- (9) ความพึงพอใจยุทธศาสตร์ที่ 9 พัฒนานวัตกรรมบริการให้บริการและการบริหารบ้านเมือง พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจในระดับพอใจมาก คิดเป็น 8.11 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน
- (10) ความพึงพอใจยุทธศาสตร์ที่ 10 พัฒนาโครงสร้างและศักยภาพองค์กรให้เป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจในระดับพอใจมาก คิดเป็น 8.11 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน

ผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้นำชุมชน จากจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 44 คน พบว่า ความพึงพอใจของผู้นำชุมชนต่อการดำเนินการในแต่ละยุทธศาสตร์ ของเทศบาลนครขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ 2564 สรุปได้ ดังนี้

(1) ความพึงพอใจยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนานครขอนแก่นเป็นนครแห่งการประชุมสัมมนาและเป็นศูนย์กลางพาณิชยกรรมของภูมิภาค พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจในระดับพอใจมากที่สุด คิดเป็น 8.28 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน

(2) ความพึงพอใจยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมพัฒนาศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยให้มีคุณค่าเพื่อนำมาขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เมือง พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจในระดับพอใจมากที่สุด คิดเป็น 8.50 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน

(3) ความพึงพอใจยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมผู้ประกอบการเพื่อเพิ่มมูลค่าวิสาหกิจชุมชน พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจในระดับพอใจมากที่สุด คิดเป็น 8.19 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน

(4) ความพึงพอใจยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาระบบ Logistic ระบบขนส่งมวลชนและโครงสร้างพื้นฐานให้เป็นนครแห่งการลงทุนและนครแห่งการอยู่อาศัย พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจในระดับพอใจมากที่สุด คิดเป็น 8.07 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน

(5) ความพึงพอใจยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในระดับมาตรฐานสากล พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจในระดับพอใจมากที่สุด คิดเป็น 8.29 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน

(6) ความพึงพอใจยุทธศาสตร์ที่ 6 สร้างสังคมที่เอื้ออาทรและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน (Healthy City) พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจในระดับพอใจมากที่สุด คิดเป็น 8.28 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน

(7) ความพึงพอใจยุทธศาสตร์ที่ 7 สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้เพื่อรองรับ AEC และให้พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงสู่สากล พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจในระดับพอใจมากที่สุด คิดเป็น 8.08 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน

(8) ความพึงพอใจยุทธศาสตร์ที่ 8 สร้างความเข้มแข็งภาคประชาชนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดเมืองในทหุมิติของการพัฒนา พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจในระดับพอใจมากที่สุด คิดเป็น 8.27 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน

(9) ความพึงพอใจยุทธศาสตร์ที่ 9 พัฒนานวัตกรรมทำให้บริการและการบริหารบ้านเมือง พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจในระดับพอใจมากที่สุด คิดเป็น 8.32 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน

(10) ความพึงพอใจยุทธศาสตร์ที่ 10 พัฒนาโครงสร้างและศักยภาพองค์กรให้เป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจในระดับพอใจมาก คิดเป็น 8.23 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน

ทั้งนี้ กล่าวโดยสรุปได้ว่า ประชาชนและผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น มีความพึงพอใจต่อการดำเนินยุทธศาสตร์ทั้ง 10 ยุทธศาสตร์ข้างต้น ดังตารางที่ 5.1

ภาพที่ 5.3 ทีมงานนักวิจัยลงพื้นที่แจกแบบสอบถามในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อ.เมือง จ.ขอนแก่น (3)

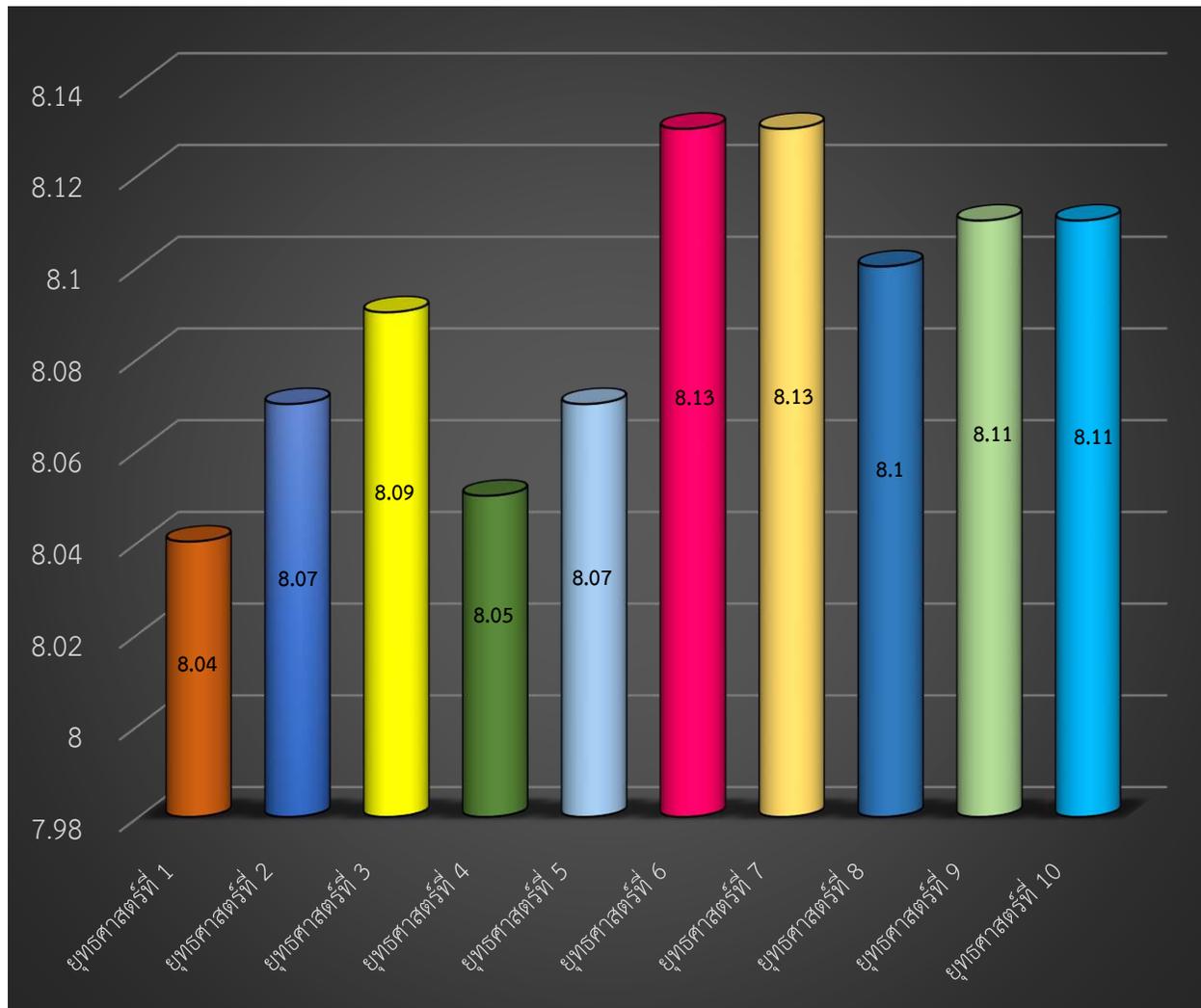

ตารางที่ 5.1 สรุประดับความพึงพอใจเฉลี่ยของประชาชนและผู้นำชุมชน/คะแนน และการแปลค่า

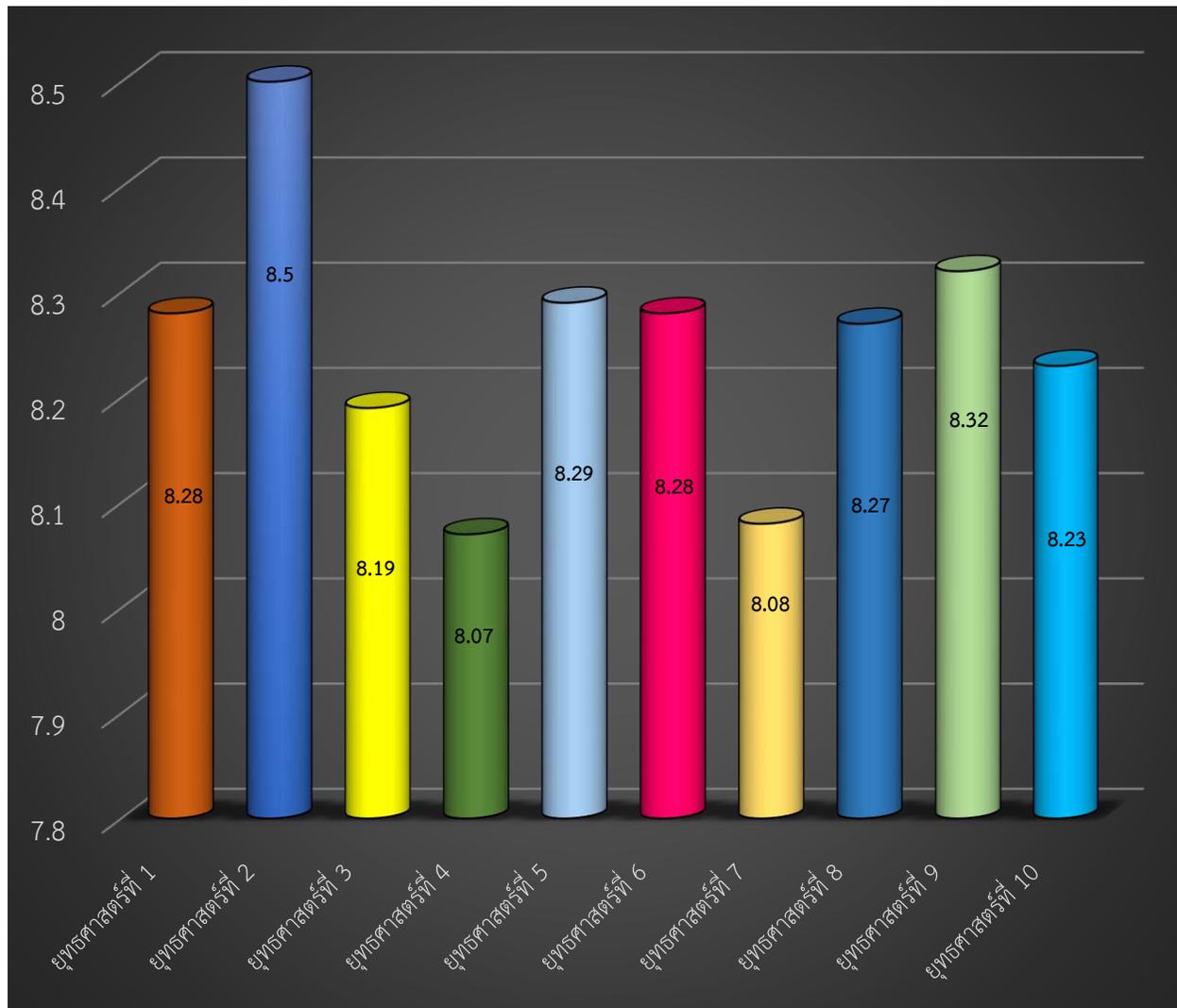
ยุทธศาสตร์	สำรวจจากประชาชน (400 คน)			สำรวจจากผู้นำชุมชน (44 คน)		
	คะแนน	ความหมาย ของคะแนน	อันดับ	คะแนน	ความหมาย ของคะแนน	อันดับ
1. พัฒนานครขอนแก่นเป็นนครแห่งการ ประชุมสัมมนาและเป็นศูนย์กลาง พาณิชยกรรมของภูมิภาค	8.04	พอใจมาก	7	8.28	พอใจมากที่สุด	4
2. ส่งเสริมพัฒนาศิลปวัฒนธรรมร่วม สมัยให้มีคุณค่าเพื่อนำมาขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์เมือง	8.07	พอใจมาก	5	8.50	พอใจมากที่สุด	1
3. ส่งเสริมผู้ประกอบการเพื่อเพิ่มมูลค่า วิสาหกิจชุมชน	8.09	พอใจมาก	4	8.19	พอใจมาก	7
4. พัฒนาระบบ Logistic ระบบขนส่ง มวลชนและโครงสร้างพื้นฐานให้เป็นนคร แห่งการลงทุนและนครแห่งการอยู่อาศัย	8.05	พอใจมาก	6	8.07	พอใจมาก	9
5. พัฒนาและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้อยู่ในระดับมาตรฐานสากล	8.07	พอใจมาก	5	8.29	พอใจมากที่สุด	3
6. สร้างสังคมที่เอื้ออาหารและพัฒนา คุณภาพชีวิตของประชาชน (Healthy City)	8.13	พอใจมาก	1	8.28	พอใจมากที่สุด	4
7. สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้เพื่อรองรับ AEC และให้พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงสู่ สากล	8.13	พอใจมาก	1	8.08	พอใจมาก	8
8. สร้างความเข้มแข็งภาคประชาชนและ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดเมืองใน ทุกมิติของการพัฒนา	8.10	พอใจมาก	3	8.27	พอใจมากที่สุด	5
9. พัฒนานวัตกรรมบริการให้บริการและ การบริหารบ้านเมือง	8.11	พอใจมาก	2	8.32	พอใจมากที่สุด	2
10. พัฒนาโครงสร้างและศักยภาพ องค์กรให้เป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง	8.11	พอใจมาก	2	8.23	พอใจมาก	6

ภาพที่ 5.4 แผนภาพแสดงค่าคะแนนความพึงพอใจของประชาชน ในแต่ละยุทธศาสตร์

ภาพที่ 5.5 แผนภาพแสดงค่าคะแนนความพึงพอใจของผู้นำชุมชน ในแต่ละยุทธศาสตร์

5.2 สรุปผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์และความเชื่อมโยงระหว่างภาพรวมยุทธศาสตร์กับรายยุทธศาสตร์ และระหว่างยุทธศาสตร์ทั้ง 10 ยุทธศาสตร์

5.2.1 สรุปผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในแต่ละยุทธศาสตร์ ที่สำรวจจากประชาชน 400 ตัวอย่าง พบว่า อายุมีความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับน้อยมาก กับความพึงพอใจในยุทธศาสตร์ที่ 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9 และ 10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01

5.2.2 สรุปผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในแต่ละยุทธศาสตร์ ที่สำรวจจากผู้นำชุมชน 44 ตัวอย่าง พบว่า อายุไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในทุกยุทธศาสตร์

5.2.3 สรุปผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในแต่ละยุทธศาสตร์ ที่สำรวจจากประชาชน 400 ตัวอย่าง พบว่า รายได้ ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในทุกยุทธศาสตร์

5.2.4 สรุปผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในแต่ละยุทธศาสตร์ ที่สำรวจจากผู้นำชุมชน 44 ตัวอย่าง พบว่า รายได้ ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในทุกยุทธศาสตร์

5.2.5 สรุปผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในแต่ละยุทธศาสตร์ ที่สำรวจจากประชาชน 400 ตัวอย่าง พบว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับค่าเฉลี่ยของคะแนนในยุทธศาสตร์ที่ 1, 2, 3, 5 และ 10

5.2.6 สรุปผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในแต่ละยุทธศาสตร์ ที่สำรวจจากผู้นำชุมชน 44 ตัวอย่าง พบว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับค่าเฉลี่ยของคะแนนในยุทธศาสตร์ที่ 2

5.2.7 สรุปผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในแต่ละยุทธศาสตร์ ที่สำรวจจากประชาชน 400 ตัวอย่าง พบว่า อาชีพมีความสัมพันธ์กับค่าเฉลี่ยของคะแนนในยุทธศาสตร์ที่ 1, 2, 6, 8, 9 และ 10

5.2.8 สรุปผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในแต่ละยุทธศาสตร์ ที่สำรวจจากผู้นำชุมชน 44 ตัวอย่าง พบว่า อาชีพมีความสัมพันธ์กับค่าเฉลี่ยของคะแนนในยุทธศาสตร์ที่ 3, 6 และ 10

5.2.9 สรุปผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างค่าเฉลี่ยภาพรวมยุทธศาสตร์กับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในแต่ละยุทธศาสตร์ ที่สำรวจจากประชาชน 400 ตัวอย่าง พบว่า ความพึงพอใจในยุทธศาสตร์โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับน้อยกับความพึงพอใจในรายยุทธศาสตร์ทุกยุทธศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

5.2.10 สรุปผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างค่าเฉลี่ยภาพรวมยุทธศาสตร์กับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในแต่ละยุทธศาสตร์ ที่สำรวจจากผู้นำชุมชน 44 ตัวอย่าง พบว่า ความพึงพอใจในยุทธศาสตร์โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับน้อยกับความพึงพอใจในยุทธศาสตร์ที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกจากนั้นความพึงพอใจในยุทธศาสตร์โดยภาพรวมไม่มีความสัมพันธ์กับยุทธศาสตร์ที่ 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 และ 10

5.2.11 สรุปผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างค่าเฉลี่ยระหว่างยุทธศาสตร์ทั้ง 10 ยุทธศาสตร์ ที่สำรวจจากประชาชน 400 ตัวอย่าง พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างยุทธศาสตร์แต่ละยุทธศาสตร์ ทั้ง 10 ยุทธศาสตร์ มีความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

5.2.12 สรุปผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างค่าเฉลี่ยระหว่างยุทธศาสตร์ทั้ง 10 ยุทธศาสตร์ ที่สำรวจจากผู้นำชุมชน 44 ตัวอย่าง พบว่า

ความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับมาก ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 กับ 2, ยุทธศาสตร์ที่ 4 กับ 5, ยุทธศาสตร์ที่ 5 กับ 7, ยุทธศาสตร์ที่ 6 กับ 10, ยุทธศาสตร์ที่ 7 กับ 8 และยุทธศาสตร์ที่ 9 กับ 10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับปานกลาง ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 กับ 3, ยุทธศาสตร์ที่ 1 กับ 4, ยุทธศาสตร์ที่ 1 กับ 5, ยุทธศาสตร์ที่ 1 กับ 6, ยุทธศาสตร์ที่ 1 กับ 7, ยุทธศาสตร์ที่ 1 กับ 8, ยุทธศาสตร์ที่ 1 กับ 9, ยุทธศาสตร์ที่ 1 กับ 10, ยุทธศาสตร์ที่ 2 กับ 3, ยุทธศาสตร์ที่ 2 กับ 4, ยุทธศาสตร์ที่ 2 กับ 5, ยุทธศาสตร์ที่ 2 กับ 6, ยุทธศาสตร์ที่ 2 กับ 7, ยุทธศาสตร์ที่ 2 กับ 8, ยุทธศาสตร์ที่ 2 กับ 9, ยุทธศาสตร์ที่ 2 กับ 10, ยุทธศาสตร์ที่ 3 กับ 4, ยุทธศาสตร์ที่ 3 กับ 5, ยุทธศาสตร์ที่ 3 กับ 9, ยุทธศาสตร์ที่ 4 กับ 6, ยุทธศาสตร์ที่ 4 กับ 7, ยุทธศาสตร์ที่ 4 กับ 8, ยุทธศาสตร์ที่ 4 กับ 9, ยุทธศาสตร์ที่ 4 กับ 10, ยุทธศาสตร์ที่ 5 กับ 6, ยุทธศาสตร์ที่ 5 กับ 8, ยุทธศาสตร์ที่ 5 กับ 9, ยุทธศาสตร์ที่ 5 กับ 10, ยุทธศาสตร์ที่ 6 กับ 7, ยุทธศาสตร์ที่ 6 กับ 8, ยุทธศาสตร์ที่ 6 กับ 9, ยุทธศาสตร์ที่ 7 กับ 9, ยุทธศาสตร์ที่ 7 กับ 10, ยุทธศาสตร์ที่ 8 กับ 9 และยุทธศาสตร์ที่ 8 กับ 10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับต่ำ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 3 กับ 6, ยุทธศาสตร์ที่ 3 กับ 7, ยุทธศาสตร์ที่ 3 กับ 8 และยุทธศาสตร์ที่ 3 กับ 10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ภาพที่ 5.6 ทีมงานนักวิจัยลงพื้นที่แจกแบบสอบถามในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อ.เมือง จ.ขอนแก่น (4)

5.3 สรุปผลการศึกษาจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

โครงการสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในภาพรวมและในแต่ละยุทธศาสตร์ประจำปีงบประมาณ 2564 ของเทศบาลนครขอนแก่น คณะผู้วิจัยยังได้จัดให้มีเวทีสำหรับการสนทนากลุ่ม พร้อมได้เชิญตัวแทนผู้นำชุมชนและประชาชนในแต่ละเขต จำนวนเขตละไม่น้อยกว่า 10 คน ครอบคลุมทั้ง 4 เขต รวมจำนวนผู้นำชุมชนที่เข้าร่วมสนทนากลุ่ม จำนวน 44 คน สรุปผลการวิจัย โดยไล่เรียงตามแต่ละยุทธศาสตร์ประจำปีงบประมาณ 2564 ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาให้เป็นนครแห่งการประชุมสัมมนาและเป็นศูนย์กลางพาณิชยกรรมของภูมิภาค

ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มส่วนใหญ่ให้ความเห็นเกี่ยวกับยุทธศาสตร์นี้ของเทศบาลนครขอนแก่นว่า เป็นยุทธศาสตร์ที่มีประโยชน์ เทศบาลนครขอนแก่นได้พิสูจน์ให้เห็นว่า การยกระดับพื้นที่ในเขตเทศบาลให้เป็นเมือง MICE City และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวจำนวนมาก ทำให้มีนักท่องเที่ยวเข้ามาในจังหวัดจากกลุ่มที่

หลากหลาย แม้ว่าสังคมไทยจะอยู่ภายใต้ความยากลำบากจากสถานการณ์โควิดก็ตาม ข้อดีประการหนึ่งที่ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มกล่าวถึงเทศบาลนครขอนแก่นคือ ในทุกครั้งไม่ว่าจะมีการจัดงานหรือการเตรียมตัวจัดงานใดก็ตามทางเทศบาลได้เปิดโอกาสให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นสม่ำเสมอ อันเป็นหนึ่งในองค์ประกอบสำคัญตามหลักธรรมาภิบาล นั่นคือ หลักการมีส่วนร่วม (Participation) อีกทั้งทางเทศบาลนครขอนแก่นได้มีการประชาสัมพันธ์แจ้งให้ประชาชนทราบถึงกำหนดการของกิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง และเทศบาลได้มีการแจ้งผลการดำเนินการในแต่ละโครงการ/กิจกรรม ให้ประชาชนทราบเสมอ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมพัฒนาศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยเพื่อนำมาขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เมือง

จังหวัดขอนแก่นเฉกเช่นเดียวกับจังหวัดอื่น ๆ ในภาคอีสาน อันอุดมไปด้วยความรู้มรดกทางศิลปวัฒนธรรม อันมีมาแต่โบราณสืบสานต่อยอดถึงยุคปัจจุบัน คุณูปการสำคัญอย่างหนึ่งของการกระจายอำนาจคือการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคลสามารถที่จะออกแบบการดำเนินการสาธารณะของตนเองได้ โดยกิจกรรมจำนวนมากที่ทางเทศบาลนครขอนแก่นได้จัดครอบคลุมระยะเวลาทั้งปี เป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มส่วนใหญ่กล่าวถึงการดำเนินงานของเทศบาลพร้อมกับสนับสนุนอย่างแรงกล้าให้มีการสานต่อการจัดกิจกรรมเหล่านี้ เนื่องจากกิจกรรมจำนวนมากได้ปรากฏเป็นข่าวไปทั่วประเทศอย่างต่อเนื่อง และแต่ละชุมชนในเขตเทศบาลยังได้จัดงานขนบธรรมเนียมประเพณีฮีตสิบสอง คองสิบสี่ เป็นประจำทั้งปี ทั้งนี้ความกังวลใจจากความเห็นของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม คือ โครงการต่าง ๆ จะมีผู้เข้าร่วมส่วนใหญ่เป็นผู้มีอายุน้อยกว่า 50 ปี กล่าวคือ คนรุ่นใหม่จำนวนมากมิได้สนใจเข้าร่วมเท่าไรนัก

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมผู้ประกอบการเพื่อเพิ่มมูลค่าวิสาหกิจชุมชน

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา การส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากต่อผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนรายย่อยในจังหวัดได้รับความสนใจเป็นกรณีพิเศษ หน่วยงานในจังหวัด ไม่ว่าจะเป็นสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด สำนักงานพาณิชย์จังหวัดขอนแก่น เป็นต้น รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในที่นี้จะพิจารณาบทบาทของเทศบาลนครขอนแก่น

แม้จังหวัดขอนแก่น โดยเฉพาะอำเภอเมืองจะเป็นจังหวัดที่มีการเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะภาคธุรกิจ ทว่าปัญหาความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้ยังเป็นความท้าทายสำคัญที่เทศบาลนครขอนแก่นจำต้องเผชิญ ที่ผ่านมามีโครงการส่งเสริมผู้ประกอบการเพื่อเพิ่มมูลค่าวิสาหกิจชุมชนอย่างหลากหลาย โครงการที่มีชื่อเสียงคือ โครงการถนนคนเดินขอนแก่น และโครงการกองทุนตั้งตัว

โครงการถนนคนเดินขอนแก่นนั้น ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มจำนวนมากกล่าวถึงโครงการ เพราะเป็นการเปิดโอกาสให้คนในท้องถิ่นได้มีโอกาสเป็นผู้ประกอบการและเป็นผู้บริโภคสินค้าที่ส่วนใหญ่มาจากฝีมือของคนในท้องถิ่นเอง ขณะที่กองทุนตั้งตัว เริ่มต้นจากการสำรวจความต้องการว่า ประชาชนกลุ่มไหนประสงค์อยากจะฝึกฝนพัฒนาทักษะการทำอาชีพใด จากนั้นทางเทศบาลจะเข้ามาส่งเสริมดูแล ไม่ว่าจะเป็นการประสานหาทุน การเชิญเครือข่ายวิทยากรจากสถาบันการศึกษาเข้ามาอบรม ตลอดจนการจัดหาสถานที่สำหรับการขายผลิตภัณฑ์ของประชาชนที่เข้าร่วมโครงการ ปัจจุบันมีกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ได้รับการสนับสนุนจากโครงการกองทุนตั้งตัวจำนวนมาก ทางเทศบาลประสานให้ผู้ดูแลโครงการกองทุนตั้งตัวมาช่วยดูแลกลุ่ม มีการเชิญวิทยากรมาให้คำแนะนำในการทำผลิตภัณฑ์ กลุ่มอาชีพจึงได้รับประโยชน์มหาศาลจากการดำเนินงานของกองทุนตั้งตัว ส่วนผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มอีกจำนวนหนึ่งกล่าวว่า ในชุมชนของตนเองได้ทำผลิตภัณฑ์พรมเช็ดเท้า ข้าวแต่น ตะกร้า ขนม ฯลฯ ทางเทศบาลได้ประสานอาจารย์จากสถาบันการอาชีวศึกษามาช่วยให้คำแนะนำและจัดพื้นที่ให้กลุ่มเหล่านี้ได้มาวางขายผลิตภัณฑ์ของตนเองทุกสัปดาห์

ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาระบบโลจิสติกส์ ระบบขนส่งมวลชน และโครงสร้างพื้นฐานให้เป็นนครแห่งการลงทุนและนครแห่งการอยู่อาศัย

เมืองขอนแก่นเป็นย่านธุรกิจสำคัญ เต็มไปด้วยผู้ประกอบการจำนวนมาก ส่งผลให้มีแรงงานทะลักเข้ามาทำงาน ประกอบกับเมืองขอนแก่นมีสถาบันการศึกษาจำนวนมาก ทั้งในระดับโรงเรียนและมหาวิทยาลัย จึงทำให้การจราจรหนาแน่น รวมถึงผลกระทบอื่น ๆ ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มจำนวนมากได้กล่าวถึงนวัตกรรมที่สำนักงานเทศบาลนครขอนแก่นได้นำมาใช้คือ LINE BOT อันเป็นช่องทางให้ประชาชนสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ของสำนักงานได้โดยตรง ประชาชนสามารถที่จะส่งรูปพื้นผิวถนนที่มีปัญหา หลอดไฟที่เสีย หรือปัญหาต่าง ๆ เข้าสู่ไลน์ จากนั้นจะมีเจ้าหน้าที่มาดำเนินการซ่อมแซมให้พร้อมกับถ่ายรูปกลับไปให้ประชาชนท่านนั้นทราบว่า เทศบาลได้ดำเนินการแก้ไขแล้ว ซึ่งถือว่าเป็นการประสานใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้ามาใช้ในการบริการกิจการสาธารณะ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในระดับมาตรฐานสากล

จากเหตุผลเดียวกันกับยุทธศาสตร์ที่ 4 จะพบว่า ยิ่งผู้คนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นมีมากขึ้นเท่าใด โอกาสในการก่อให้เกิดมลพิษด้านสิ่งแวดล้อมยิ่งมีสูงขึ้นเท่านั้น ผลที่ตามมาทำให้เทศบาลมีเป้าหมายเร่งด่วนในการสร้างเมืองให้เป็นนครสีเขียวและมลภาวะต่ำ ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มจำนวนมากยอมรับและเข้าใจว่า หลากหลายกรณีเป็นเรื่องที่อยู่เหนือการควบคุมและการทำงานของเทศบาล เช่น การจะขอให้ประชาชนมีระเบียบวินัยในการ

ทิ้งขยะ หรือเอาใจเขามาใส่ใจเราด้วยการคัดแยกขยะให้ถูกที่ เพื่อไม่ให้เป็นปัญหาต่อการจัดเก็บขยะของเทศบาล นั้นเป็นเรื่องยาก

ยุทธศาสตร์ที่ 6 สร้างสังคมที่เอื้ออาทรและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน (Healthy City)

ในปี 2564 เทศบาลนครขอนแก่นได้รับรางวัลพระปกเกล้าสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศ ประจำปี 2564 ด้านการลดความเหลื่อมล้ำในสังคม นั้นหมายความว่า เทศบาลได้จัดทำโครงการจำนวนมากในยุทธศาสตร์ด้านที่ 6 นี้ จึงไม่แปลกใจที่จากการสนทนากลุ่มกับประชาชนทั้ง 4 เขต ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มทุกเขตให้ความเห็นเป็นเสียงเดียวกันว่า ยุทธศาสตร์ที่ 6 ของเทศบาลบรรลุผลเป็นรูปธรรมและสร้างประโยชน์มหาศาลกับคนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง

ยุทธศาสตร์ที่ 7 สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้เพื่อรองรับ AEC และให้พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงสู่สากล

การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้เป็นเรื่องที่สำคัญยิ่งยวดในยุคที่โลก Digital Disruption ที่ผ่านมา เทศบาลนครขอนแก่นได้จัดให้มีโครงการจำนวนหนึ่งเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ อย่างไรก็ตามส่วนของการฝึกอบรมสถานการณ์โควิดที่แพร่ระบาดมากกว่าสองปี ทำให้ผู้เข้าอบรมถือว่าน้อยกว่าที่ควรจะเป็น ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มบางส่วนได้ให้ความเห็นว่า อยากให้ทางเทศบาลเพิ่มโครงการให้กับเด็กที่ไร้โอกาส เช่น เด็กยากจน เด็กริมทางรถไฟ เด็กลูกหลานกลุ่มเปราะบาง ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มบางส่วนยังกังวลด้วยว่า เนื่องจากผู้ใหญ่จำนวนมากต้องทำงานประจำ จึงทำให้พวกเขาไม่มีเวลาเข้าร่วมโครงการพัฒนาความรู้ทาง IT ที่เทศบาลมีความปรารถนาดีที่จะจัดโครงการให้ เช่นเดียวกับผู้สูงอายุจำนวนมากที่พวกเขาขาดทั้งอุปกรณ์โทรศัพท์มือถือที่ทันสมัยและความรู้ในการเข้าถึงเทคโนโลยีเช่นกัน

ยุทธศาสตร์ที่ 8 สร้างความเข้มแข็งภาคประชาชนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการเมืองในทุกมิติของการพัฒนา

การเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย ติดตามการนำนโยบายไปปฏิบัติ รวมถึงประเมินผลการดำเนินนโยบายอย่างต่อเนื่องเป็นหนึ่งในองค์ประกอบสำคัญของหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มจำนวนมากกล่าวว่า โดยปกติทางผู้บริหารจะมีการประชุมกับผู้นำชุมชนทั้ง 95 ชุมชนเป็นประจำทุกเดือน ตลอดจนมีการออกพื้นที่ไปยังชุมชนต่าง ๆ เพื่อจัดทำเวทีชาวบ้าน รับฟังเสียงและข้อเสนอแนะของประชาชนในพื้นที่เป็นอย่างดี ทำให้การกระจายอำนาจมีความหมายและคุณค่าตามที่ควรจะต้องเป็น อย่างไรก็ตามข้อกังวลบางส่วนของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มบางท่าน คือในการร่วมรับฟังความคิดเห็น

ของชาวบ้านในชุมชนในบางกรณี ตัวแทนบุคลากรของเทศบาลมาไม่ครบทุกหน่วยงาน ผลที่ตามมาจึงทำให้การฝากให้บุคลากรสำนัก/กองอื่นไปแจ้งต่อสำนัก/กองที่เกี่ยวข้องไม่ได้ผลเท่าที่ควร

ยุทธศาสตร์ที่ 9 พัฒนานวัตกรรมบริการให้บริการและการบริหารบ้านเมือง

หากย้อนกลับไปถึงยุทธศาสตร์ที่ 4 ความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มจำนวนมากกล่าวถึงนวัตกรรม LINE BOT ที่สำนักช่าง เทศบาลนครขอนแก่นได้นำมาใช้ จึงมีข้อเสนอให้ทุกหน่วยงานภายในเทศบาลควรใช้นวัตกรรมในลักษณะเดียวกัน ในส่วนของโครงการเทศบาลนี้มีรัก อันเป็นโครงการที่เทศบาลให้บริการประชาชนแบบครบวงจร โดยสัญจรไปในพื้นที่ต่าง ๆ การบริการ อาทิ การตรวจสุขภาพ การตัดผม การฉีดวัคซีนสุนัข การซ่อมรถจักรยานยนต์ การซ่อมเครื่องไฟฟ้าประจำบ้าน การให้ความรู้ที่จำเป็นในแต่ละด้าน การชำระภาษี การจัดทำเอกสารต่าง ๆ ฯลฯ ในลักษณะแบบการบริการเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว (One stop service) อย่างไรก็ตามพวกเขามีข้อเสนอแนะว่า ต้องการให้เทศบาลประสานหาเครือข่ายภาคเอกชน ภาคการศึกษาและภาคประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมกับทางเทศบาลเพื่อจัดบริการกิจการสาธารณะให้มากกว่านี้ รวมถึงควรจัดในหลากหลายชุมชนย่อยมากกว่าจัดรายเขต

ยุทธศาสตร์ที่ 10 พัฒนาโครงสร้างและศักยภาพองค์กรให้เป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง

เทศบาลนครขอนแก่นเฉกเช่นเดียวกับองค์กรที่มีสมรรถนะอื่น ๆ ซึ่งมีความพยายามในการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และมีการปรับตัวให้เข้ากับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปเสมอ ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มจำนวนมาก กล่าวชื่นชมโครงการการก่อสร้างโรงเรียนอนุบาลสาธิตเทศบาลนครขอนแก่น อันจะทำให้ลูกหลานประชาชนในเขตเทศบาลได้รับการศึกษาที่ดีจากโรงเรียนที่มีมาตรฐานสูงและเป็นการช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา นอกจากนี้ พวกเขายังกล่าวถึงคุณภาพและจิตบริการสาธารณะของพนักงานเทศบาลนครขอนแก่นที่มีต่อประชาชนผู้เข้ามาติดต่อเป็นอย่างดีเมื่อเทียบกับสมัยก่อนหน้านี้ กระนั้นก็ดี ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มบางส่วนเสนอว่าทางเทศบาลควรจัดหาสถานที่จอดรถให้กับผู้ที่มาติดต่อให้มากขึ้น รวมถึงบางส่วนให้ความเห็นว่า บุคลากรของเทศบาลควรมีการฝึกฝนและพัฒนาคุณภาพการให้บริการอย่างต่อเนื่อง

ภาพที่ 5.7 ทีมงานนักวิจัยลงพื้นที่ประชุมกลุ่มในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อ.เมือง จ.ขอนแก่น (5)

ภาพที่ 5.8 ทีมงานนักวิจัยลงพื้นที่ประชุมกลุ่มในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อ.เมือง จ.ขอนแก่น (6)

5.4 อภิปรายผล

ผลการสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในภาพรวม และในแต่ละยุทธศาสตร์ของเทศบาลนครขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ 2564 สรุปได้ว่า ประชาชนโดยทั่วไป (จาก 400 กลุ่มตัวอย่าง) มีความพึงพอใจยุทธศาสตร์ที่ 6 สร้างสังคมที่เอื้ออาหารและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน (Healthy City) เท่ากับ ยุทธศาสตร์ที่ 7 สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้เพื่อรองรับ AEC และให้พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงสู่สากลมากที่สุด โดยพบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจในระดับพอใจมาก ได้รับคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 8.13 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน (เทียบได้กับร้อยละ 81.30)

ด้านการอภิปรายผล เมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลจากบันทึกเรื่องเด่นรางวัลพระปกเกล้า "ท้องถิ่น : ทบพวน ท้าทาย เพื่อการจัดบริการสาธารณะ" โดยสถาบันพระปกเกล้า (2561: 3-23) สรุปว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพในระดับดี ซึ่งมีความสอดคล้องกับความพึงพอใจของประชาชนที่เคยได้รับบริการจากองค์ปกครองส่วนท้องถิ่น เมื่อสำรวจประชาชนที่เคยติดต่อหรือขอใช้บริการจากองค์ปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า มีประชาชนเพียงร้อยละ 39.5 ที่เคยติดต่อหรือขอใช้บริการ แต่ประชาชนกลุ่มนี้ เกือบทั้งหมด หรือร้อยละ 93.1 มีความพึงพอใจต่อบริการขององค์ปกครองส่วนท้องถิ่น และหากดูสถิติในช่วงหกปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2555 - 2560) พบว่า ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 เป็นต้นมา ประชาชน ที่พึงพอใจต่อบริการขององค์ปกครองส่วนท้องถิ่นมีจำนวนมากกว่า ร้อยละ 90 ของผู้ที่เคยติดต่อ หรือขอใช้บริการทั้งหมด และมีจำนวนเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง คิดเป็นร้อยละ 91.6, 92.2, 92.1 และ 93.1 ตามลำดับ

บริการสาธารณะขององค์ปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประชาชนพอใจ สถาบันพระปกเกล้า (2561: 3-23) สรุปว่า ในปี พ.ศ. 2560 บริการสาธารณะของรัฐและองค์ปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประชาชนพึงพอใจมากที่สุดในห้าลำดับแรก ได้แก่ อันดับแรก ไฟฟ้า ค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจร้อยละ 90.8 อันดับสอง โรงเรียน ค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจร้อยละ 89.3 อันดับสาม ถนน ค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจร้อยละ 85.1 อันดับสี่ ศูนย์เด็กเล็ก ค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจร้อยละ 84.60 และอันดับห้า บริการสาธารณสุขและศูนย์อนามัย ค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจร้อยละ 83.30

และในช่วงสามปีที่ผ่านมา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 – 2560 บริการสาธารณะของรัฐและองค์ปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประชาชนพึงพอใจมากที่สุดในห้าลำดับแรก ได้แก่ อันดับแรก ไฟฟ้า ค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจร้อยละ 90.83 อันดับสอง โรงเรียน ค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจร้อยละ 88.90 อันดับสาม ศูนย์เด็กเล็ก ค่าเฉลี่ยระดับ

ความพึงพอใจร้อยละ 83.40 อันดับสี่ ถนน ค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจร้อยละ 83.27 และอันดับห้า บริการสาธารณสุขและศูนย์อนามัย ค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจร้อยละ 82.87

ด้านบริการสาธารณสุขขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประชาชนยังไม่เคยพอใจ สถาบันพระปกเกล้า (2561: 3-23) สรุปรว่า ในปีพ.ศ. 2560 บริการสาธารณสุขของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประชาชนพึงพอใจน้อยที่สุดในห้าลำดับแรก ได้แก่ อันดับแรก อินเทอร์เน็ตชุมชน ค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจร้อยละ 35.6 อันดับสอง การฝึกอาชีพ ค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจ ร้อยละ 55.5 อันดับสาม ระบบการขนส่งมวลชน (รถประจำทาง) ค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจ ร้อยละ 57.5 อันดับสี่ การจัดการน้ำเสีย ค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจร้อยละ 64.8 และอันดับห้า การจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน (ป่า/น้ำ) ค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจร้อยละ 67.6

และในช่วงสามปีที่ผ่านมา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 – 2560 บริการสาธารณสุขของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประชาชนพึงพอใจน้อยที่สุดในห้าลำดับแรก ได้แก่ อันดับแรก อินเทอร์เน็ตชุมชน ค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจร้อยละ 37.23 อันดับสอง การฝึกอาชีพ ค่าเฉลี่ย ระดับความพึงพอใจร้อยละ 54.60 อันดับสาม ระบบขนส่งมวลชน (รถประจำทาง) ค่าเฉลี่ยระดับ ความพึงพอใจร้อยละ 57.60 อันดับสี่ การจัดการน้ำเสีย ค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจร้อยละ 63.33 และอันดับห้า สิ่งแวดล้อมชุมชน (ป่า/น้ำ) ค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจร้อยละ 66.90

แต่ข้อค้นพบจากผลการสำรวจความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในภาพรวม และในแต่ละยุทธศาสตร์ของเทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น (ประจำปีงบประมาณ 2564) มีข้อค้นพบที่แตกต่าง จากสถาบันพระปกเกล้า (2561: 3-23) ที่สรุปรว่า ในปี พ.ศ. 2560 บริการสาธารณสุขของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประชาชนพึงพอใจมากที่สุดในห้าลำดับแรก ได้แก่ อันดับแรก ไฟฟ้า ค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจร้อยละ 90.8 อันดับสอง โรงเรียน ค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจร้อยละ 89.3 อันดับสาม ถนน ค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจร้อยละ 85.1 อันดับสี่ ศูนย์เด็กเล็ก ค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจร้อยละ 84.60 และอันดับห้า บริการสาธารณสุขและศูนย์อนามัย ค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจร้อยละ 83.30

กล่าวคือ ผลการสำรวจความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในภาพรวม และในแต่ละยุทธศาสตร์ของเทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น (ประจำปีงบประมาณ 2564) กลับพบว่าประชาชนมีความพึงพอใจยุทธศาสตร์ที่ 6 สร้างสังคมที่เอื้ออาทรและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน (Healthy City) มีคะแนนเท่ากับ ยุทธศาสตร์ที่ 7 สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้เพื่อรองรับ AEC และให้พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงสู่สากล มากที่สุด คิดเป็น 8.13 คะแนน (เทียบได้กับร้อยละ 81.30) รองลงมาคือ ยุทธศาสตร์ที่ 9 พัฒนานวัตกรรมบริการให้บริการและการบริหารบ้านเมือง มีคะแนนเท่ากับยุทธศาสตร์ที่ 10 พัฒนาโครงสร้างและ

ศักยภาพองค์กรให้เป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง คิดเป็น 8.11 คะแนน (เทียบกับร้อยละ 81.10) ยุทธศาสตร์ที่ 8 สร้างความเข้มแข็งภาคประชาชนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดเมืองในทุกมิติของการพัฒนา คิดเป็น 8.10 คะแนน (เทียบกับร้อยละ 81.0) ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมผู้ประกอบการเพื่อเพิ่มมูลค่าวิสาหกิจชุมชน คิดเป็น 8.09 คะแนน (เทียบกับร้อยละ 80.9) ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมพัฒนาศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยให้มีคุณค่าเพื่อนำมาขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เมือง มีคะแนนเท่ากับ ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในระดับมาตรฐานสากล คิดเป็น 8.07 คะแนน (เทียบกับร้อยละ 80.7) ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาระบบ Logistic ระบบขนส่งมวลชนและโครงสร้างพื้นฐานให้เป็นนครแห่งการลงทุน และนครแห่งการอยู่อาศัย คิดเป็น 8.05 คะแนน (เทียบกับร้อยละ 80.5) และยุทธศาสตร์ที่ 7 พัฒนานครขอนแก่นเป็นนครแห่งการประชุมสัมมนาและเป็นศูนย์กลางพาณิชย์กรรมของ ภูมิภาค คิดเป็น 8.04 คะแนน (เทียบกับร้อยละ 80.4) ตามลำดับ

ภาพที่ 5.9 ทีมงานนักวิจัยลงพื้นที่แจกแบบสอบถามในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อ.เมือง จ.ขอนแก่น (7)

ภาพที่ 5.10 ทีมงานนักวิจัยลงพื้นที่แจกแบบสอบถามในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อ.เมือง จ.ขอนแก่น (8)

5.5 ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่สำคัญ 2 กลุ่ม คือ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย (policy implications) เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ สำหรับการศึกษาครั้งต่อไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

5.5.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย (policy implications)

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่ค้นพบจากการวิจัยครั้งนี้ เรียงตามรายยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาให้เป็นนครแห่งการประชุมสัมมนาและเป็นศูนย์กลางพาณิชย์กรรมของภูมิภาค

1. จัดตั้งหน่วยงานย่อยภายในเพื่อดูแลการส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในพื้นที่เขตเทศบาลโดยตรง
2. เพิ่มมิติความหลากหลายและระยะเวลาในบางกิจกรรม ตลอดจนการประชาสัมพันธ์จากที่ที่อยู่แล้วให้มีลักษณะเชิงรุกมากขึ้น เช่น การเพิ่มความหลากหลายของพันธุ์ไม้ ใน “งานมหัศจรรย์พรรณไม้”

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมพัฒนาศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยเพื่อนำมาขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เมือง

1. เพิ่มกิจกรรมและการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกในโครงการต่าง ๆ รวมทั้ง การส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากในกิจกรรมต่าง ๆ ตามแนวทางเชิงรุก เช่น การสื่อสารประชาสัมพันธ์ให้หลากหลายช่องทาง
2. ปรับปรุงทำน้ำในกิจกรรมวันลอยกระทง ในบางจุดซึ่งแสงสว่างไม่เพียงพอ
3. ปรับปรุงให้สามารถนำสินค้าจากชุมชนทั้ง 95 ชุมชนมาจำหน่ายในงานเทศกาลต่าง ๆ ได้มากขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมผู้ประกอบการเพื่อเพิ่มมูลค่าวิสาหกิจชุมชน

1. การส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชน สามารถเข้าไปเป็นผู้ประกอบการในโครงการถนนคนเดินได้เพิ่มมากขึ้น เช่น มีสัดส่วนให้ประชาชนในเขตเทศบาลขอนแก่น ทั้ง 95 ชุมชน ได้เข้าไปตั้งร้านค้าโดยเฉพาะ
2. เพิ่มโครงการด้านการส่งเสริมอาชีพ และกระตุ้นเศรษฐกิจของประชาชนในเขตเทศบาล
3. พัฒนาสวนสาธารณะบึงทุ่งสร้าง เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้และกระตุ้นเศรษฐกิจของชุมชนโดยรอบ
4. สนับสนุนให้มีการสร้างตลาดชุมชน เพื่อเป็นแหล่งรายได้ให้แก่คนในชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาระบบโลจิสติกส์ ระบบขนส่งมวลชน และโครงสร้างพื้นฐานให้เป็นนครแห่งการลงทุนและนครแห่งการอยู่อาศัย

1. ควรมีระบบรักษาความปลอดภัยผ่านกล้องวงจรปิดให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ของเทศบาล
2. ส่งเสริมการเดินทางขนส่งสาธารณะ ด้วยการเพิ่มช่องทางการขนส่งสาธารณะ เช่น จำนวนเส้นทางเดินรถ ความถี่ของรถโดยสารสาธารณะ
3. จัดการกับสายไฟฟ้าที่ไม่เป็นระเบียบ เช่น การนำสายไฟฟ้าลงใต้ดิน การตัดแต่งกิ่งไม้บริเวณสายไฟฟ้าอย่างสม่ำเสมอ
4. เพิ่มไฟฟาส่องสว่างตามข้างทาง และเพิ่มคุณภาพของระบบไฟฟ้าข้างทาง เช่น การเปลี่ยนไปใช้หลอดไฟแบบ LED เนื่องจากทำให้มีอายุการใช้งานที่มากขึ้น
5. ปรับปรุงระบบน้ำประปาให้ใช้ได้อย่างต่อเนื่องทุกวัน และเพิ่มคุณภาพน้ำประปาทั้งในด้านความแรงและความสะอาดของน้ำประปา
6. ปรับปรุงสภาพผิวจราจรที่ยังขรุขระในบางจุด ตลอดจนมีน้ำขังในบางจุด

7. เพิ่มการตรวจสอบสภาพท่อระบายน้ำให้สม่ำเสมอ เนื่องจากในช่วงฤดูฝนไม่สามารถระบายน้ำได้ทัน
8. เพิ่มการติดตั้งสัญญาณไฟจราจรในบางพื้นที่ที่มีการจราจรพลุกพล่าน ตลอดจนสร้างสันชะลอความเร็วให้มากขึ้น เช่นในซอยศรีจันทร์ 10/1

ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในระดับมาตรฐานสากล

1. ปรับปรุงเรื่องความสะอาดของถนน มีพนักงานทำความสะอาดให้บ่อยครั้งขึ้น
2. เพิ่มโครงการรณรงค์เรื่องการรักษาความสะอาดในชุมชน
3. เพิ่มรอบการเก็บขยะให้มากขึ้น เนื่องจากมักพบปัญหาขยะล้นถัง
4. ตรวจสอบสภาพหรือเปลี่ยนรถเก็บขยะที่ชำรุด เนื่องจากทำให้เกิดปัญหามลพิษ จากการมีน้ำขยะตกสู่ถนน
5. จัดให้มีโครงการรณรงค์ในประเด็นปัญหาขยะและประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ
6. เพิ่มสวนสาธารณะ ให้มี “พื้นที่สีเขียว” ในเขตเทศบาลให้มากขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ 6 สร้างสังคมที่เอื้ออาทรและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน (Healthy City)

1. เพิ่มโครงการเกี่ยวกับการรณรงค์ด้านการต่อต้านยาเสพติด
2. สนับสนุนด้านทุนการศึกษาแก่บุตรหลาน หรือจัดกิจกรรมเพิ่มทักษะให้แก่เยาวชนสามารถมีรายได้เสริม เช่น การจ้างงานนักเรียน นักศึกษาระหว่างปิดภาคการศึกษา
3. จัดทำโครงการที่สนับสนุน/ช่วยเหลือคนเร่ร่อน คนไร้บ้านโดย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตชุมชนริมทางรถไฟ
4. เพิ่มโครงการด้านสวัสดิการแก่ผู้ว่างงาน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

ยุทธศาสตร์ที่ 7 สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้เพื่อรองรับ AEC และให้พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงสู่สากล

1. เพิ่มกิจกรรมส่งเสริมด้านการศึกษา เช่น อินเทอร์เน็ตชุมชน WIFI ชุมชน การฝึกอบรมด้านภาษาทั้งเยาวชนและบุคคลทั่วไป
2. เพิ่มเติมศูนย์การเรียนรู้ประจำชุมชน เพื่อเป็นการสร้างการเรียนรู้ของคนในชุมชนทุกช่วงวัย
3. เพิ่มการอบรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น อินเทอร์เน็ต โทรศัพท์แบบสมาร์ตโฟน ให้แก่ผู้สูงอายุ

ยุทธศาสตร์ที่ 8 สร้างความเข้มแข็งภาคประชาชนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการเมืองในทุกมิติของการพัฒนา

1. เพิ่มการรับฟังความคิดเห็นในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จากตัวแทนของเทศบาลให้ครบทุกหน่วยงาน
2. พิจารณาจัดลำดับความสำคัญของโครงการพัฒนา จากผลการจัดลำดับที่มาจากการทำประชามติในชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ 9 พัฒนานวัตกรรมบริการให้บริการและการบริหารบ้านเมือง

1. ควรเพิ่มเติมช่องทางการติดต่อในหน่วยงานต่าง ๆ ของเทศบาล โดยใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วย ดังเช่นนวัตกรรม LINE BOT ของสำนักการช่าง
2. เพิ่มเติมให้โครงการ “เทศบาลนี้มีรัก” ประสานหาเครือข่ายภาคเอกชน ภาคการศึกษาและภาคประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมกับทางเทศบาลเพื่อจัดบริการกิจการสาธารณะให้มากขึ้น รวมถึง ควรจัดในหลากหลายชุมชนย่อยมากกว่าจัดรายเขต

ยุทธศาสตร์ที่ 10 พัฒนาโครงสร้างและศักยภาพองค์กรให้เป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง

1. เทศบาลควรจัดหาสถานที่จอดรถให้กับผู้ที่มาติดต่อให้มากขึ้น
2. ควรมีการฝึกอบรมและพัฒนาคุณภาพการให้บริการของบุคลากรเทศบาลอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

1. เพิ่มการประชาสัมพันธ์ในกิจกรรม/โครงการต่าง ๆ ของเทศบาลให้หลากหลายช่องทางมากขึ้น และบ่อยครั้งขึ้น
2. สนับสนุนให้เทศบาลมีการจ้างงานจากคนในชุมชน
3. เพิ่มช่องทางการรายงานผลของการจัดทำโครงการแต่ละโครงการให้มีมากขึ้น
4. เปิดโอกาสให้ประชาชนได้ร่วมตรวจสอบการดำเนินโครงการต่าง ๆ ของเทศบาลให้มากขึ้น

5.5.2 ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการสำหรับการศึกษารั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไปที่สำคัญ ได้แก่

1) การศึกษารั้งนี้ มีขอบเขตมุ่งศึกษาเฉพาะประเด็น “ความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในภาพรวมและในแต่ละยุทธศาสตร์ของเทศบาลนคร” ในการศึกษาครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาประเด็นนี้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเภทอื่น ๆ ด้วย อาทิ องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เป็นต้น

2) ควรศึกษาเปรียบเทียบ “ความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานในภาพรวมและในแต่ละยุทธศาสตร์ของเทศบาล” แต่ละแห่งในจังหวัดเดียวกัน หรือ เปรียบเทียบระหว่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือกับภาคอื่น ๆ เช่น ภาคใต้ ภาคเหนือ ภาคกลาง เป็นต้น

ภาพที่ 5.11 ทีมงานนักวิจัยลงพื้นที่แจกแบบสอบถามในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อ.เมือง จ.ขอนแก่น (9)

ภาพที่ 5.12 ทีมงานนักวิจัยลงพื้นที่แจกแบบสอบถามในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อ.เมือง จ.ขอนแก่น (10)

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย. (2542). *พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: กองราชการส่วนตำบล ส่วนพัฒนารายได้ท้องถิ่น สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น.

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (ม.ป.ป). *การติดตามประเมินผล* (ออนไลน์). สืบค้นจาก http://www.dla.go.th/work/e_book/eb3/eb140751/%E0%B8%9A%E0%B8%97%E0%B8%97%E0%B8%B5%E0%B9%88%206.doc

โกวิท พวงงาม. (2554). *การปกครองท้องถิ่น: ว่าด้วยทฤษฎี แนวคิด และหลักการ*. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
เข้มชาติ สมใจวงษ์. (2555). ศักยภาพของจังหวัดขอนแก่น และโอกาสทางธุรกิจ. *วารสารวิทยาลัยบัณฑิตศึกษากิจการ มข.*, 5(2), 5-8.

คิสิณ กุสลาภาพ และสุรเชษฐ์ ชีระมณี. (2526). *สารานุกรมศัพท์ รัฐประศาสนศาสตร์*. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

จรรยา สุภาพ. (2531). *สารานุกรมรัฐศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.

ชูวงศ์ ฉายะบุตร. (2539). *การปกครองท้องถิ่นไทย*. กรุงเทพฯ: บริษัท พินเนศพริ้นท์ติ้งเซ็นเตอร์ จำกัด.

เดโช สนวนานนท์. (2545). *พจนานุกรมศัพท์การเมือง*. กรุงเทพฯ: หน้าต่างสู่โลกกว้าง.

ตระกูล มีชัย. (2538). *การกระจายอำนาจ*. กรุงเทพฯ: บริษัทสุขุมแลบุตร จำกัด.

ติน ปรัชญพฤทธิ์. (2535). *ศัพท์รัฐประศาสนศาสตร์*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธนศวรร์ เจริญเมือง. (2542). *100 ปี การปกครองท้องถิ่นไทย พ.ศ. 2440-2540* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: คบไฟ.

ปธาน สุวรรณมงคล. (2547). *การปกครองท้องถิ่นไทยในบริบทของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- พรนภา เตียสุทธิกุล, พัฒนา พรหมณีงานนท์ศรีเกตุ, นาวิณ มีนะกรรณ และสุวุฒิ พงษ์วารินศาสตร์. (2561). การวัดเจตคติในการดำเนินงานด้านสาธารณสุข. *วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์*, 8(2), 215 – 225.
- พรณราย จิตเจนการ. (2558). ความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อการให้บริการของสหกรณ์ ออมทรัพย์สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจการไฟฟ้านครหลวง จำกัด. (การค้นคว้าอิสระปริญญา มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ภัคจิรา แสนใจ และสถาพร มงคลศรีสวัสดิ์. (2558). แนวทางการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวรูปแบบไมซ์ (MICE) ในจังหวัดขอนแก่น. *วารสารวิชาการการท่องเที่ยวไทยนานาชาติ*, 11(1), 54-67.
- มยุรี อนุมานราชชน. (2543). *การบริหารโครงการ*. เชียงใหม่: ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ. (2555). *แนวคิดทฤษฎีการปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์ จำกัด.
- วรรณา ประยุกต์วงศ์. (2559). การประกอบการสังคมบนฐานคิดพุทธเศรษฐศาสตร์: กรณีศึกษากลุ่มทอผ้านาหมื่นศรี. ใน *การประชุมวิชาการระดับชาติของนักเศรษฐศาสตร์ ครั้งที่ 10*. เชียงใหม่: โรงแรมดวงตะวัน เชียงใหม่, คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิทยากร เชียงกูล. (2543). *อธิบายศัพท์การเมืองการปกครองสมัยใหม่*. กรุงเทพฯ: สายธาร.
- วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น. (2563). *รายงานประจำปี 2563*. ขอนแก่น: วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วีระศักดิ์ เครือเทพ. (2558). *15 ปี การกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทย*. กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี.
- วีระศักดิ์ เครือเทพ. (2560). *ผลึกความคิด...การบริหารจัดการที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2549). *การวิจัยการตลาด*. กรุงเทพฯ: ไดมอนด์ อิน บิวซิเนสเวิร์ล.
- ศุภสวัสดิ์ ชัชวาล (บรรณาธิการ). (2545). *การปกครองท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมของประชาชน*. กรุงเทพฯ: โครงการปริญญาโทสำหรับนักบริหาร สาขาบริหารธุรกิจ.

ศูนย์นวัตกรรมเพื่อพัฒนาระบบราชการภาครัฐ. (2561). *ความหมายของนวัตกรรมภาครัฐ* (ออนไลน์). สืบค้นจาก <https://www.opdc.go.th/psic/main.php?url=content&gp=1&mn=3>

สมพิศ สุขแสน. (2547). *เอกสารประกอบการบรรยายฝึกอบรมอาสาสมัครคุมประพฤติ จังหวัดอุดรดิตถ์*. (หลักสูตร “อาสาสมัครคุมประพฤติกับการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ”). อุดรดิตถ์: สำนักงานควบคุมความประพฤติ.

สยาม คำปรีดา. (2547). *สังคมกับการปกครอง*. กรุงเทพฯ: ไทยรายวัน.

สันสิทธิ์ ชวลิตธำรง. (2546). *หลักการบริหารรัฐกิจกับระบบราชการไทย*. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

สุนันทา เลาหนันท์. (2551). *การสร้างทีมงาน*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: แอนด์เมตสติทเกอร์แอนด์ดีไซน์.

สุรัชพงศ์ ลีขาบัณจิต. (2561). *นโยบายประเทศไทย 4.0: โอกาส อุปสรรค และผลประโยชน์ของไทยในภูมิภาคอาเซียน* (ออนไลน์). สืบค้นจาก https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_parcy/ewt_dl_link.php?nid=46819&filename=interparliament2

สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2551). *จิตวิทยาการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เสน่ห์ จุ้ยโต. (2530). *การบริหารราชการในภูมิภาค เรื่อง แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารราชการส่วนภูมิภาค (เอกสารการสอนชุดวิชา)*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ. (2547). *การจัดการนวัตกรรมสำหรับผู้บริหาร*. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.

สำนักทะเบียนท้องถิ่น เทศบาลนครขอนแก่น. (2563). *ข้อมูลประชากร* (ออนไลน์). สืบค้นจาก <http://www.kkmuni.go.th/basic-data/population-data/pop-003.pdf>

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2560). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพฯ: สำนักการพิมพ์.

อริย์ธัช แก้วเกาะสะบ้า. (2560). *หลักธรรมาภิบาลในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560* (ออนไลน์). สืบค้นจาก <https://library2.parliament.go.th/ebook/content-issue/2560/hi2560-051.pdf>

ภาษาอังกฤษ

- Best, J., W. (1977). *Research in education*. Englewood Cliffs: Prentice-Hall.
- Bogdanor, V. (1999). *Devolution in the United Kingdom*. London: Oxford University Press.
- Edison, H., Ali N. B., and Torkar, R. (2013). Towards innovation measurement in the software industry. *The Journal of System and Software*. 86 (5), 1390-1407.
- European Parliament Research Service. (2016). *EU innovation policy II* [Online]. Available from https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2016/583779/EPRS_IDA%282016%29583779_EN.pdf
- Game, C. and Wilson, D. (2011). *Local Government in the United Kingdom*. London Palgrave Macmillan.
- Grindle, M. S. (2007). *Going Local: Decentralization, Democratization, and the Promise of Good Governance*. Princeton, N.J.: Princeton University Press.
- Kotler, P. (2003). *Marketing management*. New Jersey: Prentice-Hall.
- Lewis, C. W. and Catron, B. L. (1996). Professional Standards and Ethics. In James L. Perry. (ed.). *Handbook of public administration*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Manor, J. (1999). *The Political Economy of Democratic Decentralization*. Washington, D.C.: The World Bank.
- Mikesell, J. (2007). *Fiscal Administrative in Local Government: An Overview*. Washington, D.C.: The World Bank.
- O'Byrne, L., et al. (2014). Social innovation in the public sector: The case of Seoul Metropolitan Government. *Journal of Economic & Social Studies*. 4 (1), 53-71.

- OECD. (2012). *Innovation for Development* [online]. Available from <https://www.oecd.org/innovation/inno/50586251.pdf>
- Porter, M. (1985). *Competitive Advantage: Creating and Sustaining Superior Performance*. New York: The Free Press.
- Rogers, E. M. (1983). *Diffusion of Innovations*. University of Illinois at Urbana-Champaign's Academy for Entrepreneurial Leadership Historical Research Reference in Entrepreneurship. Available from <https://ssrn.com/abstract=1496176>
- Sarasvathy, S. D. (2001). Causation and Effectuation: Toward a Theoretical Shift from Economic Inevitability to Entrepreneurial Contingency. *The Academy of Management Review*. 26 (2), 243-263.
- Suradanai, K., Chaiseeha, P., & Kenaphoom, S. (2021). POLICY APPROACHES FOR DRIVING KHON KAEN MUNICIPALITY TOWARDS THE MODERN CITY. *Journal of Social Science and Buddhist Anthropology*, 6(3), 319-333.
- Schumpeter, J. (1984). *The Theory of Economic Development*. Cambridge: Harvard University Press.
- Thompson, D. (1985). The Possibility of Administrative Ethics. *Public Administration Review*. 45 (5), 555-561.
- Wolfe, R. (1994). Organization innovation: Review, critique and suggested research direction. *Journal of Management Studies*. 31 (3), 405-431.
- Zarinpoush, F. (2006). *Project Evaluation Tool for Nonprofit Organizations*. Toronto, Ont.: Imagine Canada.

ภาคผนวก

ตัวอย่างแบบสอบถาม

แบบประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อผลการดำเนินงานในภาพรวมและในแต่ละยุทธศาสตร์

แบบที่ 3/2 แบบประเมินความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานของเทศบาลนครขอนแก่น ในภาพรวม

คำชี้แจง : แบบสำรวจความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลนครขอนแก่นในภาพรวม โดยกำหนดให้มีการเก็บข้อมูลปีละ 1 ครั้ง หลังจากสิ้นสุดปีงบประมาณ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ()

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. อายุ () 18-20 ปี () 21-30 ปี () 31-40 ปี
() 41-50 ปี () 51-60 ปี () 61 ปีขึ้นไป
3. การศึกษา() ประถมศึกษา () มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า () อนุปริญญาหรือเทียบเท่า
()ปริญญาตรี () สูงกว่า ปริญญาตรี () อื่นๆ ระบุ.....
4. อาชีพ () นักเรียน/นักศึกษา () ข้าราชการ/พนักงานราชการ () พนักงาน เอกชน/รัฐวิสาหกิจ
() ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว () รับจ้างทั่วไป () เกษตรกร
()ว่างงาน, กำลังหางาน () อยู่บ้าน พ่อบ้าน แม่บ้าน () อื่นๆ ระบุ.....
5. รายได้ต่อเดือน () ไม่มีรายได้ () น้อยกว่า 10,000 บาท () 10,001 - 20,000 บาท
() 20,001 - 30,000 บาท () 30,001 - 40,000 บาท () มากกว่า 40,000บาท

ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานของเทศบาลนครขอนแก่นในภาพรวม

ประเด็น	ไม่พอใจ	พอใจ	พอใจมาก
1) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม			
2) มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม			
3) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม			
4) มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมต่อสาธารณะ			
5) การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม			
6) การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด			
7) ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชน			
8) การแก้ไขปัญหาและการตอบสนองความต้องการของประชาชน			
9) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม			
10) ผลสัมฤทธิ์ในเชิงภาพรวม			

แบบที่ 3/3 แบบประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละยุทธศาสตร์

คำชี้แจง : แบบที่ 3/3 เป็นแบบสำรวจความพึงพอใจของประชาชน ต่อการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน แต่ละยุทธศาสตร์ โดยกำหนดให้มีการเก็บข้อมูลปีละ 1 ครั้ง หลังจากสิ้นสุดปีงบประมาณ

ให้ท่านประเมินความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานของเทศบาลนครขอนแก่นในการพัฒนา และส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมือง ในแต่ละยุทธศาสตร์โดยมีคะแนนเต็ม 10 คะแนน ท่านจะให้คะแนนเท่าใด

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนานครขอนแก่นเป็นนครแห่งการประชุมสัมมนาและเป็นศูนย์กลางพาณิชยกรรมของภูมิภาค เช่น โครงการกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวและกระตุ้นเศรษฐกิจโดยการจัดงาน ส่งท้ายปีเก่าและต้อนรับปีใหม่, งานมหัศจรรย์พรรณไม้, งานสวนเรืองแสง

ประเด็น	คะแนนที่ให้
1) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม (10 คะแนน)	
2) มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม (10 คะแนน)	
3) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม (10 คะแนน)	
4) มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมให้ประชาชนทราบ (10 คะแนน)	
5) การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม (10 คะแนน)	
6) การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด (10 คะแนน)	
7) ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น (10 คะแนน)	
8) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม (10 คะแนน)	
9) ผลสัมฤทธิ์ในเชิงภาพรวม (10 คะแนน)	

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมพัฒนาศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยให้มีคุณค่าเพื่อนำมาขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เมือง เช่น โครงการร่ำวงสรองสิ่งศักดิ์สิทธิ์งานเทศกาลโหม่นนาชาติ ประเพณีผูกเสี่ยวและงานกาชาดจังหวัดขอนแก่น, โครงการส่งเสริมประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น, โครงการประเพณีออกพรรษา ลอยประทีปบูชา พุทธกตัญญู, โครงการบุญคูณเมืองขอนแก่น ฯลฯ

ประเด็น	คะแนนที่ให้
1) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม (10 คะแนน)	
2) มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม (10 คะแนน)	
3) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม (10 คะแนน)	
4) มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมให้ประชาชนทราบ (10 คะแนน)	
5) การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม (10 คะแนน)	
6) การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด (10 คะแนน)	
7) ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น (10 คะแนน)	
8) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม (10 คะแนน)	
9) ผลสัมฤทธิ์ในเชิงภาพรวม (10 คะแนน)	

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมผู้ประกอบการเพื่อเพิ่มมูลค่าวิสาหกิจชุมชน ได้แก่ โครงการถนนคนเดินขอนแก่น, โครงการส่งเสริมอาชีพประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น (กองทุนตั้งตัว)

ประเด็น	คะแนนที่ให้
1) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม (10 คะแนน)	
2) มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม (10 คะแนน)	
3) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม (10 คะแนน)	
4) มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมให้ประชาชนทราบ (10 คะแนน)	
5) การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม (10 คะแนน)	
6) การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด (10 คะแนน)	
7) ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น (10 คะแนน)	
8) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม (10 คะแนน)	
9) ผลสัมฤทธิ์ในเชิงภาพรวม (10 คะแนน)	

ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาระบบ Logistic ระบบขนส่งมวลชน และโครงสร้างพื้นฐานให้เป็นนครแห่งการลงทุน และนครแห่งการอยู่อาศัย เช่น โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ขอยกสิทธิทุ่งสร้าง 222 เชื่อมขอยาวาสนา โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กพร้อมท่อระบายน้ำขอยราษฎร์คะเนิง 35 แยกซ้าย โครงการก่อสร้างท่อระบายน้ำขอยนิมมาคพันธ์ ฯลฯ

ประเด็น	คะแนนที่ให้
1) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม (10 คะแนน)	
2) มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม (10 คะแนน)	
3) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม (10 คะแนน)	
4) มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมให้ประชาชนทราบ (10 คะแนน)	
5) การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม (10 คะแนน)	
6) การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด (10 คะแนน)	
7) ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น (10 คะแนน)	
8) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม (10 คะแนน)	
9) ผลสัมฤทธิ์ในเชิงภาพรวม (10 คะแนน)	

ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในระดับมาตรฐานสากล เช่น โครงการปลูกจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม, โครงการชุมชนวัดร่วมใจลดสร้างขยะ ณ ต้นทาง, โครงการจัดการขยะอันตราย, โครงการเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์สิ่งแวดล้อม, โครงการจัดการขยะอันตราย, โครงการคนขอนแก่นหัวใจไร้มลพิษ (Low carbon city), โครงการกองทุนฌาปนกิจเปลี่ยนขยะเป็นบุญ, โครงการเก็บขยะด้วยตนเองและ โครงการสถานีขนถ่ายขยะชุมชน ฯลฯ

ประเด็น	คะแนนที่ให้
1) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม (10 คะแนน)	
2) มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม (10 คะแนน)	
3) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม (10 คะแนน)	
4) มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมให้ประชาชนทราบ (10 คะแนน)	
5) การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม (10 คะแนน)	
6) การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด (10 คะแนน)	
7) ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น (10 คะแนน)	
8) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม (10 คะแนน)	
9) ผลสัมฤทธิ์ในเชิงภาพรวม (10 คะแนน)	

ยุทธศาสตร์ที่ 6 สร้างสังคมที่เอื้ออาทรและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน (Healthy City) เช่น โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (การติดกล้องวงจรปิด 1,000 จุด โดยการมีส่วนร่วมภาคประชาชน), โครงการช่วยเหลือ บรรเทา ความเดือดร้อนฟื้นฟูและเยียวยาผู้ประสบภัยพิบัติในเขตเทศบาลนครขอนแก่น, โครงการทุนการศึกษาและการให้ความช่วยเหลือ, โครงการอ้อมท้องอุ่นใจใกล้บ้านกับร้านข้าวแกงน้ำใจคนในชุมชน, โครงการบริหารจัดการและนำเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการและผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครขอนแก่น, โครงการพัฒนาศักยภาพและฟื้นฟูสุขภาพ คนพิการและผู้ป่วยเรื้อรัง เทศบาลนครขอนแก่น ฯลฯ

ประเด็น	คะแนนที่ให้
1) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม (10 คะแนน)	
2) มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม (10 คะแนน)	
3) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม (10 คะแนน)	
4) มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมให้ประชาชนทราบ (10 คะแนน)	
5) การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม (10 คะแนน)	
6) การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด (10 คะแนน)	
7) ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น (10 คะแนน)	
8) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม (10 คะแนน)	
9) ผลสัมฤทธิ์ในเชิงภาพรวม (10 คะแนน)	

ยุทธศาสตร์ที่ 7 สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้เพื่อรองรับ AEC และให้พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงสู่สากล เช่น โครงการจ้างนักเรียน นักศึกษาช่วงปิดภาค โครงการพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม, โครงการส่งเสริมพัฒนาทักษะด้าน IT, โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการฝึกทักษะปิบอย, โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมทักษะการจัดทำสื่อสิ่งพิมพ์, โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมอาชีพเด็กและเยาวชนนอกสถานศึกษา ฯลฯ

ประเด็น	คะแนนที่ให้
1) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม (10 คะแนน)	
2) มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม (10 คะแนน)	
3) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม (10 คะแนน)	
4) มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมให้ประชาชนทราบ (10 คะแนน)	
5) การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม (10 คะแนน)	
6) การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด (10 คะแนน)	
7) ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น (10 คะแนน)	
8) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม (10 คะแนน)	
9) ผลสัมฤทธิ์ในเชิงภาพรวม (10 คะแนน)	

ยุทธศาสตร์ที่ 8 สร้างความเข้มแข็งภาคประชาชนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการเมืองในทุกมิติของการพัฒนา เช่น โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลอย่างมีส่วนร่วม, โครงการสัมมนาวิชาการเวทีสภาเมืองขอนแก่น, โครงการเสริมสร้างศักยภาพการกระจายอำนาจและมีส่วนร่วมของเทศบาลนครขอนแก่น, โครงการเวทีชาวบ้าน, โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการจัดทำและทบทวนแผนชุมชนเทศบาลนครขอนแก่น ฯลฯ

ประเด็น	คะแนนที่ให้
1) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม (10 คะแนน)	
2) มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม (10 คะแนน)	
3) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม (10 คะแนน)	
4) มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมให้ประชาชนทราบ (10 คะแนน)	
5) การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม (10 คะแนน)	
6) การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด (10 คะแนน)	
7) ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น (10 คะแนน)	
8) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม (10 คะแนน)	
9) ผลสัมฤทธิ์ในเชิงภาพรวม (10 คะแนน)	

ยุทธศาสตร์ที่ 9 พัฒนานวัตกรรมบริการให้บริการและการบริหารบ้านเมือง เช่น โครงการเทศบาลนี้มีรัก

ประเด็น	คะแนนที่ให้
1) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม (10 คะแนน)	
2) มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม (10 คะแนน)	
3) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม (10 คะแนน)	
4) มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมให้ประชาชนทราบ (10 คะแนน)	
5) การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม (10 คะแนน)	
6) การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด (10 คะแนน)	
7) ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น (10 คะแนน)	
8) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม (10 คะแนน)	
9) ผลสัมฤทธิ์ในเชิงภาพรวม (10 คะแนน)	

ยุทธศาสตร์ที่ 10 พัฒนาโครงสร้างและศักยภาพองค์กรให้เป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง เช่น โครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการและศึกษาดูงานการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานสำนักปลัดเทศบาล, โครงการพัฒนาบุคลากรหลักสูตรดูแลสุขภาพกายและใจให้ได้ดีด้วยตนเอง เทศบาลนครขอนแก่น, โครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการรายงานผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดของเทศบาลนครขอนแก่น, โครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการจัดทำงบประมาณประจำปีอย่างมีส่วนร่วม, โครงการก่อสร้างปรับปรุงอาคารสำนักงานและโรงเรียนในสังกัดเทศบาล, โครงการพัฒนาบุคลากร ฯลฯ

ประเด็น	คะแนนที่ให้
1) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม (10 คะแนน)	
2) มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม (10 คะแนน)	
3) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม (10 คะแนน)	
4) มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมให้ประชาชนทราบ (10 คะแนน)	
5) การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม (10 คะแนน)	
6) การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด (10 คะแนน)	
7) ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น (10 คะแนน)	
8) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม (10 คะแนน)	
9) ผลสัมฤทธิ์ในเชิงภาพรวม (10 คะแนน)	

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

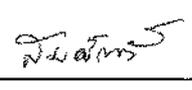
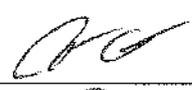
.....

.....

.....

รายชื่อผู้ร่วมสนทนากลุ่ม

การประชุมกลุ่ม (Focus Group) เพื่อประเมินความพึงพอใจยุทธศาสตร์ เทศบาลนครขอนแก่น (เขต 1)

ที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	เบอร์โทรศัพท์	ลายเซ็น
1.	นายพูนทวี ประทุมวงศ์	ประธานชุมชน โนนชัย 3	0816018305	
2.	นายลพ เหลลาลา	ประธานชุมชน ดอนหญ้านาง 1	08199722619	
3.	นายเหรียญ ประจันตะเสน	ประธานชุมชน ดอนหญ้านาง 2	0811304836	
4.	นายประวิทย์ พันธุ์พัฒน์	ประธานชุมชน ดอนหญ้านาง 3	0819548702	
5.	นายฤทธิรงค์ พจนานุกิจ	ประธานชุมชน หลังศูนย์ราชการ 1	08196104119	
6.	นายโกสิทธิ์ ภูสอด้สี	ประธานชุมชน เทพารักษ์ตอน 2	0996378510	
7.	นายสมศักดิ์ ชมภูคำ	ประธานชุมชน เทพารักษ์ตอน 3	081-7290420	
8.	นางสาวนวลจันทร์ แซ่ไชว	ประธานชุมชน เทพารักษ์ตอน 4	0811111111	
9.	นายจิตติ เชิดชู	ประธานชุมชน เทพารักษ์ตอน 5	084-5180342	
10.	นายสุกชัย วงษ์จำลอง	ประธานชุมชน เจ้าพ่อทองสุข	094 3567007	

11 ม.จ.๐๗.๕๓ อีจ้งในพรอ 2 086-7174455

12 ม.๕1 พรอ ๓๗๐๐ เทพารักษ์ 1 0801950951

การประชุมกลุ่ม (Focus Group) เพื่อประเมินความพึงพอใจยุทธศาสตร์ เทศบาลนครขอนแก่น (เขต 2)

ที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	เบอร์โทรศัพท์	ลายเซ็น
1.	นางกาญจนา สมบูรณ์	ประธานชุมชน ศรีจันทร์	0836632350	
2.	นายประยูกต์ ประทุมชาติ	ประธานชุมชน บ้านเลขที่ 37	099-4622549	
3.	นางประภาส อามาตย์สมบัติ	ประธานชุมชน ชลประทาน	0846008840	
4.	นางสาวณัฐยานันท์ แซ่เอง	ประธานชุมชน คุ่มหนองคู	085-8518821	
5.	นายพศิน พาศรีเดชาธร	ประธานชุมชน พงษ์เศรษฐี		
6.	นายคงเดช พุทธธรรมมา	ประธานชุมชน หัวสะพาน สัมพันธ์	081-7170598	
7.	นางพุดสีน อ่อนทองใหญ่	ประธานชุมชน ศรีจันทร์ประชา สร้างสรรค์	029-6178394	
8.	นางสุนี สุวะนาม	ประธานชุมชน โพธิ์บัลลังก์ทอง	081-9742912	
9.	นางประไพ วังปรัชญานนท์	ประธานชุมชน ธนาคร	061-961-7895	
10.	นายเสกฤทธิ์ ดาวังปา	ประธานชุมชน ชัยณรงค์สามัคคี	099-9419983	

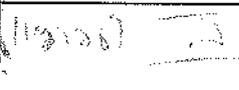
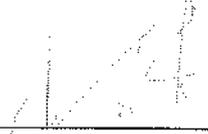
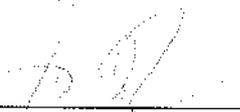
นางพรพรรณ สุธงษา ประธานชุมชนศรีจันทร์ 0818720022
นางพัชรพร พงษ์พันธ์ ประธานชุมชนรัตนนิพัทธ์ 090-6695445

การประชุมกลุ่ม (Focus Group) เพื่อประเมินความพึงพอใจยุทธศาสตร์ เทศบาลนครขอนแก่น (เขต 3)

ที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	เบอร์โทรศัพท์	ลายเซ็น
1.	นางโสภา พิศพล	ประธานชุมชน หนองแวงเมืองเก่า 1	083623469774	
2.	นายมานพ ภูศรี	ประธานชุมชน หนองแวงเมืองเก่า 2	09839136505	
3.	นางสม บุตตาน้อย	ประธานชุมชน หนองแวงเมืองเก่า 3	0997255318	
4.	นายนิยม ทวีโคตร	ประธานชุมชน หนองแวงเมืองเก่า 4	084428443	
5.	นางสาวอรุา ปราบมนตรี	ประธานชุมชน การเคหะ	065-9598985	
6.	นางสุธินี พรหมณี	ประธานชุมชน คุ่มวัดกลาง	092-6258551	
7.	นางสมสมร สุนทรพิทักษ์	ประธานชุมชน โนนทัน 5	092-9183875	
8.	นางราตรี กล้าเดช	ประธานชุมชน โนนทัน 2		
9.	นางมะลิวัลย์ เรืองจรัส	ประธานชุมชน โนนทัน 9	097-3142854	
10.	นายสนั่น เปื่อยศรี	ประธานชุมชน แก่นนคร	081-6015050 (บ้าน)	

นางทวารวดี เชื้ออ่วมมี 66 ประธานชุมชนหลังสงฆ์พิกัด 1 089-8186300

การประชุมกลุ่ม (Focus Group) เพื่อประเมินความพึงพอใจยุทธศาสตร์ เทศบาลนครขอนแก่น (เขต 4)

ที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	เบอร์โทรศัพท์	ลายเซ็น
1.	นายประธาน กาญจนวรางกุล	ประธานชุมชน วัดป่าดูลยาราม	081-3122445	
2.	นางเยาวนา นิลคูหา	ประธานชุมชน ไทยสมุทร	081 54 60501	
3.	นางอรรวรรณ แซ่ลี	ประธานชุมชน สามเหลี่ยม 2	082 3115546	
4.	นายสิทธิศักดิ์ มุ่งสุดใจ	ประธานชุมชน สามเหลี่ยม 4	081-6014710	
5.	นายโสภณ น้อยสุวรรณ	ประธานชุมชน สามเหลี่ยม 5	086-116 3515	
6.	นางปิยาภรณ์ บัวขาว	ประธานชุมชน ศรีฐาน 3	081111111	
7.	นายบุญมี ปานิคม	ประธานชุมชน สามเหลี่ยม 1	087 8129441	
8.	นางนาถฤดี เบ้าชัย	ประธานชุมชน ท้องแวงตราซู่ 1	099-7274181	
9.	นายสุภกฤษ์ สุภธีระ	ประธานชุมชน ท้องแวงตราซู่ 2	0969345611	
10.	นายสมชาติ ชัยยุทธ์	ประธานชุมชน สามเหลี่ยม 3	09-5493-3329	